PORI

13.–15.11.2026

KOKOOMUKSEN NUORTEN LIITON

XCIII

LIITTOKOKOUS

KOKOOMUSNUORET

FIFUR
Markkinaehtoinen supisuomalainen vientiala

HALUAMME SINUT TIIMIIMME

Septimus Oy etsii uusia taloushallinnon ja neuvonannon asiantuntijoita –
Voit olla urasi alkuvaiheessa tai jo kokenut tekijä!

Lähetä avoin hakemus: rekry@septimus.fi

SEPTIMUS

01. SISÄLLYSLUETTELO

02. LIITTOKOKOUKSEN AIKATAULU 6

03. TIEDÄ NÄMÄ HENKILÖT 7

04. LIITTOKOKOUKSEN ESITYSLISTA 8

05. LIITTOKOKOUSKUTSU 10

06. LIITTOKOKOUKSEN MENETTELYTAPAJÄRJESTYS 12

07. EDUSKUNTARYHMÄN SELONTEKO 17

08. EUROOPAN PARLAMENTTIRYHMÄN SELONTEKO 20

09. VUOSIKERTOMUS 2025 22

10. TILINPÄÄTÖS 2025 34

11. TILINTARKASTAJIEN LAUSUNTO 45

12. OSAVUOSITOIMINTAKERTOMUS 50

13. TAVOITEOHJELMA 2027–2028 63

14. LIITTOKOKOUKSELLE TOIMITETUT ALOITTEET 101

15. TOIMINTASUUNNITELMA 2027 154

16. TALOUSARVIO 2027 173

17. LIITON SÄÄNNÖT 178

02. LIITTOKOKOUKSEN AIKATAULU

LIITTOKOKOUS 13.–15.11.2026

PERJANTAI 13.11.

14.00 Ilmoittautumiskanslia aukeaa

15.30 Kokoussali avataan

16.00 93. liittokokous alkaa

18.00 Kokous keskeytetään

18.15 Juhlalliset avajaiset alkavat

19.15 Kaupungin vastaanotto ja cocktailtilaisuus

20.00 Asiakirjoihin tehtävien muutosesitysten määräaika

20.00 Toimikuntatyöskentely alkaa

21.00 Satakunnan Kokoomusnuorten iltaohjelma

23.00 Ilta jatkuu yhteisillä jatkoilla

LAUANTAI 14.11.

9.00 Ilmoittautumiskanslia aukeaa

9.30 Kokous jatkuu

12.00 Vaaleihin ehdolle asettumisen määräaika

12.30 Kokous keskeytetään

Lounastauko

14.00 Kokous jatkuu

17.30 Kokous keskeytetään

19.00 Iltaohjelma ja buffet-illallinen

20.30 Liittohallituspaneeli ja palkitsemiset

24.00 Ilta jatkuu yhteisillä jatkoilla

SUNNUNTAI 15.11.

8.30 Ilmoittautumiskanslia aukeaa

9.00 Kokous jatkuu

13.00 93. liittokokouksen päättymisen tavoiteaika

03. TIEDÄ NÄMÄ HENKILÖT

KOKOUKSEN PÄÄSIHTEERI

ANTTI JÄRVENSIVU

Liittokokouksen pääsihteeri Antti valvoo, että tehdyt päätökset ovat Suomen lain ja liiton sääntöjen mukaisia. Kokouksen pääsihteeri vastaa myös kokouksen sisältöihin liittyviin kysymyksiin ja toimii kokouksen puheenjohtajien oikeana kätenä.

KOKOUKSEN PUHEENJOHTAJAT

TIMO ELO
ANSSI MURTONEN

Vastuupuheenjohtajina toimivat Timo Elo ja Anssi Murtonen. He huolehtivat kokouksen sujuvuudesta koko viikonlopun ajan. Heidän lisäkseen kokousta johtavat vierailevat tähdet.

ÄÄNTENLASKIJOIDEN VANHIMMAT

ARVI TOLVANEN
PIETI MUHONEN

Piireistä on valittu ääntenlaskijat ja heille henkilökohtaiset varaedustajat. Ääntenlaskijoiden vanhimpien tehtävänä on johtaa ääntenlaskijoita ja ääntenlaskentaa niin asiaäänestyksissä kuin henkilövaaleissakin.

JÄRJESTELYISTÄ VASTAAVAT

NELLY PITKÄNEN
ANTTI JÄRVENSIVU

Liiton järjestösihteeri Nelly ja pääsihteeri Antti vastaavat kokouksen järjestelyistä ja käytännön asioista. Heihin voit olla yhteydessä, jos esimerkiksi kokouksen aikataulusta tai muista käytännön asioista on kysyttävää. Nellyn tavoittaa numerosta **045 122 6672** ja Antin numerosta **044 034 8510**.

HÄIRINTÄYHDYSHENKILÖT

NELLY PITKÄNEN
NIKLAS HERMEUS

Jos kohtaat kokouksessa häirintää, syrjintää, kiusaamista tai muuta epäasiallista käytöstä, voit kääntyä häirintäyhdyshenkilöiden puoleen. Voit myös olla yhteydessä liiton ongelmatilannelomakkeen kautta, johon pääset osoitteesta **bit.ly/knlilmoituskanava**.

Nelly Pitkänen: 045 122 6672
Niklas Hermeus: 040 057 9348

Tietoa yhdenvertaisuudesta Kokoomusnuorissa: **www.kokoomusnuoret.fi/yhdenvertaisuus-kokoomusnuorissa/**

TYÖNTEKIJÄT

Liiton työntekijät ja vapaaehtoiset kokousvirkailijat tunnistat keltaisista kokouspasseista. He huolehtivat viikonlopun juoksutuksesta. Työntekijät auttavat sinua kaikissa kokoukseen liittyvissä asioissa. Henkilöstön yhteystiedot löydät osoitteesta: **www.kokoomusnuoret.fi/yhteystiedot**.

04. LIITTOKOKOUKSEN ESITYSLISTA

KOKOOMUKSEN NUORTEN LIITON 93. LIITTOKOKOUKSEN ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus

2. Kokouksen järjestäytyminen

2.1. Valitaan kokoukselle puheenjohtajat
2.2. Valitaan kokoukselle sihteerit
2.3. Valitaan kokoukselle pöytäkirjantarkastajat
2.4. Valitaan kokoukselle äänten laskijat

3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä osallistujat

3.1. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
3.2. Todetaan kokouksen äänivaltaiset kokousedustajat, varalla olevat äänivaltaiset kokousedustajat sekä sääntöjen nojalla puhe- ja läsnäolo-oikeutetut kokousedustajat
3.3. Myönnetään läsnäolo-oikeus tarkkailijoille ja kutsuvieraille

4. Kokouksen työjärjestys

4.1. Vahvistetaan kokouksen esityslista
4.2. Vahvistetaan kokouksen menettelytapajärjestys

5. Liittokokoukselle osoitetut tervehdykset & selonteot

5.1. Kuullaan tervehdykset
5.2. Merkitään tiedoksi eduskuntaryhmän ja europarlamenttiryhmän selonteot

6. Valitaan kokoukselle tarpeelliset toimikunnat

6.1. Menettelytapatoimikunta (liittohallitus)
6.2. Toimintasuunnitelmatoimikunta
6.3. Julkilausumatoimikunta (liittohallitus)
6.4. Tavoiteohjelmatoimikunta

7. Tilintarkastajien lausunto, toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2025

7.1. Kuullaan tilintarkastajien lausunto
7.2. Vahvistetaan toimintakertomus 2025
7.3. Vahvistetaan tilinpäätös 2025

8. Tili- ja vastuuvapaus vuoden 2025 vastuuvelvollisille

8.1. Päätetään vastuuvapauden myöntämisestä liittohallitukselle ja muille vastuuvelvollisille vuodelta 2025

9. Merkitään tiedoksi osavuositoimintakertomus ajalta 1.1.2026–31.8.2026

10. Kokoomusnuorten tavoiteohjelma 2027–2028

10.1. Hyväksytään Kokoomusnuorten tavoiteohjelma 2027–2028

11. Käsitellään liittokokoukselle tehdyt aloitteet ja liittohallituksen niistä antamat lausunnot

12. Päätetään jäsenmaksujen suuruudesta vuonna 2027

12.1. Piirijärjestöjen jäsenmaksu vuonna 2027
12.2. Paikallisyhdistysten jäsenmaksu vuonna 2027
12.3. Kannattavien jäsenten jäsenmaksu 2027

13. Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2027

13.1. Hyväksytään toimintasuunnitelma 2027
13.2. Hyväksytään talousarvio 2027

14. Liittohallituksen valinta

14.1. Valitaan kymmenen muuta liittohallituksen jäsentä vuodelle 2027

15. Valitaan tilintarkastajat vuodelle 2027

16. Käsitellään kokouksen julkilausumat

17. Kokouksen päättäminen

05. LIITTOKOKOUSKUTSU

KUTSU sääntömääräisille liittokokousedustajille

TERVETULOA KOKOOMUKSEN NUORTEN LIITON 93. LIITTOKOKOUKSEEN 13. – 15.11.2026

KOKOUSPAIKKA

13.–15.11.2026 Porin Ravit (Ravintie 1, 28130 Pori)

AIKATAULU

Kokous alkaa perjantaina kello 16.00, lauantaina kello 9.30 ja sunnuntaina kello 9.00. Ilmoittautumiskanslia avataan kokouspaikalla perjantaina kello 14.00 ja lauantaina kello 9.00 sekä sunnuntaina kello 8.30.

EDUSTUSOIKEUS

Liiton kokoukseen varsinaisina jäseninä olevat piirijärjestöt voivat lähettää sataviisikymmentä (150) äänivaltaista kokousedustajaa, joilla kullakin on yksi ääni. Kustakin piirijärjestöstä valittavien kokousedustajien lukumäärä saadaan kertomalla luku sataviisikymmentä (150) kyseiseen piirijärjestöön kuuluvien jäsenmaksunsa maksaneiden henkilöjäsenten lukumäärällä ja jakamalla näin saatu luku kaikkien piirijärjestöjen jäsenmaksunsa maksaneiden henkilöjäsenten yhteenlasketulla lukumäärällä. Kokousedustajien lukumäärä jakautuu piirijärjestöjen kesken jäsenmaksunsa maksaneiden henkilöjäsenten mukaisessa suhteessa kuitenkin niin, että kullakin piirijärjestöllä on vähintään kaksi (2) edustajaa.

Piirikohtainen edustajien enimmäismäärä, jonka liittohallitus vahvistaa, liiton kokoukseen määräytyy liittokokousvuotta edeltävän vuoden viimeiseen päivään mennessä liittokokousvuotta edeltävän vuoden jäsenmaksunsa maksaneiden henkilöjäsenten lukumäärän mukaan. Kannattavia jäseniä ei huomioida.

Piirijärjestön liittokokousedustajat valitaan piirin varsinaisessa kokouksessa. Piirijärjestön liittokokousedustajien valintaa koskevaan päätöksentekoon saavat osallistua vain kuluvan vuoden jäsenmaksunsa kyseiseen piirijärjestöön tai sen paikallisyhdistykseen maksaneet henkilöjäsenet.

Valittujen edustajien on oltava jäsenmaksunsa kyseiseen piirijärjestöön tai sen paikallisyhdistykseen kuluvana vuonna suorittaneita jäseniä. Edustus- ja äänioikeus liittokokouksessa on vain sellaisilla jäsenillä, jotka ovat täysimääräisesti maksaneet kuluvan vuoden erääntyneen jäsenmaksunsa. Lisäksi kullakin liiton varsinaisena jäsenenä olevalla paikallisyhdistyksellä on kymmenesosa (1/10) ääni liiton kokouksessa. Kunniapuheenjohtajalla ja kunniajäsenillä ei ole äänivaltaa liiton kokouksessa.

Liittokokouksessa on puhe- ja läsnäolo-oikeus liiton kunniapuheenjohtajalla ja kunniajäsenillä, liittohallituksen jäsenillä ja liiton työntekijöillä, puolueen, sen jäsenliittojen ja äänenkannattajan toimituksen edustajilla, Kansallisen Kokoomus rp:n eduskuntaryhmän jäsenillä sekä Kokoomuksen Euroopan parlamentin ryhmän jäsenillä. Liittokokous voi myöntää puhe- ja läsnäolo-oikeuden sitä pyytäville henkilöille.

ALOITTEET

Oikeus aloitteiden tekemiseen liittokokoukselle on liiton piirijärjestöillä, paikallisyhdistyksillä ja liittohallituksella. Sääntömuutosaloitteet on toimitettu vähintään 8 viikkoa ennen kokousta (18.9. kello 16.00 mennessä). Muut aloitteet on toimitettava liittohallitukselle vähintään kuusi (6) viikkoa ennen liittokokousta (2.10. kello 16.00 mennessä). Aloitteet toimitetaan sähköisesti tai postitse liiton toimistolle.

ASIAT

Sääntömääräisten asioiden lisäksi kokouksessa käsitellään liiton tavoiteohjelma vuosille 2027-2028. Sääntöjen mukaan valitaan liittohallituksen kymmenen jäsentä toimikaudelle 2027.

ILMOITTAUTUMINEN

Liittokokouksen osallistujahinta on 50 euroa ilman majoitusta ja 150 euroa majoituksella. Liittokokoukseen ilmoittautuminen sulkeutuu 1.11.2026. Tiedot ilmoittautumisesta saa piirijärjestön puheenjohtajalta. Tämän lisäksi ilmoittautumistiedot päivitetään liiton Internet-sivuille. Liittokokoukseen osallistuminen edellyttää ennakkoilmoittautumista.

MAJOITUSJÄRJESTELYT

Liitto on varannut Original Sokos Hotel Vaakuna -hotellista majoituksen liittokokousedustajille. Viikonlopun majoitus kustantaa 150 euroa yhdeltä henkilöltä sisältäen osallistumismaksun.

Liittohallituksen 27.9.2026 valtuuttamana,

Binga Tupamäki
Puheenjohtaja
Kokoomuksen Nuorten Liitto ry

Antti Järvensivu
Pääsihteeri
Kokoomuksen Nuorten Liitto ry

06. LIITTOKOKOUKSEN MENETTELYTAPAJÄRJESTYS

MENETTELYTAPAJÄRJESTYS

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry:n varsinainen liittokokous 2026

1. SOVELTAMISALA

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry:n 93. liittokokouksessa noudatetaan tätä menettelytapajärjestystä ja vakiintunutta kokouskäytäntöä niiltä osin kuin liiton säännöissä ei toisin määrätä. Tämän menettelytavan tulkinnasta päättää liittokokouksen puheenjohtaja.

2. LIITTOKOKOUKSEN AVAUS JA PUHEENJOHTAJAT

Liittokokouksen avaa liiton puheenjohtaja tai hänen ollessa estynyt toinen liiton varapuheenjohtajista. Avaaja johtaa puhetta, kunnes kokoukselle on valittu puheenjohtajisto. Liittokokoukselle valitaan vastaava puheenjohtaja.

3. LIITTOKOKOUKSEN SIHTEERIT, ÄÄNTENLASKIJAT JA PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJAT

Liittokokous valitsee itselleen tarpeellisen määrän sihteeristöä ja ääntenlaskijoita, joiden keskuudesta nimitetään kokouksen pääsihteeri ja ääntenlaskijoiden vanhin. Liittokokous valitsee keskuudestaan kolme (3) pöytäkirjan tarkastajaa ja heille henkilökohtaiset varahenkilöt. Vähintään kahden pöytäkirjantarkastajista tai heidän varahenkilöistään tulee olla läsnä kokoussalissa kokouksen aikana.

4. LIITTOKOKOUKSEN TOIMIKUNNAT

4.1. Menettelytapatoimikunta

Menettelytapatoimikuntana toimii liittohallitus.

Toimikunnan tehtävänä on antaa suosituksensa liittokokoukselle sellaisissa tähän menettelytapajärjestykseen ja liittokokouksen kulkuun liittyvissä asioissa, joissa kokouksen puheenjohtaja ei pysty sääntöjä, menettelytapaa ja vakiintunutta kokouskäytäntöä tulkitsemalla ratkaisemaan asiaa.

4.2. Julkilausumatoimikunta

Julkilausumatoimikuntana toimii liittohallitus.

Toimikunnan tehtävänä on käsitellä liittokokouksen julkilausumat ja kannanotot.

4.3. Toimintasuunnitelmatoimikunta

Toimintasuunnitelmatoimikunta, jonka tehtävänä on käsitellä muutosesityksiä liittohallituksen toimintasuunnitelma- ja talousarvioesityksiin.

Toimikunnan tehtävänä on käydä keskustelua liittohallituksen pohjaesityksistä ja tehdä tarvittaessa niihin muutosesityksiä.

Liittokokous valitsee toimikuntaan enintään kaksitoista (12) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet piirijärjestöjen keskuudesta. Toimikunnan puheenjohtajana ja sihteereinä toimivat liittohallituksen nimeämät henkilöt. Toimikunta voi myöntää puhe- ja läsnäolo-oikeuden myös muille henkilöille.

Toimikunnassa äänioikeus on toimikunnan puheenjohtajalla sekä jäsenellä ja jäsenen estyessä henkilökohtaisella varajäsenellä. Äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee.

4.4. Tavoiteohjelmatoimikunta

Tavoiteohjelmatoimikunta , jonka tehtävänä on käsitellä muutosesitykset tavoiteohjelmaan.

Toimikunnan tehtävänä on käydä keskustelua liittohallituksen pohjaesityksestä ja tehdyistä muutosesityksistä sekä esittää toimikunnan kanta käsiteltävään dokumenttiin.

Liittokokous valitsee toimikuntaan enintään kaksitoista (12) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet

piirijärjestöjen keskuudesta. Toimikunnan puheenjohtajana ja sihteereinä toimivat liittohallituksen nimeämät henkilöt. Toimikunta voi myöntää puhe- ja läsnäolo-oikeuden myös muille henkilöille

Toimikunnassa äänioikeus on toimikunnan puheenjohtajalla sekä jäsenellä ja jäsenen estyessä henkilökohtaisella varajäsenellä. Äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee.

5. LIITTOKOKOUKSEN OSANOTTAJAT

Liittokokouksen äänivaltaisista edustajista määrätään liiton säännöissä.

Kokousedustajien äänioikeuden tarkastus aloitetaan kokouspaikalla perjantaina kello 14.00. Jäsenmaksunsa 3.11.2026 jälkeen maksanut jäsen on velvoitettu todistamaan jäsenmaksun suorittamisen pankkikuitilla. Äänioikeuden tarkastuksesta vastaa liiton pääsihteeri. Kokousvirkailijoilla on oikeus pyytää kokousedustajaa todistamaan henkilöllisyytensä ennen kokousasiakirjojen luovutusta kokousedustajalle.

Varaedustajalle annetaan äänioikeus, jos varsinainen kokousedustaja ei ole saapunut paikalle viimeistään lauantaihin kello 12.00 mennessä, tai ilmoittanut esteestään kirjallisesti ennen liittokokouksen alkua pääsihteerille, jolloin valtakirja voidaan myöntää varaedustajalle jo aiemmin. Äänioikeuden siirtämisestä varaedustajalle päättää liiton pääsihteeri.

Liittokokouksen valtakirjaa voidaan siirtää yhdelle kokousedustajalle vain kerran, paitsi varsinaisilla kokousedustajilla on oikeus ottaa valtakirja takaisin käyttöön aikaisemmasta siirrosta huolimatta.

Liittokokouksessa esitysoikeus on äänivaltaisilla kokousedustajilla ja Kokoomuksen Nuorten Liiton liittohallituksella. Liittokokouksen sääntömääräisistä puhe- ja läsnäolo-oikeutetuista edustajista määrätään liiton säännöissä. Liittokokous voi myöntää puhe- ja läsnäolo-oikeuden myös muille sitä pyytäville.

6. LIITTOKOKOUKSEN AINEISTO

Liittokokouksen osanottajat saavat kokouspisteelle ilmoittauduttuaan osanottajapassin, joka oikeuttaa kulkuun kokouspisteellä. Kokousmateriaali jaetaan ennakkoon sähköisesti. Paperinen kokousmateriaali on saatavilla niille kokousedustajille, jotka ovat maksua vastaan tilanneet sen etukäteen tai ostavat sen kokouspaikalta (rajoitettu määrä).

Osanottajapassi on pidettävä näkyvillä kokouspisteellä oleskeltaessa. Äänestysliput avointa ja suljettua äänestystä varten luovutetaan vasta kokousedustajan äänioikeuden hyväksymisen jälkeen. Vaalien suljetun lippuäänestyksen osalta sähköiset tai fyysiset äänestysliput jaetaan ennen äänestystä.

On osanottajan vastuulla tarkistaa ilmoittautumisvirkailijoiden nähden, että muut kuin henkilövaaleihin liittyvät äänestysliput ovat kokousaineiston mukana. Kadotettujen, hajoitettujen tai puuttuvien äänestyslippujen tilalle ei myöhemmin anneta uusia eikä niitä saa luovuttaa toisen käyttöön.

7. LIITTOKOKOUKSEN PÄÄTÖKSENTEKO

Liittokokouksen päätökseksi tulee, ellei säännöissä ole toisin määrätty, se mielipide, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan tuloksen ratkaisee liittohallituksen pohjaesitys, vaaleissa kuitenkin arpa.

Sääntöjen mukaan äänestys on toimitettava suljetuin lipuin, kun vähintään kaksikymmentäviisi (25) äänivaltaista kokousedustajaa sitä pyytää. Vaalit toimitetaan suljetuin lipuin. Suljetun lippuäänestyksen aikana muut kuin äänivaltaiset edustajat pyydetään poistumaan salista ja salissa vallitsee ehdoton äänestysrauha, jonka aikana liikkuminen salissa ja pois salista on kielletty. Äänestysrauha kestää kokouksen puheenjohtajan ilmoitukseen saakka.

7.1 Asiakysymykset

Jos asiakysymyksestä on äänestettävä, ratkaisee puheenjohtaja, toimitetaanko koeäänestys. Jos toimitettu koeäänestys on antanut kiistattoman tuloksen, kokous voi ratkaista asian sen mukaan. Muussa tapauksessa toimitetaan varsinainen äänestys.

Äänestyksissä käytetään lyhyttä äänestysjärjestystä. Äänestykset suoritetaan pääsääntöisesti avoimina lippuäänestyksinä.

7.2 Liittohallituksen valinta

Liiton sääntöjen mukaan:

Kun valittavia henkilöitä on enemmän kuin yksi, käytetään näissä säännöissä määriteltyä siirtoäänivaalitapaa. Siirtoäänivaali etenee vaiheittain seuraavasti:

1) Äänestäminen

Äänestäjä merkitsee äänestyslippuun enintään yhtä monta nimeä kuin on valittavia suosituimmuusjärjestyksessä.

2) Läpimenokynnys

Lasketaan annettujen hyväksyttyjen äänestyslippujen hyväksyttyjen äänten lukumäärä ja sen perusteella läpimenokynnys seuraavasti: läpimenokynnys = hyväksyttyjen äänestyslippujen äänten lukumäärä / (täytettävien paikkojen lukumäärä + 1), neljän desimaalin tarkkuudella ylöspäin pyöristäen.

3) Äänten laskun ensimmäinen vaihe

Ensimmäisessä vaiheessa lasketaan kunkin ehdokkaan ykkösäänet eli äänestysliput, joissa ehdokas on merkittynä ensimmäiselle sijalle. Ehdokkaat, joiden ykkösäänien määrä on sama tai suurempi kuin läpimenokynnys, tulevat valituksi.

4) Ylijäämän siirto

Jos ääntenlaskennan ensimmäisen vaiheen jälkeen on paikkoja täyttämättä, siirretään valittujen henkilöiden äänistä syntynyttä ylijäämää.

Siirtyvä ylijäämä määritellään siten, että ehdokkaan kaikista ääntenlaskennan suoritetuista vaiheista saamasta kokonaisäänimäärästä vähennetään läpimenokynnys. Ylijäämän siirto aloitetaan suurimman äänimäärän saavuttaneesta ehdokkaasta.

Mikäli ylijäämää esiintyy ääntenlaskun ensimmäisessä vaiheessa, tarkastellaan kaikkia ehdokkaan hyväksi ääntenlaskun ensimmäisessä vaiheessa luettuja äänestyslippuja. Mikäli ylijäämää ilmenee ääntenlaskun myöhemmässä vaiheessa johtuen toisen ylijäämän siirrosta tai ehdokkaan tai ehdokkaiden karsimisesta, tarkastellaan vain sitä viimeistä joukkoa äänestyslipukkeita, jotka ovat kaikki samanarvoisia ja jotka aiheuttivat kyseisen ylijäämän.

Yksittäisen äänestyslipun perusteella siirtyvä ylijäämä eli äänestyslipun siirtoarvo määritetään siten, että ylijäämä jaetaan tarkastelun kohteena olevien äänestyslippujen kokonaismäärällä. Siirtoarvo määritellään neljän desimaalin tarkkuudella alaspäin pyöristäen.

Äänestyslippuihin merkityn suosituimmuusjärjestyksen mukaisesti äänestysliput siirretään äänestyslipussa seuraavana olevan ehdokkaan hyväksi. Mikäli äänestyslipussa seuraavaksi merkitty ehdokas on jo tullut valituksi tai karsituksi, siirretään äänestysliput tätä seuraavalle ja niin edelleen. Jokainen siirtyvä äänestyslippu kasvattaa ehdokkaan äänimäärää äänestyslipun siirtoarvon verran.

Mikäli ylijäämää ei voida siirtää äänestyslipun perusteella, sitä ei lueta kenenkään ehdokkaan hyväksi.

5) Karsinta

Mikäli siirrettävää ylijäämää ei enää ole ja täytettäviä paikkoja on yhä jäljellä, karsitaan vähiten ääniä saanut ehdokas, ja kaikki tämän äänet siirretään täydellä siirtoarvollaan muille ehdokkaille käänteisessä järjestyksessä jossa ne ovat tulleet, kuten kohdassa 4 määrätään. Jos tämän jälkeen kukaan ehdokkaista ei ole ylittänyt läpimenokynnystä, karsitaan seuraavaksi vähiten ääniä saanut ehdokas.

6) Tasatilanne

Jos ehdokkaat laskennan jossain vaiheessa päätyvät tasatilanteeseen, määritellään heidän keskinäinen järjestyksensä arvalla.

Ehdokkaiden päätyessä ylijäämää siirrettäessä tai karsintatilanteessa samaan äänimäärään silloin, kun heidän hyväkseen on siirtynyt ääniä, määräytyy ehdokkaiden keskinäinen järjestys sellaisen ääntenlaskennan aikaisemman vaiheen perusteella, jossa kyseisillä ehdokkailla vielä oli eri äänimäärä.

Mikäli äänestyslippujen perusteella ei voida määrittää ehdokkaiden keskinäistä järjestystä ratkaisee ehdokkaiden keskinäisen järjestyksen arpa.

7) Edellä kuvattua prosessia jatketaan, kunnes kaikki täytettävät paikat on täytetty.

7.3 Vaaliin ilmoittautuminen

Liittohallitusehdokkaiden tulee ilmoittautua kirjallisesti liittokokoukselle. Ilmoittautumista varten liittokokouspaikalla on laatikko, johon ilmoitus jätetään lauantaihin kello 12.00 mennessä. Laatikko sijaitsee kokoussihteeristön pöydällä.

Kokouksen pääsihteeri suorittaa vaaliin ilmoittautuneiden ehdokkaiden esittelyn liittokokoukselle, joka toteaa ehdokkaat.

8. ASIOIDEN KÄSITTELYJÄRJESTYS JA MUUTOSESITYKSET

Kokouksen päätösasiakirjojen käsittelyssä noudatetaan lyhyttä käsittelyjärjestystä. Käsittelyvaiheet ovat:

1) esittely

2) yleiskeskustelu

3) yksityiskohtainen käsittely

4) päätöksen tekeminen

Toimintasuunnitelman, talousarvion ja tavoiteohjelman osalta muutosesitykset on jätettävä ensisijaisesti sähköisesti keskustoimiston erikseen ohjeistamalla tavalla viimeistään perjantaina 13.11.2026 kello 20.00. Tämän jälkeen toimikunta ja liittohallitus käsittelee ne. Muutosesitykset esitetään sähköisesti kokoussalissa.

Muissa päätösasiakirjoissa muutosesitykset on tehtävä yksityiskohtaisessa käsittelyssä. Muutosesitykset on jätettävä kokouksen sihteeristölle kirjallisina tarkoitusta varten jaettavalle lomakkeelle kirjoitettuna. Ehdotus asian palauttamisesta valmisteltavaksi, pöydällepanosta tai hylkäämisestä on tehtävä yleiskeskustelussa.

Pohjaesityksenä päätösasiakirjojen käsittelyssä on liittohallituksen esitys.

9. PUHEENVUOROT

9.1 Puheenvuoropyynnöt

Puheenvuoropyynnöt jätetään etukäteen kokouksen sihteeristölle sähköistä puheenvuoropyyntölomaketta käyttäen, tai kokouksen puheenjohtajiston niin määrätessä tekniselle sihteerille siihen tarkoitetulla puheenvuoropyyntölapulla. Puheenvuoron pyytäjän on merkittävä lomakkeeseen tai lippuun, mitä esityslistan kohtaa, ja yksityiskohtaiseen käsittelyyn liittyvässä puheenvuoropyynnössä, mitä asiakirjan kohtaa puheenvuoro koskee sekä koskeeko pyyntö yleiskeskustelua, yksityiskohtaista käsittelyä vai tehtyä päätöstä. Liittohallitus voi pyytää puheenvuoroa kättä nostamalla.

9.2 Puheenvuorojen pitäminen

Liittokokouksessa voidaan asiaa käsiteltäessä käyttää seuraavanlaisia puheenvuoroja:

- esittelypuheenvuoroja
- keskustelupuheenvuoroja
- kannatuspuheenvuoroja
- repliikkipuheenvuoroja
- työjärjestyspuheenvuoroja

Päätöksen tekemisen jälkeen voidaan käyttää seuraavia puheenvuoroja:

- eriävä mielipide
- vastalauseen merkitseminen pöytäkirjaan

Puheenvuorot on aina pidettävä puhujakorokkeelta tai mikäli kokouksen puheenjohtaja antaa luvan, muita kokoussaliin tätä tarkoitusta varten sijoitettuja mikrofoneja käyttäen. Puheenvuoron on pitäydyttävä käsiteltävänä olevassa asiassa. Puheenjohtaja keskeyttää puheenvuoron, joka ei koske asiaa tai joka ylittää sallitun enimmäispituuden.

Työjärjestyspuheenvuoro myönnetään heti kulloinkin käynnissä olevan puheenvuoron jälkeen. Työjärjestyspuheenvuoron sisältö on rajoitettava seuraaviin asioihin: puheenvuorojen keston ja lukumäärän rajoittaminen, kokouksen keskeyttäminen (tauon ehdottaminen), tärkeän ilmoituksen antaminen, puheenjohtajan menettelytavan kommentointi, kokouksen yleiseen kulkuun ja käytäntöihin liittyvät asiat.

Repliikkipuheenvuoroja ohi puheenvuorojen pyytämisjärjestyksen myönnetään liittohallituksen edustajalle, käsiteltävänä olevan asian esittäjälle sekä henkilölle, joka haluaa oikaista itseensä tai edustamaansa yhteisöön kohdistuneen väitteen. Kokouksen puheenjohtajalla on oikeus myöntää lyhyt keskusteluun liittyvä kommenttipuheenvuoro harkintansa mukaan ohi puheenvuoropyyntölistan.

Kokous voi esityksestä rajoittaa keskustelua siten, että loput kyseisessä asiakohdasta käytettävät puheenvuorot on pyydettävä viimeistään seuraavan puheenvuoron kuluessa. Keskustelun rajoittamisen jälkeenkin on myönnettävä ne puheenvuorot, jotka koskevat keskustelun rajoittamisen jälkeen tehtyjen ehdotusten kannattamista tai peruutettujen ehdotusten ottamista omiin nimiin ja niiden kannattamista.

9.3 Puheenvuorojen pituus

Muiden kuin esittelypuheenvuorojen pituus on kaikissa kohdissa yksi (1) minuutti. Kokouspisteellä tekninen sihteeri ilmoittaa kun puheenvuoroa on jäljellä 10 sekuntia. Enimmäisajan tultua täyteen tekninen sihteeri sulkee puheenvuoropisteen mikrofonin. Liittokokous voi tarvittaessa lyhentää puheenvuorojen pituutta.

Liittohallituksen vaalissa ehdolla olevien esittelypuheenvuoron enimmäispituus on kaksi (2) minuuttia. Puheenvuorojen järjestykset arvotaan.

10. PONNET

Liittokokous voi päätöksen tekemisen yhteydessä hyväksyä käsiteltävään asiaan olennaisesti liittyvän ponnen, joka hyväksytyksi tullessaan on liittokokouksen toivomus liittohallitukselle. Ponsi ei voi hyväksytyksi tullessaan ohjata liittohallitusta toimimaan liittokokouksen muiden päätösten vastaisesti.

Esitykset ponsiksi on tehtävä yleiskeskustelussa tai yksityiskohtaisessa käsittelyssä. Kaikki ponsiesitykset on jätettävä kokouksen sihteeristölle kirjallisina viimeistään välittömästi ponnen esittelypuheenvuoron jälkeen.

11. ASIAN KÄSITTELYN JA KOKOUKSEN KESKEYTTÄMINEN

Mikäli yleiskeskustelussa on tehty kannatettu esitys asian jättämisestä pöydälle tai sen palauttamisesta valmisteltavaksi, asian käsittely keskeytetään ja puheenjohtaja pyytää varaamaan kaikki ne puheenvuorot, jotka koskevat asian pöydällepanoa tai palauttamista valmisteltavaksi. Kun tästä pyydetyt puheenvuorot on käytetty, ratkaistaan asian pöydällepano tai palauttaminen valmisteltavaksi tarvittaessa äänestämällä.

Liittokokouksen puheenjohtaja ratkaisee, pidetäänkö neuvottelutauko tai muita taukoja. Tuntia pidemmästä tauosta ja kokouksen aikataulusta päättää liittokokous.

Kokouksen puheenjohtaja voi tarkistuttaa kokouksessa paikalla olevien äänioikeutettujen määrän ennen äänestystä, jotta äänestystulos on riittävän kattava. Mikäli paikalla olevien äänioikeutettujen määrä ei ole edustavuudeltaan riittävä, voi puheenjohtaja julistaa kokoustauon.

07. EDUSKUNTARYHMÄN SELONTEKO

KOKOOMUKSEN EDUSKUNTARYHMÄN SELONTEKO VUODEN 2025 VALTIOPÄIVILTÄ

Selonteko Kokoomuksen Nuorten Liitto ry:n liittokokoukselle Kokoomuksen eduskuntaryhmän toiminnasta vuoden 2026 valtiopäivillä.

EDUSKUNTARYHMÄN KOKOUKSET

Eduskuntaryhmän ylimpänä päättävänä elimenä toimii ryhmäkokous. Eduskuntaryhmä kokoontui säännöllisiin ryhmäkokouksiinsa eduskunnan istuntokauden aikana joka torstai sekä tarpeen vaatiessa.

EDUSKUNTARYHMÄN PUHEENJOHTAJISTO JA TYÖVALIOKUNTA

Eduskuntaryhmän puheenjohtajana on toiminut Matias Marttinen. Matias Marttisen siirryttyä työministeriksi, puheenjohtajaksi valittiin Jukka Kopra 13.5. alkaen. Ryhmän ensimmäisenä varapuheenjohtajana on toiminut Pia Kauma, toisena varapuheenjohtajana Sinuhe Wallinheimo ja kolmantena varapuheenjohtajana Ville Kaunisto. Kokoomuksen eduskuntaryhmää eduskunnan puhemiehistössä on edustanut Paula Risikko.

Työvaliokunnan muina jäseninä on toiminut Janne Heikkinen, Mia Laiho ja Ville Valkonen.

EDUSKUNTARYHMÄN VALIOKUNTAVASTAAVAT

Ryhmän valiokuntavastaavina ovat toimineet:

- Suuri valiokunta: Puheenjohtaja Heikki Autto 15.5. alkaen Saara-Sofia Sirén
- Perustuslakivaliokunta: Puheenjohtaja Heikki Vestman
- Ulkoasiainvaliokunta: Varapuheenjohtaja Sofia Vikman
- Valtiovarainvaliokunta: Timo Heinonen
- Tarkastusvaliokunta: Janne Jukkola
- Hallintovaliokunta: varapuheenjohtaja Pihla-Keto Huovinen
- Lakivaliokunta: Mari Kaunistola
- Liikenne- ja viestintävaliokunta: Marko Kilpi
- Maa- ja metsätalousvaliokunta: Teemu Kinnari
- Puolustusvaliokunta: puheenjohtaja Jukka Kopra 15.5. alkaen Heikki Autto
- Sivistysvaliokunta: Oskari Valtola
- Sosiaali- ja terveysvaliokunta: varapuheenjohtaja Mia Laiho
- Talousvaliokunta: Varapuheenjohtaja Ville Kaunisto
- Tiedusteluvalvontavaliokunta: Varapuheenjohtaja Pauli Kiuru
- Tulevaisuusvaliokunta: Terhi Koulumies
- Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta: Puheenjohtaja Saara-Sofia Sirén 15.5. alkaen Arto Satonen
- Ympäristövaliokunta: Pauli Aalto-Setälä Myöhemmin Tere Sammallahti

EDUSKUNTARYHMÄN KANSLIA

Eduskuntaryhmän kansliassa ovat vuonna 2024 työskennelleet:

- Mikko Kortelainen, pääsihteeri
- Marjukka Kuusela, johdon ja hallinnon sihteeri
- Sari Pellinen, taloussihteeri
- Niina Hämäläinen, tiedotussihteeri
- Peppi Heinikainen, EU- ja ulkopolitiikan asiantuntija
- Pietari Pitzén, luonnonvara- ja ympäristöpoliittinen asiantuntija
- Siiri Tuovila, osaamis- ja sivistyspoliittinen asiantuntija (loka-marraskuun opintovapaalla, sijaisena Salla Kuva)

- Joni Määttä, viestinnän asiantuntija
- Sakari Pääkkö, talouspoliittinen asiantuntija (siirtyi elokuun lopussa toisiin tehtäviin)
- Pasi Sammallahti, talouspolitiikan asiantuntija
- Ville Laakso, lakimies
- Alexis Vartiainen, sosiaali- ja terveyspoliittinen asiantuntija Siirtyi kunta- ja alueministeri Ikosen eav:ksi, Petra Pieskä ei vielä aloittanut
- Lotta Aarto, Sosiaaliturvan ja työelämän asiantuntija
- Annu Jaakkola, veropolitiikan asiantuntija
- Joel Vanhanen, veropolitiikan asiantuntija
- Vilma Kujala, viestinnän asiantuntija
- Tuomas Stöckel, viestinnän asiantuntija

EDUSKUNTATYÖSTÄ

Valtioneuvoston selonteot ja tiedonannot, välikysymykset ja pääministerin ilmoitukset:

VALTIONEUVOSTON SELONTEOT JA TIEDONANNOT

- Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon ensimmäinen osa: Strateginen toimintaympäristöanalyysi sekä skenaarioita vuoteen 2045
- Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta
- Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle aluekehittämisen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan lainsäädännöstä
- Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle Suomen osallistumisesta Naton Ukrainalle annettavaan turvallisuus- ja koulutustuki NSATU:un (Nato Security Assistance and Training for Nato)
- Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle Puolustusvoimien osallistumisesta Naton rauhan ajan yhteisen puolustuksen tehtäviin vuonna 2026
- Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026-2029
- Valtioneuvoston selonteko teollisuuspolitiikasta
- Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta (VNS 8/2025 vp)
- Valtioneuvoston selonteko keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta (VNS 9/2025 vp)
- Valtioneuvoston selonteko valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2026–2037 (VNS 10/2025 vp)
- Valtioneuvoston selonteko: Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma (VNS 11/2025 vp)

VÄLIKYSYMYKSET

Välikysymys suurtyöttömyydestä

Välikysymys hallituksen toimintakyvystä Palestiinan valtion tunnustamisessa

Välikysymys hallituksen ennätyksellisestä velkaantumisesta

Välikysymys hallituksen lisäleikkauksista soteen ja koulutukseen

Välikysymys arvokkaasta ikääntymisestä ja vanhushoivan tilanteesta

PÄÄMINISTERIN ILMOITUKSET

- Pääministerin ilmoitus Euroopan turvallisuudesta ja puolustuksesta
- Pääministerin ilmoitus hallituksen toimista muuttuvassa kansainvälisessä kauppapolitiikassa ja taloustilanteessa
- Pääministerin ilmoitus Euroopan turvallisuudesta sekä hallituksen EU-politiikasta
- Pääministerin ilmoitus hallituksen politiikasta vuonna 2025 ja keskeisimmistä eduskunnalle annettavista esityksistä

MERKITTÄVIÄ EDUSKUNNAN HYVÄKSYMIÄ JA TÄLLÄ HETKELLÄ EDUSKUNNAN KÄSITTELYSSÄ OLEVIA HALLITUKSEN ESITYKSIÄ

- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 11 luvun muuttamisesta

- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelistä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta
- HE rikoslain terrorismirikoksia koskevien säännösten uudistamiseksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi
- HE nuorisorangaistussääntelyn kehittämiseksi
- HE laiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta
- HE laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta (kansalaisuuskoe)
- HE laiksi sotilastiedustelusta annetun lain muuttamisesta
- HE laiksi hyvinvointialueesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (kohdennettu alijäämän kattamista koskevan määräajan jatkaminen)
  HE perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi
- HE laiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta (yhden opiskeluoikeuden säännös)
- HE laiksi metsästyslain muuttamisesta
- HE liikennepalvelulain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi (taksit)
- HE työsopimuslain, merityösopimuslain ja työttömyysturvalain muuttamisesta (individuaalinen irtisanomisperuste)
- HE määräaikaisuuden perusteen, lomautusilmoitusaikaa ja takaisinottovelvollisuuden muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi
- Hallituksen esitys eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vammaispalvelulain 2 §:n muuttamisesta
- Hallituksen esitys eduskunnalle apteekkitalouden uudistusta ja lääkesäästöjen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi
- Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perintö- ja lahjaverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 4 §:n ja liitteen muuttamisesta
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tuloverolain väliaikaisesta muuttamisesta
- Hallituksen esitys eduskunnalle jalkaväkimiinojen käytön, varastoinnin, tuotannon ja siirron kieltämisestä ja niiden hävittämisestä tehdyn yleissopimuksen irtisanomiseksi ja siihen liittyviksi laeiksi
- Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain, ympäristövaikutusten arviointimenettelystä
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi annetun lain 7 §:n muuttamisesta
- Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain ja työaikalain 2 ja 19 §:n muuttamisesta
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asuntosäästöjärjestelmästä ja siihen liittyviksi laeiksi

08. EUROOPAN PARLAMENTTIRYHMÄN SELONTEKO

1.7.2025 – 30.6.2026

Kokoomuksen europarlamenttiryhmän muodostivat Mika Aaltola, Aura Salla, Pekka Toveri ja Sirpa Pietikäinen. Mika Aaltola on toiminut delegaation puheenjohtajana ja Pekka Toveri sen taloudenhoitajana.

TOIMINTA PARLAMENTIN VALIO- JA VALTUUSKUNNISSA

Mika Aaltola on EPP-ryhmän Suomen delegaation puheenjohtaja. Hän on jäsen Eurooppalaista demokratian kilpeä käsittelevässä erityisvaliokunnassa (EUDS), jossa hän toimii EPP:n koordinaattorina. Hän on lisäksi ulkoasiainvaliokunnan (AFET) jäsen ja kansainvälisen kaupan valiokunnan (INTA) varajäsen. Aaltola toimii lisäksi varapuheenjohtajana EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentaarisen kumppanuuskokouksen valtuuskunnassa, sekä varajäsenenä suhteista Yhdysvaltoihin vastaavassa valtuuskunnassa. Hän on myös varajäsen sekavaliokunnassa toimivassa valtuuskunnassa, joka vastaa Pohjoisesta yhteistyöstä, suhteista Sveitsiin, Norjaan ja Islantiin, sekä Euroopan talousalueen (ETA) parlamentaarisesta yhteistyöstä.

Aaltolalla on pitkä kokemus ulko- ja turvallisuuspolitiikan asiantuntijana ja on aiemmin toiminut muun muassa ulkopoliittisen instituutin johtajana. Parlamentissa hän keskittyy erityisesti Euroopan ja Suomen kokonaisvaltaisen turvallisuuden vahvistamiseen, arktisiin asioihin, demokratian puolustamiseen, Ukrainan tukemiseen, sekä Euroopan strategisen kilpailukyvyn parantamiseen. Aaltola toimii EPP-ryhmän pysyvänä neuvottelijana arktisiin liittyvissä asioissa ja on myös EU:n ja Intian välisessä kauppasopimuksessa EPP-ryhmän pysyvä varjoneuvottelija. Hän lisäksi johtaa Euroopan parlamentissa ulkoisten rahoitusvälineiden työryhmää, joka seuraa kriittisesti EU:n ulkopuolelle suuntautuvaa rahoitusta.

Aura Salla toimii teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan (ITRE) jäsenenä. Hän toimii myös budjettivaliokunnan (BUDG) varajäsenenä ja sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan (IMCO) varajäsenenä.

Aura Salla keskittyy erityisesti teknologiapolitiikkaan. Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnassa (ITRE) Salla on edistänyt teknologia- ja digisääntelyn keventämistä, energiaintensiivisen teollisuuden kilpailukykyä ja EU:n energiaomavaraisuutta. Tällä hetkellä hän toimii digisääntelyn yksinkertaistamista koskevan paketin yhtenä pääneuvottelijana. Vuoden aikana hän on toiminut pääneuvottelijana yhdessä puolustusvalmiuden yksinkertaistamista koskevassa paketissa. Euroopan parlamentti hyväksyi paketin neuvottelutuloksen syyskuun täysistunnossa.

Budjettivaliokunnassa (BUDG) Salla toimii neuvottelijana Euroopan globalisaatiorahastoa (EGF) koskevissa raporteissa. Viimeisin vastuu koski metsäteollisuuden työllisyystilanteeseen ja entisiin työntekijöihin Etelä-Suomessa, erityisesti Etelä-Karjalan alueella. Lisäksi hän on vuoden aikana esittänyt erilaisia kysymyksiä komissiolle koskien muun muassa pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen vaikutuksia pk-yrityksiin sekä esittänyt näkemyksiään ja käyttänyt puheenvuoroja niin teollisuusvaliokunnassa kuin täysistunnossa.

Pienten- ja keskisuurten yritysten huomioiminen EU:n päätöksenteossa näkyy Sallan työssä. Hän toimi alkuvuodesta parlamentin SME Intergroupin puheenjohtajana ja jatkoi SME Europen varapuheenjohtajana vuoden 2026 loppupuoliskolle saakka. Salla jatkaa Intian valtuuskunnan jäsenenä sekä varajäsenenä suhteista Kanadaan vastaavassa valtuuskunnassa ja suhteista Kaakkois-Aasian maihin ja Kaakkois-Aasian maiden liittoon (ASEAN) vastaavassa valtuuskunnassa.

Sallan linjassa korostuu Euroopan kokonaisturvallisuus, talous, kestävyys ja kilpailukyky.

Pekka Toveri on turvallisuus- ja puolustuspolitiikan valiokunnan (SEDE), sekä maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan (AGRI) jäsen. Lisäksi Toveri on kansalaisvapauksien ja oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan (LIBE) varajäsen. Toverin merkittävin rooli on EU:n ja Ukrainan parlamentaarisen assosiaatiovaliokunnan valtuuskunnan (D-UA) puheenjohtajana. Lisäksi hän toimii varajäsenenä valtuuskunnissa, jotka ylläpitävät suhteita Natoon (D-NAT), Tyynenmeren alueen maihin (D-PAC) sekä AKT-järjestöön (D-ACP). Toveri vaikuttaa merkittävästi EU:n turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan, erityisesti EU:n kokonaisturvallisuuden ja Ukrainan tukemisen edistämisessä. Lisäksi hän pyrkii valiokuntatyössään vaikuttamaan muun muassa toimivan metsätalouden ja huoltovarmuuden turvaamiseen sekä EU:n ulkorajojen vahvistamiseen.

Toverin työn keskiössä ovat tällä hetkellä erityisesti eurooppalaisen puolustusteollisuuden ja tuotantokapasiteetin kehittäminen, mutta myös muut keskeiset turvallisuusteemat, kuten hybridiuhkiin vastaaminen. Ukraina-valtuuskunnan puheenjohtajana Toveri keskittyy isossa kuvassa Ukrainan pitkäjänteisen tukemisen varmistamiseen ja maan EU-integraation valmisteluun. Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnassa hän keskittyy erityisesti tulevaan monivuotiseen rahoituskehykseen, ruokaturvaan ja metsiin liittyviin

kokonaisuuksiin. Omien raportointivastuidensa lisäksi Toveri antaa paljon puolustusteemoihin liittyvää substanssitukea muille europarlamentaarikoille sekä medialle.

Sirpa Pietikäinen on talous- ja raha-asioiden valiokunnan (ECON) ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan (FEMM) jäsen sekä ympäristön, ilmaston ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan (ENVI) varajäsen sekä kansanterveyden valiokunnan (SANT) varajäsen. Pietikäinen oli myös yleisafrikkalaisen parlamentin valtuuskunnan (DPAP) jäsen sekä suhteista Kiinan kansantasavaltaan vastaavan valtuuskunnan (D-CN) varajäsen.

Pietikäisellä on pitkä kokemus talouspolitiikassa. Talous- ja raha-asioiden valiokunnan jäsenenä Pietikäinen keskittyi erityisesti kestävään rahoitukseen, pääomasijoittamiseen sekä sijoittajansuojakysymyksiin. Pitkällä urallaan ympäristöasioissa Pietikäinen on paneutunut kiertotalouteen, luonnon monimuotoisuuteen, ilmastopolitiikkaan sekä ympäristön ja terveyden yhteyteen liittyviin kysymyksiin. Yhdenvertaisuusasioita Pietikäinen ajoi FEMM-valiokuntatyön lisäksi yhteistyössä potilas-, terveys- ja tasa-arvojärjestöjen sekä naisyrittäjäverkostojen kanssa.

VIESTINTÄ JA MUU TOIMINTA

Kokoomuksen meppiryhmän viestintä oli aktiivista niin delegaation, parlamenttiryhmän kuin puolueyhteisön sisällä, minkä lisäksi suomalaisdelegaatio kiinnitti erityistä huomiota ulkoiseen viestintään äänestäjien, kansalaisten ja sidosryhmien kanssa.

Strasbourgin täysistuntoviikkoina tiistaiaamuisin kokoomuksen meppiryhmä järjesti pressikahvit, johon osallistuivat EU-asioita seuraavat suomalaiset toimittajat, kokoomusmepit avustajineen sekä EPP-ryhmän lehdistöosaston suomalaisvirkailijat. EPP-ryhmän suomalaismepit kokoontuivat täysistuntoviikkoina kokouksiin paikan päällä Strasbourgissa. Kokoomusmepit ovat esiintyneet aktiivisesti erilaisissa yleisö- ja muissa tilaisuuksissa niin fyysisesti kuin verkossakin.

Kokoomusmepit ovat ahkeria kirjoittajia, ja heidän kolumnejaan ja blogejaan julkaistaan eri valtakunnallisissa, alueellisissa ja ammattilehdissä sekä internetissä. Kaikki mepit kirjoittavat kolumneja muun muassa Nykypäivään ja Verkkouutisiin sekä blogeja omille nettisivuilleen.

Kokoomusmepit ovat niin ikään hyvin aktiivisia sosiaalisen median kanavissa (erityisesti X, Facebook ja Instagram), ja heillä onkin niissä kaikkiaan useita tuhansia seuraajia. Kokoomuksen europarlamentaarikoilla on myös yhteinen X-tili: @kokoomusmepit. Kokoomusmepit löytyvät myös EPP-ryhmän suomenkielisiltä verkkosivuilta sekä puolueen verkkosivuilta.

AVUSTAJAT

Mika Aaltolan avustajina hänen toimistossaan Brysselissä ja Strasbourgissa toimivat Aada Pettersson, Daniel Louvo, Mélodie Sinkari ja Saimi Puolakka

Aura Sallan avustajina Brysselissä ja Strasbourgissa toimivat Aku Aarva, Sara Anttila ja Torlach Grant. Sallan kotimaanavustajana toimi Petra Järvimaa.

Pekka Toverin avustajina Brysselissä ja Strasbourgissa toimivat Neea Puro, Salla Rosenberg ja Juho Haapala.

Sirpa Pietikäisen poliittisina avustajina Brysselissä ja Strasbourgissa toimivat Iida Ahonen (5/26 alkaen), Suvi Helko (4/2026 saakka), Saara Mattero, Kristian Peitsara ja Leona Pälvimäki.

Avustajien lisäksi mepeillä on ollut apunaan lukuisia harjoittelijoita.

Euroopan kansanpuolueen (EPP) ryhmän sihteeristössä suomenkielisen viestinnän ohella media- ja viestintäneuvonantaja Pete Pakarinen on toiminut ulkopoliittisen työryhmän viestintätiimissä ja vastannut erityisesti turvallisuus- ja puolustusvaliokunnan (SEDE) viestinnästä ja mediasuhteista.

Essi Kiiski työskenteli EPP-ryhmässä budjettivaliokunnan neuvonantajana. Janiika Vilkuna työskenteli media- ja viestintäavustajana digitaalisen viestinnän osastolla, jossa hänen vastuullaan on lainsäädäntöviestintä sekä uutishuone.

09. VUOSIKERTOMUS 2025

KOKOOMUKSEN NUORTEN LIITTO RY VUOSIKERTOMUS

1.1.–31.12.2025

Hyväksyttiin liittohallituksen kokouksessa 26.04.2026

SISÄLLYSLUETTELO

I Johdanto (sisältää toiminnan yleisen esittelyn ja painopisteet)

II Politiikka (sisältää poliittisen valmistelun, vaikuttamisen ja sidosryhmäyhteistyön)

III Järjestö (sisältää järjestötoiminnan, järjestöorganisaation ja koulutustoiminnan)

IV Viestintä (sisältää viestinnän, markkinoinnin, jäsenhankinnan ja julkaisut)

V Hallinto (sisältää toimielimet, henkilöstön ja talouden)

I – JOHDANTO

1.1. YLEISTÄ

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry - Samlingspartiets Ungdomsförbund rf (Kokoomusnuoret) on vuonna 1928 perustettu valtakunnallinen poliittinen nuorisojärjestö, jonka arvoja ovat vapaus, vastuu ja välittäminen, sivistys, mahdollisuuksien tasa-arvo, isänmaallisuus ja kansainvälisyys sekä ekologinen kestävyys. Kokoomusnuoret on Kansallinen Kokoomus rp:n jäsenjärjestö.

Kokoomusnuoret puolustaa päättäväisesti oikeusvaltioperiaatteeseen, edustukselliseen demokratiaan ja vapaaseen markkinatalouteen perustuvaa länsimaista yhteiskuntamallia, joka maksimoi sekä yhteiskunnallisen kokonaisedun että yksilönvapauden toteutumisen.

Toiminnan lähtökohtina ovat Kokoomusnuorten periaateohjelma sekä nuorisolain arvopohja. Kokoomusnuoret järjestää valtakunnallisesti poliittista toimintaa ja koulutusta yhteiskunnallisesta aktiivisuudesta kiinnostuneille nuorille. Kokoomusnuorten 15–30-vuotiaat jäsenet toimivat 12 aktiivisessa piirijärjestössä ja niiden paikallisyhdistyksissä ympäri Suomea.

Vuonna 2025 Kokoomusnuoret on vaikuttanut aktiivisesti politiikkaan sekä kokoomuksen sisällä että laajemmin yhteiskunnassa. Liiton puheenjohtajalla on ollut jäsenyys puoluehallituksessa ja puhe- ja läsnäolo-oikeus eduskuntaryhmässä ja ministeriryhmässä.

Poliittisia tavoitteitaan edistääkseen liitto on tehnyt aktiivisesti kannanottoja ja saanut yhä vahvempaa jalansijaa julkisessa keskustelussa rakentavilla avauksillaan.

1.2. TOIMINNAN PAINOPISTEET VUODELLE 2025

1. Kunta- ja aluevaalit

Kokoomusnuorten ensisijainen painopiste vuodelle 2025 on kevään kunta- ja aluevaalit. Liitto tukee ja kouluttaa ehdokkaita sekä kampanjatiimejä läpi vaalikevään. Vuonna 2024 aloitettua ehdokashankintaa jatketaan vuoden 2025 ajan aina vaalien ehdokasasettelun päättymiseen asti.

2. Jäsenhankinta & piiri- ja paikallistoiminta

Vuonna 2025 Kokoomusnuoret kehittää tapahtuma- ja koulutustarjontaansa lisäten vaikuttavuutta sekä tavoittavuutta. Liitto hyödyntää kerättyä dataa tehokkaammin koulutus- ja tapahtumatuotannon laadun tarkastelemiseksi sekä jäsenistön laaja-alaisen osaamisen mahdollistamiseksi. Kokoomusnuoret vastaa jäsenistönsä koulutustarpeisiin ylivuotisesti toisiaan tukevilla ja laadukkailla tapahtuma- ja koulutustoiminnan kokonaisuuksilla. Piiri- ja paikallistapahtumien merkitys jäsenhankinnassa tunnistetaan ja sitä tuetaan. Piiri- ja paikallistoiminnalla sitoutetaan jäsenet osaksi kokoomusyhteisöä. Toiminnalla on tärkeä rooli osaavien ehdokkaiden ja kampanjatiimiläisten hankinnassa.

3. Vaikuttavuus

Kokoomusnuorten kolmas painopiste on vaikuttavuuden ja näkyvyyden vahvistaminen. Kokoomus voitti vuoden 2023 eduskuntavaalit ja toimii pääministeripuolueena vuoteen 2027 asti. Tämä nosti myös Kokoomusnuoret entistä keskeisempään asemaan yhteiskunnallisena keskustelijana. Kokoomusnuorten viestintä tähtää siihen, että sen ajamat poliittiset tavoitteet ja toiminta pysyvät laajasti esillä sekä perinteisessä että sosiaalisessa mediassa tapahtuvassa diskurssissa. Vaikuttavuutta lisätään myös aktiivisella jäsenhankinnalla, joka onnistuessaan vahvistaa Kokoomusnuorten yhteistä ääntä. Vuonna 2025 Kokoomusnuoret panostaa vahvasti ulkoisen vaikuttavuuden vahvistamiseen. Tämä näyttäytyy vahvempana poliittisena viestintänä, osaavampina päättäjinä niin kunta- ja aluetasolla kuin muutenkin sekä mitattavina tuloksina näillä saroilla.

II – VAIKUTTAMINEN

2.1. YLEISTÄ

Vaikuttamissektorin suurin projekti vuonna 2025 oli kevään kunta- ja aluevaalit. Liitto tuki rahallisesti, materiaalipaketin avustuksella, koulutuksilla ja sparrauksilla ehdokkaitaan. Liiton jäsenistä 276 oli ehdolla kuntavaaleissa ja 140 aluevaaleissa. Monet liiton jäsenet, jotka eivät itse olleet ehdolla olivat aktiivisesti tekemässä ehdokkaiden kampanjoita paikallisesti. Valtuutettuja tai varavaltuutettuja kuntiin ja kaupunkeihin liiton jäsenistä valittiin 107 henkilöä ja hyvinvointialueille 19 henkilöä.

2.2. POLIITTINEN VALMISTELU

Julkilausumat ja kannanotot

Kokoomusnuoret vaikuttaa ottamalla kantaa ajankohtaiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun. Se julkaisee julkilausumia, kannanottoja ja tiedotteita sekä reaktiivisesti reagoiden käynnissä olevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun että proaktiivisesti käynnistääkseen keskustelua omista aiheistaan.

Vuonna 2025 julkaistiin seuraavat liiton ja sen puheenjohtajan kannanotot:

- Kokoomusnuoret: Afrikan tähden sensurointi on virhe (6.1.2025)
- Kokoomusnuoret: Ylioppilaskuntien pakkojäsenyyttä koskeva selvitys ei estä sen purkamista (8.1.2025)
- Kokoomusnuoret: Rauhanneuvottelut jäädytettävä – rauha saavutettava Ukrainan ehdoilla (25.2.2025)
- Kokoomusnuoret irtisanoutuu täysin Keski-Suomen Kokoomusnuorten kannanotosta äänestyksen yläikärajan asettamisesta (8.3.2025)
- Kokoomusnuoret: Paras aika irtautua Ottawan sopimuksesta on nyt (18.3.2025)
- Kokoomusnuoret julkaisee Antti Lindtmanin lunttilapun (8.4.2025)
- Kokoomusnuorten terveiset kehysriiheen 2025 (21.4.2025)
- Kokoomusnuoret: Ase tai aate – siviilipalvelus uudistettava (5.5.2025)
- Kokoomusnuoret: Ei peräännytä, kokoomus – ei ole väärin lisätä tietoisuutta ay-liikkeen kustannuksista! (7.5.2025)
- Kokoomusnuoret: Sukupuolikiintiöt ovat haitta demokratialle (13.5.2025)
- Kokoomusnuoret: Maahanmuuton pisteytysjärjestelmä Suomeen (15.5.2025)
- Kokoomusnuoret: Demokratiaan kuuluu oikeus olla väärässä – sananvapautta rajoittava lakiesitys on peruttava (22.5.2025)
- Kokoomusnuoret: Eläkkeesi kuuluu vakuutusyhtiön sijaan sinulle! (12.6.2025)
- Sovellustaksien tulevaisuus on varmistettava hallituksen kaavailemassa taksilain uudistuksessa (17.6.2025)
- Kokoomusnuoret: Meillä on monta syytä olla ylpeä (28.6.2025)
- Kokoomusnuoret: Euron huonot puolet on otettava tosissaan! (23.7.2025)

- Rauhaa ei rakenneta tsempillä – lännen joukkoja Ukrainaan! (30.7.2025)
- Kokoomusnuoret: Osaava Suomi vaatii perustaidot peruskoulun keskiöön (7.8.2025)
- Kokoomusnuoret: Kokoomuksen häpeä ovat Kela-korvaukset (20.8.2025)
- Kokoomusnuoret lähettää Teemu Keskisarjalle kirjan käytöstavoista (1.9.2025)
- Yhteiskannanotto: Chat control – jokainen on syyllinen? (10.9.2025)
- Kokoomusnuoret: Suomen perustuslain on palveltava suomalaisia (12.9.2025)
- Kokoomusnuoret: Huippu-urheilijat tarvitsevat reilut mahdollisuudet menestyä (22.9.2025)
- Kokoomusnuoret, RKP-nuoret, PS-Nuoriso, Keskustanuoret: Eläkeikää pitää nostaa (8.10.2025)
- Kokoomusnuoret: Sosialismi on tie diktatuuriin (5.11.2025)
- Kokoomusnuorten liittokokous: Korkeakoulut vapaaksi valtiokeskeisyydestä (9.11.2025)
- Kokoomusnuoret: Adoptio osaksi lastensuojelulakia (19.11.2025)
- Kokoomusnuoret: Tue Suomen elinvoimaa ostamalla suomalaista! (5.12.2025)
- Kokoomusnuoret: YEL roskakoriin ja rahastot tilalle! (9.12.2025)
- Kokoomusnuoret: Helppo säästökohde hallitukselle – poistetaan lounas- ja virikesetelit! (30.12.2025)

Liitto valmisteli kunta- ja aluevaaliohjelman nimellä Paras tarjous – Kokoomusnuorten kunta- ja aluevaaliohjelma ja julkaisi sen kokoomuksen vaaliristeilyllä 1.2.2025.

Poliittiset verkostot

Poliittiset verkostot toimivat jäsenistölle väylänä vaikuttaa Kokoomusnuorten linjoihin sekä osallistua liiton poliittiseen vaikuttamistyöhön. Verkostot tarjoavat valtakunnallisen vaihtoehdon maantieteellisesti organisoidulle piiri- ja paikallistoiminnalle.

Verkostojen puheenjohtajistoissa vuonna 2025 toimivat seuraavat henkilöt:

- Viljami Riuttala, puheenjohtaja (Talouspolitiikan verkosto)
- Miro Unnaslahti, varapuheenjohtaja (Talouspolitiikan verkosto)
- Emma Holsti, puheenjohtaja (Sivistyspolitiikan verkosto)
- Elias Lappalainen, varapuheenjohtaja (Sivistyspolitiikan verkosto)
- Ella Pauna, puheenjohtaja (Hyvinvointipolitiikan verkosto)
- Ida Koivuniemi, varapuheenjohtaja (Hyvinvointipolitiikan verkosto)
- Elina Riutta, puheenjohtaja (Ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkosto)
- Jaakko Kosola, varapuheenjohtaja (Ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkosto)
- Aatu Puisto, puheenjohtaja (Ympäristö- ja yhdyskuntapolitiikan verkosto)
- Antti Blomqvist, varapuheenjohtaja (Ympäristö- ja yhdyskuntapolitiikan verkosto)
- Mari Pinomäki, puheenjohtaja (Sisä- ja oikeuspoliittinen verkosto)
- Jimi Mahonen, varapuheenjohtaja (Sisä- ja oikeuspoliittinen verkosto)

Kokoomusnuorten poliittisina verkostoina toimi vuonna 2025:

1) Talouspolitiikan verkosto

Talouspolitiikan verkoston vastuualueena ovat valtiovarainministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalat. Verkosto vastaa muun muassa julkiseen talouteen, verotukseen, valtion omistajaohjaukseen, työmarkkinoihin ja elinkeinoihin liittyvästä politiikasta.

2) Sivistyspolitiikan verkosto

Sivistyspolitiikan verkoston vastuualueena on opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala. Verkosto vastaa muun muassa varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, ammatilliseen koulutukseen, lukiokoulutukseen, korkeakouluihin, tieteeseen, tekijänoikeuksiin, kulttuuriin, liikuntaan ja nuorisoon liittyvästä politiikasta. Verkosto järjesti yhdessä kokoomuksen sivistyspolitiikan verkoston kanssa vierailun Kuntaliittoon 5.5.2025 ja Suomalaisuuden Liittoon 10.9.2025. Verkosto järjesti myös keskustelutilaisuuden vasemmisto-opiskelijoiden puheenjohtaja Nea Hakalan kanssa 26.11.2025.

3) Hyvinvointipolitiikan verkosto

Hyvinvointipolitiikan verkoston vastuualueena on sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala. Verkosto vastaa muun muassa sosiaali- ja terveyspalveluihin, sosiaaliturvaan, eläkkeisiin, perheisiin ja päihteisiin liittyvästä

politiikasta.

4) Ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkosto

Ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkoston vastuualueena ovat ulkoministeriön, puolustusministeriön, sisäministeriön ja oikeusministeriön hallinnonalat. Verkosto vastaa muun muassa ulkosuhteisiin, vapaakauppaan, kehitysyhteistyöhön, maanpuolustukseen, maahanmuuttoon, sisäiseen turvallisuuteen, oikeusjärjestelmään, demokratiaan ja perusoikeuksiin liittyvästä politiikasta.

5) Ympäristö- ja yhdyskuntapolitiikan verkosto

Ympäristö- ja yhdyskuntapolitiikan verkoston vastuualueena ovat ympäristöministeriön, maa- ja metsätalousministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalat sekä työ- ja elinkeinoministeriön osalta ilmastopolitiikka. Verkosto vastaa muun muassa ilmastoon, energiaan, ympäristöön, luonnonvaroihin, maatalouteen, maankäyttöön, rakentamiseen, asumiseen, liikenteeseen ja viestintään liittyvästä politiikasta. Verkosto järjesti myös vierailun Bioenergia Ry:lle 9.9.2025.

6) Sisä- ja oikeuspoliittinen verkosto

Sisä- ja oikeuspoliittisen verkoston vastuualueina toimivat sisäministeriön ja oikeusministeriön hallinnonalat. Verkosto vastaa näihin liittyvän politiikan valmistelusta.

Vuonna 2025 julkaistiin seuraavat verkostojen kannanotot sekä kantaaottavat tiedotteet:

- Kokoomusnuorten sivistyspolitiikan verkosto: Koulutustasoa ei nosteta leikkaamalla koulutuksesta (31.1.2025)
- Kokoomusnuorten sivistyspolitiikan verkosto: J. V. Snellmanin päivänä muistamme suomalaisuutta (12.5.2025)
- Kokoomusnuorten sivistyspolitiikan verkosto: Eino Leinon päivä – suomalaisen runon ja suven juhla (6.7.2025)
- Sisä- ja oikeuspolitiikan verkosto: Kunnes valtio omaisuutemme erottaa (25.7.2025)
- Kokoomusnuorten talouspolitiikan verkosto: Onko budjettiriihi enää muuta kuin kosmetiikkaa? (8.9.2025)
- Kokoomusnuorten ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkosto: Euroopan on korkea aika aloittaa ilmatorjunta Ukrainassa (10.9.2025)
- Sivistyspolitiikan verkosto: Jean Sibeliuksen, eli suomalaisen musiikin päivänä 8. joulukuuta (8.12.2025)

Kunta- ja aluepäättäjien foorumi

Vuonna 2024 perustettua Kokoomusnuorten kunta- ja aluepäättäjien foorumina toimivaa WhatsApp-ryhmää hyödynnettiin aktiivisesti kevään 2025 kunta- ja aluevaaleissa. Foorumi kokosi Kokoomusnuorten kunta- ja aluepäättäjät sekä aiheesta kiinnostuneet Kokoomusnuorten jäsenet ja toimii alustana verkostoitumiselle, kokemuksien jakamiselle sekä ympäristönä vahvistaa ominaisuuksia, joita luottamustoimien hoitamisessa tarvitaan. Ryhmää hyödynnettiin viestimisessä liiton vaalituesta, tukitoimista sekä yleisesti vaalityötä edistävistä asioista kuten Kansallisen Sivistysliiton koulutuksista.

Foorumiin kutsuttiin mukaan kaikki Kokoomusnuorten jäseninä olevat kunta- ja aluevaltuutetut sekä varavaltuutetut ja toivotettiin tervetulleiksi kaikki paikallisesta päätöksenteosta kiinnostuneet ja vaaleissa ehdolle lähteneet jäsenet.

2.3. PUOLUEYHTEISÖSSÄ VAIKUTTAMINEN

Puoluevaltuusto

Kokoomuksen puoluevaltuustossa toimikaudella 2024–2026 toimivat seuraavat Kokoomusnuorten jäsenet:

- Mona Leino, jäsen (Helsinki)
- Emma Holsti, jäsen (Uusimaa)
- Julia Siimento, jäsen (Varsinais-Suomi)
- Aleksi Kurki, jäsen (Kaakkois-Suomi)
- Antti Tuomela, jäsen (Pohjanmaa)
- Venla Kalmi, jäsen (Häme)
- Leevi Vekka, jäsen (Häme)
- Arttu Vuori, jäsen (Pirkanmaa)

- Saska Kolehmainen, varajäsen (Helsinki)
- Jaakko Linnakangas, varajäsen (Uusimaa)
- Ellen Korpela, varajäsen (Varsinais-Suomi)
- Paul Pellas, varajäsen (Pirkanmaa)
- Kristiina Kronholm, varajäsen (Keski-Suomi)
- Aapomikko Matti, varajäsen (Pohjois-Pohjanmaa)

Kokoomusnuoret ylläpiti nuorten puoluevaltuutettujen verkostoa verkostoitumisen ja muun ajatustenvaihdon edistämiseksi. Kokoomusnuoret vaikutti puoluevaltuustossa näkyvästi, kun sen varapuheenjohtajina toimivat Kokoomusnuorten jäsenet Antti Tuomela ja Venla Kalmi vuoden 2024 päätöksen mukaisesti.

Puoluehallitus

Kokoomusnuorten edustajina puoluehallituksessa ovat toimineet:

- Puheenjohtaja Binga Tupamäki, jäsen
- Varapuheenjohtaja Arvi Tolvanen, varajäsen

Puolueen verkostot

Kokoomusnuoret kannusti jäseniään toimimaan aktiivisesti puolueen verkostoissa ja vaikuttajaryhmissä, joissa tehdään puolueen poliittista valmistelua. Kokoomuksen verkostojen johtotehtävissä toimivat seuraavat Kokoomusnuorten jäsenet:

- Toni Pakarinen, sihteeri (Liikenne- ja viestintäpolitiikan verkosto)
- Elina Riutta, puheenjohtaja (Puolustuspolitiikan verkosto)
- Jere Ojanen, sihteeri (Eurooppa-verkosto)
- Akseli Lehtonen, sihteeri (Oikeuspolitiikan verkosto)
- Simo Juuti, sihteeri (Kunta- ja kaupunkipolitiikan verkosto)
- Salla Kuva, sihteeri (Sivistyspolitiikan verkosto)
- Arttu Vuori, sihteeri (Kirkollisverkosto)

Eduskuntaryhmä

Kokoomusnuorten puheenjohtajalla ja pääsihteerillä oli puhe- ja läsnäolo-oikeus kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksissa. Kokoomusnuoret piti tiiviisti yhteyttä myös yksittäisiin kansanedustajiin, eduskuntaryhmän kansliaan sekä kansanedustajien avustajiin.

Ministeriryhmä

Kokoomusnuoret vaikuttaa ministeriryhmän suuntaan puheenjohtajan johdolla. Kokoomusnuorten puheenjohtajalla oli puhe- ja läsnäolo-oikeus ministeriryhmän kokouksissa. Kokoomusnuoret piti aktiivisesti yhteyttä ministereihin, heidän erityisavustajiinsa ja yleisesti ministeriöihin tavoitteidensa saavuttamiseksi.

Europarlamenttiryhmä

Kokoomusnuoret toimi tiiviissä yhteistyössä Kokoomuksen europarlamenttiryhmän kanssa. Europarlamenttiryhmä raportoi toiminnastaan vuosittain Kokoomusnuorten liittokokouksessa.

Puolueen piiri-, alue- ja kunnallisjärjestöt

Kokoomusnuorten piirijärjestöt ovat Kokoomuksen piirijärjestöjen jäsenjärjestöjä ja paikallisyhdistykset piiri- ja kunnallis-/aluejärjestöjen jäseniä. Kokoomusnuoret pyrki vahvistamaan vaikutusvaltaansa kasvattamalla puolueen piiri-, alue- ja kunnallisjärjestöissä toimivien jäsentensä määrää.

2.4. KANSAINVÄLINEN VAIKUTTAMINEN

Kansainvälinen vaikuttaminen oli keskeinen osa Kokoomusnuorten poliittista vaikuttamista. Se toimi kansainvälisessä toiminnassa niiden arvojen ja tavoitteiden puolesta, joita se kotimaassakin ajaa. Kokoomusnuorten pitkä linja kansainvälisessä toiminnassa on ollut liberaalidemokratian, sääntöpohjaisen vapaakaupan ja eurooppalaisen sekä kansainvälisen yhteistyön puolustaminen.

Kokoomusnuoret toimi aktiivisesti populismia ja autoritarismia vastaan sekä vastusti kaikkien sellaisten

nuorisojärjestöjen jäsenyyksiä sen eri kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa, jotka eivät allekirjoita demokratian perusperiaatteita.

Kansainvälisen vaikuttamisen jaosto

Kokoomusnuorten kansainvälisestä vaikuttamisesta vastasi kansainvälisen vaikuttamisen jaosto (kv-jaosto). Sen puheenjohtajana toimi liittohallituksen valitsema kansainvälisen vaikuttamisen sihteeri (kv-sihteeri) eli International Secretary, joka vuonna 2025 oli Ninni Norra.

Valintojen perusteena olivat erityisesti kansainvälinen kokemus ja aiemmat näytöt Kokoomusnuorten kansainvälisestä toiminnasta.

Maailmanlaajuinen yhteistyö

Kokoomusnuoret kuuluu keskustaoikeistolaisten puolueiden maailmanlaajuisen kattojärjestön (International Democratic Union IDU) nuorisojärjestöön International Young Democrat Unioniin (IYDU).

Kokoomusnuorten jäsen Maria Miala toimi IYDU:n varapuheenjohtajana heinä–elokuun vaihteeseen asti.

Eurooppalainen yhteistyö

Kokoomusnuoret kuuluu Euroopan kansanpuolueen nuorisojärjestöjen kattojärjestöön Youth of the European People's Partyyn (YEPP), jonka kongresseihin ja seminaareihin Kokoomusnuoret osallistui aktiivisesti.

YEPP:n pääsihteerinä kaudella 2023–2025 toimi Kokoomusnuorten esittämänä Heidi Hanhela heinäkuun Council Meetingiin asti. Council Meetingissä valittiin Maria Miala YEPPin varapuheenjohtajaksi kaudelle 2025–2027.

Pohjoismainen yhteistyö

Kokoomusnuoret teki yhteistyötä pohjoismaisten keskustaoikeistolaisten puolueiden nuorisojärjestöjen kanssa Nordisk Ungkonservativ Unionin (NUU) puitteissa. Tärkeimpiä yhteistyökumppaneita olivat Moderata Ungdomsförbundet – MUF (Ruotsi), Unge Høyre (Norja), Konservativ Ungdom (Tanska), Ungir sjálfstæðismenn (Islanti), Unga Moderater (Ahvenanmaa) sekä Høyrevendt ungdom for Folkepartiet (Färsaaret).

Lisäksi Maria Miala toimi Nuorten Pohjoismaiden Neuvoston (UNR) johtoryhmän varajäsenenä.

2.5. OPISKELIJAPOLIITTINEN VAIKUTTAMINEN

Kokoomusnuorten opiskelijapoliittisen vaikuttamisen suurin projekti vuonna 2025 oli edustajistovaalit, jotka järjestettiin ensimmäistä kertaa kaikkien yliopistojen ylioppilaskunnissa sekä ammattikorkeakoulujen opiskelijakunnissa samanaikaisesti.

Liitto aktivoi opiskelijapoliittiseen vaikuttamiseen opiskelija- ja ylioppilaskuntien opiskelijoita, minkä johdosta kokoomusmielisiä tavoitettiin ja kokoomuslaisia listoja saatiin muodostettua. Vaaleihin kohdistettiin henkilöstö- ja talousresursseja. Ehdokaslistojen menestystä tuettiin myös koulutuksellisella ja viestinnällisellä tuella.

Liitto teki erityisesti edustajistovaaleissa tiivistä yhteistyötä Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunnan kanssa.

2.6. SIDOSRYHMÄTOIMINTA

Sidosryhmätoiminnasta vastaavat pääasiassa puheenjohtajisto ja pääsihteeri. Kokoomusnuoret toimii aktiivisesti sekä Kokoomuksen puolueyhteisössä että laajemmin nuoriso- ja kansalaisjärjestökentällä.

Kokoomuksen jäsen- ja läheisjärjestöt

Kokoomusnuoret piti tiivistä yhteyttä kokoomuksen jäsen- ja läheisjärjestöihin. Esimerkiksi Kokoomusnuoret järjesti ja suunnitteli koulutuskokonaisuuksiaan yhteistyössä Kansallisen Sivistysliiton kanssa. Opiskelijapoliittista vaikuttamista niin vaalien kuin koulutuksien osalta tehtiin yhteistyössä Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunnan kanssa.

Valtakunnalliset nuoriso- ja opiskelijajärjestöt

Kokoomusnuoret on tehnyt aktiivista yhteistyötä valtakunnallisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen kanssa. Yhteistyön tavoitteena on käydä yhteiskunnallista keskustelua sekä vaikuttaa mahdollisten yhteisten päämäärien puolesta.

Järjestöjäsenyydet

Kokoomusnuoret on toiminut jäsenjärjestönä seuraavissa järjestöissä:

- Kansallinen Kokoomus rp
- Kansallinen Sivistysliitto ry
- Nordisk Ungkonservativ Union (NUU)
- Youth of the European People's Party (YEPP)
- International Young Democrat Union (IYDU)
- Nuorisoala ry
- Suomen YK-liitto ry
- Nuorisoasuntoliitto ry
- Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto ry
- Pohjola-Norden ry

III – JÄRJESTÖ

3.1. YLEISTÄ

Kokoomusnuorten järjestötoiminnan keskeisimpänä tavoitteena oli kasvattaa asiantuntevia osaajia yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja järjestötoimintaan niiden eri tasoille sekä olla väylänä politiikkaan jokaiselle kokoomushenkiselle nuorelle. Kokoomusnuorten toiminta on avointa kaikille asuinpaikasta ja sosioekonomisesta asemasta riippumatta. Yhdenvertaisuuden turvaamiseksi osallistumisen hinta pyrittiin pitämään mahdollisimman matalana ja koulutuksellinen toiminta pyrittiin järjestämään esteettömissä tiloissa.

Vuonna 2025 jatkettiin piirijärjestöjen luottamustoimijoiden itsenäisen suorituskyvyn toiminnan johtamisen ja hallinnosta vastaamisen vahvistamista. Valtakunnallisilla tapahtumilla toteutettiin useaan otteeseen laaja kattaus erilaisia koulutussisältöjä liiton koulutuksellisten teemakokonaisuuksien puitteissa keskittyen erityisesti poliittisten sisältöjen tarjontaan.

Kuluneena vuonna Kokoomusnuorten yhdenvertaisuustyötä ohjasi vuonna 2022 liittohallituksen hyväksymä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

3.2. JÄRJESTÖORGANISAATIO

Kokoomusnuorten järjestöorganisaatio muodostuu keskusjärjestöstä, piirijärjestöistä, paikallisyhdistyksistä sekä yksittäisistä jäsenistä. Varsinaisen järjestöorganisaation rinnalla Tampereella ja Turussa toimii myös paikallisyhdistysten muodostamia aluejärjestöjä.

Liitto

Kokoomuksen Nuorten Liitto toimii piirijärjestöjä ja paikallisyhdistyksiä kokoavana keskusliittona. Sen ylintä päätösvaltaa käyttää vuosittain järjestettävä liittokokous ja toimeenpanovaltaa liittohallitus. Päivittäisestä toimeenpanosta vastaavat liiton puheenjohtajisto ja keskustoimiston henkilöstö. Liitto tarjoaa piirijärjestöille ja paikallisyhdistyksille hallinnollista ja koulutuksellista tukea sekä lisäksi piirijärjestöille taloudellista tukea.

Piirijärjestöt

Piirijärjestöt ovat järjestön organisaation kivijalka. Pääosa Kokoomusnuorten varsinaisesta käytännön tason järjestötoiminnasta toteutetaankin piirijärjestöissä. Piirijärjestöjen korkeinta päätösvaltaa käyttää piirikokous ja toimeenpanovaltaa piirihallitus. Päivittäisestä toimeenpanosta vastaavat piirijärjestön puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Piirijärjestöt tarjoavat jäsenistölleen vahvan vaikuttamisväylän sekä monipuolista koulutus- ja harrastustoimintaa. Piirijärjestöt kouluttavat yhdistysjohtoa ja aktiiveja. Yksi piirijärjestöjen tärkeimmistä tehtävistä on koordinoida ja tukea paikallisyhdistysten toimintaa tai muulla tavoin varmistaa toiminnan alueellinen kattavuus.

Paikallisyhdistykset

Paikallisyhdistykset toimivat yksittäisen jäsenen ensisijaisena linkkinä puolueyhteisöön. Paikallisyhdistysten asema puolueyhteisössä onkin varsin keskeinen. Paikallisyhdistysten tehtävänä on toteuttaa Kokoomusnuorten toimintaa toiminta-alueellaan. Paikallisyhdistysten rooli järjestöorganisaatiossa on keskeinen myös toiminnan alueellisen kattavuuden näkökulmasta.

Piirijohdon tapaamiset ja piirituokiot

Valtakunnallisten tapahtumien yhteydessä järjestettiin pääsääntöisesti piirijohdon tapaamisia, joissa piirijärjestöjen puheenjohtajistot pääsevät kouluttautumaan järjestötoiminnan ajankohtaisista teemoista ja verkostoitumaan. Piirijohdon tapaamiset toimivat lisäksi väylänä lisätä kommunikaatiota piirijärjestöjen tarpeista liittojohdolle ja keskustoimistolle. Piirijohdon tapaamisten lisäksi järjestettiin piirikohtaisia piirituokioita keskustoimiston kanssa. Piirituokioiden tarkoituksena oli vahvistaa piirien ja keskustoimiston välistä vuoropuhelua ja antaa koulutusta juuri niistä asioista, joita kyseinen piirijohto haluaa ja tarvitsee.

3.3. KOULUTUS- JA AKTIIVITOIMINTA

Liitto jatkoi aktiivista ja vaikuttavaa koulutus- ja aktiivitoimintaa. Tapahtumatoiminnan tavoitteena oli panostaa erityisesti tapahtumien yksityiskohtaiseen teemoitukseen. Tapahtuma- ja koulutustoiminnan alkuvuotta värittivät merkittävästi käydyt kunta- ja aluevaalit. Toiminnan keskiössä oli vahvistaa jäsenistön osaamista politiikan eri osa-alueista sekä vahvistaa edellytyksiä vaali- ja vaikuttamistoimintaan yhteiskunnassa yleisesti. Tapahtumien teemoituksessa näkyi erityisesti kotimaan talous ja eri elinkeinomuodot.

Liiton järjestämät valtakunnalliset tapahtumat vuonna 2025:

Ajankohta	Tapahtuman nimi	Osallistujamäärä
25.–26.1.2025	Porvaristartti	93
25.–27.4.2025	Kevätpäivät	92
30.4.2025	Pääsihteerin Wappuboolit	155
10.5.2025	Snellman-seminaari	105
6.–8.6.2025	Summer Games	65
4.–10.8.2025	Politiikan Approbatur	15
3.–5.10.2025	Syyspäivät	95
12.12.2025	Sikajuhlat	180

IV – VIESTINTÄ

4.1. YLEISTÄ

Kokoomusnuorten viestinnän tavoitteena vuonna 2025 oli vahvistaa järjestön näkyvyyttä ja vaikuttavuutta yhteiskunnallisena keskustelijana sekä tuoda esiin järjestön toimintaa ja arvoja laajalle yleisölle. Viestinnässä keskityttiin ajankohtaisiin poliittisiin kysymyksiin sekä Kokoomusnuorten toiminnan esittelemiseen eri kanavissa.

Vuoden aikana liitto julkaisi säännöllisesti poliittisia kannanottoja, jotka käsittelivät ajankohtaisia yhteiskunnallisia aiheita. Kannanottojen kautta Kokoomusnuoret osallistui aktiivisesti julkiseen keskusteluun ja oli useaan otteeseen esillä myös valtakunnallisessa mediassa. Myös puheenjohtajan mediaesiintymisiä hyödynnettiin aktiivisesti järjestön viestinnässä ja niiden kautta nostettiin esiin Kokoomusnuorten näkemyksiä ajankohtaisista poliittisista kysymyksistä.

Syksyllä Kokoomusnuoret toteutti Pakko pois -kampanjan, jonka tavoitteena oli edistää ylioppilaskuntien pakkojäsenyyden poistamista. Kampanjassa tuotiin esiin kansalaisaloitetta, jonka kautta asiaa pyritään viemään eteenpäin lainsäädäntöön. Kampanjaan kuului sosiaalisen median julkaisujen lisäksi kansalaisaloitteen allekirjoittamiseen ohjaavan verkkosivun markkinointia sekä ulkomainontaa Helsingin keskustassa.

Liiton viestinnässä hyödynnettiin johdonmukaisesti Kokoomusnuorten graafista ohjeistusta, mikä vahvisti materiaalien tunnistettavuutta ja yhtenäisti viestintää eri kanavissa. Visuaalisen ilmeen käytössä saavutettiin vuoden aikana aiempaa tasapainoisempi kokonaisuus, jossa tunnistettava brändi yhdistyi viestinnällisiin kokeiluihin. Kokoomusnuorten kuvapankkia täydennettiin vuoden aikana aiempaa suunnitelmallisemmin.

Viestinnän kehittämistä tuettiin myös koulutuksen kautta. Vuoden alussa järjestetyssä Porvaristartissa pidettiin viestintäkoulutuksia sekä aloitteleville että kokeneemmille viestinnän tekijöille. Lisäksi liiton toimisto tuki piirijärjestöjä viestinnän toteuttamisessa muun muassa tarjoamalla grafiikkapohjia valtakunnallisten tapahtumien markkinointiin sekä sparraamalla piirien viestintää tekeviä henkilöitä tarvittaessa.

Vuoden aikana viestinnällistä tukea tarjottiin myös kunta- ja aluevaaleihin valmistautuville nuorille ehdokkaille. Liitto sparrasi ehdokkaita viestinnän toteuttamisessa sekä tarjosi sosiaalisen median pohjia, joita ehdokkaat ja piirijärjestöt pystyivät hyödyntämään ehdokasesittelyiden tekemiseksi.

4.2. SISÄINEN VIESTINTÄ

Kokoomusnuorten sisäisen viestinnän tavoitteena oli pitää jäsenistö ajan tasalla liiton toiminnasta, tapahtumista ja ajankohtaisista asioista sekä tarjota jäsenille tietoa osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista.

Jäsenille suunnattuja jäsenkirjeitä lähetettiin vuoden aikana sähköpostitse. Jäsenviesteissä tiedotettiin ajankohtaisista asioista, tulevista tapahtumista sekä liiton toimintaan liittyvistä käytännön asioista. Lisäksi jäsenistölle tarjottiin kevyempää sisältöä, kuten kesäkuussa jaettu Kokoomusnuorten kesäsoittolista.

Kokoomusnuoret ylläpiti jäsenistölleen Facebookissa Kokoomusnuorten aktiivit -ryhmää, jota käytettiin satunnaisesti jäsenistölle viestimiseen. Ryhmässä tiedotettiin muun muassa tulevista tapahtumista sekä jäsenistöä mahdollisesti kiinnostavista uramahdollisuuksista.

Merkittävä osa sisäisestä viestinnästä tapahtui WhatsApp-yhteisön kautta. Yhteisöä hyödynnettiin aktiivisesti tapahtumista, tilaisuuksista ja muista ajankohtaisista asioista tiedottamiseen. WhatsApp-yhteisö kokoaa yhteen Kokoomusnuorten piirijärjestöjen ja verkostojen keskusteluryhmät, ja sen kautta tavoitetaan suuri osa järjestön aktiivisesta jäsenistöstä.

4.3. ULKOINEN VIESTINTÄ

Kokoomusnuorten ulkoisen viestinnän tavoitteena oli vahvistaa kuvaa aktiivisesta ja vaikutusvaltaisesta poliittisesta nuorisojärjestöstä. Viestinnässä pyrittiin tuomaan esiin sekä järjestön poliittisia kannanottoja että järjestötoiminnan tarjoamia mahdollisuuksia.

Sosiaalisen median keskeisimmät kanavat olivat Instagram, Facebook ja X. Näissä kanavissa viestittiin muun muassa Kokoomusnuorten poliittisista kannanotoista, tulevista tapahtumista, merkkipäivistä sekä järjestön toimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista. Sosiaalista mediaa hyödynnettiin myös jäsenhankinnan tukena sekä järjestön toiminnan tunnettuuden lisäämisessä.

Kokoomusnuorten verkkosivuja päivitettiin vuoden aikana säännöllisesti. Sivusto toimi keskeisenä kanavana järjestön kannanottojen, uutisten ja tapahtumatietojen julkaisemiselle sekä tarjosi tietoa Kokoomusnuorten toiminnasta ja jäseneksi liittymisestä. Verkkosivut toimivat myös arkistona järjestön julkaisemille kannanotoille ja muulle viestintämateriaalille.

Vuoden loppupuolella valmisteltiin Kokoomusnuorten verkkosivu-uudistusta, joka toteutettiin vuoden 2026 alussa. Uudistuksen tavoitteena oli parantaa sivuston toiminnallisuutta ja päivittää sen ilmettä Kokoomusnuorten visuaalisen ohjeistuksen mukaisesti.

4.4. JÄSENHANKINTA JA MARKKINOINTI

Kokoomusnuoret jatkoi vuonna 2025 jäsenhankintaan ja markkinointiviestintään liittyvien toimintatapojen kehittämistä. Sekä liiton toimisto että liittohallitus on seurannut säännöllisesti jäsenkehitystä vuoden aikana. Uusia jäseniä liittyi tasaisesti läpi vuoden, ja erityisesti kunta- ja aluevaalien alla kiinnostus Kokoomusnuorten toimintaa kohtaan lisääntyi.

Jäsenhankintaa tuettiin sosiaalisen median viestinnällä, jossa tuotiin esiin Kokoomusnuorten tarjoamia mahdollisuuksia vaikuttamiseen, verkostoitumiseen ja osallistumiseen erilaisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin. Järjestön toiminnasta viestittiin niissä kanavissa, joissa tavoitetaan nuoria kohderyhmiä. Jäsenyyttä esiteltiin myös osana laajempaa viestintää Kokoomusnuorten toiminnasta.

Kokoomusnuoret osallistui vuoden lopulla järjestettäville Studia-messuille, joissa järjestön toimintaa esiteltiin nuorille ja opiskelijoille. Messuilla jaettiin esittelymateriaalia ja keskusteltiin kiinnostuneiden kanssa järjestön toiminnasta sekä jäseneksi liittymisen eduista. Messut tarjosivat mahdollisuuden kohdata potentiaalisia uusia jäseniä kasvokkain ja lisätä tietoisuutta Kokoomusnuorista.

Liitto kannusti myös piirijärjestöjä toteuttamaan alueellisia jäsenhankintatoimia ja tarjosi tukea jäsenhankintaan keskittyvien tapahtumien järjestämiseen. Tavoitteena oli vahvistaa jäsenhankinnan edellytyksiä paikallistasolla ja lisätä järjestön näkyvyyttä eri puolilla Suomea.

V – HALLINTO

5.1. YLEISTÄ

Vuoden 2025 liiton opetus- ja kulttuuriministeriöltä saama yleisavustus pysyi lähes samalla tasolla edellisvuoteen nähden.

5.2. LIITON HENKILÖSTÖRAKENNE

Liiton henkilöstöön kuuluivat tarkastelujaksolla seuraavat henkilöt:

Liiton toimisto

Pääsihteeri: Teresa Bäckström
Poliittisen viestinnän suunnittelija: Niklas Hermeus (ent. Toijala)
Hallintosihteeri: Konsta Nupponen
Järjestösuunnittelija: Antti Järvensivu
Koulutussuunnittelija: Nea Järvi 7.10. asti
Jäsenvastaava: Lotta Luodeslampi 3.11. alkaen
Järjestökoordinaattori Vilhelm Vähäsilta 30.11. asti

TET-harjoittelijat

Liitolla oli kolme TET-harjoittelijaa.

5.3. SÄÄNTÖTYÖRYHMÄ

Liitolla vuonna 2024 aloittanut sääntötyöryhmä jatkoi sääntömuutosten edistämistä. Liittokokouksessa 2025 vahvistettiin liiton uudet säännöt. Liiton sääntöjen lisäksi piirien uudet mallisäännöt saivat puoluehallituksen ja Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksynnän, minkä myötä osa piireistä päätti niiden käyttöönotosta syksyn 2025 syyskokouksissaan. Ryhmä valmisteli myös pohjan paikallisyhdistysten mallisäännöiksi, joiden edistäminen jatkuu vuonna 2026.

5.4. YHDISTYKSET

Piirijärjestöjen puheenjohtajistot

Liiton piirijärjestöjen puheenjohtajina ja varapuheenjohtajina toimivat seuraavat henkilöt:

HELSINGIN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Jim Koskinen
Varapuheenjohtaja Leevi Väisänen

VARSINAIS-SUOMEN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Julia Siimento
Varapuheenjohtaja Ellen Korpela

HÄMEEN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Aino Liljaniemi
Varapuheenjohtaja Henna Hyytiä

KAAKKOIS-SUOMEN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Sara Pulkkinen
Varapuheenjohtaja Patrik Wilska

KESKI-SUOMEN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Arttu Kokko
Varapuheenjohtaja Miro Unnaslahti

OULUN LÄÄNIN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Benjamin Vaneeckhout 20.8. asti
Puheenjohtaja Riku Karvonen 21.8. alkaen
Varapuheenjohtaja Riku Karvonen 20.8. asti
Varapuheenjohtaja Aamos Valjus 21.8. alkaen

UUDENMAAN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Martti Paldanius
Varapuheenjohtaja Sofia Lindfors

SATAKUNNAN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Taru Hyrkäs 3.3. asti
Vt. Puheenjohtaja Max Keto 4.3.–24.4.
Puheenjohtaja Max Keto 25.4. alkaen
Varapuheenjohtaja Max Keto 3.3. asti
Varapuheenjohtaja Pauli Harmaala 25.4. alkaen

PIRKANMAAN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Joona Paija
Varapuheenjohtaja Mila Harra

SAVO-KARJALAN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Laura Kangasoja
Varapuheenjohtaja Otso Välimäki

POHJANMAAN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Frans Koivula
Varapuheenjohtaja Matias Luoma

LAPIN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Jimi Pallari
Varapuheenjohtaja Timo Korkiakoski

Paikallisyhdistykset

Liitossa toimivat seuraavat paikallisyhdistykset ja aluejärjestöt:

Helsingissä:
Helsingin Kansalliset Nuoret ry
Helsingin Kokoomuksen Nuoret ry
Stadin Kokoomusnuoret ry

Uudellamaalla:
Espoon Nuoret Boheemiporvarit ry
Espoon Nuoret Järkiporvarit ry
Espoon Nuoret Perinneporvarit ry
Hyvinkään Kokoomusnuoret ry
Keski-Uudenmaan Kokoomusnuoret ry
Kirkkonummen Kokoomusnuoret ry
Länsi-Uudenmaan Kokoomusnuoret ry
Vantaan Kokoomusnuoret ry

Varsinais-Suomessa:
Aurajoen Kokoomusnuoret ry
Auranmaan Kokoomusnuoret ry
Kaarinan Kokoomuksen Nuoret ry
Kokoomuksen Nuorten Turun Aluejärjestö ry
Paimion Kokoomusnuoret ry
Naantalin Seudun Kokoomusnuoret ry
Salon Kokoomuksen Nuoret ry
Svensk Höger Ungdom i Åbo rf
Turun Kokoomuksen Nuoret ry

Satakunnassa:
Huittisten Kokoomusnuoret ry
Porin Nuorkokoomus ry
Rauman Kokoomusnuoret ry

Pirkanmaalla:
Kangasalan Kokoomuksen Nuoret ry
Kokoomuksen Nuorten Tampereen Aluejärjestö ry
Lempäälän Kokoomuksen Nuoret ry
Nokian Kokoomusnuoret ry
Näsin Kokoomuksen Nuoret ry
Sastamalan Kokoomusnuoret ry
Tampereen Kansalliset Nuoret ry
Tampereen Kokoomuksen Nuoret ry
Tampereen Seudun Kokoomusnuoret ry
Valkeakosken Kokoomuksen Nuoret ry
Ylöjärven Kokoomuksen Nuoret ry

Savo-Karjalassa:
Joensuun Kokoomusnuoret ry
Kuopion Seudun Kokoomusnuoret ry
Varkauden Kokoomusnuoret ry

Pohjanmaalla:
Kokkolan Seudun Kokoomusnuoret ry
Laihian Kokoomusnuoret ry
Lapuan Kokoomusnuoret ry
Seinäjoen Kokoomusnuoret ry
Vaasan Kokoomusnuoret ry

Hämeessä:
Forssan Kokoomusnuoret ry
Heinolan Seudun Kokoomuksen Nuoret ry
Hämeenlinnan Kokoomusnuoret ry
Lahden Kokoomuksen Nuoret ry
Lopen Kokoomuksen Nuoret ry
Riihimäen Kokoomusnuoret ry

Kaakkois-Suomessa:
Elimäen Kokoomuksen Nuoret ry
Kotkan Seudun Kokoomusnuoret ry
Kouvolan Seudun Kokoomusnuoret ry
Lappeenrannan Kokoomusnuoret ry
Mikkelin Kokoomuksen Nuoret ry

Keski-Suomessa:
Jyväskylän Kokoomuksen Nuoret ry

Oulun läänin alueella:
Kempeleen Kokoomuksen Nuoret ry
Oulun Kokoomuksen Nuoret ry
Oulun Opiskelevat Kokoomusnuoret ry
Kainuun Kokoomusnuoret ry

Lapissa:
Kemin Kokoomusnuoret ry
Revontulten Kokoomusnuoret ry
Rovaniemen Kokoomusnuoret ry
Tornion Kokoomusnuoret ry

5.5. LIITTOHALLITUKSEN TOIMINTA

Liittohallitukseen kuuluivat vuonna 2025 seuraavat henkilöt:

pj Binga Tupamäki
vpj Arvi Tolvanen
vpj Venla Kalmi

Lotta Ellonen
Emma Immonen
Frans Koivula
Arttu Kokko
Tapio Kolari
Akseli Lehtonen
Jaakko Linnakangas
Emma Mäenpää
Joni Määttä
Mats Uotila

Liittohallituksen kokoukset vuoden aikana

Läsnäolot: X= paikalla, O= osittain paikalla, P= poissa

Kokoustapa: S= sähköpostitse, E=etätoteutuksella, L= läsnä

	10.1. (L)	26.1. (L)	5.2. (S)	3.4. (E)	27.4. (L)	8.6. (L)	29.8. (L)	20.9. (L)	28.9. (E)	4.10. (L)	12.10. (E)	19.10. (E)	31.10. (S)	7.11. (L)	3.12. (E)	12.12. (L)
Binga Tupamäki	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Arvi Tolvanen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	P	X	X	X
Venla Kalmi	X	X	X	X	X	O	X	P	P	P	P	X	X	X	X	X
Lotta Ellonen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Emma Immonen	X	P	X	X	X	P	X	P	X	X	X	X	X	X	X	X
Frans Koivula	X	X	X	X	X	X	X	P	X	X	X	X	X	X	X	X
Arttu Kokko	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	P	X
Tapio Kolari	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Akseli Lehtonen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	P	X
Jaakko Linnakangas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Emma Mäenpää	X	X	X	X	X	X	P	X	P	P	X	X	X	X	P	X
Joni Määttä	X	X	X	P	X	X	X	X	X	X	O	P	X	P	X	X
Mats Uotila	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

10. TILINPÄÄTÖS 2025

Kokoomuksen Nuorten liitto ry

Tilinpäätös ajalta
1.1. - 31.12.2025

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/2257d647-0c69-41c9-bb45-768ce90e0ce3
visma sign
www.vismasign.com

Kokoomuksen Nuorten liitto ry
Töölönkatu 3
00100 Helsinki
Kotipaikka Helsinki
Y-tunnus 0213535-5

Sisällys

	Sivu
Tase	3
Tuloslaskelma	5
Liitetiedot	6
Tilinpäätöksen allekirjoitus	7
Tilinpäätösmerkintä	7
Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista	8

Tämä tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2035 asti.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/2257d647-0c69-41c9-bb45-768ce90e0ce3
visma sign
www.vismasign.com

Kokoomuksen Nuorten liitto ry, 0213535-5	Tilinpäätös ajalta 01.01.2025 - 31.12.2025

TASE	31.12.2025	31.12.2024
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 456,29	1 941,73
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	**1 456,29**	**1 941,73**
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	**1 456,29**	**1 941,73**
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Tavarat	3 577,96	5 508,95
Vaihto-omaisuus yhteensä	**3 577,96**	**5 508,95**
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	12 609,77	16 610,46
Muut saamiset	6 828,16	5 753,48
Siirtosaamiset	12 135,04	9 938,88
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	**31 572,97**	**32 302,82**
Rahat ja pankkisaamiset	144 116,82	155 831,60
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	**179 267,75**	**193 643,37**
V A S T A A V A A Y H T E E N S Ä	**180 724,04**	**195 585,10**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/2257d647-0c69-41c9-bb45-768ce90e0ce3
visma sign
www.vismasign.com

Kokoomuksen Nuorten liitto ry, 0213535-5	Tilinpäätös ajalta 01.01.2025 - 31.12.2025

TASE	31.12.2025	31.12.2024
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Yhdistyspääoma	277 881,78	277 881,78
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-151 486,23	-213 519,83
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-9 221,27	62 033,60
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	**117 174,28**	**126 395,55**
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	1 000,00	0,00
Ostovelat	27 855,03	26 913,98
Muut velat	4 894,04	15 868,35
Siirtovelat	29 800,69	26 407,22
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	**63 549,76**	**69 189,55**
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	**63 549,76**	**69 189,55**
V A S T A T T A V A A Y H T E E N S Ä	**180 724,04**	**195 585,10**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/2257d647-0c69-41c9-bb45-768ce90e0ce3
visma sign
www.vismasign.com

Kokoomuksen Nuorten liitto ry, 0213535-5	Tilinpäätös ajalta 01.01.2025 - 31.12.2025	
TULOSLASKELMA	**01.01.2025 - 31.12.2025**	**01.01.2024 - 31.12.2024**
Varsinainen toiminta		
Tuotot	146 514,73	151 945,15
Kulut		
Henkilöstökulut	-283 534,35	-265 947,70
Poistot ja arvonalentumiset	-485,44	-647,24
Muut kulut	-428 681,98	-392 552,33
Tuotto-/kulujäämä	**-566 187,04**	**-507 202,12**
Varainhankinta		
Tuotot	3,75	0,00
Tuotto-/kulujäämä	**3,75**	**0,00**
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	0,00	0,46
Kulut	-5,12	-1 348,54
Tuotto-/kulujäämä	**-5,12**	**-1 348,08**
Yleisavustukset	**556 967,14**	**570 583,80**
TILIKAUDEN TULOS	**-9 221,27**	**62 033,60**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	**-9 221,27**	**62 033,60**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/2257d647-0c69-41c9-bb45-768ce90e0ce3
visma sign
www.vismasign.com

LIITETIEDOT

	31.12.2025	31.12.2024

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksistä esitettävistä tiedoista annetun asetuksen (PMA) mikroyrityssäännöstöä.

Liiketoimet intressitahojen kanssa

Hallituksen jäsenille maksetut kokouspalkkiot ovat yhteensä 48.000 euroa ja maksetut vaalituet 6.699,60 euroa.

Rahoitusleasing vuokrasopimukset

Leasing-vastuut seuraavalla tilikaudella	2 736,00	2 736,00
Leasing-vastuut sen jälkeen	3 420,00	6 156,00

Henkilöstö

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	5,00	5,00
Henkilöstökulut	0,00	0,00
Palkat ja palkkiot	-238 547,96	-227 974,34
Tyel-maksut	-36 533,57	-35 026,71
Muut lakisääteiset henkilöstökulut	-4 830,29	-3 307,65
Lomapalkkajaksotuksen muutos	-3 622,53	361,00
Yhteensä	-283 534,35	-265 947,70

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/2257d647-0c69-41c9-bb45-768ce90e0ce3
visma sign
www.vismasign.com

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Paikka: Helsingissä (sähköinen allekirjoitus)

Aika: 26.04.2026

Binga Tupamäki puheenjohtaja	Martti Paldanius varapuheenjohtaja	Elina Riutta varapuheenjohtaja
Mila Harra liittohallituksen jäsen	Saku Kaukinen liittohallituksen jäsen	Arttu Kokko liittohallituksen jäsen
Mari Pinomäki liittohallituksen jäsen	Miro Vauhkonen liittohallituksen jäsen	Henna Hyytiä liittohallituksen jäsen
Max Keto liittohallituksen jäsen	Jim Koskinen liittohallituksen jäsen	Julia Siimento liittohallituksen jäsen
Teresa Bäckström pääsihteeri	Otso Välimäki liittohallituksen jäsen	

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Paikka: Helsingissä sähköisen allekirjoituksen tekopäivänä

Aika:

Tiliextra Oy, tilintarkastusyhteisö	Elina Kaura KHT	Kristian Seemer HT

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/2257d647-0c69-41c9-bb45-768ce90e0ce3
visma sign
www.vismasign.com

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Kirjanpidot ja tositelajit sekä niiden säilyttämistapa

Tilinpäätös
Tilinpäätös ja tase-erittely

Tililuettelo ja saldoluettelot
Tilikohtainen tuloslaskelma
Tilikohtainen tase
Tililuettelo

Kirjanpidot
Pääkirjat
Palkkakirjanpito
Ostoreskontra
Myyntireskontra

Tositteet

Automaattiset tilinpäätöskirjaukset	1 - 2
Jaksotukset	2 - 27
Muut	1 - 5
Myyntilasku	1 - 104
Myyntisuoritus	1 - 96
Ostolasku	1 - 554
Ostosuoritus	1 - 533
Palkkatositteet	1 - 73
Pankki	1 - 107

Kirjanpidon koko aineisto säilytetään sähköisesti Netvisorissa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/2257d647-0c69-41c9-bb45-768ce90e0ce3
visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This document contains 8 pages before this page
Dokumentet inneholder 8 sider før denne siden
Tämä asiakirja sisältää 8 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 8 sider før denne side
Detta dokument innehåller 8 sidor före denna sida

MARTTI KAIUS PALDANIUS
91a0d1a5-747d-4e53-a7bc-a56954fe3b65 - 2026-04-27 12:49:32 UTC +03:00
BankID / MobileID - 83475122-9352-472f-804a-b69f6c25e3e7 - FI

Arttu Juhani Kokko
a83553e3-1fa8-41a4-8728-3a4879e3aaf9 - 2026-04-27 12:49:26 UTC +03:00
BankID / MobileID - fce4ff97-8a80-45be-83a5-1a19b6d58046 - FI

Julia Kristiina Siimento
4b4e7b3e-5888-41df-8cd0-360b3cfd84b3 - 2026-04-27 13:07:00 UTC +03:00
BankID / MobileID - b5220866-eeda-478e-b355-72aeddc40ff3 - FI

MIRO EMIL VAUHKONEN
d9f2cf7c-9e35-4e4a-bff4-e7eeb625d823 - 2026-04-27 13:09:34 UTC +03:00
BankID / MobileID - ce4de3d9-ec0e-4d10-b90d-e9dfe5191d30 - FI

TERESA TIIA MARIA BÄCKSTRÖM
6e3be098-baf9-40e2-83eb-e297d28d7c46 - 2026-04-27 13:18:16 UTC +03:00
BankID / MobileID - ecc1dd6b-a6db-4e7d-953d-0603ca84ff8c - FI

MARI IIDA SOFIA PINOMÄKI
7503e519-7399-424a-89de-a2d23e540e3f - 2026-04-27 13:18:39 UTC +03:00
BankID / MobileID - 0f89a87f-62b3-474f-b964-6639160faa98 - FI

Binga Maria Tupamäki
6d8e1e47-6f4f-4190-b395-252109c7bfd7 - 2026-04-27 13:49:20 UTC +03:00
BankID / MobileID - 4e6677c0-59be-458a-9b98-5bb910f93333 - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmatecknингsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/2257d647-0c69-41c9-bb45-768ce90e0ce3

visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This document contains 9 pages before this page
Dokumentet inneholder 9 sider før denne siden
Tämä asiakirja sisältää 9 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 9 sider før denne side
Detta dokument innehåller 9 sidor före denna sida

Elina Sofia Riutta
90d62d3f-373e-428e-aaaf-524c9b92ae17 - 2026-04-27 14:12:11 UTC +03:00
BankID / MobileID - 7d86c71f-2630-48c3-a4b0-d4ee0af8dce4 - FI

MAX KETO
d56b0936-3e00-423a-b2e5-7e6fd7caf661 - 2026-04-29 01:32:07 UTC +03:00
BankID / MobileID - 9299d1e3-66f3-4e0d-93f9-99bfd59a1ab9 - FI

Mila Maria Alexandra Harra
43487e33-2992-48a0-a041-fa43fe9ccf07 - 2026-04-29 11:20:26 UTC +03:00
BankID / MobileID - 1b8f4fde-7bc7-4286-983d-a924962fbac9 - FI

JIM KOSKINEN
1c817e07-9612-4d5f-a883-d86d6e2471d6 - 2026-04-29 11:40:02 UTC +03:00
BankID / MobileID - 09a0caaf-3e66-4458-9d75-6d0559073adc - FI

Otso Lauri Johannes Välimäki
54a1ccf6-8162-474f-8f53-7772796da68f - 2026-04-29 15:59:07 UTC +03:00
BankID / MobileID - 27636027-fc62-4da4-a17f-0c8e771b31fc - FI

HENNA HYYTIÄ
31c65a6d-1b00-488d-87ca-658f57002886 - 2026-04-29 16:27:25 UTC +03:00
BankID / MobileID - ba18e188-a0bc-479f-b91e-2a005f4d14e7 - FI

SAKU MIKAEL KAUKINEN
b4bf79d2-0356-4535-b7cf-bd93bb4ca55f - 2026-04-29 16:45:27 UTC +03:00
BankID / MobileID - f3c4b7e2-9b58-425c-a6e0-8509163fabb7 - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/2257d647-0c69-41c9-bb45-768ce90e0ce3

visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This document contains 10 pages before this page
Dokumentet inneholder 10 sider før denne siden
Tämä asiakirja sisältää 10 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 10 sider før denne side
Detta dokument innehåller 10 sidor före denna sida

Elina Kristiina Kaura
Tiliextra Oy, FI02817268, Pukinmäenaukio 4, 00720, Helsinki
bcfa30ef-1e98-492f-8841-9e51e5b06748 - 2026-04-30 08:35:17 UTC +03:00
BankID / MobileID - 43debade-39f8-42b1-acbe-29b9e0f6816f - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

KARL-KRISTIAN SEEMER
cbf22a7d-19b9-4a62-97f7-b3db3ae66f70 - 2026-04-30 08:53:02 UTC +03:00
BankID / MobileID - f65b2c8d-2984-4553-87dd-8e6a3aa416f0 - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/2257d647-0c69-41c9-bb45-768ce90e0ce3

visma sign
www.vismasign.com

11. TILINTARKASTAJIEN LAUSUNTO

Tiliextra Oy
tilintarkastusyhteisö

99613c67-c99a-4710-b541-8b09e4622d02 - EKK KSH

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Olemme tilintarkastaneet Kokoomuksen Nuorten Liitto ry:n (Y-tunnus 0213535–5) kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. – 31.12.2025. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausunto tilinpäätöksestä
Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa alijäämää 9.221,27 euroa, antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti sekä täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilinpäätöstä koskevan lausunnon perustelut
Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta, ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusnäyttöä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet
Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös tarpeelliseksi katsomastaan sisäisestä valvonnasta voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja tilinpäätöksen laatimiseen toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa taikka jos näille ei ole realistista vaihtoehtoa.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa
Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvien virheellisyyksien katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Tilinpäätöksen tilintarkastukseen liittyviä velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin tämän tilintarkastuskertomuksen liitteessä, joka on osa tilintarkastuskertomusta.

Muut raportointivelvoitteet

Sääntöjen mukaista vuosikertomusta koskevat raportointivelvoitteet
Hallitus vastaa muusta informaatiosta, joka käsittää yhdistyksen sääntöjen tarkoittaman vuosikertomuksen. Edellä oleva lausuntomme tilinpäätöksestä ei kata muuta informaatiota emmekä siten anna siitä varmennusjohtopäätöstä.

Velvollisuutenamme on tilintarkastuksen yhteydessä lukea yhdistyksen sääntöjen tarkoittamaan toimintakertomukseen sisältyvät tiedot ja arvioida, ovatko ne olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksen yhteydessä saamiemme tietojen kanssa tai vaikuttavatko ne muutoin olennaisesti virheellisiltä. Jos havaitsemme edellä esitetyn perusteella olennaisia virheellisyyksiä vuosikertomuksessa, meidän on raportoitava tästä sekä ilmoitettava näiden virheellisyyksien luonteesta. Meillä ei ole tämän suhteen raportoitavaa.

Hallinnon tilintarkastusta koskevat raportointivelvoitteet
Hallitus vastaa yhdistyksen hallinnosta yhdistyslain säännösten mukaisesti. Edellä oleva lausuntomme tilinpäätöksestä ei kata suorittamaamme hallinnon tilintarkastusta.

Tavoitteenamme on hallinnon tilintarkastuksessa hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko hallituksen jäsen tai muu vastuuvelvollinen syyllistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan tai rikkonut yhdistyslakia taikka yhdistyksen sääntöjä. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että edellä tarkoitettu teko tai laiminlyönti aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritetussa hallinnon tilintarkastuksessa.

Velvollisuutenamme on tarvittaessa esittää tilintarkastuskertomuksessa vastuuvelvollisille tilintarkastuslain mukainen huomautus.

Helsingissä, 30. huhtikuuta 2026

Tiliextra Oy
tilintarkastusyhteisö

sähköisesti allekirjoitettu	*sähköisesti allekirjoitettu*
Elina Kaura	Kristian Seemer
KHT-tilintarkastaja	HT-tilintarkastaja

Tiliextra Oy, tilintarkastusyhteisö Pukinmäenaukio 4 040 5700527 elina.kaura@tiliextra.fi
0281726-8, Helsinki 00720 Helsinki 09 7521422 www.tiliextra.fi

Kuulumme kotimaiseen Tilintarkastus.fi-asiantuntijaketjuun

99613c67-c99a-4710-b541-8b09e4622d02 - EKK KSH

Tiliextra Oy
tilintarkastusyhteisö

LIITE TILINTARKASTUSKERTOMUKSEEN:

Tarkempi kuvaus tilintarkastajan velvollisuuksista tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tilintarkastuslaki velvoittaa tilintarkastajaa noudattamaan hyvää tilintarkastustapaa. Hyvän tilintarkastustavan perustana toimivat muun muassa kansainväliset tilintarkastusstandardit, joita voidaan soveltaa tarkoituksenmukaisessa laajuudessa kirjanpitolaissa tarkoitetun pienyrityksen tilintarkastuksessa.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan, ja että:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusnäyttöä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta merkityksellisestä sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme hankkimamme tilintarkastusnäytön perusteella johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoamme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusnäyttöön. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Tiliextra Oy, tilintarkastusyhteisö Pukinmäenaukio 4 040 5700527 elina.kaura@tiliextra.fi
0281726-8, Helsinki 00720 Helsinki 09 7521422 www.tiliextra.fi

Kuulumme kotimaiseen Tilintarkastus.fi-asiantuntijaketjuun

99613c67-c99a-4710-b541-8b09e4622d02 - EKK KSH

KOKOOMUKSEN NUORTEN LIITTO RY; TILINTARKASTUSKERTOMUS 2025

Yksilöivä tunniste / Unikt ID / Unique ID
99613c67-c99a-4710-b541-8b09e4622d02

Päivämäärä / Datum / Date
30.04.2026

TIEDOSTOT
FILER
FILES

Tähän dokumenttiin on liitetty alla mainitut tiedostot, joiden muuttumattomuus ja yksilöllisyys on varmistettu laskemalla niistä MD5-, SHA256- sekä SHA512-tiivisteet. Esillä tässä koosteessa on MD5-tiiviste.

Bifogat till detta dokument är de filer som listas nedan, vars integritet har verifierats genom att beräkna MD5, SHA256 och SHA512 hashvärden. Detta dokument innehåller ett MD5-hashvärde.

Attached to this document are the files listed below. The constancy of the files connected to the signature has been confirmed by calculating their MD5, SHA256, and SHA512 hash values. The MD5 hash value is presented in this document.

Kokoomuksen Nuorten liitto ry tilintarkastuskertomus 2025.pdf
Sivut / Sidorna / Pages 1 – 2
Tiiviste / Hashvärden / Hash value 863d7f3dd66c1632b1f687980d37a1a1

ALLEKIRJOITTAJAT
UNDERTECKNARE
SIGNATORIES

Alla on lueteltu tämän dokumentin allekirjoittajat, 2 kpl. Jokaisella allekirjoittajalla on oma allekirjoituksen yksilöivä ja esittävä sivunsa tässä dokumentissa. Allekirjoittaneiden nimikirjaimet on liitetty dokumentin jokaisen sivun vasempaan marginaaliin.

Nedan listas undertecknarna av detta dokument, 2 st. Varje undertecknare har sin egen signaturidentifierings- och presentationssida i detta dokument. Undertecknarnas initialer bifogas till vänster marginal på varje sida i dokumentet.

Listed below are the signatories of this document, 2 pcs. Each signatory has their own unique signature ID page in this document. The initials of the signed signatories are appended to the left margin of each page of the document.

1. Elina Kaura, KHT
Tiliextra Oy
Nimikirjaimet / Initialer / Initials EKK

2. Kristian Seemer, HT
Tiliextra Oy
Nimikirjaimet / Initialer / Initials KSH

99613c67-c99a-4710-b541-8b09e4622d02 - EKK KSH

ALLEKIRJOITTAJA
UNDERTECKNARE
SIGNATORY

Nimi / Namn / Name
Elina Kaura, KHT

Yrityksen nimi / Namnet på företaget / Name of company
Tiliextra Oy

Nimikirjaimet / Initialer / Initials
EKK

SÄHKÖINEN ALLEKIRJOITUS
ELEKTRONISK SIGNATUR
SIGNATURE ID

Allekirjoitustapa / Undertecknings metod / Signing method
Suomalainen mobiilivarmenne / Finsk Mobil ID / Finnish Mobile ID

Allekirjoitusaika / Tid för underskrift / Signing time
30.04.2026 09:12

Allekirjoittajan nimi / Undertecknarens namn / Name of signatory
Elina Kristiina Kaura

Varmennettu sähköpostiosoite / Verifierad e-postadress / Verified email address
elina.kaura@tiliextra.fi

Henkilötunnus / Personbeteckning / Social security number
Tiedossa / Sparat / Saved

Allekirjoituksen yksilöivä tunniste / Unikt ID / Signature unique ID
f89e4ea9-cd6c-4895-b6ae-a912cf35ae91

Allekirjoitettu Suomen Tunnistetieto Oy:n tuottamassa DOKS® -palvelussa sähköisesti. Allekirjoitus on luotettava ja oikeudellisesti pätevä sähköinen allekirjoitus. Sähköisten allekirjoitusten oikeusvaikutukset ja yhtäläinen sitovuus perinteisen allekirjoituksen rinnalla on vahvistettu lailla vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista (617/2009) sekä EU-tasolla eIDAS-asetuksella (EU) 910/2014. DOKS® -palvelulla allekirjoitettuja asiakirjoja voi käyttää myös viranomaisasioinnissa. Palvelun kautta tehtyjen allekirjoitusten sitovuuteen liittyvät oikeudelliset epävarmuustekijät ovat merkittävästi pienemmät kuin perinteisten käsin allekirjoitettujen paperiasiakirjojen kohdalla. Jos sähköistä asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, aiemmin tehty allekirjoitus ei täsmää muutetun asiakirjan sisällön kanssa.

Tämä allekirjoitus on eIDAS-asetuksen määrittelemä kehittynyt sähköinen allekirjoitus, jossa allekirjoittaja voidaan yksilöidä. Se on varmennettu hyväksytyllä luottamuspalvelulla joka kuuluu Liikenne- ja viestintäviraston ylläpitämään julkiseen rekisteriin hyväksyttyjen sähköisten luottamuspalveluiden tarjoajista.

Undertecknats elektroniskt i Suomen Tunnistetieto Oy:s DOKS® -tjänst. Underskriften är en tillförlitlig och rättsligt giltig elektronisk underskrift. De elektroniska underskrifternas rättsverkan och lika bindande verkan jämfört med en traditionell underskrift har bekräftats i Lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009) samt i EU:s eIDAS-förordning (EU) 910/2014. Dokument som undertecknats med hjälp av DOKS® -tjänsten kan också användas i kontakter med myndigheter. De rättsliga osäkerhetsfaktorerna som anknyter till bindande verkan i underskrifter gjorda via tjänsten är betydligt mindre än för traditionellt för hand undertecknade pappersdokument. Om ett elektroniskt dokument ändras i efterskott, stämmer inte den tidigare gjorda underskriften överens med innehållet i det ändrade dokumentet.

Den här underskriften är en utvecklad elektronisk underskrift definierad av eIDAS-förordningen, där undertecknaren kan identifieras. Den har bekräftats med en kvalificerad betrodd tjänst som hör till det offentliga register över kvalificerade tillhandahållare av elektroniska betrodda tjänster vilket upprätthålls av Transport- och Kommunikationsverket.

Signed electronically in the DOKS® service provided by Suomen Tunnistetieto Oy. The signature is a reliable and legally valid electronic signature. The legal effects and equal validity of electronic signatures have been confirmed by the Act on Strong Electronic Identification and Electronic Trust Services (617/2009) and on EU level by the eIDAS Regulation (EU) 910/2014. Documents signed with the DOKS® service can be used when interacting with authorities. The uncertainty factors related to a signature made via the service are considerably smaller than those related to traditional hand-written signatures on paper documents. If an electronic document is altered afterwards, the signature made before it does not match with the contents of the altered document.

This signature is an advanced electronic signature, as defined by the EU eIDAS Regulation, wherein the signatory can be identified. It has been confirmed with an approved trust service that is a part of the register of approved electronic services providers, maintained by the Finnish Transport and Communications Agency

99613c67-c99a-4710-b541-8b09e4622d02 - EKK KSH

ALLEKIRJOITTAJA
UNDERTECKNARE
SIGNATORY

Nimi / Namn / Name
Kristian Seemer, HT

Yrityksen nimi / Namnet på företaget / Name of company
Tiliextra Oy

Nimikirjaimet / Initialer / Initials
KSH

SÄHKÖINEN ALLEKIRJOITUS
ELEKTRONISK SIGNATUR
SIGNATURE ID

Allekirjoitustapa / Undertecknings metod / Signing method
Suomalainen verkkopankki / Finsk BankID / Finnish BankID

Allekirjoitusaika / Tid för underskrift / Signing time
30.04.2026 09:12

Allekirjoittajan nimi / Undertecknarens namn / Name of signatory
KARL-KRISTIAN SEEMER

Varmennettu sähköpostiosoite / Verifierad e-postadress / Verified email address
kristian.seemer@tiliextra.fi

Henkilötunnus / Personbeteckning / Social security number
Tiedossa / Sparat / Saved

Allekirjoituksen yksilöivä tunniste / Unikt ID / Signature unique ID
d73d364f-6bed-44f5-9c47-9d4134aed404

Allekirjoitettu Suomen Tunnistetieto Oy:n tuottamassa DOKS® -palvelussa sähköisesti. Allekirjoitus on luotettava ja oikeudellisesti pätevä sähköinen allekirjoitus. Sähköisten allekirjoitusten oikeusvaikutukset ja yhtäläinen sitovuus perinteisen allekirjoituksen rinnalla on vahvistettu lailla vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista (617/2009) sekä EU-tasolla eIDAS-asetuksella (EU) 910/2014. DOKS® -palvelulla allekirjoitettuja asiakirjoja voi käyttää myös viranomaisasioinnissa. Palvelun kautta tehtyjen allekirjoitusten sitovuuteen liittyvät oikeudelliset epävarmuustekijät ovat merkittävästi pienemmät kuin perinteisten käsin allekirjoitettujen paperiasiakirjojen kohdalla. Jos sähköistä asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, aiemmin tehty allekirjoitus ei täsmää muutetun asiakirjan sisällön kanssa.

Tämä allekirjoitus on eIDAS-asetuksen määrittelemä kehittynyt sähköinen allekirjoitus, jossa allekirjoittaja voidaan yksilöidä. Se on varmennettu hyväksytyllä luottamuspalvelulla joka kuuluu Liikenne- ja viestintäviraston ylläpitämään julkiseen rekisteriin hyväksyttyjen sähköisten luottamuspalveluiden tarjoajista.

Undertecknats elektroniskt i Suomen Tunnistetieto Oy:s DOKS® -tjänst. Underskriften är en tillförlitlig och rättsligt giltig elektronisk underskrift. De elektroniska underskrifternas rättsverkan och lika bindande verkan jämfört med en traditionell underskrift har bekräftats i Lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009) samt i EU:s eIDAS-förordning (EU) 910/2014. Dokument som undertecknats med hjälp av DOKS® -tjänsten kan också användas i kontakter med myndigheter. De rättsliga osäkerhetsfaktorerna som anknyter till bindande verkan i underskrifter gjorda via tjänsten är betydligt mindre än för traditionellt för hand undertecknade pappersdokument. Om ett elektroniskt dokument ändras i efterskott, stämmer inte den tidigare gjorda underskriften överens med innehållet i det ändrade dokumentet.

Den här underskriften är en utvecklad elektronisk underskrift definierad av eIDAS-förordningen, där undertecknaren kan identifieras. Den har bekräftats med en kvalificerad betrodd tjänst som hör till det offentliga register över kvalificerade tillhandahållare av elektroniska betrodda tjänster vilket upprätthålls av Transport- och Kommunikationsverket.

Signed electronically in the DOKS® service provided by Suomen Tunnistetieto Oy. The signature is a reliable and legally valid electronic signature. The legal effects and equal validity of electronic signatures have been confirmed by the Act on Strong Electronic Identification and Electronic Trust Services (617/2009) and on EU level by the eIDAS Regulation (EU) 910/2014. Documents signed with the DOKS® service can be used when interacting with authorities. The uncertainty factors related to a signature made via the service are considerably smaller than those related to traditional hand-written signatures on paper documents. If an electronic document is altered afterwards, the signature made before it does not match with the contents of the altered document.

This signature is an advanced electronic signature, as defined by the EU eIDAS Regulation, wherein the signatory can be identified. It has been confirmed with an approved trust service that is a part of the register of approved electronic services providers, maintained by the Finnish Transport and Communications Agency

12. OSAVUOSITOIMINTAKERTOMUS

KOKOOMUKSEN NUORTEN LIITTO RY OSAVUOSITOIMINTAKERTOMUS

1.1.–31.8.2026

Hyväksyttiin liittohallituksen kokouksessa 24.10.2026

SISÄLLYSLUETTELO

I Johdanto (sisältää toiminnan yleisen esittelyn ja painopisteet)

II Politiikka (sisältää poliittisen valmistelun, vaikuttamisen ja sidosryhmäyhteistyön)

III Järjestö (sisältää järjestötoiminnan, järjestöorganisaation ja koulutustoiminnan)

IV Viestintä (sisältää viestinnän, markkinoinnin, jäsenhankinnan ja julkaisut)

V Hallinto (sisältää toimielimet, henkilöstön ja talouden)

I - JOHDANTO

1.1. YLEISTÄ

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry, Samlingspartiets Ungdomsförbund rf (Kokoomusnuoret), on vuonna 1928 perustettu valtakunnallinen poliittinen nuorisojärjestö. Sen periaatteet pohjautuvat vapauteen, vastuuseen ja isänmaallisuuteen, jotka täydentävät toisiaan ja luovat yhdessä eheän kokonaisuuden Kokoomusnuorten oikeistolaisista arvoista. Kokoomusnuoret on Kansallinen Kokoomus rp:n jäsenliitto.

Kokoomusnuoret puolustaa päättäväisesti oikeusvaltioperiaatteeseen, edustukselliseen demokratiaan ja vapaaseen markkinatalouteen perustuvaa länsimaista yhteiskuntamallia, joka maksimoi sekä yhteiskunnallisen kokonaisedun että yksilönvapauden toteutumisen.

Toiminnan lähtökohtina ovat Kokoomusnuorten periaateohjelma sekä nuorisolain arvopohja. Kokoomusnuoret järjestää valtakunnallisesti poliittista toimintaa ja koulutusta yhteiskunnallisesta aktiivisuudesta kiinnostuneille nuorille. Kokoomusnuorten 15–30-vuotiaat jäsenet toimivat 12 aktiivisessa piirijärjestössä sekä lähes 60 paikallisyhdistyksessä ja aluejärjestössä eri puolilla Suomea.

Vuoden 2026 alkupuoliskoa määritti Kokoomuksen puoluekokous, joka järjestettiin Jyväskylässä 5.–7.6.2026. Kokoomusnuoret jätti kokoukselle viisi omaa aloitetta, tuki piiri- ja paikallisjärjestöjensä aloitteita ja vaikutti aktiivisesti puolueen uuden tavoiteohjelman käsittelyyn. Samaan aikaan liitto valmisteli omaa uutta tavoiteohjelmaansa liittokokouksen käsiteltäväksi ja aloitti valmistautumisen kevään 2027 eduskuntavaaleihin.

Kokoomusnuoret vaikutti aktiivisesti politiikkaan sekä kokoomuksen sisällä että laajemmin yhteiskunnassa. Poliittisia tavoitteitaan edistääkseen liitto julkaisi 27 kannanottoa, ja sen puheenjohtaja ja muut keskeiset luottamustoimijat osallistuivat aktiivisesti julkiseen keskusteluun. Liitto on näin vahvistanut asemaansa julkisessa keskustelussa rakentavilla avauksillaan.

1.2. TOIMINNAN PAINOPISTEET VUODELLE 2026

1. Valmennusta poliittiseksi päättäjäksi

Kokoomusnuorten ensisijainen painopiste vuodelle 2026 on jäsentensä tukeminen ja heidän koulutuksensa poliittisen päättäjän tehtäviin entistä vahvemmin. Tämä näkyy vahvasti valtakunnallisten tapahtumien koulutusten sisällöissä, mutta myös erillisissä koulutustilaisuuksissa potentiaalisille eduskuntavaaliehdokkaille. Liitto tukee jäseniään ehdokasasettelussa, jotta mahdollisimman moni kokoomusnuori nähtäisiin ehdolla kevään 2027 eduskuntavaaleissa. Sen lisäksi liitto kouluttaa ehdokkaita sekä kampanjatiimejä syksyllä. Liiton tavoitteena on maksimoida sen edellytykset saada oma tai omia kansanedustajia keväällä 2027.

Valtakunnallisen politiikan lisäksi Kokoomusnuoret tarjoaa tukea myös kunta- ja aluepäättäjille. Kokoomusnuorten toimisto on mielellään tukena kunta- ja aluepäättäjien arjessa ja ohjaa apua tarvitsevan oikealle polulle. Lisäksi WhatsAppissa toimiva kunta- ja aluepäättäjien foorumi on avoin niille Kokoomusnuorten jäsenille, jotka on valittu kunnassaan tai alueellaan luottamustoimeen. Kanavan on tarkoitus toimia vertaistukena sekä tiedottaa mahdollisuuksista erilaisiin koulutuksiin ja vierailuihin.

2. Piiri- ja paikallistoiminnan tukeminen

Vuonna 2026 Kokoomusnuoret kehittää tapahtuma- ja koulutustarjontaansa lisäten vaikuttavuutta sekä tavoittavuutta. Liitto hyödyntää kerättyä dataa tehokkaammin koulutus- ja tapahtumatuotannon laadun tarkastelemiseksi sekä jäsenistön laaja-alaisen osaamisen mahdollistamiseksi. Kokoomusnuoret vastaa jäsenistönsä koulutustarpeisiin ylivuotisesti toisiaan tukevilla ja laadukkailla tapahtuma- ja koulutustoiminnan kokonaisuuksilla. Piiri- ja paikallistapahtumien merkitys jäsenhankinnassa tunnistetaan ja sitä tuetaan. Piiri- ja paikallistoiminnalla sitoutetaan jäsenet osaksi kokoomusyhteisöä. Toiminnalla on tärkeä rooli osaavien ehdokkaiden ja kampanjatiimiläisten hankinnassa.

3. Vaikuttavuuden kasvattaminen

Kokoomusnuorten kolmas painopiste on vaikuttavuuden ja näkyvyyden vahvistaminen. Kokoomus voitti vuoden 2023 eduskuntavaalit ja toimii pääministeripuolueena vuoteen 2027 asti. Valmistelu eduskuntavaaleihin 2027 näkyy jo vuonna 2026. Kokoomusnuorilla on mahdollista olla vielä keskeisempi vaikuttaja yhteiskunnallisessa keskustelussa, kun eduskuntavaalit ruokkii kansalaisten ja median poliittista kiinnostusta.

Kokoomusnuorten viestintä tähtää siihen, että sen ajamat poliittiset tavoitteet ja toiminta pysyvät laajasti esillä sekä perinteisessä että sosiaalisessa mediassa tapahtuvassa diskurssissa. Kokoomusnuorten on tärkeää pitää yllä hyvät yhteydet eri toimituksiin.

Vaikuttavuutta lisätään myös aktiivisella jäsenhankinnalla, joka onnistuessaan kasvattaa Kokoomusnuorten yhteistä ääntä. Kokoomusnuorten tavoitteena on saada useampi nuori kiinnostumaan kokoomuslaisesta politiikasta.

Kokoomusnuoret panostaa puolueyhteisön sisäisen vaikuttavuuden vahvistamiseen. Tämä näyttäytyy erityisesti valmistautumisena kesän 2026 puoluekokoukseen. Lisäksi Kokoomusnuorten puheenjohtaja toimii aktiivisesti puoluehallituksessa, minkä kautta Kokoomusnuorten ääni kuuluu myös puolueen sisällä. Kokoomusnuorten vaalii suhteitaan puolueyhteisön sisällä ja pitää yllä tervettä diskurssia eri toimijoiden välillä. Tämän on tarkoitus edistää Kokoomusnuorten tavoitteita puolueen yhteiseksi linjaksi.

II - VAIKUTTAMINEN

2.1. YLEISTÄ

Vaikuttamissektorin suurin yksittäinen projekti vuonna 2026 oli vaikuttaminen Kokoomuksen puoluekokouksessa Jyväskylässä 5.–7.6.2026. Kokoomusnuoret edisti tavoitteitaan sekä viidellä omalla aloitteellaan että piiri- ja paikallisjärjestöjensä aloitteita tukemalla. Kokoomusnuorten jäsenet olivat kokouksessa aktiivisia ja ajoivat liiton tavoitteita sekä aloitteiden että puolueen tavoiteohjelman käsittelyssä.

Toinen keskeinen projekti oli liiton oman uuden tavoiteohjelman valmistelu, joka käynnistyi alkuvuodesta 2026.

2.2. POLIITTINEN VALMISTELU

Julkilausumat ja kannanotot

Kokoomusnuoret vaikutti ottamalla kantaa ajankohtaiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun. Liitto julkaisi julkilausumia, kannanottoja ja tiedotteita ja osallistui keskusteluun sekä reaktiivisesti että proaktiivisesti, jolloin se nosti esiin myös omia aiheitaan. Kannanottojen ja tiedotteiden lisäksi liitto viesti kannoistaan sosiaalisessa mediassa.

Vuonna 2026 on julkaistu seuraavat liiton ja sen puheenjohtajan kannanotot:

- Kokoomusnuoret & KD Nuoret: Suomen karkotettava Iranin suurlähettiläs (19.1.2026)
- Kokoomusnuoret: Lisää suoria väyliä varusmiehestä opiskelijaksi! (10.2.2026)
- Kokoomusnuoret: Kaikki töihin sosiaalitukien saamiseksi (16.2.2026)
- Kokoomusnuoret: Hyvä kunto ei ole militarismia vaan varautumista (24.2.2026)
- Kokoomusnuoret: Miten muuttaa maailmaa, jos ei osaa edes perustaitoja? (24.2.2026)
- Kokoomusnuoret: UMK on vitsi, jos voittajaa ei velvoiteta edustamaan Suomea Euroviisuissa (26.2.2026)
- Kokoomusnuoret: Sukupuutto Saimaalla tulee Suomelle kalliiksi (27.2.2026)
- Kokoomusnuoret: Ahvenanmaa remilitarisoitava (3.3.2026)
- Kokoomusnuoret: Naisten asemaa parannetaan myös kovilla keinoilla (8.3.2026)
- Kokoomusnuoret: Otetaan käyttöön burkakielto koko Suomessa (10.3.2026)
- Kokoomusnuoret: Suomesta ydinjätteen loppusijoituksen vientimaa (16.3.2026)
- Kokoomusnuoret: Hyvä hallitus! Kysymys kuuluu, miten pääsemme 50 % tavoitteeseen alle neljässä vuodessa? (18.3.2026)
- Kokoomusnuoret: Kaatuuko esitys 45 000 maahanmuuttajasta vuodessa veronmaksajien taakaksi? (23.3.2026)
- Kokoomusnuoret: Tulevaisuususko syntyy vain talouskasvusta (2.4.2026)
- Kokoomusnuoret: Ikävarmennus on komission ylilyönti, joka koskee kaikkia ja suojelee harvoja (16.4.2026)
- Kokoomusnuoret: Hallitus leikkasi miljoonissa, vaikka pitäisi miljardeissa (23.4.2026)
- Kokoomusnuoret: Työeläkkeen selkeyttämisestä miljardiluokan säästöt (29.4.2026)
- Kokoomusnuoret: Ei valtion rahaa Turun ratikkaan (20.5.2026)
- Kokoomusnuoret: Suvivirsitapaus nakertaa luottamusta yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaan (27.5.2026)
- Kokoomusnuoret & KD Nuoret: Ministeri Häkkänen ei tehnyt mitään väärin (28.5.2026)
- Kokoomusnuoret: Lakisääteisistä sunnuntailisistä on luovuttava! (1.6.2026)
- Kokoomusnuoret: Kotihoidontuki on säilytettävä (2.6.2026)
- Kokoomusnuoret & Kokoomusopiskelijat: AMK-tutkintoja ei pidä muuttaa kandi- ja maisterinimikkeiksi (16.6.2026)
- Kokoomusnuoret: Vihjailu NATOn imperialismista hyödyttää suoraan Venäjän propagandakoneistoa (21.7.2026)
- Kokoomusnuoret: Hankintojen subventoiti vääristää markkinoita (27.7.2026)
- Kokoomusnuoret: Veronkorotusten tie on umpikuja (11.8.2026)
- Kokoomusnuoret: Kokoomus ei saa olla vihreiden puisto-osasto (26.8.2026)

Puheenjohtaja esiintyi useissa tv-, radio-, podcast- ja lehtihaastatteluissa sekä paneeleissa. Keskeiset esiintymiset:

- MTV, Viiden jälkeen: "Kuuma puheenaihe: pitäisikö burkat kieltää kouluissa?" (12.3.2026)
- MTV, Asian ytimessä: "Vieläkö vappu on politiikan juhla?" (30.4.2026)
- Yle Areena, Vappu Radio Suomessa: "Puolueiden nuorisojärjestöjen vapputentti" (30.4.2026)
- Eurooppa-päivän juhlaseminaari 2026, Oodi (Yle Areena): "Poliittisten nuorisojärjestöjen paneeli" (8.5.2026)
- Yle Uutiset: "Kokoomuksen naiset selittävät, miksi puolue ei houkuttele naisäänestäjiä: Vika ei ole oikeistolaisessa politiikassa" (17.6.2026)
- SuomiAreena, Pori: "Nuorisopuheenjohtajien tentti" (24.6.2026)
- Helsingin Sanomat: "Olisi oikeudenmukaista koskea eläkkeisiin, nuorisopoliitikot näkevät" (15.8.2026)

Poliittiset verkostot

Poliittiset verkostot toimivat jäsenistölle väylänä vaikuttaa Kokoomusnuorten linjoihin sekä osallistua liiton poliittiseen vaikuttamistyöhön. Verkostot tarjosivat valtakunnallisen vaihtoehdon maantieteellisesti organisoidulle piiri- ja paikallistoiminnalle. Raportointikaudella verkostot vetivät Winter Games -tapahtumalla työpajaohjelmaa ja järjestivät vierailuita oman hallinnonalansa toimijoille.

Kokoomusnuorten poliittisina verkostoina toimi vuonna 2026:

1) Talouspolitiikan verkosto

Talouspolitiikan verkoston vastuualueena ovat valtiovarainministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalat. Verkosto vastaa muun muassa julkiseen talouteen, verotukseen, valtion omistajaohjaukseen, työmarkkinoihin ja elinkeinoihin liittyvästä politiikasta.

2) Sivistyspolitiikan verkosto

Sivistyspolitiikan verkoston vastuualueena on opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala. Verkosto vastaa muun muassa varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, ammatilliseen koulutukseen, lukiokoulutukseen, korkeakouluihin, tieteeseen, tekijänoikeuksiin, kulttuuriin, liikuntaan ja nuorisoon liittyvästä politiikasta.

3) Hyvinvointipolitiikan verkosto

Hyvinvointipolitiikan verkoston vastuualueena on sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala. Verkosto vastaa muun muassa sosiaali- ja terveyspalveluihin, sosiaaliturvaan, eläkkeisiin, perheisiin ja päihteisiin liittyvästä politiikasta.

4) Ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkosto

Ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkoston vastuualueena ovat ulkoministeriön ja puolustusministeriön hallinnonalat. Verkosto vastaa muun muassa ulkosuhteisiin, vapaakauppaan, kehitysyhteistyöhön, maanpuolustukseen, maahanmuuttoon ja sisäiseen turvallisuuteen liittyvästä politiikasta.

5) Ympäristö- ja yhdyskuntapolitiikan verkosto

Ympäristö- ja yhdyskuntapolitiikan verkoston vastuualueena ovat ympäristöministeriön, maa- ja metsätalousministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalat sekä työ- ja elinkeinoministeriön osalta ilmastopolitiikka. Verkosto vastaa muun muassa ilmastoon, energiaan, ympäristöön, luonnonvaroihin, maatalouteen, maankäyttöön, rakentamiseen, asumiseen, liikenteeseen ja viestintään liittyvästä politiikasta.

6) Sisä- ja oikeuspoliittinen verkosto

Sisä- ja oikeuspolitiikan verkoston vastuualueina ovat sisäministeriön ja oikeusministeriön hallinnonalat. Verkosto vastaa näihin liittyvän politiikan valmistelusta.

Vuonna 2026 julkaistiin seuraavat verkostojen kannanotot sekä kantaaottavat tiedotteet:

- Sivistyspolitiikan verkosto: J. L. Runebergin päivänä (5.2.2026)
- Ympäristö- ja yhdyskuntapolitiikan verkosto: Maatalousjärjestelmä vähäpäästöiseksi ja resurssitehokkaaksi! (29.5.2026)

Vuonna 2026 verkostot järjestivät seuraavat tapahtumat:

- Sisä- ja oikeuspolitiikan verkosto: Vierailu Maahanmuuttovirastoon, Helsinki (8.4.2026)
- Ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkosto: Vierailu Ulkopoliittiseen instituuttiin, Helsinki (13.4.2026)
- Sisä- ja oikeuspolitiikan verkosto: Vierailu lakitoimisto Fondialle, Helsinki (18.5.2026)
- Ympäristö- ja yhdyskuntapolitiikan verkosto: Vierailu Yleen, Helsinki (15.6.2026)

Verkostojen puheenjohtajistoissa vuonna 2026 toimivat seuraavat henkilöt:

Verkosto	Puheenjohtaja	Varapuheenjohtaja
Talouspolitiikan verkosto	Georg Närjä	Hans Weurlander
Sivistyspolitiikan verkosto	Emma Holsti	Elias Lappalainen
Hyvinvointipolitiikan verkosto	Ida Koivuniemi	Inkeri Utter
Ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkosto	Jaakko Linnakangas	Eliot Niemi
Ympäristö- ja yhdyskuntapolitiikan verkosto	Vivianne Salmi	Huugo Wahalahti
Sisä- ja oikeuspolitiikan verkosto	Akseli Lehtonen	Anastasia Nkwazema 13.8.2026 asti

Kunta- ja aluepäättäjien foorumi

Kesällä 2024 perustettu kunta- ja aluepäättäjien foorumi on WhatsApp-ryhmä, jossa Kokoomusnuorten kunta- ja aluepäättäjät sekä aiheesta kiinnostuneet jäsenet verkostoituvat, jakavat kokemuksia ja vahvistavat luottamustoimissa tarvittavaa osaamista. Foorumi toimi osana liiton WhatsApp-yhteisöä. Foorumiin on kutsuttu

kaikki Kokoomusnuorten jäseninä olevat kunta- ja aluevaltuutetut, varavaltuutetut sekä kunnallisissa luottamustehtävissä toimivat jäsenet.

2.3. PUOLUEYHTEISÖSSÄ VAIKUTTAMINEN

Puoluekokous

Kokoomusnuoret jätti viisi aloitetta kokoomuksen puoluekokoukselle.

- Sosiaaliturva ulkomaalaisille vain työn kautta
- Keskustelu lukukausimaksuista avattava
- Kaunis ja klassinen arkkitehtuuri kunniaan
- Eristäytyneistä uskonnontunneista yhteiseen katsomusaineeseen
- Kokoomuksen edistettävä Tiitisen listan julkistamista paremmin

Aloitteet eivät ehtineet kokouksen aikataulussa käsittelyyn, ja ne siirtyivät puoluevaltuuston syyskokoukseen. Puoluehallituksen pohjaesitys on kolmen aloitteen osalta hyväksyminen ja kahden osalta vastauksen toteaminen riittäväksi selvitykseksi.

Puolueen uuteen tavoiteohjelmaan lisättiin kirjaus tasa-arvoisesta asevelvollisuudesta, jota Kokoomusnuoret ja Kokoomusopiskelijat ovat pitkään ajaneet. Pohjaesityksessä ollut tavoite tupakan myyntikiellosta vuonna 2015 ja sen jälkeen syntyneille poistettiin ohjelmasta yhdessä Kokoomusopiskelijoiden kanssa. Tavoiteohjelmatoimikunnassa vaikutti myös Kokoomusnuorten puheenjohtaja Binga Tupamäki.

Kokoomusnuorilla oli puoluekokouksen järjestötorilla oma piste, joka oli yksi viikonlopun vetovoimaisimmista.

Puoluevaltuusto

Kokoomuksen puoluevaltuustossa toimikaudella 2024–2026 toimivat seuraavat Kokoomusnuorten jäsenet:

- Mona Leino, jäsen (Helsinki)
- Emma Holsti, jäsen (Uusimaa)
- Julia Siimento, jäsen (Varsinais-Suomi)
- Aleksi Kurki, jäsen (Kaakkois-Suomi)
- Antti Tuomela, jäsen (Pohjanmaa)
- Venla Kalmi, jäsen (Häme)
- Leevi Vekka, jäsen (Häme)
- Arttu Vuori, jäsen (Pirkanmaa)
- Saska Kolehmainen, varajäsen (Helsinki)
- Jaakko Linnakangas, varajäsen (Uusimaa)
- Ellen Korpela, varajäsen (Varsinais-Suomi)
- Paul Pellas, varajäsen (Pirkanmaa)
- Kristiina Kronholm, varajäsen (Keski-Suomi)
- Aapomikko Matti, varajäsen (Pohjois-Pohjanmaa)

Kokoomusnuoret ylläpiti nuorten puoluevaltuutettujen verkostoa verkostoitumisen ja muun ajatustenvaihdon edistämiseksi. Kokoomusnuoret vaikutti puoluevaltuustossa näkyvästi, kun sen varapuheenjohtajina toimivat Kokoomusnuorten jäsenet Antti Tuomela ja Venla Kalmi vuoden 2024 päätöksen mukaisesti kauden 2024–2026 loppuun asti.

Kesän puoluekokouksessa puoluevaltuuston valittiin toimikaudelle 2026–2028 seuraavat Kokoomusnuorten jäsenet:

- Saska Kolehmainen, jäsen (Helsinki)
- Netta Tuomisto, jäsen (Uusimaa)
- Antti Blomqvist, jäsen (Uusimaa)
- Julia Siimento, jäsen (Varsinais-Suomi)
- Venla Kalmi, jäsen (Häme)
- Joona Paija, jäsen (Pirkanmaa)
- Ella Pauna, varajäsen (Helsinki)
- Eliel Lintula, varajäsen (Varsinais-Suomi)
- Jimi Mahonen, varajäsen (Varsinais-Suomi)

- Nita Vallimäki, varajäsen (Satakunta)
- Ville Mustonen, varajäsen (Häme)
- Henrik Hilo, varajäsen (Pirkanmaa)
- Kristiina Koivunen, varajäsen (Pirkanmaa)
- Harri Heikkilä, varajäsen (Pohjanmaa)
- Matias Luoma, varajäsen (Pohjanmaa)

Puoluehallitus

Kokoomusnuorten edustajina puoluehallituksessa toimi 10.4.2026 asti:

- Puheenjohtaja Binga Tupamäki, jäsen
- Varapuheenjohtaja Martti Paldanius, varajäsen

Pääsihteerillä on puhe- ja läsnäolo-oikeus puoluehallituksen kokouksiin.

Puolueen verkostot

Kokoomusnuoret kannusti jäseniään toimimaan aktiivisesti puolueen verkostoissa ja vaikuttajaryhmissä, joissa tehdään puolueen poliittista valmistelua. Kokoomuksen verkostojen johtotehtävissä toimivat kesän puoluekokoukseen asti seuraavat Kokoomusnuorten jäsenet:

- Toni Pakarinen, sihteeri (Liikenne- ja viestintäpolitiikan verkosto)
- Elina Riutta, puheenjohtaja (Puolustuspolitiikan verkosto)
- Jere Ojanen, sihteeri (Eurooppa-verkosto)
- Akseli Lehtonen, sihteeri (Oikeuspolitiikan verkosto)
- Salla Kuva, sihteeri (Sivistyspolitiikan verkosto)

Kesän puoluekokouksessa verkostojen johtoon valittiin seuraavat Kokoomusnuorten jäsenet:

- Akseli Lehtonen (Työelämäpolitiikan verkosto)
- Emma Holsti (Sivistyspolitiikan verkosto)
- Jim Koskinen (Hyvinvointipolitiikan verkosto)
- Toni Pakarinen (Ympäristö- ja energiapolitiikan verkosto)
- Elina Riutta (Ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkosto)
- Eliot Niemi (Ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkosto)
- Ninni Norra-Paldanius (Eurooppa-verkosto)
- Samir Pietarinen (Eurooppa-verkosto)
- Eemeli Tuominen (Eurooppa-verkosto)
- Joel Elmaci (Kunta- ja kaupunkipolitiikan verkosto)
- Antti Tuomela (Maaseutuverkosto)

Eduskuntaryhmä

Kokoomusnuorten puheenjohtajalla (10.4.2026 asti) ja pääsihteerillä oli puhe- ja läsnäolo-oikeus kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksissa. Kokoomusnuoret piti tiiviisti yhteyttä myös yksittäisiin kansanedustajiin, eduskuntaryhmän kansliaan sekä kansanedustajien avustajiin.

Ministeriryhmä

Kokoomusnuoret vaikutti ministeriryhmän suuntaan puheenjohtajan ja pääsihteerin johdolla. Kokoomusnuorten puheenjohtajalla oli puhe- ja läsnäolo-oikeus ministeriryhmän kokouksissa 10.4.2026 asti. Kokoomusnuoret piti aktiivisesti yhteyttä ministereihin, heidän erityisavustajiinsa ja yleisesti ministeriöihin tavoitteidensa saavuttamiseksi.

Europarlamenttiryhmä

Kokoomusnuoret toimi yhteistyössä kokoomuksen europarlamenttiryhmän kanssa. Europarlamenttiryhmä raportoi toiminnastaan vuosittain Kokoomusnuorten liittokokouksessa.

Puolueen piiri-, alue- ja kunnallisjärjestöt

Kokoomusnuorten piirijärjestöt ovat kokoomuksen piirijärjestöjen jäsenjärjestöjä ja paikallisyhdistykset piiri- ja

kunnallis- tai aluejärjestöjen jäseniä. Kokoomusnuoret pyrki vahvistamaan vaikutusvaltaansa kasvattamalla puolueen piiri-, alue- ja kunnallisjärjestöissä toimivien jäsentensä määrää.

2.4. KANSAINVÄLINEN VAIKUTTAMINEN

Kansainvälinen vaikuttaminen oli keskeinen osa Kokoomusnuorten poliittista vaikuttamista. Liitto toimi kansainvälisesti niiden arvojen ja tavoitteiden puolesta, joita se kotimaassakin ajaa. Kokoomusnuorten pitkä linja kansainvälisessä toiminnassa on ollut liberaalidemokratian, sääntöpohjaisen vapaakaupan sekä eurooppalaisen ja kansainvälisen yhteistyön puolustaminen.

Kokoomusnuoret toimi aktiivisesti populismia ja autoritarismia vastaan sekä vastusti sellaisten nuorisojärjestöjen jäsenyyksiä kansainvälisissä yhteistyöverkostoissaan, jotka eivät allekirjoita demokratian perusperiaatteita.

Liiton edustajat osallistuivat seuraaviin kansainvälisiin tapahtumiin ja vierailuihin:

- Belgia: kansainvälisen vaikuttamisen sihteeri Ninni Norra-Paldanius ja puheenjohtaja Binga Tupamäki vierailivat europarlamentaarikko Mika Aaltolan luona Brysselissä.
- Kypros: Kokoomusnuorten delegaatio vieraili sisarjärjestön luona. Vierailulla keskusteltiin erityisesti Euroopan turvallisuudesta, rajapolitiikasta ja naapuruussuhteista sekä niihin liittyvästä Turkin näkökulmasta.
- Tanska: Norra-Paldanius vieraili sisarjärjestön liittokokouksessa.
- Irlanti: Norra-Paldanius ja kansainvälisen vaikuttamisen varasihteeri Frans Koivula osallistuivat YEPPin Council-kokoukseen, jossa hyväksyttiin yksimielisesti Kokoomusnuorten aloite Euroopan puolustusteollisuuden kehittämisestä.
- Kroatia: Koivula osallistui IDU:n puolivuotistapahtumaan.
- Iso-Britannia: Koivula vieraili Britannian konservatiivien luona vaalikampanjan aikana.
- Itävalta: Norra-Paldanius edusti liittoa puheenjohtajan sijaisena YEPPin Presidents' Councilissa, jossa keskusteltiin järjestön tulevaisuudesta ja organisatorisesta kehittämisestä.
- Norja: Norra-Paldanius vieraili sisarjärjestön liittokokouksessa.
- Suomi: Norra-Paldanius edusti Kokoomusnuoria Eurooppanuorten juhlavuoden vuosijuhlassa ja välitti liiton tervehdyksen.

Kansainvälisen vaikuttamisen jaosto

Kokoomusnuorten kansainvälisestä vaikuttamisesta vastasi kansainvälisen vaikuttamisen jaosto (kv-jaosto). Sen puheenjohtajana toimi liittohallituksen valitsema kansainvälisen vaikuttamisen sihteeri (International Secretary), joka oli vuonna 2026 Ninni Norra-Paldanius. Valinnan perusteena olivat erityisesti kansainvälinen kokemus ja aiemmat näytöt Kokoomusnuorten kansainvälisestä toiminnasta.

Maailmanlaajuinen yhteistyö

Kokoomusnuoret kuuluu keskustaoikeistolaisten puolueiden maailmanlaajuisen kattopuolueen (International Democratic Union IDU) nuorisojärjestöön International Young Democrat Unioniin (IYDU).

Eurooppalainen yhteistyö

Kokoomusnuoret kuuluu Euroopan kansanpuolueen nuorisojärjestöjen kattojärjestöön Youth of the European People's Partyyn (YEPP), jonka kongresseihin ja seminaareihin Kokoomusnuoret osallistui aktiivisesti. Maria Miala toimii YEPPin varapuheenjohtajana kaudelle 2025–2027.

Pohjoismainen yhteistyö

Kokoomusnuoret teki yhteistyötä pohjoismaisten keskustaoikeistolaisten puolueiden nuorisojärjestöjen kanssa Nordisk Ungkonservativ Unionin (NUU) puitteissa. Tärkeimpiä yhteistyökumppaneita olivat Moderata Ungdomsförbundet – MUF (Ruotsi), Unge Høyre (Norja), Konservativ Ungdom (Tanska), Ungir sjálfstæðismenn (Islanti), Unga Moderater (Ahvenanmaa) sekä Høyrevendt ungdom for Folkepartiet (Färsaaret).

2.5. OPISKELIJAPOLIITTINEN VAIKUTTAMINEN

Kokoomusnuorten opiskelijapoliittisen vaikuttamisen suurin projekti vuonna 2026 ovat syksyn edustajistovaalit, jotka järjestetään ammattikorkeakoulujen opiskelijakunnissa. Liitto valmistautui vaaleihin edistämällä kokoomuslaisten listojen syntymistä ja suunnittelemalla, miten se kohdistaa vaaleihin henkilöstö- ja talousresursseja. Liitto valmisteli myös ehdokkaille tarjottavaa koulutuksellista ja viestinnällistä tukea tiiviissä yhteistyössä Kokoomusopiskelijoiden kanssa.

2.6. SIDOSRYHMÄTOIMINTA

Sidosryhmätoiminnasta vastasivat pääasiassa puheenjohtajisto ja pääsihteeri. Kokoomusnuoret toimi aktiivisesti sekä kokoomuksen puolueyhteisössä että laajemmin nuoriso- ja kansalaisjärjestökentällä. Liiton perinteinen sidosryhmätilaisuus, Pääsihteerin Wappuboolit, järjestettiin 30.4.2026.

Kokoomuksen jäsen- ja läheisjärjestöt

Kokoomusnuoret piti tiivistä yhteyttä kokoomuksen jäsen- ja läheisjärjestöihin.

Valtakunnalliset nuoriso- ja opiskelijajärjestöt

Kokoomusnuoret teki aktiivista yhteistyötä valtakunnallisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen kanssa. Yhteistyön tavoitteena oli käydä yhteiskunnallista keskustelua sekä vaikuttaa mahdollisten yhteisten päämäärien puolesta.

Järjestöjäsenyydet

Kokoomusnuoret toimi jäsenjärjestönä seuraavissa järjestöissä:

1. Kansallinen Kokoomus rp
2. Kansallinen Sivistysliitto ry
3. Nordisk Ungkonservativ Union (NUU)
4. Youth of the European People's Party (YEPP)
5. International Young Democrat Union (IYDU)
6. Suomen YK-liitto ry
7. Nuorisoala ry
8. Nuorisoasuntoliitto ry
9. Pohjola-Norden ry
10. Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto ry

III - JÄRJESTÖ

3.1. YLEISTÄ

Kokoomusnuorten järjestötoiminnan keskeisimpänä tavoitteena oli kasvattaa asiantuntevia osaajia yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja järjestötoimintaan niiden eri tasoille sekä olla väylänä politiikkaan jokaiselle kokoomushenkiselle nuorelle. Kokoomusnuorten toiminta on avointa kaikille asuinpaikasta ja sosioekonomisesta asemasta riippumatta. Yhdenvertaisuuden turvaamiseksi osallistumisen hinta pyrittiin pitämään mahdollisimman matalana.

Vuoden 2026 alussa liitto panosti piirijärjestöjen uusien luottamustoimijoiden perehdytykseen. Piirien johto koulutettiin tammikuussa, ja toimisto piti helmikuun loppuun mennessä piirituokion jokaisen 12 piirijärjestön kanssa. Lisäksi piirien taloudenhoitajia ja sihteereitä koulutettiin hallinnon ja talouden hoitoon.

Kuluneena vuonna Kokoomusnuorten yhdenvertaisuustyötä ohjasi vuonna 2022 liittohallituksen hyväksymä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

3.2. JÄRJESTÖORGANISAATIO

Kokoomusnuorten järjestöorganisaatio muodostuu keskusjärjestöstä, piirijärjestöistä, paikallisyhdistyksistä sekä yksittäisistä jäsenistä. Varsinaisen järjestöorganisaation rinnalla suurimmissa kaupungeissa toimii myös paikallisyhdistysten muodostamia aluejärjestöjä.

Liitto

Kokoomuksen Nuorten Liitto toimii piirijärjestöjä ja paikallisyhdistyksiä kokoavana keskusliittona. Sen ylintä päätösvaltaa käyttää vuosittain järjestettävä liittokokous ja toimeenpanovaltaa liittohallitus. Päivittäisestä toimeenpanosta vastaavat liiton puheenjohtajisto ja keskustoimiston henkilöstö. Liitto tarjoaa piirijärjestöille ja paikallisyhdistyksille hallinnollista ja koulutuksellista tukea sekä piirijärjestöille myös taloudellista tukea.

Piirijärjestöt

Piirijärjestöt ovat järjestön organisaation kivijalka, ja pääosa Kokoomusnuorten käytännön järjestötoiminnasta toteutetaan niissä. Piirijärjestöjen korkeinta päätösvaltaa käyttää piirikokous ja toimeenpanovaltaa piirihallitus. Päivittäisestä toimeenpanosta vastaavat piirijärjestön puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Piirijärjestöt tarjoavat jäsenistölleen vahvan vaikuttamisväylän sekä monipuolista koulutus- ja harrastustoimintaa. Piirijärjestöt kouluttavat yhdistysjohtoa ja aktiiveja. Yksi piirijärjestöjen tärkeimmistä tehtävistä on koordinoida ja tukea paikallisyhdistysten toimintaa tai muulla tavoin varmistaa toiminnan alueellinen kattavuus.

Paikallisyhdistykset

Paikallisyhdistykset toimivat yksittäisen jäsenen ensisijaisena linkkinä puolueyhteisöön, ja niiden asema puolueyhteisössä on keskeinen. Paikallisyhdistysten tehtävä on toteuttaa Kokoomusnuorten toimintaa toiminta-alueellaan. Niiden rooli on keskeinen myös toiminnan alueellisen kattavuuden näkökulmasta.

3.3. KOULUTUS- JA AKTIIVITOIMINTA

Liitto jatkoi aktiivista ja vaikuttavaa koulutus- ja aktiivitoimintaa. Tapahtumatoiminnassa panostettiin erityisesti tapahtumien yksityiskohtaiseen teemoitukseen. Valtakunnallisten tapahtumien teemoina olivat teknologia ja yrittäjyys (Porvaristartti), sijoittaminen ja yritysrahoitus (Winter Games), paikallispolitiikka (Summer Games) sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikka (Snellman-seminaari). Politiikan Approbatur kokosi 55. vuosikurssin viikon mittaiseen koulutukseen Karjalohjalle.

Liiton järjestämät tapahtumat elokuun loppuun mennessä:

Ajankohta	Tapahtuman nimi	Osallistujamäärä
17.–18.1.2026	Porvaristartti	90
21.–22.3.2026	Winter Games	64
30.4.2026	Wappuboolit	123
12.–14.6.2026	Summer Games	49
3.–9.8.2026	Politiikan Approbatur	15
29.8.2026	Snellman-seminaari	101

IV - VIESTINTÄ

4.1. YLEISTÄ

Vuoden 2026 toimintasuunnitelmassa viestinnän tärkeimmäksi painopisteeksi asetettiin vaikuttavuuden ja näkyvyyden vahvistaminen. Raportointikaudella painopiste näkyi poliittisen viestinnän tahdissa: Kokoomusnuoret julkaisi 1.1.–31.8.2026 yhteensä 27 kannanottoa, kun edellisvuoden vastaavalla kaudella niitä oli 19.

Samalla uudistettiin viestinnän perustaa. Kokoomusnuoret.fi uudistettiin ja viestinnän resursseja vahvistettiin uudella viestintäkoordinaattorilla. Kesäkuun puoluekokous oli kauden suurin yksittäinen viestinnällinen ponnistus.

4.2. POLIITTINEN VIESTINTÄ JA KAMPANJAT

Kokoomusnuoret otti kantaa laajasti eri politiikan aloilla, muun muassa puolustukseen, maahanmuuttoon, julkiseen talouteen, koulutukseen ja kulttuuriin. Kannanotoista kolme tehtiin yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa, ja lisäksi poliittiset verkostot julkaisivat kaksi kannanottoa. Kannanotot ja puheenjohtajan mediaesiintymiset on koottu osioon II.

Kannanotot julkaistiin verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa, ja ne olivat liiton tavoittavinta sisältöä. Kauden kymmenestä katsotuimmasta Instagram-julkaisusta yhdeksän oli kannanottoja, ja katsotuin niistä, lakisääteisiä sunnuntailisiä koskeva kannanotto, keräsi yli 400 000 näyttökertaa. Kaudella perustettiin myös sähköpostilista, jonka kautta kuka tahansa voi tilata liiton kannanotot suoraan sähköpostiinsa.

Kokoomuksen puoluekokouksessa Jyväskylässä 5.–7.6.2026 Kokoomusnuoret toi tavoitteitaan näkyviin kampanjakylteillä, joiden teemat nousivat liiton aloitteista ja linjauksista. Toimisto hoiti viestintää kokouksen aikana, ja kokouksen jälkeen liitto julkaisi tiedotteen Kokoomusnuorten vaikuttamisesta kokouksessa.

4.3. VERKKOSIVUT JA SOSIAALINEN MEDIA

Uudistetut kokoomusnuoret.fi-verkkosivut julkaistiin 9.2.2026. Uudistusta valmisteltiin loppuvuodesta 2025, ja toimintasuunnitelman mukaisesti työ keskittyi sivuston toiminnallisuuteen ja suorituskykyyn. Samalla sivuston ilme päivitettiin vastaamaan paremmin liiton visuaalista ohjeistusta.

Sosiaalisen median pääkanava oli Instagram, jossa liitto julkaisi kaudella 73 julkaisua. Edellisvuoden vastaavalla kaudella julkaisuja oli 59. Sisältö painottui kannanottoihin, tapahtumiin ja järjestötoimintaan. Instagramin lisäksi liitto viesti Facebookissa ja X:ssä. Elokuun lopussa liiton Instagram-tilillä oli 5 266 ja Facebook-sivulla 6 603 seuraajaa.

4.4. JÄSENHANKINTA

Helmikuussa liitto toteutti ystävänpäiväteemaisen jäsenhankintakampanjan, jossa jokainen helmikuun aikana liittynyt uusi jäsen sai Nuori Ben Zyskowicz -kirjan.

Jäsenhankintaa tuettiin myös sosiaalisen median viestinnällä, jossa tuotiin esiin Kokoomusnuorten tarjoamia mahdollisuuksia vaikuttaa, verkostoitua ja osallistua tapahtumiin. Jäsenyyttä esiteltiin osana laajempaa viestintää liiton toiminnasta, ja liitto kannusti piirijärjestöjä toteuttamaan omia jäsenhankintatoimiaan.

Syksyn jäsenhankintaa valmisteltiin varaamalla osasto marraskuun Studia-messuille.

4.5. SISÄINEN VIESTINTÄ

Jäsenistölle tiedotettiin tapahtumista ja muista ajankohtaisista järjestön asioista kahta pääkanavaa pitkin. Tärkein niistä oli WhatsApp-yhteisö, jonka ilmoituskanavalla toimisto tiedotti suoraan jäsenille. Yhteisössä toimivat lisäksi piirijärjestöjen ja poliittisten verkostojen ryhmät sekä kunta- ja aluepäättäjien foorumi. Sähköpostitse jäsenistölle lähetettiin seitsemän jäsenkirjettä.

4.6. VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN

Elokuussa liitossa aloitti viestintäkoordinaattori Frans Lassila, jonka tehtäviin kuuluu sosiaalisen median sisältöjen ja erityisesti videoiden tuotanto. Rekrytoinnilla vastataan toimintasuunnitelman tavoitteeseen monipuolistaa julkaisutyyppejä, ja liitto julkaisi elokuun lopussa ensimmäiset poliittiset kommenttivideonsa.

Liitto seurasi viestintänsä tuloksia julkaisukohtaisesti sekä omalla Instagram-tilillään että kaikkien 12 piirijärjestön tileillä. Seuranta auttaa tunnistamaan, millainen sisältö toimii ja tukee toimintasuunnitelman tavoitetta kehittää viestintää datan pohjalta.

V - HALLINTO

5.1. YLEISTÄ

Vuoden 2026 liiton opetus- ja kulttuuriministeriöltä saama yleisavustus pysyi lähes samalla tasolla edellisvuoteen nähden.

5.2. LIITON TOIMIHENKILÖT

Liiton henkilöstöön kuuluivat osavuositoimintakertomuksen tarkastelujaksolla seuraavat henkilöt:

Liiton toimisto

Pääsihteeri: Teresa Bäckström 1.6.2026 asti
Pääsihteeri: Antti Järvensivu 2.6.2026 alkaen
Poliittisen viestinnän suunnittelija: Niklas Hermeus
Hallintosihteeri: Konsta Nupponen
Koulutussuunnittelija: Antti Järvensivu 1.6.2026 asti

Jäsenvastaava: Lotta Luodeslampi 16.8.2026 asti
Järjestösihteeri: Nelly Pitkänen 10.8.2026 alkaen
Järjestökoordinaattori Leevi Väisänen 5.1.2026 alkaen
Viestintäkoordinaattori: Frans Lassila 17.8.2026 alkaen
Poliittisen suunnittelun harjoittelija: Kevin Nyberg 16.2.–10.3.2026

TET-harjoittelijat

Liitolla oli kaksi TET-harjoittelijaa.

5.3. YHDISTYKSET

Piirijärjestöjen puheenjohtajistot

Liiton piirijärjestöjen puheenjohtajina ja varapuheenjohtajina toimivat seuraavat henkilöt:

HELSINGIN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Ella Pauna
Varapuheenjohtaja Iiro Nieminen

VARSINAIS-SUOMEN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Jimi Mahonen
Varapuheenjohtaja Juho Virolainen

HÄMEEN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Liinu Torkkel
Varapuheenjohtaja Ville Mustonen

KAAKKOIS-SUOMEN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Ville Sekki
Varapuheenjohtaja Miro Vauhkonen

KESKI-SUOMEN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Samu Lamminpää
Varapuheenjohtaja Miro Unnaslahti

OULUN LÄÄNIN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Riku Karvonen
Varapuheenjohtaja Sofia Vähäsarja

UUDENMAAN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Patrik Lähdesmäki
Varapuheenjohtaja Kaisa Pohjanmaa 5.7. asti

SATAKUNNAN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Max Keto
Varapuheenjohtaja Pauli Harmaala

PIRKANMAAN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Joona Paija
Varapuheenjohtaja Henrik Hilo

SAVO-KARJALAN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Lukas Holopainen
Varapuheenjohtaja Otso Välimäki

POHJANMAAN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Matias Luoma
Varapuheenjohtaja Julia Lehtinen

LAPIN KOKOOMUSNUORET RY
Puheenjohtaja Timo Korkiakoski
Varapuheenjohtaja Aleksi Virranniemi

Paikallisyhdistykset

Liitossa toimivat seuraavat paikallisyhdistykset ja aluejärjestöt:

Helsingissä:
Helsingin Kansalliset Nuoret ry
Helsingin Kokoomuksen Nuoret ry
Stadin Kokoomusnuoret ry

Uudellamaalla:
Espoon Nuoret Boheemiporvarit ry
Espoon Nuoret Järkiporvarit ry
Espoon Nuoret Perinneporvarit ry
Hyvinkään Kokoomusnuoret ry
Keski-Uudenmaan Kokoomusnuoret ry
Kirkkonummen Kokoomusnuoret ry
Länsi-Uudenmaan Kokoomusnuoret ry
Vantaan Kokoomusnuoret ry

Varsinais-Suomessa:
Aurajoen Kokoomusnuoret ry
Auranmaan Kokoomusnuoret ry
Kaarinan Kokoomuksen Nuoret ry
Kokoomuksen Nuorten Turun Aluejärjestö ry
Paimion Kokoomusnuoret ry
Naantalin Seudun Kokoomusnuoret ry
Salon Kokoomuksen Nuoret ry
Svensk Höger Ungdom i Åbo rf
Turun Kokoomuksen Nuoret ry

Satakunnassa:
Huittisten Kokoomusnuoret ry
Porin Nuorkokoomus ry
Rauman Kokoomusnuoret ry

Pirkanmaalla:
Kangasalan Kokoomuksen Nuoret ry
Kokoomuksen Nuorten Tampereen Aluejärjestö ry
Lempäälän Kokoomuksen Nuoret ry
Nokian Kokoomusnuoret ry
Näsin Kokoomuksen Nuoret ry
Sastamalan Kokoomusnuoret ry
Tampereen Kansalliset Nuoret ry
Tampereen Kokoomuksen Nuoret ry
Tampereen Seudun Kokoomusnuoret ry
Valkeakosken Kokoomuksen Nuoret ry
Ylöjärven Kokoomuksen Nuoret ry

Savo-Karjalassa:
Joensuun Kokoomusnuoret ry
Kuopion Seudun Kokoomusnuoret ry
Varkauden Kokoomusnuoret ry

Pohjanmaalla:
Kokkolan Seudun Kokoomusnuoret ry
Laihian Kokoomusnuoret ry
Lapuan Kokoomusnuoret ry
Seinäjoen Kokoomusnuoret ry
Vaasan Kokoomusnuoret ry

Hämeessä:
Forssan Kokoomusnuoret ry
Heinolan Seudun Kokoomuksen Nuoret ry
Hämeenlinnan Kokoomusnuoret ry
Lahden Kokoomuksen Nuoret ry
Lopen Kokoomuksen Nuoret ry
Riihimäen Kokoomusnuoret ry

Kaakkois-Suomessa:
Elimäen Kokoomuksen Nuoret ry
Kotkan Seudun Kokoomusnuoret ry
Kouvolan Seudun Kokoomusnuoret ry
Lappeenrannan Kokoomusnuoret ry
Mikkelin Kokoomuksen Nuoret ry

Keski-Suomessa:
Jyväskylän Kokoomuksen Nuoret ry

Oulun läänin alueella:
Kempeleen Kokoomuksen Nuoret ry
Oulun Kokoomuksen Nuoret ry
Oulun Opiskelevat Kokoomusnuoret ry
Kainuun Kokoomusnuoret ry

Lapissa:
Kemin Kokoomusnuoret ry
Revontulten Kokoomusnuoret ry
Rovaniemen Kokoomusnuoret ry
Tornion Kokoomusnuoret ry

5.4. LIITTOHALLITUKSEN TOIMINTA

Liittohallitukseen kuuluivat vuonna 2026 seuraavat henkilöt:

pj Binga Tupamäki
vpj Martti Paldanius
vpj Elina Riutta

Mila Harra
Henna Hyytiä
Saku Kaukinen
Arttu Kokko
Max Keto
Jim Koskinen
Mari Pinomäki
Otso Välimäki
Miro Vauhkonen
Julia Siimento

Liittohallituksen kokoukset vuoden aikana

Läsnäolot: X= paikalla, O= osittain paikalla, P= poissa

Kokoustapa: S=sähköpostitse, E=etätoteutuksella, L=läsnä

	10.1. (L)	15.2. (E)	22.3. (L)	11.4. (E)	26.4. (L)	16.5. (S)	24.5. (L)	29.8. (S)
Binga Tupamäki	X	X	X	X	X	X	X	X
Elina Riutta	X	O	X	X	X	X	X	X
Martti Paldanius	X	X	X	X	X	X	X	X
Miro Vauhkonen	X	X	X	X	X	X	X	X
Arttu Kokko	X	X	X	X	X	X	X	X
Saku Kaukinen	X	X	X	X	X	P	P	P
Julia Siimento	X	X	X	X	X	X	X	X
Otso Välimäki	X	P	X	X	X	X	P	X
Mila Harra	X	P	P	X	X	X	X	X
Mari Pinomäki	X	X	X	X	X	P	X	X
Henna Hyytiä	X	O	X	X	P	X	X	X
Jim Koskinen	X	X	X	X	X	X	X	X
Max Keto	X	X	X	X	X	P	X	X

13. TAVOITEOHJELMA 2027–2028

KOKOOMUSNUORTEN TAVOITEOHJELMA 2027–2028

Hyväksyttiin liittohallituksen kokouksessa 24.10.2026

JULKINEN HALLINTO

Tulosvastuuta ja kannustimia julkiselle sektorille

Orpon hallituksen valtionhallinnon toimintamenosäästöt ovat vuonna 2027 noin 593 miljoonaa euroa, ja vaalikaudella päätetyt säästöt kasvavat noin 700 miljoonaan euroon vuodesta 2030. Suunta on oikea, mutta vielä on varaa kiriä. Säästöt on kohdistettava tehtävien karsimiseen ja päällekkäisten virastojen yhdistämiseen, ja jokaiselle virastolle on asetettava vuosittain seurattava tuottavuusmittari.

Vallalla oleva palkitsemiskulttuuri julkisella sektorilla ei kannusta tuloksellisuuteen. Palkkioiden osuus koko valtion palkkasummasta on noin 0,2 prosenttia eli tulosvastuuta voisi kasvattaa roimasti. Kokoomusnuorten mielestä paras vaikutus työn laatuun tulee silloin, kun palkkioiden osuus on korkeampi ja palkittavina on yksilöt eikä vain yksiköt kollektiivina.

Irtisanomisilta ei voi näin ollen välttyä. Tällä hetkellä virkamiehet nauttivat korkeampaa irtisanomissuojaa virkamieslain nojalla. Jotta säästötavoitteet täyttyvät, tätä irtisanomissuojaa on kevennettävä samaan suuntaan kuin yksityisellä sektorilla.

Kevan ennusteen mukaan julkiselta sektorilta eläköityy seuraavan kymmenen vuoden aikana noin 21 000 vuodessa. Luonnollinen poistuma palkkalistoilta on valtiontalouden tilaan nähden silti liian hidas. Lisäksi on huomioitava, että paljon eläköityy opetuksesta, varhaiskasvatuksesta ja hoitotyöstä, eli aloilta, joille tarvitaan jatkossakin paljon tekijöitä.

- **Säästetään valtionhallinnosta reippaasti.** Asetetaan ministeriöille ja virastoille selkeät tuottavuustavoitteet. Kehitetään kannustinjärjestelmiä, jossa rahojen vastuullinen käyttö palkitaan myös yksilöllisellä bonuksella eikä vain yksikkötasolla.

- **Kootaan ministeriöt yhdeksi valtioneuvoston virastoksi.** Suomessa valtionhallinto kärsii rakenteellisesta hajanaisuudesta ja vaikeasta poikkihallinnollisesta yhteistyöstä. Vähennetään myös keskusvirastojen määrää. Ministeriöiden alaisuudessa toimii kymmeniä virastoja ja laitoksia. Esimerkiksi Patentti- ja rekisterihallitus sekä Digi- ja väestötietovirasto voisi sulautua yhdeksi rekisteriviranomaiseksi.

- **Tehostetaan julkisen sektorin tilojen käyttöä.** Jatketaan ministeriöiden ja virastojen tiivistämistä samoihin tiloihin. Toimitilat vievät noin 7 prosenttia toimintamenoista. Silti valtion yhteisissä työympäristöissä tilojen käyttöaste on keskimäärin vain 20–35 prosenttia, eli valtaosa maksetusta tilasta on tyhjillään.

- **Sitoudutaan poikkipuolueellisesti valtioneuvoston avustajakunnan karsimiseen.** Sipilän hallituksella avustajia oli neljä valtiosihteeriä ja 42 erityisavustajaa. Marinin hallituksen aikana oli jopa 15 valtiosihteeriä ja 63 erityisavustajaa. Orpon hallitus laski hieman avustajien määrää, mutta avustajakunta on edelleen huomattavasti korkeampi Sipilän hallitukseen verrattuna. Tämä ei voi selittyä kustannusten nousulla tai työn vaativuuden räjähdysmäisellä kasvulla.

- **Puretaan tasavallan presidentin verovapaus tasapuolisuuden ja kansanvaltaisuuden nimissä.** Presidentin palkkio, edut ja eläke ovat kokonaan verovapaita. Mikään ei selitä, miksi juuri presidentti

on ainoa, joka on vapautettu veroista. Kansanedustajat ja ministeritkin maksavat palkkioistaan veroa, eikä valtionpäämiehen pidä olla poikkeus.

- **Vähennetään julkisen sektorin työntekijämäärää myös irtisanomisilla.** Vuosittain noin yli 20 000 työntekijää eläköityy, mutta pelkästään eläkepoistumien odottaminen ei ole tarpeeksi. Matalan tuottavuuden maassa teknologian murros ja toimintatapojen muutos ei voi odottaa eläköitymisiä.

- **Leikataan julkisen sektorin lomia.** Karsitaan valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien henkilöstön lomaetuja ja pidennetään vuosityöaikaa. Pitkään palvelleille kertyy vuosilomaa enintään 38 arkipäivää eli yli seitsemän viikkoa, kun vuosilomalain pääsääntö on viisi viikkoa. Lyhennetään pisimmät vuosilomat 30 päivään, puolitetaan lomarahat ja pidennetään vuosityöaikaa.

- **Vakiinnutetaan vientivetoinen palkkamalli, eikä julkiselle sektorille sovita uusia palkkaohjelmia.** Palkankorotusten tason on määräydyttävä aloilla, jotka kilpailevat kansainvälisillä markkinoilla. Hyvinvointialan palkkaohjelma nostaa henkilöstömenoja yleistä linjaa nopeammin vuoteen 2028 asti. Jos verorahoitteinen sektori ottaa palkkajohtajuuden, sen korotukset leviävät lopulta koko työmarkkinoille ja heikentävät Suomen kilpailukykyä.

- **Otetaan tekoäly rohkeammin käyttöön asioinnissa ja etuuskäsittelyssä.** Esimerkiksi Kela ratkaisi vuonna 2025 yli 18 miljoonaa etuushakemusta, mutta ratkaisuista on automatisoitu vasta 20–40 prosenttia. Puretaan lisää lainsäädännöllisiä esteitä automatisoidulle etuuskäsittelylle. Harkinnanvaraistenkin etuuksien kohdalla tietojärjestelmän tulisi valmistella ratkaisu mahdollisimman pitkälle ihmisen tarkistettavaksi.

- **Lakkautetaan joululahjarahakäytänne.** Perinteenä on ollut jo pitkään jakaa määrärahoja joulun alla budjettiin lisättyihin ylimääräisiin menokohteisiin. Tämä noin 40 miljoonan euron kuluerä ei kuitenkaan sovi alijäämäisessä ja velkaantuvassa julkisessa taloudessa. Huomionarvoista on, että Virossa vastaavanlainen malli lopettiin vuonna 2023 ja siellä arvioitiin, että mallissa oli korruption piirteitä.

Kuntien perustuslaillinen itsenäisyys vaarassa

Yksi kuluneen hallituskauden suurimpia pettymyksiä on valtionosuusuudistuksen kohtalo. Hallitusohjelmassa luvattiin uudistaa kuntien rahoitus vastaamaan kuntien uutta roolia sote- ja TE-uudistusten jälkeen. Kokoomusnuoret ihmettelee, ettei hallitus löytänyt tässä sopua. Nykyinen valtionosuusjärjestelmä on epäoikeudenmukainen eikä toteuta alkuperäistä tarkoitusta rahoittaa kuntien lakisääteisten tehtävien toteuttamista. Pahimmillaan se ajaa kuntia talousahdinkoon täysin ulkopuolisen epäonnistumisen takia.

Kokoomusnuorten mielestä yleisesti tulonsiirtoja kuntien välillä tulee vähentää, jotta kunnilla on tehokkaat kannusteet oman taloutensa vahvistamiseksi. Samalla kunnilla on oikeus pitää entistä suurempi osuus keräämistään verotuloista. Monet valtion lakisääteiset ylhäältä annetut tehtävät pitäisi rohkeasti kyseenalaistaa ja arvioida uudelleen. Uusi malli tarkoittaisikin nykyisenkaltaisen valtionosuusjärjestelmän lakkauttamista ja perustuslaillisen kunnallisen itsehallinto-oikeuden kunnioittamista.

- **Kiristetään kriisikuntamenettelyn kriteereitä ja vahvistetaan kannustinjärjestelmä vapaaehtoisille kuntaliitoksille.** Talouden tunnuslukujen raja-arvojen täyttymiseksi pitäisi riittää vähemmän kohtia kuin nykyiset neljä, jonka jälkeen ulkopuolinen arviointimenettely alkaa. Kuntien määrän vähentäminen edistää kevyempää hallintoa.

- **Kevennetään kuntien lakisääteisiä tehtäviä ja velvoitteita.** Mahdollistetaan kuntien tehtävien eriytyminen keskenään ja siirrytään yksityiskohtaisesta normiohjauksesta väljään puitesääntelyyn. Käynnistetään uusi vapaakuntakokeilu, jossa kunnat voivat hakea poikkeusta yksittäisistä lakisääteisistä tehtävistä ja niiden järjestämistapaa koskevasta sääntelystä. Minimilupauksena tulisi olla, ettei kuntien tehtävien ja velvoitteiden kokonaismäärää kasvateta.

- **Korjataan valtionosuusjärjestelmä tasaamaan kuntien välisiä oikeita eroja palvelujen järjestämiskustannuksissa ja tulopohjassa.** Vähennetään tulonsiirtoja kuntien välillä ja luovutaan valtionosuuksiin sisältyvistä toiminnan sisältöä ohjaavista ja rajoittavista elementeistä, kuten kulttuuritoiminnan erillisestä ohjauksesta. Vahvistetaan kuntien itsehallintoa ja päätösvaltaa luottamalla siihen, että kunnat kykenevät itse arvioimaan paikallisia tarpeita.

- **Kasvatetaan kuntien jako-osuutta yhteisöverotuotosta.** Vahvistetaan kuntien taloudellista elinvoimaa ja omaa toimijuutta houkutella yritystoimintaa.

- **Parannetaan edustuksellista demokratiaa poistamalla vaatimukset vanhus- ja vammaisneuvostoista niin kuntalaista kuin hyvinvointialuelaista.** Neuvostot voivat olla joskus hyvä tapa tuoda erillisen väestöryhmän näkemyksiä päätöksentekoon, mutta niiden lakisääteinen pakollisuus jäykistää erityisesti pienten kuntien ja hyvinvointialueiden hallintoa. Säilytetään nuorisovaltuusto tai -neuvostot osana demokratiakasvatusta.

- **Otetaan käyttöön tehostetun järjestyksen alueet.** Kunta voisi nimetä jatkuvista järjestyshäiriöistä kärsivän ydinkeskustan, asemanseudun tai muun alueen tehostetun järjestyksen alueeksi. Siellä vakavaa häiriötä aiheuttavalle, esimerkiksi avoimeen huumekauppaan, uhkailuun tai väkivaltaan syyllistyneelle, voidaan määrätä määräaikainen porttikielto. Nykyisin poliisi voi poistaa häiritsijän paikalta tai ottaa hänet kiinni enintään vuorokaudeksi, mutta ei pitää häntä poissa alueelta pidempään.

Korjauksia vaalijärjestelmään ja vallanjakoon

Kokoomusnuoret toivoo useita uudistuksia vaalijärjestelmään ja vallanjakoon. Ensinnäkin äänestämisestä tulisi tehdä nykyteknologian avulla vaivattomampaa ja nopeampaa. Sähköinen nettiäänestys on ollut käytössä Virossa jo vuodesta 2005, joten on harmillista, että Suomessa ei vieläkään ole minkäänlaista mallia valmisteilla.

Aluevaalien osalta Kokoomusnuoret vaatii niiden lakkauttamista. Hallinnollisen taakan keventämiseksi hyvinvointialueiden valtuustoja ei tulisi valita. Sen sijaan kuntien valtuustojen tulisi päättää alueiden hallituksista. Tällä tavoin puramme yhden turhan vaalijärjestelmän ja takaamme pienempien kuntien edustuksen hyvinvointialueilla.

Pidemmällä aikavälillä Suomessa tulisi toteuttaa kunnianhimoinen uudistus, jolla luodaan Suomelle itsehallintoalueita esimerkiksi maakunnittain. Tärkeää on, että eduskunnan lainsäädäntövaltaa löyhennetään vain valtakunnallisiin asioihin ja loput jätettäisiin alueiden päätettäväksi.

Itsehallintoalueiden on saatava eriytyä. Kilpailu verotuksen, palveluiden laadun ja sääntely-ympäristön kautta kannustaa alueita kehittämään vahvuuksiaan ja korjaamaan heikkouksiaan. Valtion ei tulisi pelastaa alueita talousvaikeuksilta tai konkurssilta. Tämä pitäisi yllä talouskuria tehokkaammin kuin mikään valtiovarainministeriön suositus. Esimerkiksi harvemmin asutut maakunnat voisivat houkutella yritystoimintaa tai turismia matalammalla verotuksella.

- **Otetaan käyttöön sähköinen äänestäminen.** Sähköinen äänestys purkaa tavanomaisen äänestämisen esteitä ja on kustannustehokkaampi toteuttamisapa. Viro on käyttänyt äänestystä verkossa vuodesta 2005. Suunnitellaan käyttöönottoa vaiheittain, ensimmäisenä esimerkiksi ulkosuomalaisille presidentinvaaleissa. Turvataan tietoturva, vaalisalaisuus ja tulosten tarkastettavuus.

- **Lakkautetaan aluevaalit mahdollisimman nopeasti.** Valitaan hyvinvointialueiden hallitukset jäsenkuntien valtuustojen kautta. Aluevaaleissa valituista noin kolme neljäsosaa on istuvia kunnanvaltuutettuja, joten tuplavaalit eivät tuo lisähyötyä. Kuntayhtymätyyppinen ratkaisu myös huolehtii siitä, että pienilläkin kunnilla on edustaja pöydissä.

- **Rajataan äänioikeus Suomen, muiden EU-maiden, Islannin ja Norjan kansalaisille paikallisvaaleissa.** Nykyisin kunta- ja aluevaaleissa voivat äänestää myös Suomessa asuvat EU:n ulkopuolisten maiden kansalaiset. EU-kansalaisten äänioikeus perustuu EU-oikeuteen ja jäsenmaiden väliseen vastavuoroisuuteen, mutta EU:n ulkopuolelta muuttaneen tie paikalliseen päätösvaltaan tulisi kulkea kansalaisuuden kautta. Muutos edellyttää perustuslain muuttamista.

- **Pidemmällä aikavälillä luodaan Suomelle itsehallintoalueita.** Itsehallintoalueilla pitää olla laaja toimivalta, verotusoikeus nostamatta kansallista kokonaisveroastetta ja vapaus päättää itseään koskevista säädöksistä. Valtion tulee soveltaa avustamiskiellon periaatetta itsehallintoalueisiin. Tähän vaaditaan valmistelua perustuslain tasolla.

- **Valtioneuvoston jäsenenä toimivan henkilön tulee velvoittaa luopumaan kansanedustajan valtakirjastaan.** Käytännössä ministerinä toimivan kansanedustajan aika kuluu ministerin tehtävien hoitamiseen, jolloin olisi tarkoituksenmukaista että kansanedustajan tehtävää hoitamaan nousisi varakansanedustaja. Muutos olisi omiaan lisäämään parlamentarismia ja hajauttamaan valtaa.

ULKOMINISTERIÖ

Isänmaan etua ajetaan kansainvälisesti

Suomi on siirtynyt muun maailman mukana arvopainotteisesta ulkopolitiikasta selvemmin intressilähtöiseen oman maan edun ajamiseen. Orpon hallituksen tavoitteena on tarkastella ulkosuhteita strategisemmin, mikä on myös Kokoomusnuorten linja. Ulkopolitiikan ydin tulee olla kaupan ja kehityksen tiiviimpi kytkös sekä Suomen intressien edistäminen.

Toisaalta aikana, jolloin luotto kansainväliseen yhteistyöhön ja liberaalin demokratian perusarvoihin on vastatuulessa, Suomen tulee puolustaa oikeusvaltioon kuuluvia periaatteita yhteisrintamassa muun läntisen maailman kanssa. Suhteita suurvaltoihin on pidettävä omista arvoista tinkimättä.

- **Kansainväliset järjestöt kärsivät tehottomuudesta, koska konsensusperusteisen päätöksenteon voi jäädyttää vain yksi maa.** YK:n turvallisuusneuvostossa yksi pysyvistä jäsenistä on Venäjä ja osittain siksi YK on ollut hampaaton estämään Venäjän sotatoimet Ukrainassa. Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö Etyjissä taas tarvitaan kaikkien 57 jäsenmaan hyväksyntä jokaiseen päätökseen.

- **Siirrytään määräenemmistöpäätöksiin Etyjissä ja poistetaan YK:n turvallisuusneuvoston veto-oikeus.** Edistetään uudistuksia tehottomiin ja pahimmillaan toimintakyvyttömiin kansainvälisiin järjestöihin.

- **Tarjotaan rahallista, aseellista ja humanitaarista tukea valtioille, jotka ovat oikeudettoman hyökkäyksen kohteina.** Erityisesti tuki Ukrainalle tärkeää, koska Venäjän sotamenestys asettaa suoran uhan sen rajanaapureihin.

- **Tuetaan kansalaistottelemattomuutta ja kansannousuja niissä maissa, joissa hallinto räikeällä tavalla rikkoo kansalaistensa perusoikeuksia.** Kokoomusnuoret ei hyväksy näkemystä, jonka mukaan kansalaisten järjestelmällinen sorto olisi valtion sisäinen asia. Hallinto, joka pysyy vallassa murhaamalla omia kansalaisiaan, ei ole legitiimi eikä ansaitse diplomaattisia suhteita Suomen kanssa. Iranin tapahtumat alkuvuonna 2026 havainnollistavat tämän: talouskriisistä alkaneet mielenosoitukset tukahdutettiin väkivallalla, jonka mittaluokka on kymmenissä tuhansissa.

- **Tunnistetaan Kiinan vaikutusvallan kasvu uhkana läntisille demokratioille.** Vähennetään riippuvuutta Kiinasta. Suomella olisi myös ainutlaatuinen tilaisuus lähettää vahva viesti demokratian ja ihmisoikeuksien tukemiselle solmimalla diplomaattisuhteet Taiwanin kanssa ja tunnustamalla se suvereeniksi valtioksi. Päätös ottaisi kantaa alueen geopoliittisen jännitteeseen ja viestisi Kiinalle, ettei Taiwanin miehittäminen olisi hyväksyttävää.

- **Annetaan täysi tuki Kosovon itsenäisyydelle ja vahvistetaan sen kansainvälistä asemaa.** Kosovo itsenäistyi vuonna 2008 sitoutuen Martti Ahtisaaren laatimaan YK-suunnitelmaan, mutta Serbia pitää sitä yhä autonomisena maakuntanaan, ja jännitteet horjuttavat koko Länsi-Balkanin vakautta. Tämä alue on todennäköisin paikka, jossa jännitteet voivat eskaloitua Euroopassa nopeasti. Suomen on nostettava kysymys Kosovosta näkyvästi esiin suhteissaan Serbiaan.

- **Tuetaan Kyproksen saaren jälleenyhdistämistä ja Kyproksen tasavallan suvereniteetin palauttamista koko saarelle.** Turkki miehitti saaren pohjoisosan vuonna 1974, mutta Pohjois-Kyproksen turkkilaista tasavaltaa ei tunnusta yksikään valtio Turkkia lukuun ottamatta. EU-jäsenvaltion alueella on siis yhä vieraan valtion joukkoja. Suomen on tuettava hankkeita, joissa edellytetään Turkin joukkojen vetäytymistä saarelta. Lisäksi Suomen on pidettävä kiinni EU:n linjasta, joka sitoo Turkin jäsenyysneuvottelut suhteiden normalisointiin Kyproksen tasavallan kanssa.

- **Palestiinan valtiota ei voi tunnustaa ennen kuin palestiinalaishallinto on sitoutunut kahden valtion malliin.** Orpon hallituksen maltillinen linja on ollut kiitettävä: Suomi liittyi ulkoministerin johdolla New Yorkin julkilausumaan, jossa vaadittiin vaiheittain etenemään kohti pysyvää vihollisuuksien päättymistä.

- **Tunnistetaan Israelin merkitys Lähi-idän konfliktissa alueen ainoana länsimaisten arvojen puolustajana.** Siirretään Suomen suurlähetystö Tel Avivista Israelin pääkaupunkiin Jerusalemiin.

- **Perustetaan riippumaton totuuskomissio käsittelemään YYA-ajan ylilyöntejä ja suomettumisen vaikutuksia.** Ulko- ja turvallisuuspoliittisen keskustelun tervehdyttämiseksi Suomen YYA-ajan

tapahtumia tulisi käsitellä avoimemmin, kuten monissa muissa Neuvostoliiton vaikutuspiirin alaisissa maissa on tehty. Selvitetään perusteellisesti Neuvostoliiton ja sen etupiirissä toimineiden tiedustelupalveluiden kylmän sodan aikaiset yhteydet Suomen avainhenkilöihin muun muassa julkaisemalla Tiitisen lista.

Käännös kehitysapujärjestelmään

Kehitysyhteistyöhön on kohdistettu vuonna 2026 noin 1 miljardia euroa. Julkinen kehitysapu muodostuu ensinnäkin ulkoministeriön hallinnoimasta lahjamuotoisesta tuesta, jonka taso on vuonna 2026 noin 457 miljoonaa euroa. Sen rinnalle on eriytetty erillinen tuki Ukrainalle, 57 miljoonaa euroa. Toinen osa on kehityspoliittiset lainat ja sijoitukset, 70 miljoonaa euroa, joiden olisi tarkoitus maksaa itsensä takaisin.

Lopuksi lasketaan myös muilla hallinnonaloilla syntyvät menot, jotka katsotaan kehitysyhteistyöksi. Sen suurin erä on EU-jäsenmaksun laskennallinen osuus kehitysapuun, 286 miljoonaa euroa. Mukaan luetaan myös turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten ensimmäisen vuoden vastaanotto- ja kotoutumiskulut, yhteensä noin 50 miljoonaa euroa.

Kokoomusnuorten mielestä lahjaperusteinen kehitysyhteistyö ei ole tuonut toivottuja tuloksia. Orpon hallituksen tekemät leikkaukset ovat olleet perusteltuja. Rahoitus on laskenut dramaattisesti muutamissa vuosissa, mutta julkista rahoitusta voisi pienentää entisestään. Kokoomusnuoret korostaa vapaaseen tahtoon perustuvan lahjoittamisen ja kolmannen sektorin tekemän vapaaehtoistyön työn merkitystä valtiovetoisen kehitysyhteistyön sijaan.

- **Parhaita välineitä globaalin kehityksen tukemiseen ovat vapaakaupan edistäminen, rauhanturvaaminen ja ilmastonmuutoksen torjuminen.** Kehitysyhteistyön on perustuttava tutkittuun tietoon ja selkeästi rajattuihin ja määriteltyihin suoritusmittareihin. Leikataan lisää kehitysyhteistyöstä ja vaaditaan suorien lahjoitusten sijaan kehitysavun kohdentamista enemmän matalariskisten lainojen tarjoamiseen.

- **Priorisoidaan humanitaarinen apu sekä siviilikriisihallinta.** Pitkäjänteisemmät kehityspoliittiset tavoitteet tulisi siirtää EU:n yhteiseen kehitysyhteistyöhön sen sijaan, että jokainen jäsenmaa käynnistäisi omia hankkeitaan.

- **Lakkautetaan kehitysyhteistyö lukuun ottamatta akuuttia humanitaarista apua ja Ukrainan tukea.** Valtio rahoittaa menojaan velalla ja leikkaa samaan aikaan kotimaan palveluista, joten velkarahan lahjoittamiselle ulkomaille ei ole kestäviä perusteita. Tutkimusnäyttö kehitysavun kasvuvaikutuksista ei ole imartelevaa. Humanitaarisesta avusta päätetään erikseen kriisikohtaisesti.

Vakautta ja vaurautta Euroopan unionissa

Kokoomusnuoret seisoo Euroopan unionin takana. Euroopan integraatio on ollut yksi modernin historian onnistuneimmista poliittisista projekteista: se on turvannut rauhan maanosassa, jossa vielä 1900-luvulla aloitettiin historian tuhoisimmat sodat. Samalla EU:n sisämarkkinat ovat lisänneet vaurautta ja liikkumisen vapautta.

Suomelle EU on ennen kaikkea turvallisuusratkaisu sekä väylä kansainväliseen vaikuttamiseen. Yhtenäinen Eurooppa kykenee puolustamaan etujaan suhteessa Yhdysvaltoihin ja Kiinaan suuremmalla painoarvolla kuin yksittäiset jäsenvaltiot.

Kokoomusnuoret kantaa silti huolta EU:n kehityssuunnasta yhä reguloivammaksi elimeksi, jonka toimivallasta poiketaan enenevissä määrin. EU:n on keskityttävä alkuperäiseen ajatukseen sisämarkkinoista, eikä luoda talouskasvua estävää ympäristöä mikromanageeraavien sääntöineen.

Kurinalaisempaa taloudenpitoa EU:ssa

- **EU:n jatkuvasti laajenevaa budjettia on tarkasteltava kriittisesti.** Viimeisen kymmenen vuoden aikana EU:n vuosibudjetti on noussut noin 150 miljardin euron tasolta lähes 190 miljardiin euroon. Lisäksi monivuotinen rahoituskehys vuosille 2021–2027 on yli 1 000 miljardia euroa, ja sen rinnalle luotu elpymisväline NextGenerationEU nosti kokonaisrahoituksen jo yli 2 000 miljardiin euroon. Pysyvien tulonsiirtomekanismien luominen ei ole kestävää talouspolitiikkaa, vaan budjetin

kasvattamiselle tulee aina olla erittäin painavat sisämarkkinoita hyödyttävät perusteet. EU:n toimielimet on laitettava kulukuurille.

- **Euroopan parlamentti vakiinnuttaa toimipisteekseen Brysselin säästääkseen kuluja ja ympäristöä.** Euroopan parlamentti kokoontuu täysistuntoon kaksitoista kertaa vuodessa Strasbourgissa, vaikka sen varsinainen työ tehdään Brysselissä. Euroopan tilintarkastustuomioistuin on arvioinut, että toimipaikkojen yhdistäminen säästäisi noin 114 miljoonaa euroa vuodessa.

- **Kieltäydytään yhteisvelasta.** EU:ssa jokaisen jäsenmaan on vastattava omasta taloudenpidostaan. EU:lle tulee luoda velkajärjestelymekanismi joka määrittelee etukäteen, mitä tapahtuu jos jäsenvaltio ei enää kykene maksamaan velkojaan. Tällä hetkellä tällaista mallia ei ole, ja esimerkiksi eurokriisissä ylivelkaantuneita maita tuettiin yhteisillä tukipaketeilla ja päätökset syntyivät kuukausien epävarmuuden jälkeen.

- **Rajoitetaan jäsenmaiden jakamia valtiontukia tarkemmin vapaan kilpailun varmistamiseksi.** Reilu kilpailu on sisämarkkinoiden toimivuuden elinehto. Siksi julkisen sektorin tuet yrityksille ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä. Tästä valtiontukien kieltolinjasta on kuitenkin EU:ssa poikettu liian usein. Esimerkiksi Saksa tai Ranska voivat tukea teollisuuttaan sadoilla miljardeilla euroilla ja suomalaiset yritykset jäävät epäreiluun asemaan. Lisäksi EU:n tulee vähentää reippaasti omia yritystukiaan, joista suurin osa kanavoituu maatalouteen ja elpymispaketteihin.

- **Puretaan sääntelyä ja kaupan esteitä systemaattisesti.** EU:n talouskasvun edellytyksenä on sääntelyn reipas keventäminen. Esimerkiksi pakkauksia koskevat, jatkuvasti kiristyvät ja yksityiskohtaiset vaatimukset aiheuttavat yrityksille merkittäviä lisäkustannuksia ilman aitoa hyötyä kuluttajalle. Sen sijaan yritykset joutuvat hankkimaan uusia tuotantokoneita tai muokkaamaan prosessejaan ennen kuin aiemmat investoinnit ovat ehtineet maksaa itseään takaisin. Tämä kaikki on pois kasvusta.

EU:n on ryhdistäydyttävä sisäpolitiikassaan

- **Kehitetään ja toimeenpannaan uskottava sanktiojärjestelmä EU:n perussopimusten ja niiden nojalla annettujen säännösten rikkomista vastaan.** Kynnystä sanktioiden käyttämiseen on madallettava. EU:sta erottaminen on oltava vaihtoehto. EU:n jäseniksi pyrkivien lisäksi myös nykyisten jäsenten tulee jatkossakin täyttää Kööpenhaminan arviointiperusteet.

- **EU-jäsenyyttä hakevien maiden tulee täyttää jäsenkriteerit täysimääräisesti ennen jäseneksi liittymistä.** Tämä koskee myös Ukrainaa, vaikka vaiheittainen jäsenyysprosessi voidaan aloittaa turvallisuuspoliittisista syistä. Kuitenkin liian lepsu jäsenmenettely tuo valtavat taloudelliset haasteet, mikäli EU:n toimivalta muun muassa sosiaalipolitiikassa laajenee.

- **EU:n ei pidä rajoittaa sananvapautta enempää.** Myös yksityisviestien salaus ja netin tarjoama anonymiteetti pidetään jatkossakin turvassa. Vapaa yhteiskunta ei sensuroi ennakkoon erilaisia mielipiteitä tai seulo kansalaistensa yksityisviestejä varmuuden vuoksi.

- **Vastustetaan EU-tason pakollista digitaalista tunnistautumista, verkkopalveluiden iänvarmistusvelvoitteita sekä kuluttajia rajoittavaa pelisääntelyä.** Nämä toimet vaarantavat kansalaisten yksityisyydensuojan verkossa, uhkaavat digitaalista itsemääräämisoikeutta ja luovat kohtuuttoman raskaan taakan pelinkehittäjille sekä muille palveluntarjoajille. Tavoitteena on suojella internetin avoimuutta, varmistaa digitaalisten ostosten pysyvyys kuluttajilla ja estää pelikulttuurin ja verkkosisältöjen ylisääntely.

- **EU:ssa tunnistetaan hybridivaikuttaminen ja mahdollistetaan turvapaikkaprosessin siirtäminen EU:n rajojen ulkopuolelle.** Nykyinen järjestelmä ruokkii laitonta maahanmuuttoa ja ihmissalakuljetusta. Pakolaiskiintiöistä tulee tehdä ensisijainen ja helpoin reitti turvapaikanhakijoille Eurooppaan. Suomi yhtenä EU:n ulkorajavaltioista edistää yhteistä ulkorajapolitiikkaa, johon tarvitaan EU:n laajuisia resursseja.

- **Määritetään EU:n tavoitteeksi kiinteiden maayhteyksien kehittäminen tärkeiden kaupunkien, kuten Helsingin ja Tallinnan, välisen liikennöinnin helpottamiseksi.** Suomi on käytännössä saari: ainoa rautatieyhteys muuhun unioniin kulkee Tornion kautta Ruotsiin ja sieltä tuhansien kilometrien kiertotietä etelään. Kaikki muu liikkuu meritse tai lentäen. Se jättäisi huoltovarmuuden ja ihmisten liikkuvuuden aluskapasiteetin varaan.

Viedään EU:n yhteinen ulkopolitiikka nykypäivään

- **Yhtenäistetään EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan toimivaltaa.** Tällä hetkellä valtaa käyttävät esimerkiksi Eurooppa-neuvosto ja ministerineuvosto, mutta myös vähemmälle huomiolle jäävät ryhmät, kuten Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH), Euroopan puolustusvirasto (EDA) sekä Pysyvä rakenteellinen yhteistyö (PRY). Useiden virastojen sijaan päätöksiä tulisi pystyä tekemään esimerkiksi EU:n komissiossa.

- **Siirrytään unionin neuvoston ja Eurooppa-neuvoston päätöksenteossa ulko- ja turvallisuuspolitiikan osalta määräenemmistöperiaatteeseen.** Yksittäisten maiden ei pitäisi riistää EU:lta sen päätöksentekokykyä.

- **EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan ensisijaisena tavoitteena tulee olla pysyvä jäsenyys YK:n turvallisuusneuvostossa Venäjän tilalle.** Turvallisuusneuvoston kokoonpano on peräisin vuodelta 1945. Se kuvastaa toisen maailmansodan lopputulosta, ei nykyistä maailmaa. Peruskirjan nimeää jäseneksi yhä Neuvostoliiton, ja siksi peruskirjaa on päivitettävä.

- **EU:n puolustusyhteistyö kulkee yhdessä Naton kanssa.** Naton jäsenenä on jo 23 EU-maata, ja siksi uuden unioninlaajuisen armeijan tai puolustusliiton järjestäminen ei ole tarkoituksenmukaista resurssien käyttöä. Pahimmillaan uusi rakenne välissä sekoittaisi kansallisten armeijoiden ja Naton toimivaltaa.

- **Pohjois-Amerikan ja EU:n välille pyritään muodostamaan yhteinen transatlanttinen vapaakauppa-alue.** Mikäli vapaakauppa-alue Pohjois-Amerikan kanssa saadaan aikaan, alueesta syntyy maailman suurin talousalue. Lisäksi EU:n on huolehdittava, että Mercosur-sopimus ratifioidaan kansallisissa parlamenteissa. Vapaakauppa on vihreiden ja protektionistien vastustuksesta huolimatta oikea suunta EU:n taloudellisen ja geopoliittisen aseman vahvistamiseksi.

- **EU:n itäisen kumppanuuden ohjelmia on päivitettävä.** Itäinen kumppanuus on käsittänyt vuodesta 2009 Armenian, Azerbaidžanin, Georgian, Moldovan, Ukrainan ja Valko-Venäjän. Maiden polut ovat erkaantuneet täysin, Georgian liittymisprosessi on pysähtynyt täysin ja Valko-Venäjä keskeytti kumppanuutensa vuonna 2021. EU:n turvallisuuteen vaikuttavat kandidaatti- ja kumppanimaiden sekä maantieteellisesti lähellä sijaitsevien kolmansien maiden konfliktit. Nämä on huomioitava kumppanuusohjelmissa entistä enemmän.

- **EU:n ja Afrikan väliseen kauppaan panostetaan Afrikan kestävän talouskehityksen ja poliittisen vakauden vahvistamiseksi.** Afrikka on EU:lle strategisesti tärkeä kumppani. Mantereen vakaus sekä taloudellinen kehitys ovat EU:n intresseissä. Kiinan vaikutusvalta on kasvanut Afrikassa ja siitä on tullut Afrikan tärkein kauppakumppani EU:n jäsenvaltioiden jälkeen. Vaikka EU investoi Afrikkaan moninkertaisesti enemmän kuin Kiina, siltä puuttuu investointien ja muiden toimien koordinointi. Vaikuttavuuden maksimoimiseksi afrikkalaista yhteistyötä tulee yhdenmukaistaa EU-tasolla.

Markkinaehtoisia ilmastotoimia EU:ssa

- **Korvataan päästökauppa yksinkertaisemmalla ja tasapuolisemmalla, koko EU:n laajuisella hiiliverolla.** Nykyinen järjestelmä on pirstoutunut. Hiilivero kattaisi päästölähteet yhtenäisesti ja tarjoaa teollisuuden investoinneille ennakoitavan hintapolun. Se ulottuisi kaikkiin päästölähteisiin ilman nykyisen päästökauppajärjestelmän poikkeuksia ja ilmaisjakoa. Paras ohjaus on teknologianeutraali ja hinnaltaan ennalta-arvattava.

- **Laajennetaan hiilirajamekanismi (CBAM) kattamaan nykyistä laajempi joukko tuotteita.** Päästöjen hinnoittelu on ulotettava myös tuontituotteisiin, ja se kytketään siihen hiilen hintaan, jota EU:ssa kulloinkin sovelletaan: päästöoikeuden hintaan tai sen korvaavaan hiiliveroon. Näin edistetään markkinaehtoista, tehokasta ilmastopolitiikkaa, jossa teollisuus ei siirry kolmansiin maihin halvemman tuotannon perässä.

- **Huolehditaan siitä, että kaikilla EU:n jäsenmailla on yhtenäinen ja luotettava tapa laskea hiilinieluja, jotta maankäytön mittauksen epävarmuus ei käänny Suomea vastaan.** Hiilinielut on nähtävä keskeisenä talouskysymyksenä eikä pelkkänä ilmastoasiana.

- **Luovutaan EU:n sosiaalisen ilmastorahaston kaltaisesta lisäsääntelystä.** Suomi maksaa 596 miljoonaa euroa, mutta saa takaisin vain 350 miljoonaa euroa. Suomalaisten raha palautetaan siis

takaisin EU:lta pienempänä ja tarkoin korvamerkittynä. Sosiaalinen ilmastorahasto ajaa tarkoin määriteltyjä hankintatukia, jotka vääristävät markkinoita ja luovat hallinnollista taakkaa.

- **Pilotoidaan EU:n tuella Suomesta hiilenpoistoteknologian edelläkävijä.** Bioenergian ja suoraan ilmakehästä hiilidioksidin talteenotto ja varastointi sekä biohiili ovat aloja, joilla Suomella on osaaminen valmiina. Teknologiset nielut on saatava täysimääräisesti mukaan EU:n päästölaskentaan, ja hiilenpoiston sertifiointikehystä on kehitettävä niin, että pysyvästä varastoinnista syntyy toimivat markkinat.

- **Tutkitaan ilmastointervointia EU:n laajuisesti yhtenä ratkaisuna ilmastonmuutokseen.** Panostetaan esimerkiksi auringonsäteilyn muokkauksen tutkimukseen. Näitä teknologioita kehitetään jo muualla ja Euroopan on oltava mukana kehittämisessä, jotta se voi myös paremmin vaikuttaa niiden kansainvälisiin pelisääntöihin.

PUOLUSTUSMINISTERIÖ

Iskukykyinen ja kriisinkestävä maanpuolustus

Uskottava kansallinen puolustus on Suomen itsemääräämisoikeuden ydin. Valtion tärkein tehtävä on huolehtia turvallisuudestaan sotilaallisinkin keinoin. Kokoomusnuoret on tyytyväinen uuteen kehitykseen, jossa puolustuspolitiikka otetaan vakavasti ja tehdään mittavia panostuksia Puolustusvoimiin.

Orpon hallitus on linjannut, että puolustusmenot korotetaan vähintään 3 prosenttiin BKT:sta vuoteen 2029 mennessä. Budjetti oli 2022 noin 5,1 mrd, nyt 2026 noin 6,5 mrd ja 2029 noin 8,5 mrd. Naton linjausten mukainen 3,5 %:n taso tavoitteena 2035.

Tällä hallituskaudella on toteutunut paljon hyviä päivityksiä. Reserviläisikää korotettiin 60 vuodesta 65 vuoteen. Tietyissä kunnissa pilotoitiin kutsuntainfon laajentamista myös naisiin, ja odotetaankin että se alkaisi koskemaan pian koko ikäluokkaa.

Myös pitkäaikainen Kokoomusnuorten tavoite toteutui: Suomi irtaantui Ottawan sopimuksesta eli jalkaväkimiinat tulevat takaisin puolustusvalikoimaan. Lisäksi arveluttavat kiinteistökaupat voidaan estää valtioilta, jotka käyvät hyökkäyssotaa tai voivat uhata kansallista turvallisuutta. Puolustusministeri Antti Häkkänen on jo tehnyt kymmeniä kielteisiä lupapäätöksiä.

Kokoomusnuoret haluaa viedä Suomen puolustusta eteenpäin niin, että kaikki suomalaiset ovat taustastaan riippumatta yhtä lailla mukana. Tämä koskee niin molempia sukupuolia, ahvenanmaalaisia ja maahanmuuttajataustaisia. Asevelvollisuuteen on luotava kirkas visio: jokainen suomalainen osaa jollain tavalla toimia kriisitilanteissa ja tukee yhteiskuntaamme työpanoksellaan.

- **Sitoudutaan Naton menotavoitteisiin jatkossakin.** Varsinaiset puolustusmenot tulee olla 3,5 prosenttia ja puolustusta tukevat menot 1,5 prosenttia bruttokansantuotteesta vuoteen 2035 mennessä. Molemmille laaditaan sitova, yli vaalikausien ulottuva strategia.

- **Ulotetaan yleinen asevelvollisuus koskemaan kaikkia 18–65-vuotiaita sukupuolesta riippumatta.** Asevelvollisuus on suomalaisen puolustusjärjestelmän kulmakivi, ja siksi sen laajentaminen naisiin on pitkänäköistä sekä tasa-arvosyistä että koko kansan potentiaalin hyödyntämisen takia. Pienenevät ikäluokat aiheuttavat vajeen reserviläisiin. Kutsunnoissa Puolustusvoimille tulisi antaa oikeus valita koko ikäluokasta palvelukseen määrättävät henkilöt. Loput menevät suorittamaan siviilipalvelusta.

- **Ulotetaan asevelvollisuus koskemaan myös ahvenanmaalaisia.** Itsehallintolaissa on säädetty vuonna 1920, että kotiseutuoikeuden myötä ahvenanmaalaiset vapautetaan asevelvollisuudesta siihen asti, kunnes korvaava palvelus on järjestetty. Lainsäädäntöä siviilihallinnossa palvelemisesta ei ole koskaan annettu, vaan ahvenanmaalaiset ovat käytännössä kokonaan vapautettuja. Tämä satavuotinen laiminlyönti pitäisi korjata.

- **Otetaan erityisesti huomioon maahanmuuttajataustaisten matala osallistumisaste asepalvelukseen.** Peräti 70 prosenttia somalian- ja arabiankielisistä sai vapautuksen terveydellisistä syistä Uudellamaalla, mikä viittaa järjestelmän hyväksikäyttöön eikä aitoon tarpeeseen vapautua palveluksesta. Velvoitteiden pitää olla voimassa jokaiselle Suomen kansalaiselle taustasta riippumatta.

- **Varusmiespalveluksesta maksettavan päivärahan suuruus kaksinkertaistetaan nykyisestä.** Tuodaan sotilasavustuksen tulorajat samalle tasolle opintotuen tulorajojen kanssa. Päiväraha on aluksi 6,15 euroa vuorokaudessa, 165 päivää ylittävältä ajalta 10,20 euroa ja 255 päivää ylittävältä ajalta 14,25 euroa. Ensimmäiset kuusi kuukautta tarkoittavat siis kuukaudessa noin 185 euroa, josta olisi tarkoitus maksaa omat hygieniatarvikkeet, lomaviikonloppujen ruoat ja matkat sekä muu elämä.

- **Huolehditaan, että jokaisessa Suomen varuskunnassa tarjotaan ammattilaisen tarjoamia mielenterveyspalveluita.** Mielenterveysperusteiset syyt, erityisesti E-palveluskelpoisuusluokka, ovat Puolustusvoimien tilastojen mukaan suurin yksittäinen syy varusmiespalveluksen keskeyttämiseen.

- **Kehitetään siviilipalvelusta siten, että sen käyneillä on valmius toimia kriisitilanteissa erilaisissa huolto- ja siviilitehtävissä.** Selvitetään Lotta Svärd -toiminnan elvyttämistä ja mahdollisuutta muuttaa siviilipalvelus sukupuolineutraaliksi lottakoulutukseksi. Lottatoiminta tarjoaisi kattavan koulutuksen erityisesti yhteiskunnan kriisinkestävyyden, varautumisen ja turvallisuuden tukemiseksi.

- **Mahdollistetaan siviilipalveluksen suorittaminen myös kokonaisturvallisuutta hyödyntävässä yrityksessä.** Siviilipalveluspaikaksi kelpaa kunta, hyvinvointialue, valtio, yliopisto, oppilaitos, uskonnollinen yhdyskunta tai yleishyödyllinen yhteisö. Palveluspaikkakelpoisuus tulisi kytkeä huoltovarmuus- ja varautumislainsäädännön mukaiseen kriittisen toimijan asemaan, ei yhteisömuotoon. Silloin palvelu vastaisi enemmän sodan ajan tehtävää.

Maksimaalinen voima yhteistyön kautta

Kansallista puolustusta täydentävä kansainvälinen puolustusyhteistyö vahvistaa Suomen asemaa osana läntistä puoliskoa. Nato-jäsenyys, kahdenväliset järjestelyt ja EU-yhteistyö eivät korvaa omaa suorituskykyä, mutta sitovat sen osaksi laajempaa kokonaisuutta.

Seuraavan vaalikauden tehtävä on siis luotujen rakenteiden täysimääräinen hyödyntäminen. Valtioneuvoston uuden puolustusselonteon mukaisesti Suomen tärkeimpiä kahdenvälisiä kumppaneita ovat Ruotsi, Norja, Yhdysvallat, Iso-Britannia ja Viro. Yhteistyötä syvennetään myös muiden Pohjoismaiden sekä Puolan, Ranskan ja Saksan kanssa. Puolustusmateriaaliyhteistyössä merkittäviä kumppaneita ovat lisäksi Etelä-Korea, Israel ja Japani.

Nato-jäsenyyden ensimmäisten vuosien rakenteelliset tavoitteet on saavutettu. Puolustusyhteistyösopimus Yhdysvaltain kanssa tuli voimaan syyskuussa 2024 ja avasi 15 sotilasaluetta yhteiskäyttöön. Naton pohjoisen alueen maavoimajohtoporras aloitti toimintansa Mikkelissä syyskuussa 2025. Naton eteentyönnetty maavoimajoukko sijoitetaan Lappiin. Ankaran huippukokouksessa heinäkuussa 2026 Suomi liittyi useisiin monikansallisiin suorituskykyhankkeisiin.

- **Puretaan Ahvenanmaan demilitarisointi ja annetaan mahdollisuus perustaa alueelle Nato-sotilastukikohta.** Turvallisuusympäristön muutos pakottaa arvioimaan uudelleen historialliset erityisjärjestelyt. Itämeren strateginen merkitys on kasvanut, ja alueen sotilaallinen tyhjiö heikentää syyttä sekä Suomen että Naton puolustusta.

- **Naton eteentyönnetty maavoimajoukko (Forward Land Forces, FLF) Lappiin viedään loppuun ja sen kokoa kasvatetaan sekä pysyvyydestä huolehditaan.** Joukon perustaminen on päätetty, mutta sen lopullinen vahvuus, kalusto ja rotaatiomalli ovat vielä auki. Suomen tavoitteena tulee olla mahdollisimman pysyvä ja monikansallinen läsnäolo.

- **Jatketaan DCA-sopimuksen toimeenpanoa suunnitelmallisesti.** Sopimus on voimassa, mutta sen hyöty riippuu siitä, rakennetaanko sovituille alueille toimintaedellytykset ja käytetäänkö niitä säännöllisesti. Yhdysvaltain painopisteen siirtyminen Indo-Pasifiseen alueeseen on huomioitava suunnittelussa realistisesti.

- **Otetaan sotilaallinen liikkuvuus liikenneinvestointien mitoitusperusteeksi.** Suomen vahventaminen tapahtuu Norjan satamien ja Pohjois-Ruotsin kautta. Siltojen kantavuudet, tunnelien mitat, rautateiden kuormausvalmiudet ja poikittaisyhteydet on arvioitava puolustuksen vaatimusten mukaisesti. Rahoituksessa hyödynnetään EU:n sotilaalliseen liikkuvuuteen tarkoitettuja välineitä.

- **Suojataan merenalainen infrastruktuuri putki- ja kaapelivahingoilta tehokkaammin.** Rajavartiolaitokselle esitetyt toimivaltuudet valvoa merenalaista kriittistä infrastruktuuria aluevesillä ja talousvyöhykkeellä on vihdoin saatettava voimaan. Koska kansallinen laki ei yllä vieraan lipun alla

purjehtiviin aluksiin, Suomen on ajettava tiukennuksia varjolaivastoon kohdistuvaan valvontaan EU:ssa ja IMO:ssa. Huolehditaan siitä, että vauriot saadaan myös korjattua: yhteydet kahdennetaan ja alueellinen korjausvalmius turvataan.

- **Luodaan Ukraina-yhteistyön avulla pysyvää osaamista Suomeen.** Käynnistetty droonien ja ohjusten yhteistuotanto viedään maaliin ja laajennetaan myös komponentteihin ja vastadroonijärjestelmiin. Sopimuksissa varmistetaan, että tuotanto ja teknologia jäävät Suomeen myös sodan päätyttyä.

- **Otetaan käyttöön ydinpelote täysimääräisesti Suomessa.** Ydinräjähteiden täyskiellon purkaminen oli Orpon hallitukselta oikea päätös, mutta ydinenergialakia olisi voitu laajentaa vielä enemmän. Suomen tulee luopua jyrkästä linjauksesta, jonka mukaan ydinaseita ei sijoiteta Suomen alueelle rauhan aikana, ja varautua siihen, että liittolaisten ydinaseita voidaan tarvittaessa säilyttää Suomessa ja käyttää Suomen alueelta osana Naton yhteistä pelotetta.

VALTIONVARAINMINISTERIÖ

Talouskasvua ei synny veronkorotuksilla

Suomi on ajautunut huonon taloudenhoidon takia tilanteeseen, jossa valtiolla on kroonista alijäämää yli 13 miljardia euroa. Summa tulee kasvamaan 16 miljardiin vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointivaltion ylläpitämiseksi ja elintasomme säilyttämiseksi syömävelkaa on otettu ilman oikeaa suunnitelmaa takaisinmaksusta.

Kokoomusjohtoisen oikeistohallituksen suurin epäonnistuminen on velkasuhteen kasvaminen 6,1 prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta (2025). Orpon hallituksen 9 miljardin säästöt ovat ehkä hillinneet velkaantumistahtia, mutta eivät siltikään estäneet uuden velkaennätyksen syntyä.

Kokoomusnuoret näkee positiivisena sen, että vasemmistoliittoa ja Liike Nytiä lukuun ottamatta puolueet ovat parlamentaarisesti sitoutuneet velkajarruun. Velkajarru tulisi kuitenkin kirjata perustuslakiin poliittisista suhdanteista riippumattoman vastuullisen taloudenpidon varmistamiseksi.

Käytännössä sopeutusvaihtoehtoja velkajarrun jälkeen jää kaksi: menoleikkaukset tai veronkorotukset. Näistä kahdesta jälkimmäinen on loppuun kaluttu tie, sillä Suomi on korkeimmin verotettuja maita työn, arvonlisäveron, pääoman ja haittojen osalta.

Kokoomusnuoret myös korostaa, että julkiselta sektorilta leikkaaminen ei ole pelkästään pakkotoimi ankean talousnäkymän takia. Leikkaaminen voi olla moraalinen valinta: lähtökohtaisesti jokainen euro on kansalaisten omistama, ei valtion menettämää verotuloa.

- **Kirjataan perustuslakiin mekaaninen velkajarru.** Toisin kuin nykyinen, parlamentaariseen sopimukseen perustuva velkajarru, asetetaan perustuslaillisella tasolla valtion menoille sitova katto. Velkajarru määräytyisi arvioitujen tulojen ja suhdannetilanteen mukaan. Noususuhdanteessa ylijäämä ohjattaisiin velan lyhentämiseen tai puskurirahastoon, ja laskusuhdanteessa alijäämä sallittaisiin.

- **Toteutetaan sopeuttamistoimenpiteet veronkorotusten sijaan menoleikkauksina.** Työn ja yrittämisen verotus heikentää kilpailukykyä pienessä avoimessa taloudessa. Myös arvonlisävero ja haittaverot ovat EU:n kärkeä.

- **Hillitään indeksisidonnaisten menojen kasvua.** Poistetaan lainsäädännöstä automaattiset indeksikorotukset ja tehdään vuosittain kehys- ja talousarviopäätöksessä erikseen tasokorotukset tarvittaessa. Indeksijarru vähentää menojen kasvua, mikä on oleellista julkisen talouden tasapainottamisessa.

- **Kohennetaan Suomen taloutta työllisyyttä lisäämällä.** Suomen talouden keskeisimpiä haasteita ovat heikko tuottavuus ja vähäiset investoinnit. Suomen vienti ei vedä tarpeeksi. Työllisyyden lisääminen vaatii joustavampia työmarkkinoita, minkä vuoksi paikallista sopimista on vahvistettava entisestään.

- **Jos tuleva hallitus ei pysy nykyisessä velkajarrusopimuksessa eikä EU:n liiallisen alijäämän menettelyn nettomenouralla, Suomen tulisi pyytää IMF:ltä Policy Coordination Instrument**

-järjestelyä (PCI). PCI on rahoitukseton järjestely, joka sitoisi menokattoon myös kasvua ja kestävyyttä vahvistavat rakenneuudistukset aikatauluineen ja mitattavine tavoitteineen. Kun ulkoinen sitoumus otetaan käyttöön oma-aloitteisesti ja ajoissa, sopeutus voidaan tehdä hallitusti, ennen kuin markkinoiden luottamus horjuu ja korjaus joudutaan tekemään paljon rajummissa oloissa.

- **Tavoitellaan vaihtotaseen pysyvää ylijäämää.** Pienen ja avoimen talouden hyvinvointi syntyy viennistä, investoinneista ja kilpailukyvystä. Suomen vaihtotase on viime vuosina vaihdellut alijäämän ja ylijäämän välillä, eikä ylijäämän pidä olla pelkkä suhdanteiden sivutuote. Vahvistetaan vientiä, investointeja ja kotimaista tuotantoa sekä vähennetään tarpeetonta tuontiriippuvuutta erityisesti huoltovarmuuden kannalta kriittisissä hyödykkeissä. Pysyvä ylijäämä kasvattaa Suomen nettovarallisuutta suhteessa ulkomaihin.

Suuntana oikeudenmukaisempi verotus

Orpon hallitus on tehnyt useita hyviä muutoksia Suomen verojärjestelmään. Esimerkiksi työn verotuksen keventäminen kaikissa tuloluokissa ei olisi onnistunut muulla kuin nykyisellä hallituskoalitiolla. Ilahduttavaa on ylimmän tuloluokan marginaaliveron aleneminen 60 prosentista 52 prosenttiin, koska lisätöiden vastaanottaminen esimerkiksi lääkärinä tai konsulttina on siten huomattavasti kannattavampaa. Työn verotuksen keventäminen ei saa kuitenkaan loppua tähän.

Verovähennyksiä on hallituskauden aikana karsittu poistamalla muun muassa kaavamainen työhuonevähennys ja ammattiliittojen jäsenmaksujen vähennys. Tämä on täysin oikea suunta verojärjestelmän yksinkertaistamiseksi. Kokoomusnuorten mielestä vain suoraan tulojen hankintaan liittyvien kulujen tulisi nauttia vähennysoikeutta.

Toisaalta Kokoomusnuoret on syvästi pettyneitä Orpon hallituksen arvonlisäveropäätöksiin. Nyt yleinen arvonlisäverokanta 25,5 prosenttia on Euroopan toiseksi korkein. 1,5 prosenttiyksikön korotus tehtiin ajassa, jolloin Suomen talouden kasvu kaipasi kipeästi kulutusta. Lisäksi alennetun arvonlisäverokannan madaltaminen 0,5 prosenttiyksikköä oli puolestaan 145 miljoonan euron hintalappuun nähden huolimatonta: muutos ei tuntunut kuluttajien kukkarossa, vaan muodostui yritystuen kaltaiseksi mekanismiksi elintarvikekaupoille ja ravintoloille.

- **Lievennetään ansiotuloverotuksen progressiota.** Valmistellaan siirtymistä Viron kaltaiseen tasaveroon.

- **Verotuksen painopistettä siirretään työn verotuksesta kulutuksen ja haittojen verottamiseen.** Otetaan käyttöön alkoholi- ja tupakkaveron rinnalle sokerivero kansanterveyden kustannusten kattamiseksi.

- **Lasketaan yleistä arvonlisäverokantaa ja tarkastellaan alennettujen arvonlisäverokantojen tarkoituksenmukaisuutta.** Yhtenäisempi verokanta olisi selkeä ja kohtelisi kaikkia sektoreita tasa-arvoisesti. Tiettyjen alojen erityiskohtelu esimerkiksi palvelusektorilla on mielivaltaista yritystukea. Arvonlisäverosta vapauttaminen rajatuille tuotteille ja palveluille tulisi olla edelleen mahdollista.

- **Jatketaan verovähennysten ja veropoikkeusten karsimista.** Poistetaan yleishyödyllisten yhdistysten verovapaudet, palkansaajien lounas- ja virike-edut. Tarkastellaan myös esimerkiksi metsien poikkeuksellisia veroetuja, esimerkiksi metsämaan vapautusta kiinteistöverosta. Eri omaisuuslajeja tulisi kohdella verotuksessa neutraalisti.

- **Yleishyödyllisten yhteisöjen sijoitustuotot on saatettava verolle.** Yleishyödyllinen yhteisö maksaa veroa elinkeinotulostaan ja alennetulla kannalla kiinteistötulostaan, mutta osingot ja luovutusvoitot jäävät kokonaan verottamatta. Verovapauden perusteena on oltava yhteisön varsinainen toiminta, ei varallisuudenhoito: edunvalvonta ja jäsenpalvelut säilyisivät verovapaina, mutta pääomatuotot tulisi verottaa normaalisti.

- **Luovutaan luottamushenkilömaksujen verovähennysoikeudesta.** Kuntien ja hyvinvointialueiden luottamushenkilöt maksavat kokouspalkkioistaan tavallisten verojen lisäksi puolueille puolueveroksi kutsuttua luottamushenkilömaksua. Puolueille nämä luottamushenkilömaksut ovat verotonta tuloa, kun taas luottamushenkilöt saavat vähentää maksut verotuksessa. Tämä perusteeton vähennys vähentää kerättäviä verotuloja.

- **Luovutaan kotitalousvähennyksestä.** Kotitalousvähennys maksaa valtiolle satoja miljoonia euroja vuodessa, mutta se ei tutkitusti ole tehokas tapa edistää talouskasvua tai lisätä työllisyyttä. Vähennys kohdistuu pääasiassa kuluttajiin, jotka olisivat ostaneet palvelut joka tapauksessa, jolloin vähennys ei luo uutta kysyntää. Kotitalousvähennyksellä ei ole havaittu myöskään olevan merkittävää harmaata taloutta estävää vaikutusta sen alkuperäisen tavoitteen mukaan.

- **Korvataan perintö- ja lahjavero luovutusvoittoverolla.** Perintövero pakottaa usein myymään esimerkiksi lapsuudenkodin tai perheyrityksen osakkeita verolaskun kattamiseksi. Luovutusvoittovero sen sijaan kohdistuu vain realisoituneeseen arvonnousuun eli pääomatuloon, eikä se uhkaa omaisuuden jatkuvuutta. Nykyinen järjestelmä rankaisee pitkäjänteistä omistamista ja yritystoimintaa. Ruotsi ja Norja ovat jo luopuneet perintöverosta.

- **Laajennetaan osakesäästötili koskemaan myös rahastosijoittamista.** Suomi on pääomaköyhä maa. Siksi pienenkin varallisuuden sijoittaminen tulisi olla kannattavampaa. Kansankapitalismin kannalta erityisesti pienituloisille tulisi olla kannusteet sijoittamiseen.

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ SEKÄ MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

Madalletaan palkkaamisen riskiä

Valtion rahoitus on täysin riippuvainen siitä, että tarpeeksi suuri osa väestöstä tekee tuottavaa työtä. Siksi sekä työn tarjoaminen että vastaanottaminen pitää olla mahdollisimman houkuttelevaa. Ajatus ei koske pelkästään uusia solmittavia työsopimuksia, vaan myös olemassaolevia työsuhteita.

Suomalainen työnantaja kantaa raskaan vastuun palkanmaksusta, työturvallisuudesta, sairausajan korvauksista, lomista, irtisanomissuojan noudattamisesta ja lukemattomista muista hallinnollisista velvoitteista. Velvollisuuksien vastineeksi työnantajalla tulee olla todellinen oikeus työrauhaan: tehty työ tulee tehdyksi ilman häiriöitä.

Orpon hallitus on parantanut työnantajien asemaa. Paikallisen sopimisen uudistus on yksi vaalikauden merkittävimmistä työmarkkinauudistuksista. Paikallinen sopiminen on nyt mahdollista myös järjestäytymättömissä yrityksissä, ja luottamusvaltuutettu sai aseman sopijaosapuolena luottamusmiehen rinnalla.

Lisäksi työsopimuksen irtisanomiskynnystä alennettiin: yksilöllisellä perusteella irtisanominen edellyttää nyt "asiallista syytä" aiemman "asiallisen ja painavan syyn" sijaan. Määräaikaisen työsopimuksen tekemistä ilman erityistä perustetta helpotettiin vuoden mittaisten sopimusten osalta. Lisäksi ansiosidonnaista on porrastettu, takaisinottovelvoite poistui alle 50 hengen yrityksistä, ja lomautusilmoitusaika lyheni 14 päivästä seitsemään.

Kokoomusnuoret iloitsee, että viimein Suomi on mennyt oikeaan suuntaan työmarkkinapolitiikan osalta. Työ ei kuitenkaan ole valmis. Suomen työllisyysaste laahaa edelleen muiden Pohjoismaiden perässä, ja työmarkkinamme ovat kansainvälisesti vertaillen jäykät. Pienten ja keskisuurten yritysten kynnys palkata ensimmäistä tai seuraavaa työntekijää on yhä liian korkea, ja samalla työn vastaanottamisen kannustimet ovat monessa elämäntilanteessa heikot.

- **Luovutaan työehtosopimusten yleissitovuudesta.** Lisätään työmarkkinoiden joustavuutta ja sopimusvapautta. Työsuhteiden minimiehdot löytyvät jatkossa työlainsäädännöstä. Yleissitovuus antaa eduskunnan ulkopuolisille tahoille julkisen vallan kaltaista normitusvaltaa: työehtosopimukset sitovat myös niitä työnantajia ja työntekijöitä, jotka eivät ole olleet neuvottelemassa tai kuulu liittoon.

- **Luovutaan lakisääteisestä sunnuntailisästä ja jätetään asia työnantajan ja -tekijän välille ratkaistavaksi.** Valtion ei tulisi ottaa kantaa ihmisten elämänrytmiin. Sunnuntailisän poisto lainsäädännöstä loisi joustavuutta useammalle alalle ja antaisi työmarkkinoille mahdollisuuden määritellä viikonloppuna tehtävän työn vaihtoehtoiskustannuksen.

- **Lisätään vuosityöaikaa poistamalla loppiainen ja helatorstai arkipyhinä.** Kaksi lisätyöpäivää kasvattaa vuosityöaikaa ilman, että kenenkään palkka laskee. Suomi on tehnyt saman ennenkin: molemmat pyhät siirrettiin lauantaille vuosina 1973–1991.

- **Poistetaan kaikenkokoisilta yrityksiltä takaisinottovelvollisuus ja lisätyön tarjoamisvelvollisuus.** Takaisinottovelvollisuus poistui jo alle 50 hengen yrityksistä. Velvoite jäykistää rekrytointia juuri silloin, kun yritys alkaa taas kasvaa. Lisätyön tarjoamisvelvollisuus taas estää käyttämästä osa-aikatyötä joustona, kun lisätunnit on ensin tarjottava nykyisille osa-aikaisille.

- **Näytetään työntekijän palkan sivukulut palkkakuitilla myös työnantajamaksujen osalta.** Työnantajan maksamien sivukulujen (työnantajan työeläkemaksu, sairausvakuutusmaksu, työttömyysvakuutusmaksu, työtapaturmavakuutus ja ryhmähenkivakuutus) julkistaminen työntekijälle auttaa kaikkia osapuolia hahmottamaan palkkauksen kustannukset. Vastaava käytäntö on jo käytössä esimerkiksi Ranskassa.

- **Sallitaan työtaisteluiden aikana rikkuripalkkioiden maksaminen.** Sopimusvapaus ja oikeus työntekoon tukevat työnantajan mahdollisuutta palkita työntekijää poikkeuksellisesta panoksesta poikkeustilanteessa. Lakon aikana työtä jatkava kantaa kohonnutta sosiaalista painetta ja työmäärää, joten ylityökorvauksen kaltainen lisäkannustin tulisi olla sallittua.

- **Kielletään poliittiset lakot ja tukilakot työajalla kokonaan.** Työrauhan rikkominen edes 24 tunniksi poliittisen mielenilmaisun takia ei ole perusteltua. Työtaistelut kuuluvat omien työehtosopimusten neuvotteluvälineeksi. Yleinen mielenosoittaminen työajalla aiheuttaa valtavat kustannukset yrityksille tai julkisyhteisöille.

- **Säädetään laittomista lakoista vahingonkorvausvelvollisuus yritykselle aiheutetun tappion perusteella ja tehdään laittomiin lakkoihin osallistumisesta irtisanomisperuste.** Nykyinen seuraamusmaksu ja hyvityssakko eivät riitä sanktioiksi, vaan vahingon aiheuttajat pitää asettaa vastuuseen yrityksen aseman tietoisesta ja laittomasta heikentämisestä.

- **Joustavoitetaan työmarkkinoita entisestään.** Kevennetään irtisanomissuojaa asettamalla väljemmät irtisanomisperusteet ja lyhyemmät irtisanomisajat. Vastaavasti korotetaan ansiosidonnaista työttömyysturvaa työttömyyden alkuvaiheessa, mutta selvästi nykyistä lyhyemmäksi kestoltaan.

- **Asetetaan osatyökyvyttömyyseläke ensisijaiseksi täyteen eläkkeeseen nähden aina, kun työkykyä on jäljellä.** Ohjataan eläkelaitosten ja Kelan ratkaisukäytäntöjä tähän suuntaan. Alle 35-vuotiaalle ei myönnetä toistaiseksi voimassa olevaa työkyvyttömyyseläkettä ennen kuin ammatillinen kuntoutus on käyty läpi. Arvioidaan työnantajan omavastuumalli uudelleen niin, ettei se rankaise osatyökykyisten ja mielenterveyshaasteita kokeneiden palkkaamisesta.

- **Matalapalkka- ja osa-aikatyön kannustavuutta on kehitettävä sovittamalla vero- ja sosiaaliturvajärjestelmä nykyistä paremmin yhteen.** Etuudet sovitetaan yhteen niin, että jokainen ansaittu euro kasvattaa käteen jäävää tuloa ennakoitavasti. Lisätyön vastaanottaminen ei saa pienentää tuloja. Otetaan tulorekisterin tiedot reaaliaikaiseen käyttöön, jotta etuus määräytyy oikein heti eikä takaisinperintänä jälkikäteen. Kirjataan selkeä yläraja sille, kuinka suuri prosentti lisätulosta voidaan leikata pois etuusvähennyksinä ja veroina.

Vähemmän valtion omistuksia, enemmän vapautta

Julkisella sektorilla on erityinen velvollisuus olla huolellinen omistuksissaan, sillä kysymys on kansalaisten yhteisestä varallisuudesta. Marinin hallituksen Fortum-kriisi maksoi 5,8 miljardia euroa, josta valtion osuus oli yli puolet. Juuri näiden riskien takia valtion tulisi vetäytyä omistuksista siellä, missä se ei ole välttämätöntä.

Valtion pörssiomistusten arvo on pudonnut, joten osuuksien myyminen tapahtuu luultavasti vasta talouden elpymisen aikana. Prosessin on tapahduttava hiljaa ja hallitusti eikä ainakaan poliittisesti paineen alla.

Valtiojohtoisia liikelaitoksia on supistettava ja monopoleja purettava. Monopoleja perustellaan esimerkiksi Veikkauksen ja Alkon kohdalla peli- ja alkoholihaittojen ehkäisyllä. Sekä kansainvälinen vertailu että kotimaan käyttäytymistilastot ovat todistaneet, ettei monopoleja voi uskottavasti perustella haittojen vähenemisellä. Näin ollen monopolien ylläpitäminen vain rajoittaa vapauksia ja aiheuttaa julkisia kustannuksia. Pidetään kuitenkin luonnollisista monopoleista kiinni kansallisen turvallisuuden takia.

- **Myydään hallitusti ja aikahajautetusti ne valtion osakkeet, joiden yhtiöissä ei ole omistuksen alarajaa.** Valtiolla ei ole syytä toimia osakkeenomistajana yhtiöissä, joissa ei ole strategista syytä. Pitkällä tähtäimellä valtion kuuluu myydä osuutensa yksityiseltä sektorilta, jollei yhtiöllä ole erityistehtävää maanpuolustukseen tai merkittävään infrastruktuuriin liittyen.

- **Luovutaan Alkon vähittäismyyntimonopolista.** Vapautetaan kaikki juomaryhmät luvanvaraiseen vähittäismyyntiin. Alko ja Ruotsin Systembolaget ovat poikkeuksia EU:n sisämarkkinoiden vapaan kilpailun periaatteesta. Muissa EU-maissa kuluttajat saavat ostaa viinit ja väkevät tavallisista kaupoista. Suomalaiset ansaitsevat saman luottamuksen.

- **Veikkauksen monopoliasema myös live-peleistä puretaan.** Sallitaan uusien toimijoiden tulo raha- ja uhkapelimarkkinoille luomalla lisenssijärjestelmä.

- **Määritellään Yleisradion tehtäväksi vain uutis- ja ajankohtaistoiminta.** Luovutaan Yle-verosta ja siirrytään Ylen budjettirahoitukseen. Leikataan Yleltä reilusti, noin 400 miljoonaa euroa. Mahdollistetaan Ylelle lisäpalveluiden toimittaminen vapaaehtoista maksua vastaan.

- **Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra lakkautetaan.** Sitran noin miljardin euron arvoiset omistukset siirretään yliopistojen ja valtion tutkimuslaitosten pääomittamiseen. Sitran nykyinen rooli valtiollisena ajatushautomona ei sisällä tarpeeksi tulosvastuuta. Lisärahoitusta T&K-sektorille tarvitaan kipeästi, mikäli halutaan nostaa sen osuus 4 prosenttiin BKT:sta.

- **Suomen Pankin valuuttavarantoon tulisi hankkia maltillinen määrä kryptovaluuttoja, kuten esimerkiksi Bitcoinia.** Parhaimmillaan kyse on tulevaisuuden vaihdannan välineisiin panostamisesta ja huonoimmillaan pelkästään hyvästä sijoitusten hajauttamisesta.

Elinkeinoelämä on vastuussa omasta kasvustaan

Suomen kasvun avaimet ovat yritysten toimintaedellytysten parantamisessa. Elinkeinoelämän keskeisin kysymys onkin Suomen kilpailukyky globaaleilla markkinoilla. Suomen pitää olla kansainvälisesti houkutteleva maa sijoittaa ja harjoittaa yritystoimintaa. Korkea verotus ja tiukka sääntely ovat yrittämisen kannattavuudesta aina suoraan pois.

Ideaalimaailmassa elinkeinoelämä ei tarvitsisi mitään tukea valtiolta. Kuitenkin Suomi ei elä tyhjiössä, vaan kilpailee sellaisten maiden kanssa, jotka ovat valmiita subventoimaan koviakin summia paikalliselle teollisuudelle. Toisaalta Suomi on pieni talous, jolla ei ole varaa kilpailla pelkästään yritystuilla. Markkinoiden on löydettävä kilpailukykyisimmät toimijat ja toimialat.

Olennaista yritystuissa on, syntyykö niillä aitoa lisäarvoa vai rahoitetaanko hankkeita, jotka olisi tehty muutenkin. Pienelle maalle vaikuttavuusarviointi on ehdottoman tärkeää. Parhaiten tuottavat alat kannattaa asettaa etusijalle, jotta Suomeen syntyisi korkeatasoisia teollisuuden keskittymiä nimenomaan näille aloille.

- **Tarkastellaan yleisiä yritystukia kriittisesti.** Pyritään luopumaan alennetuista verokannoista toimialakohtaisesti. Poistetaan esimerkiksi ammattidiesel, joka on 40 miljoonan euron yleinen veropoikkeus logistiikka-alalle ilman sen suurempaa strategiaa.

- **Suorat yritystuet byrokraattisin hakemuksin vääristävät kilpailua herkästi.** Lisäksi pk-yritykset ja startupit kärsivät Business Finland -hakuprosessien monimutkaisuudesta, raportointivaatimuksista ja päätösten hitaudesta. Yritystuet voitaisiin muuttaa lainapainotteisemmiksi.

- **Terävöitetään Business Finlandin kärkitavoitteet kausittain ja teemoittain.** Nyt pöydällä on liian monta rautaa tulessa samaan aikaan: vienninedistämistä, innovaatiorahoitusta, matkailumarkkinointia (Visit Finland), invest in -toimintaa ja työperäistä maahanmuuttoa (Talent Boost).

- **Leikataan yritysten sääntelystä aiheutuvia kustannuksia.** Tavoitteen toteutumista seurataan vuosittaisella raportilla Saksan mallin mukaan. Lakiesityksissä on oltava julkinen kustannusvaikutuslaskelma. Lainsäädännön arviointineuvoston asemaa vahvistetaan, sillä nyt sen lausunnot eivät sido eikä voimaan tulleen sääntelyn vaikutuksia arvioida järjestelmällisesti.

- **Korotetaan kaivosveroa ja maanomistajien louhintakorvauksia lisää.** Metallimalmien vero nousi 0,6 prosentista 2,5 prosenttiin ja muiden mineraalien 0,20 eurosta 0,60 euroon tonnilta, mutta vielä

on varaa kiristää. Suomalainen kansallisvarallisuus ei saa valua puoli-ilmaiseksi ulkomaille, vaan maksujen on vastattava paremmin luonnonvarojen arvoa ja kaivostoiminnan paikallisia vaikutuksia.

- **Siirretään kaupan alan asiat maa- ja metsätalousministeriöltä työ- ja elinkeinoministeriöön.** Kauppa on elinkeino, ei maatalouspolitiikan jatke. Nykyinen työnjako asettaa kaupan sääntelyn ministeriöön, jonka perustehtävä on valvoa alkutuotannon etua, mikä synnyttää rakenteellisen intressiristiriidan kuluttajan ja kilpailun näkökulmien kanssa.

- **Siirretään alkoholin myyntiä koskeva sääntely sosiaali- ja terveysministeriöltä työ- ja elinkeinoministeriöön.** Alkoholin vähittäismyynti ja anniskelu ovat luvanvaraista liiketoimintaa, jota nykyisin ohjataan ministeriöstä, jonka näkökulma rajautuu lähtökohtaisesti haittojen ehkäisyyn. Tästä seuraa, että jokainen uudistus arvioidaan yksinomaan terveyspolitiikan kehyksessä, vaikka kyse on samalla kymmenientuhansien ihmisten työpaikoista, matkailu- ja ravintola-alan kilpailukyvystä sekä kotimaisen tuotannon markkinoista.

Alkutuotantoa ei saa unohtaa tai rajoittaa

Orpon hallituksen maa- ja metsätalousministeriön kausi on ollut painotuksiltaan selkeä. Alkutuottajan asemaa on vahvistettu, metsästystä on vapautettu kannanhoidolliseen suuntaan ja metsien käytön kansallista päätösvaltaa on puolustettu. Avoimeksi on kuitenkin jäänyt ministeriölle keskeisiä kysymyksiä. Maatalouden rakenteellinen kannattavuusongelma ja metsäteollisuuden nieluvajeen ratkaiseminen odottavat vielä ratkaisujaan.

Elintarvikemarkkinalaki siirtää neuvotteluvoimaa ketjussa, mutta se ei ratkaise tuotannon kustannusrakennetta, tukijärjestelmän tehottomuutta eikä pellon käytön kannustinongelmaa. Tukijärjestelmän uudistaminen markkinaehtoisemmaksi, passiivisen viljelyn karsiminen ja tukien kohdentaminen huoltovarmuuden kannalta olennaiseen tuotantoon jäivät käytännössä tekemättä.

Lisäksi Suomi ei täytä EU:lta saatuja LULUCF-velvoitteitaan, koska maankäytön hiilinielujen laskeminen onkin kimurantimpaa kuin oletettiinkaan. Toisaalta Suomen suuren metsävarallisuuden monipuolinen hyödyntäminen ja yksityisen metsänomistuksen houkuttelevuus sijoituskohteena ei saisi kuitenkaan vaarantua. Pulmana on, että miten turvaamme taloudellemme tärkeän ja ilmastopolitiikalle välttämättömän metsien käytön kiristyvässä EU-toimintaympäristössä.

- **Uudistetaan maataloustukien jakoperusteita markkinaehtoisuutta vahvistaviksi.** Lisäksi suunnataan huoltovarmuuden kannalta keskeiseen elintarviketuotantoon, ja peltoalatukia maksetaan vain tuottavassa käytössä olevasta peltoalasta. Selvitetään kalori- ja ravintoarvopohjaisen maataloustuen käyttöönottoa.

- **Luonnonmukaisen viljelyn eli luomutuotannon lisätuesta luovutaan.** Luomu on tehoton, epävarma ja kallis tuotantomuoto. Pitkällä tähtäimellä tarvitsemme geenimuuntelun kaltaisia tieteen edistysaskelia ruoantuotannon turvaamiseksi ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

- **Kohtuullistetaan tarkastusten sanktioita.** Puuttuva merkintä ei ole sama asia kuin hoitamaton eläin. Korjattavissa olevasta kirjausvirheestä ei pidä leikata tukia, vaan viljelijä saa ensin korjata sen. Samaa tietoa ei kirjattaisi kahteen kertaan: kun eläinlääkäri on merkinnyt lääkityksen, viljelijän ei tarvitse tehdä sitä uudelleen. Valvonta kuuluu sinne, missä eläimet ovat oikeasti vaarassa.

- **Vähennetään maatalousyrittäjien hallinnollista taakkaa.** Samaa tietoa ei tarvitse kysyä kahteen kertaan. Eläinlääkäri kirjaa lääkitykset omaan järjestelmäänsä, eikä viljelijän pitäisi kirjata samaa asiaa uudestaan käsin ja menettää tukia siksi, että toinen kirjaus puuttuu.

- **Julkisen sektorin hankkimien tuotteiden on täytettävä samat vaatimukset, joita Suomi asettaa kotimaiselle tuotannolle.** Pelkkä valtioneuvoston periaatepäätös vuodelta 2016 ei riitä. Julkiset hankinnat ovat vuosittain kymmenien miljardien eurojen kokonaisuus, ja pelkästään julkisiin keittiöihin ostetaan elintarvikkeita satojen miljoonien edestä. On epäjohdonmukaista, että valtio asettaa kotimaiselle tuotannolle tiukat vaatimukset, mutta ostaa itse halvimman hinnan perusteella tuotteita ulkomailta, joiden tuotantotapa olisi Suomessa laiton.

- **Puretaan byrokraattisia ja kustannuksia lisääviä esteitä.** Ei enempää uusia lupavaatimuksia tai lupamenettelyitä, sillä kaikista eniten niistä kärsivät pienyrittäjät. Maa- ja metsätalouden sääntely ei saa vaarantaa kilpailukykyä.

- **Puolustetaan suomalaisen metsäsektorin toimintaympäristöä erityisesti Euroopan unionissa.** Suomen metsien ei tule toimia ilmastokompensaation välineenä muille jäsenvaltioille. Euroopan unionin ei pidä rajoittaa suomalaisen metsän käyttöä, eikä kansallisilla tulkinnoilla pidä vaikeuttaa elinkeinojen toimintaedellytyksiä.

- **Torjutaan hakkuiden kieltämishankkeet.** Hakkuiden vähentäminen on ristiriidassa sen tavoitteen kanssa, että fossiiliset korvattaisiin uusiutuvilla luonnonvaroilla. Hakkuurajoitukset heikentäisivät kilpailukykyä, vähentäisivät työpaikkoja ja osuisivat metsäomistuksen arvoon. Samalla puiden resursointi kuitenkin hoidettaisiin muualta maailmasta.

- **Muutetaan kuolinpesien metsäomaisuuden hoito enemmistöpäätöksiksi yhteishallinnon sijaan.** Kuolinpesät omistavat tuntuvan määrän yksityismetsistä, mutta passiiviset osakkaat kuolinpesissä hankaloittavat metsänhoitoa ja puukauppaa. Metsän kehitys voi vaarantua ja kuolinpesän osakkaille koitua suurta tappiota.

OIKEUSMINISTERIÖ

Pieniä korjauksia oikeusjärjestelmäämme

Kokoomusnuoret korostaa oikeusvaltioperiaatteen olevan vapaasta yhteiskunnasta erottamaton aate. Oikeusvaltion tulee toimia myös käytännössä. Suomalaisten oikeuteen pääsy on varmistettava ja siksi resursoinnin on oltava riittävää. Kokoomusnuoret on ilolla seurannut, että tämä on kaikkien suomalaisten puolueiden prioriteetti oikeuspolitiikassa.

Orpon hallituksen aikana oikeusministeriössä uudistettiin virastorakennetta, kiristettiin rikoslainsäädäntöä ja kohdistettiin resursseja prosessien nopeuttamiseksi. Kokoomusnuoret muistuttaa, että näillä kaikilla on hintalappunsa. Lisäksi poliisin lisäresursointi on kasvattanut syyteharkintaan tulevien asioiden määrää. Rahoituksen on siksi oltava ennakoitavaa.

Oikeusministeriön hallinnonalalle on tehty pysyviä toimintamenosäästöjä, ja uusia säästöjä ollaan suunnittelemassa. Samaan aikaan tuomioistuimille jouduttiin antamaan hätärahoitusta. Vuosittain neuvoteltava lisätalousarviorahoitus estää tuomioistuimia ja syyttäjänvirastoja rekrytoimasta ja kouluttamasta pitkäjänteisesti.

Tehokkaammat tuomioistuimet

- **Nopeutetaan oikeudenkäyntien ja rikosasioiden käsittelyiden kestoa.** Lisätään henkilöresursseja syyttäjälaitokselle, tuomioistuimiin ja rikosseuraamuslaitokselle. Arvioidaan myös mahdollisuudet siirtää soveltuvat asiakokonaisuudet käräjäoikeuksista muille viranomaisille, esimerkiksi avioerot, velkajärjestelyhakemukset ja summaariset velkomusasiat.

- **Digitalisoidaan oikeusasioiden seurantanäkymät ja automatisoidaan prosesseja, jotta ammattilaisten aikaa vapautuu varsinaiseen tuottavaan työhön.** Mahdollistetaan tekoälyn käyttö nykyistä laajemmin rutiiniluonteisten asioiden käsittelyn apuna.

- **Mahdollistetaan nykyistä useampien juttujen ratkaisu vastaajan poissaolosta huolimatta.** Rangaistuskattoa on nostettava näytöltään selvissä jutuissa. Lisäksi on korjattava tiedoksiannon pullonkaula ottamalla sähköinen tiedoksianto täysimittaisesti käyttöön, sillä istuntoja peruuntuu myös siksi, ettei vastaajaa tavoiteta.

- **Luovutaan lautamiehistä käräjäoikeuksissa.** Lautamiehet valitaan puolueiden kesken, mikä sopii huonosti yhteen tuomarin riippumattomuutta koskevien vaatimusten kanssa. Esimerkiksi Lakimiesliitto on nostanut järjestelmästä luopumisen esiin mahdollisena tuottavuustoimena, sillä lautamieskokoonpano sitoo istuntoaikaa ja aiheuttaa palkkio- ja hallintokuluja ilman osoitettua laadullista lisäarvoa.

Rikoksista on saatava sopiva rangaistus

- **Porrastetaan liikennevirhemaksuja siten, että aiemmat vaikuttavat korottavasti uusien ankaruuteen.** Samansuuruinen liikennevirhemaksu riippumatta siitä, onko kyseessä ensimmäinen vai kymmenes rikkomus, menettää ohjaavan vaikutuksensa. Maksut on porrastettava laissa niin, että määrätyn ajanjakson aikana kertyneet aiemmat rikkomukset korottavat seuraamusta portaittain. Tiedot toistuvuudesta ovat jo viranomaisilla.

- **Säädetään sakkomenettelyssä annettu sakko muuntokelpoiseksi ilman erillistä ohjausta tuomioistuinkäsittelyyn.** Sakkomenettelyssä annettu sakko ei ole muuntokelpoinen, vaan muuntokelpoisuus syntyy vasta, jos asia ohjataan toistuvuuden perusteella käräjäoikeuden käsiteltäväksi. Varattomalle toistuvasti pikkurikoksia tekevälle sakko jää vaille seuraamusta ja rangaistusjärjestelmän uskottavuus kärsii.

- **Rangaistaan talousrikollisia kovemmin ilman ehdotonta vankeutta.** Rangaistuksen tulisi muodostua rikoshyödyn täysimääräisestä menettämisestä, yhteisösakosta ja liiketoimintakiellosta. Talousrikollisuutta ennaltaehkäisee kiinnijäämisen varmuus ja kova rahallinen seuraamus, eikä talousrikollisia ole tarkoituksenmukaista sulkea vankilaan. Rikoshyödyn jäljittäminen ja menettämisseuraamusten täytäntöönpano on resursoitava niin, että hyöty saadaan pois myös yhtiörakenteiden ja ulkomaisten järjestelyjen läpi.

- **Varjellaan mahdollisuutta itsepuolustukseen oikeudettoman hyökkäyksen torjumiseksi.** Kavennetaan hätävarjelun liioittelun käsitettä vain poikkeuksellisiin ylilyönteihin. Kirjataan linnadoktriinin mukaiset periaatteet lakiin. Kotirauhan piirissä ei pitäisi olla väistämisvelvollisuutta. Puolustusteon tarpeellisuutta arvioidaan tilanteessa vallinneiden tietojen eikä jälkikäteen selvinneiden seikkojen perusteella. Hätävarjelun liioittelun anteeksiantoperustetta on sovellettava johdonmukaisesti jo esitutkinnassa ja syyteharkinnassa, jottei uhri joudu itse vastaajaksi.

- **Vahvistetaan sananvapautta ja ilmaisunvapautta.** Kiihottamista kansanryhmää vastaan koskeva säännös kriminalisoi nykyisin myös ryhmän panettelun ja solvaamisen, mikä jättää sallitun ja rangaistavan ilmaisun rajan epäselväksi ja kaventaa sananvapautta ennakoimattomasti. Säännös on rajattava koskemaan väkivaltaan tai vihaan yllyttämistä, ja pelkkä loukkaavuus on jätettävä rikosoikeuden ulkopuolelle. Lisäksi uskonrauhan rikkomista koskevan pykälän jumalanpilkkaa koskeva ensimmäinen kohta on kumottava, sillä uskonnollisille opinkappaleille ei kuulu rikosoikeudellista erityissuojaa. Jumalanpalveluksen häiritsemistä koskeva toinen kohta säilytetään, koska se suojaa uskonnonharjoitusta.

- **Kiristetään lastensuojeluilmoituksen ehtoja häirinnän takia.** Yksityishenkilön ilmoitusta ei pitäisi saada tehdä täysin nimettömänä, koska silloin viranomaisella ei ole ilmoittajan henkilöllisyyttä lainkaan tiedossa eikä toistuvia perusteettomia ilmoituksia voida yhdistää samaan tekijään. Ilmoittajan on yksilöitävä itsensä viranomaiselle, mutta hänen henkilöllisyytensä on edelleen suojattava ilmoituksen kohteelta silloin, kun tiedon antaminen vaarantaisi ilmoittajan turvallisuuden. Tahallisesti perätön lastensuojeluilmoitus tulisi säätää rangaistavaksi virallisen syytteen alaisena rikoksena.

- **Vahvistetaan lasten itsemääräämisoikeutta.** Kielletään tyttöjen silpomisen lisäksi myös poikien ei-lääketieteelliset ympärileikkaukset sekä intersukupuolisten lasten tarpeettomat leikkaukset.

- **Kielletään eheytyshoidot.** Eheytyshoidoilla tarkoitetaan uskomushoitoja, joilla pyritään muuttamaan homoseksuaalista suuntautumista. Niitä esiintyy erityisesti uskonnollisissa yhteisöissä ja vaikka niihin osallistuminen olisi nimellisesti vapaaehtoista, kohdistuu vähemmistöihin jatkuvaa henkistä väkivaltaa taustalla.

Päivitetään oikeusministeriön alaista lainsäädäntöä

- **Helpotetaan kuntien ja ja hyvinvointialueiden kielellisistä velvoitteita.** Kunnan kielellinen asema tarkistetaan kymmenen vuoden välein, mikä on liian pitkä tarkasteluväli. Hyvinvointialueella yksikin kaksikielinen kunta tekee koko alueesta kaksikielisen, vaikka ruotsinkielisiä asuisi vain osassa alueen kunnista. Ruotsinkielisiä on noin 5 % väestöstä, ja osuus laskee. Velvoitteiden pitää seurata väestönkehitystä, ei jäädä sen jälkeen. Siksi kaksikielisyyden kynnysarvot ja hyvinvointialueiden velvoitteet on arvioitava uudelleen. Luovutaan myös pakollisesta ruotsin kielen opinnoista alueilla, jossa ruotsinkielisyyttä ei ole.

- **Kielletään positiivinen erityiskohtelu ja luovutaan kaikista sukupuolikiintiöistä.** Yhdenvertaisuuslaki sallii kohtelun, jossa henkilön asettaminen etusijalle ryhmäjäsenyyden perusteella jää syrjintäkiellon ulkopuolelle. Positiivista erityiskohtelua koskeva poikkeussäännös on kumottava, sillä yksilöä on arvioitava hänen omien ansioidensa eikä hänen edustamansa ryhmän perusteella. Tämä sotii täysin meritokraattisia arvoja vastaan. Sukupuolikiintiöt asettavat työ- tai luottamustehtävään valittavan henkilön kriteeriksi sukupuolen, millä ei pitäisi olla mitään merkitystä henkilövalinnoissa.

- **Arvioidaan vuonna 2023 voimaan tullut translaki uudelleen.** Sukupuolen oikeudellinen vahvistaminen perustuu nykyisin hakijan omaan ilmoitukseen ilman lääketieteellistä selvitystä. Koska sukupuolitiedolla on lukuisia oikeudellisia ja hallinnollisia käyttötarkoituksia, menettelyn on oltava selkeä, ennakoitava ja väärinkäytöksiä ehkäisevä. Selvitetään lääketieteelliseen tai muuhun asiantuntija-arvioon perustuvan edellytyksen käyttöönottoa.

- **Yhdistetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaltuutettujen tehtävät sekä lakkautetaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta.** Suomessa syrjintää valvoo kaksi erillistä valtuutettua, minkä lisäksi asioita ratkaisee erillinen lautakunta. Rakenne on raskas ja asiakkaalle vaikeaselkoinen, sillä sama tapaus voi koskea molempia lakeja. Valtuutettujen tehtävät on yhdistettävä yhdeksi virastoksi ja lautakunnan ratkaisutoiminta siirrettävä sen yhteyteen. Tukipalvelut keskitettiin vuonna 2025 oikeushallinnon erityisviranomaisiin, joten uudistus jatkaa linjaa ja kokoaa hajallaan olevan asiantuntemuksen yhteen riittävän kokoiseen valvontaviranomaiseen.

- **Karsitaan raportointivelvollisuuksien muodossa esiintyvää yrityksiä ja viranomaisia kuormittavaa byrokratiaa.** Yrityksiä ja viranomaisia velvoitetaan laatimaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia sekä raportoimaan niistä, vaikka syrjintä on jo laissa kielletty ja sen rikkomisesta seuraa oma prosessinsa. Raportointi kohtelee jokaista työnantajaa lähtökohtaisesti epäiltynä ja tuottaa hyödyttömiä asiakirjoja nostaen kustannuksia. Suunnittelu- ja raportointivelvoitteet on purettava. Syrjinnän kielto, valvonta ja oikeus hyvitykseen säilyisivät ennallaan vapautuvien resurssien suuntautuessa niihin.

- **Tiukennetaan esteellisyyssääntelyä kaksoisroolien eturistiriitojen ehkäisemiseksi.** Kunnissa päätetään kaavoituksesta, tonttien luovutuksesta ja hankinnoista, joilla on suora taloudellinen merkitys alueen yrityksille ja osuuskaupoille. Nykyinen sääntely ei yksiselitteisesti estä esimerkiksi osuuskaupan edustajiston jäsentä osallistumasta kunnassa päätökseen, joka koskee hänen omaa osuuskauppaansa. Luottamushenkilön on oltava esteellinen aina, kun asialla on erityinen vaikutus yhteisöön, jonka päätöksentekoon hän samanaikaisesti osallistuu.

- **Nopeutetaan häätömenettelyä selvissä tapauksissa.** Nykyisin vuokranantajan on ensin saatava käräjäoikeuden häätötuomio ja vasta sitten vietävä asia ulosottoon, ja maksamattomat vuokrat kasvavat koko prosessin ajan. Kun vuokralaisella on olennaisia vuokrarästejä tai muu laissa selvästi määritelty vakava purkuperuste, vuokranantaja voisi viedä asian suoraan ulosottoon. Vuokralainen saisi lyhyen määräajan osoittaa, ettei häädölle ole perustetta, ja aidosti riitaiset asiat ratkaistaisiin nopeassa tuomioistuinmenettelyssä. Tiedoksianto voidaan tehdä sähköisesti, jottei selvää asiaa voi pitkittää haastemiestä välttelemällä. Häädön toimeenpano säilyy viranomaisella.

- **Kunnioitetaan yksilön täyttä oikeutta määrätä omaisuudestaan kuoleman jälkeenkin.** Annetaan mahdollisuus rajata testamentilla rintaperillisten lakiosat pois silloin, kun perillinen on täysi-ikäinen.

SISÄMINISTERIÖ

Hallittu maahanmuutto turvaa vakaan yhteiskunnan

Orpon hallitus käynnisti sisäministeriössä maahanmuuttopolitiikan täysremontin. Ulkomaalaislaki on uudistettu, turvapaikkojen myöntämistä ja perheenyhdistämistä kiristetty sekä oleskelulupien ja kansalaisuuden ehtoja tiukennettu. Rajaturvallisuuslakia arvioidessa ei enää taivuttu sinisilmäisyyteen, vaan tunnistettiin välineellistetty maahantulo turvallisuusuhaksi.

Ensi vaalikauden tehtävä on varmistaa, että uusi tiukempi linja toimii käytännössä eikä vain paperilla. Karkotuksia ja palautuksia on tehostettava. Toinen pullonkaula on viranomaisten kapasiteetti.

Kokoomusnuortenkin mielestä maahanmuuttopolitiikan keskiössä tulee olla yhteiskunnan kantokyvyn ja väestöllisen kehityksen huomioiva järjestelmä, jossa lähtökohtaisesti otetaan maahan integroituvia, tuottavia työntekijöitä. Kokoomusnuoret kannattaa maahanmuuttajien pisteyttämistä taitojen ja kotoutumistodennäköisyyksien mukaan.

Elinkeinoelämän keskusliiton ehdotus 45 000 nettomaahanmuuttajasta vuodessa ei ole kestävä. Ensinnäkin Suomi on haasteellinen paikka kotoutua kielellisten haasteiden takia, ja vaikka kaikki integroituisivat kohtalaisesti, on useiden tuhansien vieraskielisten ulkomaalaisten virta niin suuri, että rinnakkaisyhteiskuntien muodostuminen on väistämätöntä. Kestävä maahanmuutto pitää sisällään hallittavat määrät maahantulijoita, ei pelkästään taloudellisesta näkökulmasta, vaan myös kulttuurisesta.

- **Vakinaistetaan rajaturvallisuuslaki.** Ylläpidetään ja kehitetään itärajan teknistä valvontakykyä. Estetään välineellistetty maahantulo vahvistamalla maastoesteitä ja rajaviranomaisten resursseja.

- **Vahvistetaan rajamenettelyä, jossa turvapaikanhakijaa ei päästetä Suomen alueelle ennen kuin turvapaikkahakemus on hyväksytty.** Turvapaikkajärjestelmä, jossa hakija ei liiku vapaasti Suomessa käsittelyn aikana, edellyttää omia tiloja. Rajamenettely- ja säilöönottokapasiteetti tulisi mitoittaa vastaamaan Rajavartiolaitoksen ja Maahanmuuttoviraston yhteistä arviota.

- **Otetaan tavoitteeksi 0 omatoimisesti rajalle hakeutuvaa turvapaikanhakijaa.** Humanitaarinen apu tulisi hyväksikäytetyn ja kalliin turvapaikkamenettelyn sijaan kohdistua pakolaiskiintiöihin. Suomen pitäisi saada valita pakolaisleireiltä hädänalaisimmat. Nykyinen turvapaikanhaku suosii nuoria miehiä, joilla on rahaa maksaa salakuljettajille ja jotka lähetetään vaaralliselle matkalle. Lisäksi turvapaikanhakuprosesseja on helppo hyväksikäyttää vieraiden maiden toimesta.

- **Ehkäistään perusteettomien turvapaikkahakemusten uusintahakemuskierre.** Hakemuksen uusiminen on oltava mahdollista vain hyvin poikkeuksellisissa tapauksissa erityisin perustein. Keskitetään maahanmuuttoasiat yhteen hallinto-oikeuteen oikeusvarmuuden parantamiseksi.

- **Pidetään kiinni pakolaisstatuksen määräaikaisuudesta.** Kansainvälinen suojelu on lain mukaan väliaikaista ja pakolaisaseman perusteella myönnetty lupa kolmivuotinen. Maahanmuuttovirastolle on annettava resurssi ja velvoite arvioida suojelun tarve uudelleen jokaisessa jatkohakemuksessa. Suojelun tarpeen päätyttyä oleskelun on perustuttava johonkin muuhun, kuten työhön, opiskeluun tai perhesiteeseen, tai päätyttävä.

- **Arvioidaan uudelleen tilapäistä suojelua saaneiden asevelvollisuusikäisten ukrainalaismiesten asema.** Ukrainan niin vaatiessa on mahdollistettava jo myönnetyn suojelun yksilöllinen uudelleenarviointi niiden täysi-ikäisten miesten osalta, jotka kuuluvat Ukrainan sotilaallisten velvoitteiden piiriin eivätkä pysty osoittamaan laillista perustetta jättää niitä täyttämättä.

- **Tehdään karkottamisesta lähtökohtainen seuraamus, kun ulkomaalainen tuomitaan vakavasta tai toistuvasta rikoksesta.** Suomessa oleskelu edellyttää Suomen lakien noudattamista vielä huolellisemmin kuin ennen. Suomessa vietetty aika tai Suomeen syntyneet siteet eivät saa automaattisesti estää karkottamista.

- **Lisätään maahanmuuttajan omaa velvollisuutta kotoutumisessa.** Kotoutuminen on lopulta yksisuuntainen prosessi, jossa kotoutujalta edellytetään Suomen sääntöjen noudattamista, kotimaisen kielen taitoa ja toimeentuloa omalla työllä. Leikataan toimeentulotukea kotoutumisen velvoitteiden laiminlyönneistä entisestään. Rajataan oikeus tulkkauspalveluun vain vuoteen.

- **Eriytetään Suomen kansalaisten saama ja ulkomaalaisten sosiaaliturva.** Muutetaan maahanmuuttajien työttömyysturva työperusteiseksi siten, että oikeus työttömyysturvaan syntyy vasta kolmen vuoden Suomessa työskentelyn jälkeen. Eriytetään alle 10 vuotta maassa asuneille ulkomaalaisille maksettava takuueläke matalammaksi kuin Suomen kansalaisten takuueläke. Tarvittaessa ajetaan perustuslain ja EU-säännösten muutosta kansalaisuusperusteisen sosiaaliturvan puolesta.

- **Pidennetään kansalaisuuden yleinen asumisaikaedellytys kahdeksasta kahteentoista vuoteen.** Kansalaisuuden on oltava seurausta pitkäaikaisesta ja tosiasiallisesta siteestä Suomeen. Asumisaikaa pidennettiin lokakuussa 2024 viidestä kahdeksaan vuoteen, mutta pidempi aika kannustaa vielä paremmin pitkäjänteiseen kotoutumiseen, työntekoon ja yhteiskuntaan kiinnittymiseen.

- **Kielletään kasvot peittävä vaatetus julkisella paikalla.** Kielto sisältää burkan, mutta se koskisi myös muuta kasvojen peittämistä tavalla, joka estää henkilön tunnistamisen, riippumatta siitä onko peittävä väline huntu, naamio tai kypärä. Yhteiskuntamme perustuu kasvokkaiseen vuorovaikutukseen eikä sen pidä hyväksyä kulttuuria, jossa naisista halutaan tehdä näkymättömiä.

- **Otetaan käyttöön pisteytysjärjestelmä optimaalisen työperäisen maahanmuuton varmistamiseksi.** Maahanmuuttajat pisteytetään koulutuksen, kielitaidon, työkokemuksen ja iän perusteella.

- **Nopeutetaan moitteettomasti velvoitteensa hoitaneiden yritysten työlupien myöntämistä ulkomaalaisille.** Ehkäistään väärinkäyttöä tehostamalla valvontaa sekä rangaistuksia kiristämällä.

- **Kiristetään perheenyhdistämisen ehtoja.** Irrotetaan toimeentuloedellytys perustoimeentulotukeen sidotusta laskennasta ja asetetaan sen yli. Hyväksyttäviksi tuloiksi luetaan vain ansiotulo, yritystulo ja varallisuus, josta perhe voi elää ilman sosiaaliturvaa. Opiskeluperäisen maahanmuuton motiivina ei tulisi olla perheen saaminen Suomeen.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Vapautta, vastuuta ja parempaa johtamista hyvinvointipalveluihin

Alun perin päätös perustaa 21 hyvinvointialuetta ei ollut asiantuntijoiden suosittelema, vaan perustui Marinin hallituksen kompromissiin sulauttaa sote-uudistus ja maakuntauudistus – jälkimmäinen jääden puolitiehen. Lopputulos ei palvele sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenteellisen ongelmien ratkaisemista, ja siksi Kokoomusnuoret edelleen ajaa sote-järjestelmän muovaamista viiden yliopistollisen sairaalan ympärille.

Kokoomusnuoret ihmettelee, miksi Orpon hallitus ei ole ohjannut hyvinvointialueiden yhdistymistä painokkaammin, sillä se näyttää kuitenkin olevan vääjäämättä edessä. Sen sijaan alijäämiä on katettu jälkikäteen, mikä on antanut nurinkurisen kannustimen kuuliaisille hyvinvointialueille, joilla on ollut suuri työ sopeuttaa menojaan.

Vaikka normeja on vähennetty esimerkiksi hoitotakuun ja hoitajamitoituksen osalta, hyvinvointialueille on annettu 4,4 miljardia euroa lisää rahoitusta tämän hallituskauden aikana. Suunta jatkuu huolestuttavana, kun pelkkä indeksikorotus tuo vuonna 2027 lisää kuluja noin 740 miljoonaa ja palvelutarpeen kasvu noin 190 miljoonaa. Verotusoikeuden puuttuessa hyvinvointialueelle on annettava toimivaltaa päättää edes alueensa sisällä tarjottavista palveluista laajemmin, jotta hyvinvointialue ei ole vain valtion kumielimasin ja syntipukki. Tämä edellyttää lisää sääntelyn purkamista.

Rakenteellinen tehottomuus ei kuitenkaan rajoitu aluejakoon. Terveydenhuoltojärjestelmässä tehotonta on muun muassa se, kuinka monet ovat tupla- tai triplavakuutettuja. Esimerkiksi töitä tekevä opiskelija kuuluu YTHS:n, työterveyden ja hyvinvointialueen piiriin. Kolme rinnakkaista järjestelmää tarkoittaa kolmea rahoituskanavaa, kolmea hallintoa ja kolmea hoitoketjua samalle potilaalle.

Huolta herättää myös hoitohenkilökunnan jaksaminen. Alalla on työvoimapulaa ja poikkeuksellisen korkea sairauspoissaolojen ja alanvaihtojen määrä. Hoitajista merkittävä osa harkitsee alan jättämistä, ja syyksi ilmoitetaan palkkaa useammin kiire, riittämättömyyden tunne ja mahdottomaksi käynyt työn hallinta. Johtaminen ja kannustimet on sote-alalla saatava kuntoon, eikä kuormittavuutta saa lisätä muun muassa kielitaidottomilla hoitajilla.

- **Lasketaan hyvinvointialueiden määrä nykyisestä (21 + Helsingin erillisratkaisu) viiteen.** Käytetään pohjana aikaisempia sairaanhoidon ”erityisvastuualueita” (HYKS erva, KYS erva, OYS erva, TAYS erva, TYKS erva).

- **Valtion ei pidä kattaa hyvinvointialueiden alijäämiä.** Ongelmana on, että rahoitus tarkistetaan jälkikäteen kahden vuoden viiveellä vastaamaan koko maan tasolla toteutuneita kustannuksia. Se ei kannusta yksittäistä hyvinvointialuetta säästämään. Jos alue tekee säästöjä, se käytännössä häviää rahaa koska muiden alijäämäisten hyvinvointialueiden laskut päätyvät valtion korvaamiksi. Määräaikaa alijäämien kattamiseksi on siirretty eteenpäin liian lepsusti. Arviointimenettely on hidas ja jälkikäteinen, eikä se korjaa sitä, että perusrahoitusmalli palkitsee ylitystä reaaliajassa.

- **Velvoitetaan hyvinvointialueet laskemaan ja avaamaan oman tuotantonsa kustannukset, jotta yksityiset palveluntarjoajat voivat kilpailla niiden kanssa.** Tällä hetkellä julkinen tuotanto on musta laatikko. Tiedetään kokonaiskustannukset, mutta ei välttämättä sitä, mitä yksittäinen toimenpide, käynti tai hoitojakso todella maksaa tuotantokustannuksina.

- **Velvoitetaan hyvinvointialueet hyväksymään yksityisellä sektorilla laadittu lähete sellaisenaan.** Lähetettä ei olisi tarve kirjoittaa uudestaan julkisen terveydenhuollon lääkärillä, mutta käytännössä hyvinvointialueet ohjaavat potilaan silti terveyskeskukseen uuteen arvioon ennen erikoissairaanhoitoon pääsyä.

- **Muutetaan sosiaali- ja terveyspalveluiden sääntely koskemaan lopputuloksia eikä niiden tuotantotapaa.** Laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa määritellään muun muassa henkilöstön vähimmäismitoitukset, kelpoisuusvaatimukset, hoitoon pääsyn enimmäisajat, ja ostopalveluiden ja palveluseteleiden mahdollisuus. Annetaan enemmän vapautta palveluntuottajille vastata keinoista.

- **Kirjataan hoitokustannuksia hillitsevä resurssien priorisointi sosiaali- ja terveyshuollon perusperiaatteeksi.** Lisätään painopistettä hoidon vaikuttavuuteen kustannussäästöjen aikaansaamiseksi. Julkisesti rahoitetuille sosiaali- ja terveyspalveluille määritellään palveluvalikoima, joka vastaa yhteiskunnan resurssien riittävyyttä.

- **Selvitetään kansallista tietomallia, jossa lääkäriajan voisi varata itse sopivalta palveluntarjoajalta huolehtimatta hyvinvointialueiden rajoista.** Lääkärit ovat siirtymässä ammatinharjoittajiksi eli työvoima on jo liikkeellä, mutta potilas on edelleen sidottu alueeseensa. Yksityisellä puolellakaan ei ensisijaisesti työllistetä hoitohenkilökuntaa, vaan tarjotaan alusta: tila, laitteet, tietojärjestelmät, ajanvaraus ja tukihenkilöstö ammatinharjoittajille. Kansallinen ajanvaraus kokoaisi kapasiteetin yhteen näkymään ja pakottaisi alueet kilpailemaan tekijöistä ja potilaista tarjoten parastaan.

- **Otetaan soveltuvuuskokeet takaisin sosiaali- ja terveysalan opintoihin.** Edellytetään hoitohenkilökunnalta vähintään B2-tason kotimaisen kielen taitoa, koska kielitaidottomat työntekijät kaatuvat muun henkilökunnan taakaksi. Lisäksi sujuva kommunikointi on arjen turvallisuuskysymys.

- **Karsitaan kirjaamis- ja raportointivelvoitteet, joilla ei ole selkeää vaikutusta potilasturvallisuuteen tai hoidon laatuun.** Kannustetaan hyvinvointialueita kiinnittämään huomiota hallinnollisen työn osuuteen kliinisestä työajasta, jotta se on tasapainossa varsinaiseen hoitotyöhön suhteutettuna.

Keskitytään terveydenhuollossa olennaiseen

Kokoomus on kannattanut pitkään perusterveydenhuollon valinnanvapautta, jossa raha seuraa asiakasta, ja jossa hoidon jatkuvuus ja saatavuus on ratkaistu henkilökohtaisella suhteella lääkäriin. Orpon hallituksen aikana ensimmäiset kokeilut omalääkäristä ovat alkaneet ja vastaanotto on ollut positiivista. Vielä on kuitenkin matkaa jäljellä, että omalääkärimalli toimii koko Suomessa.

Orpon hallitus palautti Kela-korvaukset hedelmöityshoitoihin ja fysioterapiaan. Lisäksi hammashoitoon, suuhygientistille ja naistentautien erikoislääkärille pääsy helpottui, kun Kela-korvauksia laajennettiin ja nostettiin näissä erityispalveluissa. Kokoomusnuoret kannattaa Kela-korvauksia vain niissä tilanteissa, joissa ne oikeasti purkavat hoitojonoja julkisilta.

Erikoissairaanhoidon palveluvalikoiman ylläpitäminen vaikeutuu niukentuvien resurssien Suomessa. Orpon hallitus käynnisti erikoissairaanhoidon kokonaisuudistuksen, jossa päädyttiin säästämään sairaalaverkosta. Keskittämisellä on tarkoitus turvata korkeatasoinen ammattitaito kustannustehokkaasti, eikä trendille näy helposti muutosta.

- **Kiritetään omalääkärimallin käyttöönottoa koko Suomeen.** Omalääkärimallissa ei tarvitse jonottaa terveyskeskuksessa tai mennä perusterveydenhuollon hoidontarpeen arvioinnin kautta. Kun pääsee suoraan tutun ammattilaisen vastaanotolle, hoito alkaa ajoissa ja palvelu toimii vaikuttavammin. Annetaan mahdollisuus vaihtaa omalääkäri, mikäli hoitosuhteessa on haasteita.

- **Lakkautetaan 8 euron Kela-korvaus yleis- ja erikoislääkärikäynneiltä.** Kela-korvausten 8 eurosta 30 euroon tehdyn korotuksen peruuttaminen oli hallitukselta järkevä perääntyminen, mutta myös järjetön 8 euron tulonsiirto yksityisille palveluntuottajille tulisi poistaa.

- **Laajennetaan yli 65-vuotiaiden valinnanvapauskokeilua.** Varauksena pilotoinnin vuonna 2028 julkistettavat tulokset, joiden pitäisi osoittaa hoitojonojen purkautuminen kustannustehokkaalla tavalla. Tässä Kela-korvauksessa omavastuu on maltillinen, joten se todennäköisesti vaikuttaa potilaiden kulutuskäyttäytymiseen toisin kuin 8 euron korvaus.

- **Annetaan hoitajille ja terapeuteille enemmän vastuuta.** Laajennetaan sairaanhoitajien rajattua lääkkeenmääräämisoikeutta lisää. Lisätään fysioterapeuttien suoravastaanottoja julkiselle puolelle, jotta tuki- ja liikuntaelinvaivoissa pääsee suoraan fysioterapeutille ilman lääkärikäyntiä.

- **Hyödynnetään apteekkeja enemmän osana terveydenhuoltoa.** Apteekeissa jo annettavat rokotukset laajennetaan kattamaan kansallisen rokotusohjelman maksuttomat rokotteet. Farmaseutit saavat oikeuden uusia vakiintuneen pitkäaikaislääkityksen reseptejä ja seurata lääkehoidon onnistumista säännöllisillä käynneillä. Näin terveyskeskuksen jonoista poistuu käyntejä, joihin ei tarvita lääkäriä.

- **Parannetaan mahdollisuutta valita erikoissairaanhoidon hoitopaikka.** Potilas voi jo nyt valita erikoissairaanhoidon yksikön mistä päin Suomea tahansa yhdessä lähetteen kirjoittavan lääkärin kanssa, mutta harva tietää oikeudestaan tai käyttää sitä. Erikoissairaanhoidon jonotilanteiden pitäisi olla julkisesti ja helposti näkyvillä, jotta potilas voi itse valita, haluaako odottaa vai matkustaa nopeamman hoidon perässä.

- **Otetaan sähköiset konsultaatiot käyttöön koko maassa.** Terveyskeskuslääkäri voi kysyä erikoislääkäriltä neuvoa sähköisesti ilman, että potilas lähetetään sairaalaan. Moni lähete jää tarpeettomaksi, potilas saa vastauksen nopeammin ja erikoissairaanhoidon jonot lyhenevät.

- **Laajennetaan rintasyöpäseulonta 45–74-vuotiaisiin.** Kansallinen syöpäseulontojen ohjausryhmä ja EU suosittelevat laajennusta, ja se on todettu kustannusvaikuttavaksi. Rintasyöpä on naisten yleisin syöpä, ja mitä aikaisemmin se löydetään, sitä parempi on ennuste ja sitä halvempi hoito.

- **Tarjotaan vyöruusurokote kaikille 75-vuotiaille.** THL on esittänyt ikäperusteista vyöruusurokotusta osaksi kansallista rokotusohjelmaa. Riskiryhmien rokotus alkaa helmikuussa 2027, mutta vyöruusutapaukset lisääntyvät väestön ikääntyessä. Tutkimusten mukaan vyöruusurokote voi myös pienentää dementian riskiä.

- **Viedään kansallinen naisten terveysstrategia käytäntöön.** Naisten terveyden erityispiirteet tunnistetaan liian hitaasti: endometrioosia sairastaa noin joka kymmenes hedelmällisessä iässä oleva nainen, mutta diagnoosi voi viivästyä vuosia. Myös tyttöjen ja naisten neuroepätyypillisyys tunnistetaan keskimäärin myöhemmin kuin poikien ja miesten. Sosiaali- ja terveysministeriö käynnisti strategian valmistelun vuonna 2026, mutta sen rinnalle tarvitaan toimeenpanosuunnitelma ja selkeä vastuunjako. Vahvistetaan sukupuolittuneiden oirekuvien tuntemusta koulutuksessa, tutkimuksessa ja hoitosuosituksissa, joissa diagnoosiviiveet ovat suurimpia.

Suomi ei saa jäädä lääkehuollossa jälkeen

Lääkekorvausten osalta Orpon hallitus teki 90 miljoonan euron säästöpaketin, joka kohdistui sairausvakuutuslakiin ja lääkelakiin. Keinot olivat pääosin rakenteellisia, mutta alkuomavastuun 20 euron korotus 70 euroon ja sitominen kansaneläkeindeksiin siirsi laskua potilaalle. Muutoksilla pyritään säästämään lääkekorvausmenoista, joista koituu vuosittain noin 2 miljardin euron kustannukset.

Uudistaminen ei lopu tähän, koska lääkkeet ovat merkittävä kuluerä julkisessa taloudessa. Väestön ikääntyessä kustannukset kasvavat ja lääkkeisiin on teoriassa aina mahdollisuus kuluttaa enemmän. Poliitikkojen vastuulla on määrittää julkisen palvelun tarjoama laajuus ja tarkoituksenmukainen rajahyöty.

Suomessa lääkehoito on jäljessä. Potilaan käytettävissä on 44 prosenttia uusista lääkkeistä, kun Saksassa osuus on 93 prosenttia ja Ruotsissa 49 prosenttia. EU-myyntiluvasta potilaskäyttöön kuluu Suomessa liian kauan. Osa syystä on järjestelmässämme, jossa useampi viranomainen käsittelee ja tekee käytännössä saman arviointityön, mitä on jo tehty muualla EU:ssa.

Seuraavat uudistukset lääkepuolella suuntautuvatkin kalliiden lääkkeiden saatavuuteen, josta ehdollinen korvattavuus on hyvä esimerkki. Siinä Kela korvaa lääkkeen potilaalle, mutta lääkeyhtiö lupaa maksaa osan hinnasta takaisin. Potilas saa uuden lääkkeen käyttöön nopeasti, mutta valtio ja lääkeyhtiö jakavat riskin siitä, onko kallis lääke hintansa arvoinen. Tällaisia ratkaisuja Kokoomusnuoret toivoo lisää.

- **Keskitetään lääkehoitojen arviointitoiminta ja päätöksenteko yhdelle viranomaiselle.** Annetaan sen tehtäväksi lääkkeiden arviointi sekä päätöksenteko käyttöönotosta ja korvattavuudesta sekä hyvinvointialueiden sairaalalääkkeiden että Kelan korvaamien avohoidon lääkkeiden osalta.

- **Lopetetaan lääkkeiden kustannusten vyöryttäminen hyvinvointialueilta Kelalle.** Uudistetaan lääkehoitojen rahoitusta, jotta sekä avohoidon lääkkeiden että sairaalalääkkeiden vastuu jakautuu tasaisesti hyvinvointialueiden ja Kelan sairausvakuutusjärjestelmän kesken. Näin ehkäistään lääkehoitojen osaoptimointia, sillä lääkehoito tulisi antaa potilaalle ilman lisäpyöritystä apteekkiin.

- **Laajennetaan reseptivapaiden lääkkeiden valikoimaa päivittäistavarakauppoissa.** Särkylääkkeitä ja allergialääkkeitä, eli niitä, joita kuluttajat eniten kaupasta toivoisivat, ei siis voi vieläkään ostaa muualta kuin apteekeista. Rajatulla valikoimalla aloitettua uudistusta jatketaan niin, että apteekkien ulkopuolella voi myydä kaikkia itsehoitolääkkeitä, joiden turvallinen käyttö ei edellytä farmaseutin neuvontaa.

- **Tuodaan enemmän lääkkeitä reseptivapauden piiriin terveydenhuollon kustannusten säästämiseksi.** Suomi on itsehoitolääkkeissä liian tiukka, ja siksi Fimean pitäisi ottaa oma-aloitteisesti arviointiin lääkeaineet, jotka ovat muissa EU-maissa reseptivapaita, eikä odottaa yritysten hakemuksia.

- **Yksityistetään Yliopiston Apteekki ja puretaan sen erioikeudet osana apteekkiuudistusta.** Helsingin yliopiston apteekilla on oikeus 16 sivuapteekkiin, kun muilla apteekkareilla raja on kolme, ja se on kasvanut alan suurimmaksi toimijaksi. Erityisasemaa perustellaan farmasian opetuksella ja tutkimuksella sekä harvinaisten lääkkeiden valmistuksella, mutta ne eivät edellytä suurimpiin kaupunkeihin ulottuvaa apteekkiketjua. Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta totesi jo vuonna 1999, ettei sivuapteekkien pitäminen yliopiston sijaintialueen ulkopuolella palvele opetusta ja että yliopistojen rahoittaminen apteekkituloilla ei aja tarkoitustaan. Erityistehtävät voidaan turvata erillisin järjestelyin.

- **Parannetaan muuntohuumevalvontaa.** Fimealle pitäisi antaa valtuus kieltää uusi muuntohuume heti määräajaksi ilman asetusmuutosta. Pysyvä luokittelu tehtäisiin sen jälkeen. Britanniassa on vastaava malli, joka täydentää valmisteilla olevaa ryhmäluokittelua.

- **Uudistetaan apteekkien toimintamallia.** Luovutaan apteekkien määrä- ja sijaintisääntelystä ja myönnetään apteekkilupa kaikille pätevyysehdot täyttäville. Apteekkien yhtiömuotoa ei tulisi rajata henkilökohtaisiin lupiin ja omistajuutta vain proviisoreille. Mikään muu ammattikunta ei saa yhtä paljon lain tarjoamaa suojelua elinkeinolleen, ja on aika vapauttaa apteekit markkinoille.

Säästöpaineita sosiaalihuollossa

Orpon hallitus on päivittänyt lastensuojelua, vammaisten palveluita ja omaishoitoa koskevia kokonaisuuksia vastaamaan paremmin apua tarvitsevien ryhmien tarpeita. Myös nuorista pidetään erityistä huolta, kun hallitus on käynnistänyt nuorten huumekuolemien ehkäisyohjelman ja toteuttanut terapiatakuun alle 23-vuotiaille.

Sosiaalihuoltoa varjostaa kovat säästöpaineet. Sosiaalihuoltolain uudistukselta vaaditaan 100 miljoonan euron vuotuiset säästöt. Näin ollen palvelun tasoa on jouduttu laskemaan. Esimerkiksi lastensuojelun jälkihuollon ikäraja laskettiin kahdella vuodella 23 vuoteen ja hallitus luopui tavoitteesta poistaa kaikki asunnottomuus ja rajasi sen pitkäaikaisasunnottomuuteen vuoteen 2027 mennessä. Lisäksi ikääntyneiden hoivamitoituksen laskemisella on ennakoitu säästöjä.

Kokoomusnuorten periaatteena on ihmisen oman harkintakyvyn kunnioittaminen. Palveluseteli ja henkilökohtainen budjetti antavat asiakkaalle vallan valita, ja itsemääräämisoikeuden on ulotuttava elämän viimeisiin hetkiin asti. Lastensuojelussa lapsen etu on asetettava hallinnollisten rakenteiden ja aikuisten oikeuksien edelle.

Järjestöille annettua rahallista tukea on uskallettava tarkastella kriittisesti. Järjestöissä on paljon sisäkkäisyyksiä, jolloin on olemassa järjestöjä, joiden tarkoitus on lähinnä ajaa jäsenjärjestöjensä etuja. Esimerkiksi Suomen sosiaali ja terveys ry saa 3 miljoonaa euroa suoraa rahaa valtiolta, vaikka järjestön tarkoituksena on auttaa jo valmiiksi julkisen tuen varalla toimivia sosiaali- ja terveysjärjestöjä. Kattojärjestöjen toimintaa pitäisi rahoittaa jäsenmaksuilla, niin edes järjestöjen keskeinen tulosvastuu säilyisi.

- **Joustavoitetaan sosiaalityön kelpoisuusehtoja.** Pula laillistetuista sosiaalityöntekijöistä on krooninen. Sallitaan sosionomien (AMK) laajempi käyttö tehtävissä, joissa maisterintutkinto ei ole välttämätön, ja kohdennetaan sosiaalityöntekijät vaativimpaan työhön, kuten lastensuojelun päätöksentekoon.

- **Laajennetaan palvelusetelin ja henkilökohtaisen budjetin käyttöä kotihoidossa, vammaispalveluissa ja omaishoidon vapaissa.** Asiakas tietää itse parhaiten, mikä palvelu toimii hänen arjessaan. Samalla syntyy kilpailua, joka parantaa laatua ja hillitsee kustannuksia.

- **Tunnistetaan, että vastuu omaisten hoitamisesta korostuu tulevaisuudessa.** Lisätään omaisten roolia ikäihmisten hoidossa, mutta varmistetaan omaishoitajille riittävä toimeentulo ja palvelut. Lisätään tavoitteellisesti myös perhehoitoa vaihtoehtona ympärivuorokautiselle hoivalle.

- **Lisätään yhteisöllistä asumista.** Puretaan kaavoituksen ja rahoituksen esteitä yhteisöllisen asumisen ja palvelutalojen väliltä. Kaikki eivät tarvitse ympärivuorokautista hoivaa, mutta moni tarvitsee turvallisemman kodin kuin omakotitalon yksinäisyys.

- **Laillistetaan saattohoitopotilaiden eutanasia.** Mahdollistetaan lääkkeellisen eutanasian saanti saattohoidossa tilanteessa, jossa lääkäri puoltaa hoidettavan eutanasiapäätöstä. Kirjataan oikeus eutanasiaan osana potilaan itsemääräämisoikeutta.

- **Saadaan tieto liikkumaan viranomaisten välillä.** Poistetaan tietosuojasääntelyn tarpeettomat esteet koulun, lastensuojelun, päihdepalveluiden ja poliisin tiedonvaihdolta. Liian moni nuori putoaa järjestelmien väliin, koska kukaan ei näe kokonaiskuvaa.

- **Mahdollistetaan lapselle toissijainen virallinen kotiosoite.** Erotilanteissa lapsella voi olla kaksi kotia, joissa asuu yhtä kauan. Nykyinen järjestelmä ei ota vielä tätä huomioon, vaan lapselle pitää määrittää viralliseksi osoitteeksi vain toinen. Väestörekisteri, koulupaikka, seurakunta, terveydenhuolto ja muut palvelut edelleen määräytyivät ensisijaisen osoitteen mukaan.

- **Vapautetaan tukiperhetoiminnasta maksettavat hoitopalkkiot ja kulukorvaukset verottomiksi tuloiksi.** Tukiperhetoiminta tarjoaa konkreettista apua perheen jaksamiseen. Tämä säännöllinen tuki voi katkaista kehityskulun, joka muutoin johtaisi raskaampiin sosiaalipalveluihin, kuten intensiiviseen perhetyöhön tai lastensuojeluun. Nykyinen verokohtelu, jossa hoitopalkkiot ja kulukorvaukset lasketaan ansiotuloveron piiriin, heikentää tukiperhetoiminnan houkuttelevuutta. Tukiperhetoimintaa ei voi rinnastaa ansiotyöhön, vaan se tulee tunnistaa vapaaehtoistyönä, jossa korvaukset kattavat todellisia kuluja.

- **Tehdään adoptiosta osa lastensuojelun keinovalikoimaa.** Pahimmissa lastensuojelutilanteissa adoption mahdollistaminen ilman biologisten vanhempien suostumusta olisi lasten edun kannalta parasta. On epäoikeudenmukaista, miten vähän sijaisperheillä on päätösvaltaa lapsesta, vaikka lasta saatetaan pitää osana perhettä vauvaiästä täysi-ikäisyyteen asti.

- **Leikataan lisää STEA-rahoituksesta.** Lähtökohtaisesti valtion ei pitäisi rahoittaa kolmatta sektoria, koska se vie toiminnan valtioriippuvaiseksi oikean kansalaislähtöisyyden sijaan. Keskitetään jäljelle jäävä valtion taloudellinen tuki niille järjestöille, jotka toteuttavat todistettavasti tärkeitä kansallisia palveluita, kuten kriisipuhelin ja ensiapukurssit. Puretaan päällekkäisiä tukia: rahoitetaan valtakunnallisia liittoja, jotka delegoivat paikalliselle tasolle tukea tai rahoitetaan suoraan vain paikallisia toimijoita. Edunvalvontaan ei pitäisi kulua veronmaksajien rahaa.

Liberaalimpaa päihdepolitiikkaa

Kokoomusnuoret on emopuoluettaan liberaalimpi päihdepolitiikassa, vaikka tunnistaa päihteisiin liittyvät riskit. Päihdehaittojen vähentämisen ensisijaisina työkaluina toimivat valistus ja yksilön ongelmiin sekä niiden ennaltaehkäisemiseen keskittyvän hoidon tarjoaminen.

Alkoholijuomien myyntiä on Orpon hallituskaudella vapautettu yleiseurooppalaiseen suuntaan. Käymisteitse valmistettujen alkoholijuomien prosenttiraja nousi 8,0 prosenttiin kaupoissa, alkoholituotteita saa tilata netistä ja Alkon aukioloaikoja laajennettiin.

Kokoomusnuoret kuitenkin ihmettelee käymisteitse valmistettujen tuotteiden suosimista, mikä näkyy myös alkoholiverolain uudistuksessa. Alkoholivahvuus vaikuttaa terveyteen samalla tavalla huolimatta

juomatyypistä, ja uusi tilanne on epäreilu esimerkiksi tislaamoille.

Orpon hallitus otti nikotiinipussit tupakkalain piiriin. Kokoomusnuoret ei ole samoilla linjoilla, sillä nikotiini aiheuttaa selvästi vähemmän haittaa kuin tupakka. Myös makujen salliminen vain minttuun ja mentholiin houkuttelee tuontia ulkomailta. Suomi häviää verotuloja, mutta joutuu elämään haittojen kanssa, mikäli saatavuutta kiristettäisiin vielä enemmän.

Laittomien päihteiden haittoja ei onnistuta hillitsemään koventamalla rangaistuksia. Huumekuolemat huolestuttavat, koska kuolleet ovat poikkeuksellisen nuoria. Käytön kriminalisointi leimaa käyttäjät rikollisiksi ja ajaa heidät piiloon. Rangaistuksen pelko estää hakeutumasta hoitoon tai hälyttämästä apua yliannostustilanteessa. Kokoomusnuoret katsoo, että huumeiden käyttö on ensisijaisesti terveysongelma, ja poliisin resurssit tulee kohdistaa kauppaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen.

Lainsäädännön on erityisesti suojattava lapsia sekä niitä, jotka joutuvat kärsimään muiden päihteiden käytöstä. Päihdesairauksien hoitovastuu tulisi siirtää kokonaisuudessaan sosiaalipalveluista terveyspalveluihin niin, että sosiaalipalvelut tukevat palveluita enää vain päihteiden käytön seurausten hallinnassa.

- **Puretaan tiukkaa alkoholilainsäädäntöä.** Sallitaan kaikkien alkoholituotteiden myynti kaupoissa ja puretaan Alko. Alkoholituotteiden markkinointi tulisi sallia riippumatta prosenttirajasta. Lasketaan alle 8-prosenttisten alkoholituotteiden ostoikäraja 16 ikävuoteen ja väkevien alkoholijuomien ostoikäraja 18 ikävuoteen.

- **Uudistetaan katsomoiden sääntely elävän kannattajakulttuurin tueksi.** Sallitaan anniskeltujen juomien nauttiminen omalla paikalla katsomossa ilman, että koko katsomo on varattava täysi-ikäisille. Ravintoloissakaan alaikäisiä ei eroteta omaan tilaansa. Sallitaan soihtujen ja savujen valvottu käyttö Norjan mallin mukaisesti: siellä jalkapallo on kesästä 2024 saanut poikkeusluvalla käyttää niitä, kun tuotteet ovat sertifioituja, käyttäjät tunnistettavia täysi-ikäisiä ja käyttö on rajattu merkityille alueille.

- **Ohjataan alkoholin kulutusta anniskelupaikkoihin.** Vapautetaan ravintoloiden aukioloajat ja muutetaan alkoholin arvonlisävero verovähennyskelpoiseksi yrityksille. Näin edistetään sosiaalista juomakulttuuria, jossa alkoholin käyttö on valvottua. Samalla helpotetaan ravintola-alaa taloudellisesti, lisäten työllisyyttä ja elävöittäen paikallista kulttuurielämää.

- **Lisätään tupakan kanssa kilpailevien tuotteiden saatavuutta.** Sallitaan vaporisaattoreiden ja nikotiinipussien makuaineet. Sallitaan ostaminen netistä myös Suomen ulkopuolelta.

- **Kannabiksen käyttö, hallussapito, valmistus ja myynti laillistetaan.** Kannabiksen myyntiä ja valmistusta tulisi säännellä vahvasti ja sitä tulisi verottaa tupakkaan verrattavissa olevana tuotteena.. Kannabiksen haittavaikutukset ovat tutkitusti vähäisempiä kuin esimerkiksi alkoholin haittavaikutukset. Kannabiksen laillistaminen ehkäisisi järjestäytynyttä rikollisuutta, toisi valtiolle verotuloja pimeän kaupan edesauttamisen sijaan sekä mahdollistaisi puhtaamman ja turvallisemman kannabiksen myynnin.

- **Laajennetaan ja pidennetään tahdonvastaista päihdehoitoa vakavissa tilanteissa.** Tahdonvastaisesta päihdehoidosta olisi apua esimerkiksi raskaana oleville äideille ja toistuviin rikoksiin syyllistyville.

Perheellistymiseen kaikki mahdollisuudet

Perhe on yhteiskunnan perusyksikkö. Kaikki rakentuu sen varaan, sillä perheessä kasvetaan, opitaan välittämään toisista ja kannetaan vastuuta. Kun perheet voivat hyvin, se näkyy julkisella sektorilla vähempänä palveluntarpeena. Lasten kasvattaminen ja arjen pyörittäminen on yksi arvokkaimmista asioista, joita ihminen voi tehdä, ja sen on näyttävä myös päätöksenteossa. Siksi tarvitaan perhemyönteistä politiikkaa.

Perheen perustaminen on lykkääntynyt. Monien perheiden lapsiluku on pienempi kuin olisi toivottu. Ensisijaisena tavoitteena on madaltaa perheen perustamisen kynnystä nuorena. Myös hedelmöityshoitojen saatavuus on tulevaisuudessa keskeinen kysymys.

Huoltosuhdetta ei korjata pelkästään maahanmuutolla. Vuonna 2025 vieraskielisten naisten kokonaishedelmällisyysluku oli 1,37, suomenkielisten 1,29 ja ruotsinkielisten 1,51. Työperäinen maahanmuutto

ei pitkällä tähtäimellä estä huoltosuhteen heikkenemistä, ellei maahan oteta jatkuvasti enemmän ulkomaalaisia.

Poliitikkojen tehtävänä ei ole määritellä kuinka monta lasta perheessä tulisi olla, mutta hyvänä politiikkana voidaan pitää perheellistymisen esteiden purkamista. Kokoomusnuoret katsoo, että tahattoman lapsettomuuden ehkäiseminen on yhteiskunnalle tärkeää matalan syntyvyyden maassa.

- **Otetaan käyttöön vapaaehtoinen perheverotus.** Aviopuolisot voivat valita tulla verotetuiksi yhteisenä verotusyksikkönä. Progressiivisessa verotuksessa perhe, jonka tulot tulevat pääosin yhdeltä vanhemmalta, maksaa merkittävästi enemmän veroa kuin perhe, jossa samat tulot jakautuvat tasaisesti kahdelle. Perheverotus kohtelisi yhtä suuria perhetuloja tasavertaisesti.

- **Annetaan vanhempien päättää itse, miten perhevapaat jaetaan.** Perheet tuntevat oman tilanteensa parhaiten, eikä valtion tehtävä ole määrätä, kumpi vanhempi on kotona ja kuinka kauan. Säilytetään kotihoidon tuki, jotta pienituloisillakin perheillä on valinnanvapaus lapsen hoitomuodon suhteen ja että varhaiskasvatuksen kustannukset eivät tule kunnille mahdottomiksi.

- **Jaetaan vanhemmuudesta aiheutuvat kustannukset työnantajien kesken enemmän.** Perhevapaakorvaus tulisi laajentaa koskemaan molempien vanhempien työnantajia ja vastaamaan todellisia kustannuksia. Rahoituksen voisi toteuttaa esimerkiksi työttömyysvakuutusmaksun kaltaisella järjestelmällä. Nykyinen 2 500 euron korvaus maksetaan vain naisen vanhemmuudesta, ja kustannukset kasautuvat naisvaltaisille aloille.

- **Poistetaan aviopuolisoiden välisistä lahjoituksista lahjavero.** Raja lahjoituksessa on 7 500 euroa kolmen vuoden ajalta, mutta summa ei vastaa perhe-elämän realiteetteja, joissa puolin ja toisin voidaan tukea kumppania. Puolisoilla on oletusarvoisesti jo avio-oikeus toisen omaisuuteen, joten varallisuuden siirtämisestä puolisoiden välillä ei pitäisi periä veroja.

- **Toteutetaan 30–40-vuotiaille yksi hedelmällisyysseulonta.** Tutkimuksista saataisiin tärkeää tietoa perheellistymistä varten sekä kerättäisiin kansallista dataa tilastointiin. Vahvistetaan myös tietoisuutta hedelmällisyydestä osana seksuaaliterveyttä, sillä sekä miesten että naisten tulisi ymmärtää paremmin biologinen kehys perheellistymiselle.

- **Tarjotaan hedelmöityshoitoja enemmän ja perhemuodosta riippumatta.** Nostetaan julkisen sektorin lapsettomuushoitojen lapsilukurajoite kahdesta neljään. Lapsettomuudesta kärsivät myös he, joiden hedelmällisyys on heikentynyt vasta ensimmäisen tai toisen lapsen jälkeen, ja he ovat keskeisessä asemassa syntyvyyden nostamisessa.

- **Sallitaan ei-kaupalliset sijaissynnytykset.** Sijaissynnytys mahdollistaisi biologisen lapsen saamisen samaa sukupuolta oleville pareille ja niille naisille, jotka eivät terveydellisistä syistä pysty tulemaan raskaaksi tai synnyttämään. Turvataan lasten oikeudet sijaissynnytystilanteissa.

- **Madalletaan sterilisaation ikärajaa nykyisestä 30 vuoden ikärajasta 25 vuoteen.** Kunnioitetaan ihmisen omaa päätäntävaltaa perheenmuodostuksessa. Sterisilaatio mahdollistaa monille hormonittoman ehkäisymuodon ja on osa ihmisen itsemääräämisoikeutta. Toisaalta sterilisaatio on lähtökohtaisesti peruuttamaton, joten täysi-ikäisyyden sijasta ikäraja on hieman korkeampi.

Toimeentuloturvaa saatava tiukoin ehdoin

Kokoomusnuorten mielestä valtiolla ei ole lähtökohtaisesti velvollisuutta kustantaa työkykyisten joutenoloa. Matalapalkkaisenkin työn vastaanottaminen pitää aina olla kannattavampaa kuin etuuksilla eläminen. Toisaalta Kokoomusnuoret tunnistaa tarpeen turvata ihmisarvoinen elämä ja riittävä toimeentulo niille, jotka eivät pysty elättämään itseään.

Passivoivan vaikutuksen lisäksi suomalaisen tulonsiirtopolitiikan vitsauksena on raskas järjestelmä, joka siirtää varallisuutta keskituloisilta keskituloisille. Byrokraatit tietenkin ottavat välistä. Tulonsiirrot tulisi pyrkiä minimoimaan sellaisilta henkilöiltä, jotka tulevat toimeen ilman julkista apua, mikä tarkoittaa universaalien tukien karsimista.

Orpon hallitus lupasi uudistaa sosiaaliturvaa yksinkertaisemmaksi ja kannustavammaksi. Muutokset ovat koskeneet eniten työttömyysturvaa, asumistukea ja toimeentulotukea. Kokoomusnuoret pitää raikkaana tuulahduksena sitä, että viimeinkin hallituksessa halutaan tarkastella toimeentuloturvaa paisuttamisen

sijaan. Tällä kaudella työmarkkinatuen ja peruspäivärahan kokonaisuudistus toi yksinkertaisemman yleistuen. Kuitenkin Kokoomusnuoret haluaa nostaa kunnianhimon tasoa.

- **Rajataan tukipolitiikasta ulos universaalit tuen muodot.** Universaaleilla tuilla tarkoitetaan sellaisia tuen muotoja, jotka kohdistuvat laaja-alaisesti kansalaisiin huolimatta tulotasosta. Esimerkiksi valtion ei tule subventoida riskejä korko- ja sähkömarkkinoilla tai antaa rahaa jokaisesta lapsesta huolimatta tulotasosta.

- **Muutetaan ansiosidonnaista työttömyysturvaa kannustavammaksi.** Uudistetaan maksuja niin, että huomattavasti korkeampaa ansiopäivärahaa saa alussa, mutta ansiosidonnaisen kestoa lyhennetään 300 päivään huolimatta työhistorian kestosta.

- **Otetaan sosiaaliturvan ehdoksi valmius muuttaa Suomen sisällä työn takia.** Nyt työtön voi kieltäytyä tarjotusta työstä seuraamuksitta, jos päivittäinen työmatka ylittää kolme tuntia. Velvollisuutta muuttaa työn perässä ei ole, mikä sulkee työnhaun käytännössä oman asuinseudun sisälle. Samaan aikaan alueiden välillä on pysyviä eroja sekä työttömyydessä että työvoimapulassa. Kun etuutta maksetaan asuinpaikasta riippumatta, julkiset varat tukevat tosiasiassa kohtaanto-ongelmaa.

- **Sulautetaan asumistuki toimeentulotukeen asumislisäksi.** Asumistuen kokonaisuus maksaa noin 2 miljardia vuodessa, minkä vuoksi sitä on tarkasteltava perusteellisesti valtiontalouden tasapainottamiseksi. Asumiskustannukset tulisi huomioida tarveharkintaisessa toimeentulotuessa kuten muutkin välttämättömät menot. Tämä yksinkertaistaa sosiaaliturvan lähteitä ja tuo säästöjä, kun asumistuen tarve arvioidaan yksilökeskeisesti.

- **Palautetaan toimeentulotuki Kelalta kuntiin tai hyvinvointialueille.** Perustoimeentulotuki kuuluisi arvioida osana laajempaa sosiaalityötä. Kelan käsittelyssä tuki on muuttunut liiaksi automatisoiduksi etuudeksi ilman kosketuspintaa hakijan elämäntilanteeseen.

- **Laaditaan enimmäismäärä toimeentuloturvalle kotitalouksittain.** Rajataan perustoimeentulotuen enimmäismenot tasolle, joka vastaa yleistuen, asumistuen, lapsilisien ja elatustuen yhteenlaskettua suuruutta. Nykyinen toimeentulotuki voi muodostaa merkittävän kannustinloukun varsinkin monilapsisissa perheissä.

Eläkejärjestelmän pyramidin purkaminen

Eläkkeet ovat ylivoimaisesti suurin julkinen menoerä. Valtion eläkelain mukaisiin eläkkeisiin kuluu 4,6 miljardia euroa. Viime vuosina on uutisoitu, kuinka parikymppiset eivät usko eläkkeeseen. Enemmistö on sitä mieltä, etteivät he hyödy järjestelmästä yhtä paljon kuin edelliset sukupolvet. Eläkkeet kertyvät niin, että työlliset maksavat tämänhetkisten eläkeläisten eläkkeet. Siksi nykyinen eläkejärjestelmä on riippuvainen syntyvyydestä.

Kokoomusnuoret toivoo, että yhä useampi heräisi siihen, kuinka lähes 25 % eläkemaksut ovat kohtuuton summa ottaa palkasta sivuun. Orpon hallituksen aikana toteutunut eläkeuudistus nostaa eläkesijoitusten riskitasoa, jotta eläkemaksuja ei tarvitsisi nostaa. Silti nuorten sukupolvelle jää musta pekka käteen: volatiliteetti kasvaa, ja vaikka osakesijoitusten osuuden kasvattaminen on itsessään positiivista, sukupolvien välinen taakanjako edelleen kasautuu nuorille sukupolville.

Kokoomusnuorten mielestä eläkejärjestelmää tulisi uudistaa niin, että tulevat sukupolvet rahastoisivat omat eläkkeensä. Muutos ei ole yksioikoinen, sillä tämän hetken eläkkeitä suojaa perustuslain tiukka tulkinta omaisuudensuojasta. On silti ensiarvoisen tärkeää, että muutos tehdään hidastelematta, jotta mahdollisimman moni sukupolvi voi siitä nauttia.

Marinin hallituksen aikainen YEL-uudistus oli katastrofi. Onneksi Orpon hallitus on tehnyt korjausliikkeitä, jossa yrittäjien eläkemaksun peruste vastaa paremmin yrittäjän todellisia tuloja. Silti muutos on yrittäjille ollut piinaa ja on nostanut kynnystä lähteä yrittäjäksi. Kokoomusnuorten mielestä tulisi palata aikaan ennen uudistusta ja aloittaa hiljalleen yrittäjien eläkkeiden rahastointi.

Kokoomusnuoret peräänkuuluttaa sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta. Se tarkoittaa, ettei eläkkeitä rajata sopeutusten ulkopuolelle. Julkisten menojen automaattisista indeksikorotuksista myös eläkkeiden kohdalla on luovuttava ja ne on alistettava joka kerta erilliselle poliittiselle päätökselle. Lisäksi on selvää, ettei eläkkeiden verotus voi olla yhdenvertainen ansiotuloverotuksen kanssa, sillä sukupolvien välistä tasapainoa on pakko hakea myös korkeista eläkkeistä.

- **Korjataan tällä hetkellä maksettavien työeläkkeiden summa vastaamaan enemmän eläkemaksun määrää.** Korkeiden eläkkeiden veronkorottamisen tulee olla vaihtoehto, mikäli eläkejärjestelmän rakenneuudistus ei toteudu. Näin ollen niin kutsuttua raippaveroa pitäisi kiristää tai ainakin perua vuoden 2026 tulotason alarajan muutos.

- **Korjataan YEL-uudistusta vielä lisää.** Työtulon määräytymisen pohjana ei tulisi olla eläkeyhtiön määräämä arvio keskimääräisestä työtulosta. Selvitetään myös rahastoinnin aloittamista ja yrittäjien siirtämistä nykyisestä eläkemallista henkilökohtaisempaan sijoittamisen malliin. Taataan yrittäjille vain takuueläke.

- **Nostetaan eläkeikä 70 ikävuoteen välittömästi.** Selvitetään pitkällä aikavälillä mahdollisuutta sitoa eläkeikä jokaisen yksilölliseen työkykyyn. Elinajanodotteeseen sidottu eläkeikä ei ole suurelle osalle optimaalinen. Moni joutuu siirtymään työkyvyttömyyseläkkeelle ennen virallista eläkeikää, kun taas toisilla olisi vielä vaikka vuosikymmen työpanosta jäljellä. Terveysteknologian avulla olisi mahdollista luoda oikeudenmukaisempi järjestelmä, jossa kaikki antavat kykynsä mukaan.

- **Poistetaan ansiosidonnaisesta ja tutkinnon valmistumisesta kertyvät työeläkkeet.** Eläkkeen tulisi muodostua palkattomilta jaksoilta siten, että työeläkettä kertyisi vain työnteosta, vanhempainvapaista ja varusmiespalveluksen ajalta.

- **Uudistetaan tuleville sukupolville eläkejärjestelmää niin, että eläkejärjestelmän kautta säästyy takuueläke ja oma eläketili.** Valtio takaa jokaiselle verovaroin rahoitetun takuueläkkeen, joka pitää nostaa tasolle, joka estää vanhuusköyhyyden. Kaikki sen yli säästetään henkilökohtaiselle eläketilille yhdysvaltalaisen 401(k)-mallin tapaan. Osa palkasta ohjataan tilille ennen veroja, työnantaja voi kartuttaa sitä lisää, ja säästöt verotetaan vasta eläkettä nostettaessa. Säästäjä päättäisi itse miten varat sijoitetaan. Tili on säästäjän omaisuutta eikä osa yhteistä kassaa, joten kuolintapauksessa varat siirtyvät perillisille. Irtikytkentä huoltosuhteesta on vakaampi järjestelmä.

- **Sopeutetaan rohkeasti myös eläkeläisten etuuksista.** Poistetaan eläkeläisten asumistuen erityisasema. Lisäksi kiristetään asumistuen varallisuusharkintaa myös eläkeläisille, jotta tukea ei makseta jatkossa omistusasujille. Eläkkeet eivät saa jäädä indeksien jäädyttämisestä pois, vaikka pienemmissä eläkkeissä toimeentulo on turvattava.

- **Sulautetaan eläkeyhtiöitä.** Selvitetään Valtion eläkerahaston, Kirkon eläkerahaston, Kelan toimihenkilöiden eläkerahaston ja Suomen Pankin eläkerahaston yhdistämistä Kevan yhteyteen. Arvioidaan myös kuinka moni yksityisen puolen työeläkeyhtiö, eläkekassa ja -säätiö on järjestelmän kannalta tarpeen. Hoitokulujen säästö palautetaan työeläkemaksujen alennuksena ja sijoituskulujen säästö parempina tuottoina.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Lapsille ja nuorille on tarjottava mahdollisuus kasvaa omaan potentiaaliinsa. Suomalainen koulutusjärjestelmä perustuu mahdollisuuksien tasa-arvolle, ja sen tärkein tehtävä on kouluttaa hyvinvoivia, uteliaita, aktiivisia, kriittisesti ajattelevia ja laaja-alaisen sivistyksen omaavia ihmisiä.

Suomessa kehitetään jatkuvasti eri koulutusmuotoja siilomaisesti, mikä on johtanut siihen, ettei koko koulutusjärjestelmää ja nivelvaiheita ole tarkasteltu riittävästi kokonaisuutena. Kokoomusnuoret katsoo, että jatkossa on yhä tärkeämpää kyetä hahmottamaan eri koulutusasteiden vaikutuksia toisiinsa sekä arvioitava ensin aiemmat uudistukset ennen kuin tehdään seuraavia.

Orpon hallitus on asettanut koulutuspolitiikan painopisteiksi perustaidot, oppimisen tuen ja koulutustason nostamisen. Hallitus on antanut lisäpanoksia erityisesti koulutus- ja osaamistason nostoon. Hallitusohjelman mukaan jokaisella peruskoulun päättävällä nuorella on oltava riittävät perustiedot ja -taidot toisen asteen opintoihin. Tutkimus- ja kehittämismenoja on tarkoitus nostaa neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä.

Laadukasta aikaa varhaiskasvatuksessa ja kotona

Laadukas varhaiskasvatus tarjoaa tukea perheen arkeen sekä ehkäisee sosiaalisia ongelmia ja oppimisvaikeuksia. Varhaiskasvatuspalveluissa on tärkeää hyödyntää kaikkia sektoreita, sillä

monituottajuudesta syntyvä kilpailu haastaa kunnallisia toimijoita tehokkuuteen ja laadun kehittämiseen.

Orpon hallitus on ryhtynyt erinomaisiin toimiin varhaiskasvatuksen velvoitteiden keventämiseksi, jotta ammattilaiset voivat keskittyä hoiva- ja opetustyöhönsä. Jatkossa varhaiskasvatuksen järjestäjät päättävät itse, miten varhaiskasvatusta suunnitellaan paikallisesti. Tämän tulisi olla kehityssuunta jatkossakin.

Perheiden mahdollisuutta valita myös yksityinen palveluntuottaja on vahvistettu. Varhaiskasvatuksella on nyt oma palvelusetelilaki, joka kieltää lisämaksut omavastuun päälle. Samasta ajankohdasta yksityisten päiväkotien lupamenettely korvattiin rekisteröinnillä, jossa toiminnan saa aloittaa vasta, kun viranomainen on tarkastanut yleiset edellytykset ja kunta toimitilat.

- **Lapsen osallistuminen varhaiskasvatukseen 3-vuotiaasta lähtien tulisi olla vanhempien sosiaalietuuksien ehto.** Maahanmuuttajien kotoutumisohjelmiin sidotaan osallistuminen varhaiskasvatukseen, koska vieraskielisille lapsille se on paras tapa integroitua.

- **Tarjotaan edelleen kotihoidon tukea, kunnes lapsi on täyttänyt kolme vuotta.** Joustavaa hoitorahaa kehitetään niin, että se mahdollistaisi nykyistä paremmin molempien vanhempien osa-aikatyön. Kotihoidon tukea myönnettäisiin vasta vähintään kolmen vuoden Suomessa asumisen jälkeen.

- **Asetetaan huoltajille velvollisuus ilmoittaa lapsen osallistuminen varhaiskasvatuksen ohjelmaan sitovasti.** Selkeä peruutuskäytäntö vähentää resurssien hukkakäyttöä, kun poissaoloista on ilmoitettava riittävän ajoissa. Tarkastellaan mahdollisuutta periä maksuja peruuttamattomista ajoista.

- **Nykyisiä kelpoisuusvaatimuksia on tarpeen tarkastella höllentävämmin kustannusten hillitsemisen ja henkilöstöpulan takia.** Varhaiskasvatuksen opettajien, sosionomien ja lastenohjaajien tulisi kaikkien saada osaamistasoaan vastaavia tehtäviä. Esimerkiksi sosionomien (YAMK) tulee tulevaisuudessa olla kelpoisia päiväkodin johtajan tehtävään.

- **Luovutaan kaksivuotisen esiopetuksen valmistelusta.** Kokeilu ei kaventanut lasten välisiä eroja perusopetuksen alussa arvioiduissa taidoissa, ja lasten sosioemotionaaliset taidot sekä akateemiset valmiudet kehittyivät keskimäärin yhtä nopeasti kaksivuotisessa esiopetuksessa kuin nykymuotoisessa järjestelmässä.

Perusopetukseen peruskorjaus

Perusopetuksen on annettava perustaidot elämään sekä jatko-opintovalmiudet toiselle asteelle. Peruskoulusta valmistuvilla pitäisi olla riittävät luku-, lasku- ja kirjoitustaidot, jotta puutteellinen osaaminen ei aiheuta lisätuen tarpeita ammatillisessa koulutuksessa tai lukiossa.

Suomalaisessa perusopetuksessa keskeistä on luokan- ja aineenopettajien pedagoginen vapaus. Järjestelmä tarvitsee kuitenkin muutoksia, jotta pääsemme takaisin PISA-tulosten kärkeen. Esimerkiksi hallituskauden aikana perusopetukseen on lisätty kaksi vuosiviikkotuntia äidinkieltä ja yksi matematiikkaa, oppimisen tuki on uudistettu ja mobiililaitteet ovat oppitunneilla pääsääntöisesti kiellettyjä.

Kansallisessa opetussuunnitelmassa ei ole määritelty selkeästi oppimisen sisältöä ja tavoitetasoa sille, mitä kouluissa pitää oppia. Tämän Orpon hallitus on onneksi ottanut asiakseen, sillä vähimmäisosaamisen määrittely oppiaineittain on tarkoitus tulla voimaan elokuussa 2027.

Kokoomusnuoret on pettyneitä siihen, miten Opetushallitus ei ole onnistunut nostamaan suomalaisen koulutuksen tasoa, vaikka virasto vastaa opetussuunnitelmista. Opetushallituksen kokonaisbudjetti on 440 miljoonaa euroa, mutta itse viraston toimintamenoiksi on budjetoitu noin 32 miljoonaa euroa, mukaan lukien 462 henkilötyövuotta.

Opetussuunnitelmassa on painotettu esimerkiksi ilmiöpohjaista oppimista, joka ajatuksena on pedagogisesti pätevä, mutta sen toteuttaminen käytännössä on osoittautunut hankalaksi. Kouluihin on puskettu liikaa kokeiluja, mikä on johtanut perustaitojen heikompaan oppimiseen.

- **Lakkautetaan Opetushallitus.** Koska PISA-tulokset eivät ole kääntyneet nousuun ja hankerahoitusta on kulunut hukkaan valtavia summia, Opetushallitus pitää lakkauttaa ja sen tilalle kehittää tehokkaampi oma yksikkö Opetus- ja kulttuuriministeriöön.

- **Perusopetuksen läpäisyvaatimuksena tulee olla riittävät lasku-, luku- ja kirjoitustaidot.** Otetaan käyttöön valtakunnalliset tasokokeet opetuksen laadun varmistamiseksi. Oppilaita on tarpeen mukaan uskallettava jättää luokalle matalammalla kynnyksellä.

- **Muutetaan oppivelvollisuus koskemaan peruskoulun läpäisyä sen sijaan, että se olisi sidottu täysi-ikäisyyteen tai toiseen asteeseen.** Oppivelvollisuuden pidentäminen osoittautui kalliiksi uudistukseksi, joka ei kohdistunut oikein. Keskitetään resurssit siihen, että jokainen on päässyt tasokkaan peruskoulun läpi.

- **Tunnistetaan lapset yksilöinä, jotka tarvitsevat kukin yksilöllisen määrän tukea.** Mahdollistetaan oppilaiden eriytyminen tasonsa vastaaviin luokkiin tai oppitunteihin. Yksilöllistämisellä tuetaan samaan aikaan niin heikommin pärjääviä kuin huippulahjakkuuksiakin.

- **Luovutaan inkluusiosta periaatteesta.** Siirrytään takaisin erityisluokkiin ja -tunteihin, koska ison yleisopetuksen ryhmän arjessa tukea on haastavaa saada tarpeeksi. Samalla se kuormittaa opettajia ja heikentää muun luokan työrauhaa.

- **Opettajalle tulee antaa riittävät valtuudet opetusrauhan ylläpitämiseen.** Oppitunneilla opettajan pitäisi saada ottaa pois häiritseviä tavaroita oppilailta, eikä tavaraa tule palauttaa sen arvon ollessa vähäinen, kuten tölkki tai karkkipussi.

- **Vahvistetaan taloustaitoja ja demokratiakasvatusta.** Oppilaiden taloustaitoja kehitetään lisäämällä henkilökohtaisen taloudenpidon oppisisältöjä. Sallitaan poliittisten nuorisojärjestöjen vierailla kouluissa, jotta politiikka olisi helposti lähestyttävää.

- **Lisätään liikunnan määrää opetussuunnitelmassa.** Opetetaan liikunnallisista elämäntavoista ja edellytetään peruskoulun läpäisyssä tavanomaista liikunnallisuutta. Kansallisen kunnon laskusuhdanne on käännettävä ja nuorena opitut liikunnalliset elämäntavat säilyvät koko aikuisiän.

- **Siirrytään yhteiseen katsomusaineeseen tai uskontotietoon.** Lasten jakaminen eri luokkiin heidän uskontonsa perusteella on haitallista. Yhteinen opetus ehkäisee segregoitumista ja radikalisoitumista sekä säästää resursseja.

- **Luovutaan vieraskielisten oppilaiden oman äidinkielen opetuksen julkisesta rahoituksesta.** Opetus on perusopetusta täydentävää ja vapaaehtoista, mutta sitä tuetaan Opetushallituksen valtionavustuksella. Lapsen oppimisen kannalta on tärkeintä turvata suomen kielen oppiminen eikä ulkomaisten kielten opettaminen ole tehokasta rajallisten opetukseen saatavilla olevien resurssien käyttöä.

- **Huolehditaan peruskouluissa suomalaisen kulttuuriperinnön vaalimisesta.** Vietetään kaikissa peruskouluissa itsenäisyyspäivän juhlaa. Mahdollistetaan jatkossakin muiden suomalaisten perinteikkäiden juhlien järjestäminen ja kulttuuriperinnöllisesti keskeisten laulujen laulaminen. Pidetään opetuksen sisällössä mm. suomalaisen kansanperinteen käsittely, Suomen historian ja suomalaisen identiteetin rakentuminen, keskeisten suomalaisten säveltäjien ja taiteilijoiden teoksiin tutustuminen, suomalaisten käsityötekniikoiden ja puutöiden opettelu sekä jokamiehenoikeuksien ja suomalaisen luontosuhteen opettaminen.

Osaamistasoa ylös toisella asteella

Toisen asteen koulutuksen tavoitteena on antaa nuorille valmiudet työelämään ja korkeakouluopintoihin sekä kasvattaa heistä sivistyneitä yhteiskunnan jäseniä. Vaalitaan nykyistä duaalimallia, jossa lukiokoulutusta sekä ammatillista koulutusta kehitetään omina koulutusmuotoinaan.

Pärjätäkseen tulevaisuuden työmarkkinoilla, koko ikäluokan tulisi suorittaa toisen asteen koulutus. Oppivelvollisuuden laajentaminen ei vielä ole ratkaissut tätä haastetta, ja sen vaikutuksia tuleekin seurata tiiviisti tulevaisuudessa. Haasteina ovat puutteelliset perustaidot, korkeat keskeyttämisprosentit sekä lisääntyneet tuen tarpeet. Siksi toisen asteen pakollisuutta tärkeämpää on huolehtia peruskoulun laadusta sekä toisen asteen oppilaitosten tarjoamasta riittävästä tuesta oppimiseen.

Ammatillisen koulutuksen reformi vuonna 2018 yhdisti nuorten ja aikuisten ammatillisen koulutuksen yhteen järjestelmään. Uudistus on osoittautunut ongelmalliseksi. Oppivelvolliset opiskelevat samoilla joustavilla suoritustavoilla kuin aikuiset, omaamatta kuitenkaan yhtä hyvää elämänhallintaa. Nuoret tarvitsevat säännöllisen opiskelurytmin, ohjausta ja yhteisöllisyyttä.

Orpon hallitus uudisti ammatillisen koulutuksen rahoitusmallia ja käynnisti kahdeksanvuotisen toiminnanohjauksen kokeilun. Ammatillisen koulutuksen 120 miljoonan euron sopeutus kohdistettiin aikuisiin, joilla on jo tutkinto suoritettuna eli aikuiskoulutukseen. Tämä on Kokoomusnuorten mielestä oikeansuuntainen ratkaisu, jotta nuorten oikeudesta laadukkaaseen ammattitutkintoon ei tingata.

Ammatillinen koulutus

- **Turvataan oppivelvollisille täydet opiskelupäivät ja viikot.** Palautetaan nuorten ammatilliseen koulutukseen riittävä lähiopetus ja selkeä opiskelurakenne, joka tukee nuoren kasvua ammattilaiseksi. Annetaan aikuisopiskelijoille omat joustavat suoritustavat, jotka vastaavat heidän erilaisia elämäntilanteitaan.

- **Parannetaan ammatillisten tutkintojen jatko-opintokelpoisuutta.** Laajennetaan ja vakiinnutetaan väylähakua useammille aloille. Yhtenäistetään ja yksinkertaistetaan aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista ammattikorkeakouluissa.

- **Vahvistetaan mahdollisuus ammatillisen koulutuksen rahoituspohjan laajentamiseen julkisen rahan lisäksi.** Kohdennetaan koulutusta entistä vahvemmin työelämän tarpeiden mukaisesti. Kehitetään ammatillisen koulutuksen yleissivistäviä opintoja nimenomaan kyseisten ammattien tarpeisiin.

Lukio ja ylioppilastutkinto

- **Turvataan lukiolaisen mahdollisuus suorittaa kaikki haluamansa valtakunnalliset opintojaksot kolmen vuoden aikana.** Opinnot tulisi suorittaa pääosin lähiopetuksessa, eivätkä ryhmäkoot saa olla liian suuria.

- **Sallitaan lukiolaisen syventyminen haluamiinsa aineisiin.** Pakollisten opintojaksojen suuri määrä ei saa estää sitä. Luovutaan esimerkiksi toisen kotimaisen kielen pakollisuudesta.

- **Luovutaan suomi / ruotsi toisena kielenä (S2) opetuksesta ja ylioppilaskokeista.** Lukio-opinnot edellyttävät lähtökohtaisesti riittävää suomen tai ruotsin hallintaa, ja opiskelija on osoittanut kielitaitonsa päästäkseen lukioon. Erillinen S2-oppimäärä antaa kannustimen suorittaa kieli heikompitasoisena parempien arvosanojen toivossa.

- **Luovutaan englanninkielisistä linjoista.** Suomen viralliset kielet ovat suomi ja ruotsi, eikä lukion laajentaminen muihin kieliin ole perusteltua. Vieraskielisille mahdollisuus suorittaa lukio ja ylioppilastutkinto englanniksi ei kannusta oppimaan tarvittavaa määrää kotimaista kieltä integroitumiseen. Ylioppilastutkinnon tarkoitus on olla kansallinen näyttö osaamisesta.

- **Otetaan käyttöön ylioppilastutkintojen kielikokeissa eurooppalainen viitekehys.** Ylioppilastutkinnon yhteydessä opiskelijoiden on saatava kansainvälisesti tunnustettu todistus kieliosaamisestaan.

- **Korkeakoulujen tulee hioa ylioppilastutkinnon pisteytyksiä vastaamaan enemmän tutkinnon sisältöä.** Nykyisen pisteytyksen tulisi suosia selkeästi niitä aineita, jotka valmistavat hakijaa haettuun alaan. Esimerkiksi lääketieteellisessä on järkevää painottaa pitkää matematiikasta, kemiaa ja biologiaa kun taas oikeustieteellisessä painotuspiste olisi järkevää olla äidinkielessä ja yhteiskuntaopissa luonnontieteellisten sijaan.

Laadukkaampaa korkeakoulutusta määrän sijaan

Suomalainen korkeakoulutus ja sen tuottamat osaajat ovat merkittävä pääoma ja kilpailuetu Suomelle. Korkeakouluasteen nostamisen tueksi Orpon hallitus on muun muassa lisännyt aloituspaikkoja ensisijaisesti ensikertalaisille ja talouskasvua tukeviin tutkintoihin. Kokoomuksen tavoite nostaa korkeakoulutettujan

nuorten aikuisten osuus kohti 60 prosenttia on jalo, mutta aiheuttaa samalla huolia rahoituksen riittävyydestä ja tutkintoinflaatiosta.

Kokoomusnuorten mielestä korkeakoulutettujen määrää tulee nostaa OECD-maiden keskitason suuntaan, mutta ei itseisarvoisesti tarkat prosenttiluvut silmissä. Korkeakouluasteen nostossa on otettava huolellisesti huomioon, ettei aloituspaikkojen nostaminen heikennä korkeakoulutuksen laatua, ja että ennestään historiallisen korkea korkeakoulutettujen työttömyys ei nouse.

Kokoomusnuoret näkee tärkeänä opiskelijoiden vapauden opiskella itselleen sopivalla tavalla, mutta myös sen, että suurempi osa valmistuisi korkeakouluista tavoiteajassa. Lisäksi vaikka korkeakoulutuksella on sivistyksellinen arvo, tulevaisuudessa korkeakoulujen aloituspaikkoja tulee kohdentaa vielä tarkemmin työvoiman kysynnän mukaisesti.

Opiskelijan toimeentulosta on nostettava, kuinka Suomessa on turvattu sekä maksuton koulutus että laaja opiskelijoille räätälöity sosiaaliturva. Kansainvälisesti vertailtuna se on paljon, eikä mikään maa pysty antamaan sekä maksutonta koulutusta että turvaamaan opiskelijan riittävän toimeentulon opiskeluiden ajalta ilman lainaa. Kokoomusnuorten mielestä hallituskauden päätös muuttaa opintolainahyvitys kaksiportaiseksi ja nostaa huoltajakorotusta on jo hyviä kädenojennuksia toimeentuloon.

- **Helpotetaan päätöstä ottaa vastaan korkeakoulupaikka.** Opiskelijan tulisi menettää ensikertalaisuus vasta suoritettuaan 60 opintopistettä korkeakoulussa.

- **Luovutaan ylioppilaskuntien pakkojäsenyydestä.** Perustuslaki turvaa vapauden kuulua tai olla kuulumatta yhdistyksiin. Ylioppilaskunnilla ei ole mitään välttämätöntä ja lakisääteistä perustetta olla poikkeus tähän. Nykyiset lakisääteiset tehtävätkin ovat tosiasiassa onttoja kirjauksia, joita voi toteuttaa hyvin ilman pakkojäsenyyttä.

- **Peritään pieniä lukukausimaksuja toisesta samantasoisesta korkeakoulututkinnosta.** Näin vähennetään koulutuksen kasautumista ja julkisten resurssien tehotonta käyttöä. Vastikkeellisuus kannustaa opiskelemaan aktiivisesti ja valmistumaan tavoiteajassa. Pienikin rahasumma asettaisi kynnyksen perusteettomaan läsnäoloon korkeakoulussa esimerkiksi opiskelijastatuksen takia.

- **Jatketaan opintorahan ja opintotuen asumislisän indeksijäädytystä myös seuraavalla vaalikaudella.** Suomessa opiskelijan toimeentulo on turvattu kansainvälisesti poikkeuksellisen kattavasti, ja valtion takaama opintolaina on edullinen tapa rahoittaa opinnot. Koska koulutuksen hyöty kertyy pitkälti opiskelijalle itselleen korkeampina elinkaarituloina, tuen mahdolliset korotukset kohdistetaan jatkossa opintolainaan eikä vastikkeettomiin etuuksiin.

- **Hyväksiluetaan sujuvammin aiemmat suoritukset sujuvan etenemisen takaamiseksi.** Korkeakouluopiskelijoille tulisi mahdollistaa siirtymät vastaavien koulutusohjelmien välillä. Mikäli aiemmat suoritukset ovat koulutusalaan sopivat, tulee ne sisällyttää tutkintoon, vaikka ne olisi hankittu ennen kyseisen korkeakoulun opinto-oikeuden alkamista.

- **Uudistetaan korkeakoulujen rahoitusjärjestelmää ja siirretään painotusta tutkintojen määrästä työllistymiseen.** Yliopistosta valmistuneiden työllistyminen ja työllistymisen laatu muodostavat yhteensä vain 4 % rahoituksesta ja ammattikorkeakouluissa 5 %, vaikka juuri nämä mittarit kuvaavat osuvasti koulutuksen yhteiskunnallista tarvetta ja vaikuttavuutta. Suoritettujen tutkintojen määrän korostuminen rahoituksessa antaa väärät kannustimet.

- **Korkeakoulujen rahoitusmalli ei saa kannustaa korkeakouluja rekrytoimaan ulkomaalaisia opiskelijoita suomalaisten hakijoiden kustannuksella.** Joillekin korkeakouluille on osoittautunut houkuttelevammaksi täyttää opiskelupaikat globaaleilla markkinoilla sen sijaan, että panostettaisiin suomalaisten hakijoiden löytämiseen. Korkeakoulut perivät EU:n ulkopuolisilta lukukausimaksuja, joiden on tarkoitus kattaa heidän opetuksensa.

- **Korkeakoulutettujen pakollisesta ruotsin tai suomen kielen vaatimuksesta tulee luopua.** “Virkamiesruotsin” suorittamisvelvoite ei vastaa työelämän todellisia kielitaitotarpeita, vaan se sitoo sekä yliopiston että opiskelijan resursseja pois muista opinnoista.

- **Alempi korkeakoulututkinto tulee asettaa riittäväksi kelpoisuusvaatimukseksi nykyistä useampiin työtehtäviin julkisella sektorilla.** Kunnat, hyvinvointialueet ja valtio voivat toimia esimerkkeinä siitä, että työelämän muodolliset vaatimukset eivät ole turhan kireät.

- **Selvitetään Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön sulauttamista hyvinvointialueiden terveydenhuoltoon ja poistetaan samalla YTHS-maksu.** Korkeakouluopiskelijat ovat tuplavakuutettuja sekä julkisen terveydenhuollon että YTHS:n kautta, minkä takia järjestelmän päällekkäisyyttä on syytä tarkastella. Mikäli sulauttaminen ei ole järkevää, palautetaan YTHS:n piiriin kuitenkin gynekologiset ja muut seksuaaliterveydelliset erikoissairaanhoitopalvelut.

Vapaa-aikaa ei kuulu ensisijaisesti julkisen sektorin rahoittaa

Laaja julkisrahoitteinen tuki on tehnyt suomalaisen kansalaisyhteiskunnan käytännössä julkisen sektorin jatkeeksi. Aidon kansalaisyhteiskunnan luominen vaatii julkisen rahoituksen karsimista, jotta kansalaiset itse heräisivät tukemaan vapaaehtoisesti mieleistänsä toimintaa. Nyt tukipäätökset on ulkoistettu virkakunnalle, jotka päättävät byrokraattisesti eri tukien määrästä. Monesti järjestöihin siirretyt varat ovatkin vain turha tulonsiirto keskituloisten välillä, mikä johtaa resurssien tehottomaan käyttöön ja autonomian vähenemiseen.

- **Valtion rahoittamien järjestöjen, yhdistysten ja hankkeiden tukia tulee kriittisesti tarkastella ja vähentää.** Periaatteena tulisi olla järjestöjen julkisrahoitteisuus vain erityisen painavista syistä.

- **Vapautetaan rahankeräykseen liittyvää sääntelyä.** Luodaan Suomeen nykyistä vahvempi yksityisen rahoituksen kulttuuri kolmannen sektorin toimijoille. Rahankeräysluvan hakemisprosessista tulisi luoda yksinkertaisempi ja nopeampi. Automatisoitu sähköinen hakemusjärjestelmä nopeuttaisi käsittelyaikoja. Pienkeräyksen rajaa tulisi nostaa.

- **Puretaan kuntiin kohdistuvaa sääntelyä kulttuuri- ja nuorisopalvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen liittyen.** Kunnille annetaan vapautta ja vastuuta palvelujen laajuuden ja tuottamistavan määrittelyssä.

- **Kohdennetaan kulttuuripolitiikan julkinen rahoitus hankkeisiin, jotka vahvistavat kansallista identiteettiä ja yhteistä kulttuuriperintöämme.** Sivistyksen vaaliminen ja suomalaisen kulttuurin ja taiteen vahvistaminen tulisivat olla julkisen kulttuurirahoituksen ensisijaiset perusteet.

- **Suunnataan nuorille tarkoitettu tuki epäedullisessa asemassa oleville nuorille.** Laajat koko ikäluokkaa koskevat tuet, kuten harrastussetelit, eivät ole tehokas tapa jakaa apua. Siirretään painopistettä nuorisotyöhön ja vaikeasti yhteiskuntaan sopeutuvien nuorten kohtaamiseen.

- **Siirretään poliittisille nuorisojärjestöille maksettavat opetus- ja kulttuuriministeriön annettavat tuet puoluetuen piiriin.** Vaikka kyseessä ei ole Kokoomusnuorille edunmukainen tavoite, haluamme kuitenkin seistä suorana järjestöavustusten leikkausten linjalla. Siirretään poliittisten nuorisojärjestöjen rahoitus kokonaan puoluelain piiriin. Velvoitetaan puolueita tukemaan nuorisotoimintaansa ainakin 5 % osuudella budjetistaan, mikä on ollut nykyisenä vaatimuksena puolueiden naisjärjestöjen kohdalla.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

Nopeampaa, vaivattomampaa ja kauniimpaa rakentamista

Rakentamisen sujuvoittaminen edellyttää kaava- ja lupaprosessien nopeutta. Kokoomusnuoret korostaa, että kun asuntojen tarjonta vastaa kysyntää sekä hintojen ja vuokrien vaihtelu pysyy hallittuna, kotitalouksien taloudellista asemaa voi ennakoida helpommin ja työvoiman liikkuvuus paranee.

Orpon hallitus on ottanut askeleita sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja lupaprosessien digitalisoimiseksi, mutta järjestelmää olisi mahdollista kehittää pidemmälle. Nykyisin yleis- ja asemakaavat määrittelevät tarkasti, mitä tontille saa rakentaa ja mihin tarkoitukseen. Kokoomusnuorten mielestä kaavoitus voisi kuitenkin perustua enemmän poissulkeviin rajoituksiin kuin kainkeisiin yksityiskohtaisiin määräyksiin.

Lisäksi kaikessa rakentamisessa on huomioitava, millaisen ympäristön se luo julkiseen tilaan. Kadut, aukiot, puistot ja rakennusten julkisivut kuuluvat kaikille, ja niiden laatu vaikuttaa jokaisen arkeen. Karu kaupunkiympäristö on yhteydessä stressiin ja alavireisyyteen.

Kauneus ei siis ole ylellisyyttä vaan osa ihmisten hyvinvointia. Rakennusten tulisi kestää vähintään melkein

vuosisadan ajan, joten rakennusvaiheessa tehdyistä lyhytnäköisistä päätöksistä ja piittaamattomuudesta maksetaan ennen pitkää vetovoiman heikkenemisenä ja purkuvalmiiden talojen ympäristökuormana.

- **Lakataan määräämästä tontin, rakennusten ja maa-alueen käyttötarkoitus tarkkaan yleis- ja asemakaavoituksessa.** Asetetaan vain tarpeelliset rakennuskiellot tai toimenpiderajoitukset yleis- ja asemakaavojen laatimisvaiheessa.

- **Laaditaan kaavoitukseen sitovat enimmäiskäsittelyajat.** Asuntotuotannon ja yritysten investointien ennustettavuutta on parannettava. Kaavan kesto on Suomessa käytännössä arvoitus kunnasta riippuen. Rakentamisluvalle säädettiin jo kolmen kuukauden käsittelyaikatakuu ja sama periaate on ulotettava kaavoitukseen.

- **Jaetaan rakennushankkeet riskiluokkiin.** Hankkeiden valvonta ja lupavaatimukset tulisi perustua niiden todellisiin turvallisuus-, ympäristö- ja yhteiskunnallisiin riskeihin. Näin matalariskiset hankkeet käsitellään kevyemmällä ja nopeammalla lupamenettelyllä. Yksinkertaisten pientalojen tai vähäisten muutostöiden ei pitäisi mennä saman lupamenettelyn piiriin kuin monimutkaiset ja vaikutuksiltaan laajat rakennusprojektit.

- **Lisätään valtion ja kuntien maa-alueiden luovutusta pitkäaikaisilla maanvuokrasopimuksilla.** Valtiolla ja kunnilla on hallussaan merkittäviä maa-alueita erityisesti kasvavilla kaupunkiseuduilla, joissa asuntotuotannon tarve on suurin. Avataan mahdollisuus lisätä tonttitarjontaa ilman, että julkinen sektori joutuu myymään maaomaisuuttaan huonoin ehdoin. Rakennushankkeiden toteuttamisedellytykset paranisivat alueilla, joilla tonttipula hidastaa rakentamista ja nostaa asumisen hintaa.

- **Kohdistetaan asumisen tuki niille, joille taloudellinen apu on välttämätön päivittäiseen elämiseen.** Julkisen sektorin ei tule jatkossakaan toteuttaa hintatuettua omistusasumista esimerkiksi helsinkiläisen Hitas-järjestelmän tavoin tai asuntolainojen korkojen verovähennyskelpoisuudella.

- **Siirrytään ARA-asuntotuotannosta kokonaan asumistukeen.** Asumistuki seuraa tuen saajaa, kohdistuu tulojen mukaan ja helpottaa liikkuvuutta työn perässä. ARA-asuntojen oikean käytön valvonta on tehotonta: tulot tarkistetaan lähinnä asukasvalinnan hetkellä, ja tuki valuu vuosikymmeniksi myös niille, jotka eivät sitä enää tarvitse.

- **Muutetaan asumistuki riippuvaiseksi suuremman alueen yleisestä kustannustasosta.** Tuen määrää ei saisi määrittää asunnon vuokran suuruus tai yksittäisen kaupungin vuokrataso. Kannustetaan kotitalouksia valitsemaan omaan elintasoon sopiva asumismuoto. Pitkällä aikavälillä uudistetaan koko asumistukijärjestelmä ja tarkastellaan sitä yhdessä toimeentulon kanssa.

- **Lievennetään asuntorakentamisen esteettömyysvaatimuksia.** Sääntely edellyttää, että lähes kaikki uudet asuinrakennukset täyttävät laajat esteettömyysvaatimukset. Tavoitteella on jalot tarkoitusperät, mutta yhdenmukainen sääntely ei ota riittävästi huomioon erilaisten rakennushankkeiden ja asuntotyyppien eriäviä käyttötarpeita. Esteettömyysvaatimukset ovat lisänneet rakentamisen kustannuksia ja rajoittavat erityisesti pienten asuntojen ja täydennysrakentamisen soveltuvien ratkaisujen toteuttamista.

- **Tunnustetaan klassisen arkkitehtuurin positiiviset vaikutukset ihmisten hyvinvointiin.** Tutkimuksissa on havaittu, että tietynlainen suunnittelu nostaa alueen viihtyvyyttä. Jos valtion arkkitehtuuripoliittisessa ohjelmassa myönnettäisiin perinteisen muotokielen vahvuudet, se lisäisi monimuotoisuutta ja antaisi suunnittelijoille viestin kartoittaa esteettisiä odotuksia. Kestävä asuntopolitiikka painottaa asukkaiden kiintymystä elinympäristönsä rakennuksiin ja tekee kaupunkisuunnittelusta pitkäikäisempää.

- **Priorisoidaan viheralueiden, puistojen ja puiden säilyttäminen sekä uudisistuttaminen kaupunkeihin, etenkin tiheästi asutuilla alueilla.** Runsas luonto omalla asuinalueella parantaa merkittävästi ilmanlaatua ja asukkaiden fyysistä sekä psyykkistä terveyttä. Etenkin tiheästi asutuilla alueilla puut puhdistavat ilmaa, vähentäen ihmisten riskiä altistua sairauksille.

- **Muodostetaan Suomeen rakennetun ympäristön ministeriö lisäämättä ministeriöiden määrää.** Keskitetään ministeriöön maankäyttöä, rakentamista, asumista, liikennettä sekä muuta rakennettua ympäristöä koskevat asiat. Sulautetaan loput ympäristöministeriöstä muihin ministeriöihin muodostamalla relevantteihin ministeriöihin ympäristö- ja ilmastoasiantuntijayksikkö.

Liikenneverkko on kuin Suomen verenkierto

Liikennepolitiikan tavoitteena on turvallinen ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä, joka nojaa hyväkuntoiseen infrastruktuuriin ja toimiviin markkinoihin liikennepalveluille. Pääväylien kunnon säilyttäminen edellyttää, että perustienpitoon osoitetaan riittävät resurssit.

Orpon hallitus on alentanut jakeluvelvoitetta, polttoaineveroa ja ajoneuvoveroa, ja ammattidiesel otetaan käyttöön. Vastaavasti veropohjaa on paikattu muualta: täyssähköautojen ja lataushybridien ajoneuvoverotusta sekä matkailuautojen käyttövoimaveroa korotettiin 1.1.2026 alkaen. Kokoomusnuoret odottaa vielä liikenteen suurempaa verouudistusta, jossa ajoneuvoverot ja jakeluvelvoite arvioidaan kokonaan uudestaan.

Kokoomusnuoret on pettyneitä tuoreeseen taksilain uudistukseen, jotka nostavat myös sovellustaksien kustannuksia turhaan. Taksiuudistus tehtiin hätiköidysti ilman asiantuntemusta sovellus- ja tolppataksien eri luonteesta.

- **Ylläpidetään tieverkkoa säännönmukaisesti.** Varmistetaan, että perusväylänpidon rahoitus kasvaa samassa suhteessa kuin väylien käyttö. Ennakoivan kunnossapidon sijaan nyt joudutaan tekemään korjaavia toimenpiteitä. Esimerkiksi rataverkon peruskorjaushankkeiden keskeyttäminen lisää myöhemmin tarvittavien korjausten määrää ja kustannuksia. Perusväylänpidon rahoitus tulisi siksi sitoa liikennesuoritteen ja kustannustason kehitykseen, jolloin ylläpidon taso ei määräydy ennakoimattomasti kausittain.

- **Laajennetaan riista-aidoitusta pääteillä.** Vuodessa hirvikolareita on yli 1800 ja ne maksaa kymmeniä miljoonia euroja. Riista-aita on tienpidon vaikuttavimpia yksittäisiä turvallisuustoimenpiteitä. Aidatuilla jaksoilla onnettomuudet ovat vähentyneet parhaimmillaan yli 90 prosenttia, mutta vaikuttavuus edellyttää riittävän pitkiä yhtenäisiä aitajaksoja ja aukkokohtien turvaamista.

- **Uudistetaan autoilua koskeva verotus kokonaan.** Poistetaan autovero uusimpaan Euro-päästöluokitukseen kuuluvilta ajoneuvoilta ja korotetaan autoveron progressiota korkeapäästöisille ajoneuvoille autokannan uudistamiseksi. Poistetaan käyttövoimavero diesel-, sähkö- ja hybridiautoista. Suomen autokanta on Euroopan vanhimpia, ja siksi on verotuksen keinoin pyrittävä autokannan uudistamiseen kohti ilmastoystävällisempiä malleja. Autoilun verotuksen taakkaa tulisi siirtää auton omistamisesta auton käyttämisestä syntyviin päästöihin.

- **Edistetään Eurooppalaisen raideleveyden rakentamista Ruotsista Suomeen.** Asetetaan etusijalle ratahankkeet, jotka vahvistavat huoltovarmuutta ja parantavat yhteyksiä liittolaismaihin. Kiristyneessä turvallisuuspoliittisessa tilanteessa investointien on ensisijaisesti tuettava Suomen puolustusta ja logistista toimintakykyä.

- **Nopeutetaan katutöitä asettamalla niille korkea päiväkohtainen vuokra.** Suomessa työmaat kestävät pitkään. Päivittäiset kustannukset kannustavat urakoitsijoita valmistumaan aikataulussa tai jopa etuajassa, mikä vähentää liikenteen häiriöitä ja parantaa asukkaiden elämänlaatua. Mahdollistetaan ympärivuorokautinen rakennustyö, jotta työmaiden kokonaiskesto vähenisi aiheuttaen mahdollisimman vähän haittaa asukkaille ja liikenteelle.

- **Säädetään sovelluspohjaiselle taksiliikenteelle perinteisestä tolppataksiliikenteestä erillinen laki.** Luovutaan sovellustaksien osalta ylimääräisestä sääntelystä, kuten pakollisista taksamittareista ja värillisistä rekisterikilvistä. Sovellustaksit ovat olleet tyypillisesti turvallisempia kuin tolppataksit, eikä niiden kautta pysty kiertämään veroja tai huijaamaan helposti asiakkaita. Uusi sääntely rankaisee uudempaa taksityyppiä turhaan ja vieläpä tehottomin keinoin.

- **Nimetään Helsinki-Vantaan lentoasema C.** G. E. Mannerheimin lentoasemaksi. Monen maan päälentoasema kantaa kansallisen merkkihenkilön nimeä, kuten Pariisin Charles de Gaulle tai Prahan Václav Havel. Marsalkka Mannerheim on keskeinen hahmo itsenäisen Suomen vakiintumisessa ja itsenäisyyden säilyttämisessä sotien aikana. Nimi tekisi historiamme näkyväksi jokaiselle maahan saapuvalle ja kunnioittaisi sukupolvia, jotka rakensivat itsenäisen Suomen.

Järkevä energiapolitiikka on yhteiskunnan ydin

Vuosikymmenien onnistuneen energiapolitiikan ansiosta Suomessa sähkön hinta on Euroopan edullisimpia. Seuraavana askeleena on koko energiantuotannon siirtäminen puhtaisiin tuotantomuotoihin, jotta

sähköistyvän liikenteen, lämmityksen ja teollisuuden kasvavaan energiantarpeeseen voidaan vastata tinkimättä ilmastotavoitteista.

Kokoomusnuoret on tyytyväisiä hallituksen uudistuksiin energiasektorilla. Ydinenergialain päivittäminen on ollut hallituskaudelle merkittävä hanke. Uudella lakipaketilla tuetaan erityisesti uusien pienydinvoimaloiden käyttöönottoa, mikä on ollut Kokoomusnuorten tavoite pitkään. Kokoomusnuoret myös iloitsee, että viimein koko Suomen poliittinen kenttä hyväksyy ydinvoiman tulevaisuuden teknologiaksi. Nyt on aika siirtyä ydinenergiassa uudelle tasolle.

Lisäksi hallitus helpotti uusien tehtaiden, konesalien ja voimaloiden pääsyä sähköverkkoon. Joustavien liittymissopimusten ansiosta liittyjä voi saada liittymän nopeammin sitoutumalla joustamaan kulutuksessaan verkon ruuhkahetkinä, ja Energiavirasto sai oikeuden vaatia muutoksia kantaverkkoyhtiön kehittämissuunnitelmaan. Kokoomusnuortenkin mielestä on järkevää käyttää olemassa olevaa verkkoa tehokkaammin ennen kuin kallista lisäkapasiteettia rakennetaan.

- **Edistetään teknologianeutraalia sääntelyä.** Lainsäätäjien ei tule valita tulevaisuuden voittajia, vaan asettaa tavoitteita, johon toimijat pyrkivät valitsemillaan keinoillaan markkinaehtoisesti. Puretaan päällekkäinen kansallinen ohjaus sektoreilla, jotka kuuluvat jo päästökaupan piiriin. Vähennetään toimialakohtaisia erillistukia.

- **Jatketaan kotimaisten biopolttoaineiden ja sivuvirtojen käyttöä lämmöntuotannossa.** Metsähake sekä teollisuuden ja yhdyskuntien sivuvirrat ovat kustannustehokas tapa vähentää päästöjä, ja ne parantavat samalla energiaomavaraisuutta ja huoltovarmuutta, koska polttoaine tuotetaan kotimaassa ja on varastoitavissa. Polttoon perustuva lämmöntuotanto on välttämätön osa kaukolämpöjärjestelmää huippukuormien ja pakkasjaksojen aikana, eikä sitä tule sulkea pois sääntelyllä.

- **Siirretään ydinvoimaloiden päätösvalta pois poliittisista reaktorikohtaisista päätöksistä.** Määritetään kriteerit hyväksytyille reaktoreille ja siirrytään asiantuntijatietoon perustuvaan tyyppihyväksyntäjärjestelmään. Tällainen malli perustaisi luvituksen teknisiin kriteereihin, mikä vähentäisi poliittista epävarmuutta ja nopeuttaisi investointien toteutumista.

- **Mahdollistetaan myös muiden maiden ydinjätteen loppusijoittaminen Suomen maaperälle rahallista korvausta vastaan.** Suomi on ensimmäinen maa maailmassa, jolla tulee olemaan toiminnassa oleva loppusijoitusratkaisu käytetylle ydinpolttoaineelle. Kyse on miljardiluokan vientipotentiaalista alalla, jolla Suomella ei olisi nyt kilpailijoita.

- **Turvataan kilpailukykyinen sähkön hinta suurten kulutuslaitosten lisääntyessä.** Tuotantoinvestointien on toteuduttava oikea-aikaisesti ja sähköjärjestelmään tarvitaan lisää joustavaa kapasiteettia. Datakeskusten pitää kattaa vuosittainen sähkönkulutuksensa uutta sähköntuotantoa koskevilla pitkäaikaisilla sähkönostosopimuksilla. Datakeskusten on varmistettava kulutustaan vastaava säätövoima tuulettomien jaksojen varalle.

- **Vastustetaan sähkötukia hintapiikkien aikana.** Pörssisähkösopimus on tietoinen valinta, jossa asiakas ottaa hintariskin vastineeksi keskimäärin edullisemmasta hinnasta. Kiinteähintaisia sopimuksia on tarjolla jokaiselle, joka haluaa siirtää riskin myyjälle. Jos valtio korvaa talvien hintapiikit jälkikäteen, se sosialisoi riskinoton ja luo epäterveen järjestelmän. Lisäksi hintasignaali heikkenee juuri niinä hetkinä, jolloin kulutusjoustoa eniten tarvitaan.

- **Carunan kansallistamisen sijaan kehitetään sähköverkkoliiketoiminnan valvontamallia.** Kansallistaminen maksaisi miljardeja, kun taas valvontamallilla voidaan myös puuttua kriittisen infrastruktuurin siirtohintoihin.

- **Edistetään turvetuotannon palauttamista Suomeen huoltovarmuuden turvaamiseksi.** Turve on hitaasti uusiutuva energiavaranto, jota Suomen tulisi hyödyntää osana kokonaisvaltaista huoltovarmuuden ja energiaomavaraisuuden edistämistä.

Realistista ja innovatiivista ilmastopolitiikkaa

Kokoomusnuorten ajattelu ympäristöstä sisältää yhdyskunta- ja energiapolitiikan lisäksi luonnonsuojelun ja ilmastotavoitteet. Talouskasvu ei saa kohtuuttomasti rasittaa ympäristöä, mutta kuitenkin vain talouskasvun avulla voimme vastata ilmastonmuutoksen ongelmiin. Samoin kuin tuleville sukupolville ei

tule jättää velkaista ja kestämätöntä julkista taloutta, ei heille tule myöskään jättää elinkelvotonta maailmaa. Ympäristön vaalimista on ajateltava ylisukupolvellisena kysymyksenä oikeudenmukaisuudesta.

Orpon hallituksen ilmastopolitiikka on ollut kaksipiippuista. Rakenteellisissa uudistuksissa on onnistuttu, kun teollisuus siirtyy nopealla aikataululla kohti puhdasta tuotantoa. Päästövähennyksissä sen sijaan ei olla lähelläkään vuoden 2035 tavoiteajassa. Maankäyttösektori on laskelmien tarkentuessa nettopäästölähde, ja VTT:n laskelmien mukaan Suomesta tulisi nykytoimin hiilineutraali vasta 2050-luvulla. Metsien hiilinielujen kysymys jäi niissä auki ja siirtyi tunnustetusti seuraavalle hallitukselle.

- **Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan tulee vahvistaa Suomen kilpailukykyä ja huoltovarmuutta.** Ilmastopolitiikan tavoitteena on hillitä ilmaston lämpenemistä kustannustehokkaasti siten, että taloudellinen kilpailukyky ja energiajärjestelmän toimivuus säilyvät. Politiikassa tulee myös tunnistaa YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -tavoiteohjelman jälkeisen ajan haasteet ja vastata niihin ennakoivalla päätöksenteolla.

- **Arvioidaan ilmastolakia ja vuoden 2035 hiilineutraalisuustavoitetta uudelleen.** Suomen on siirrettävä tavoiteajankohtaa vuodesta 2035 vuoteen 2050. Mikäli tätä siirtoa ei tehdä tai päädytään kompromissiin, on laadittava pikimmiten realistinen kustannusarvio kansantaloudelle hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi.

- **Varmistetaan Suomelle asema hiilidioksidin talteenoton edelläkävijänä.** Bioperäinen talteenotto tuottaa negatiivisia päästöjä, joita ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää. Suomen on vaikutettava päästökauppadirektiivin uudistukseen, jossa komissio esittää pysyvien hiilenpoistojen ostamista keskitetysti.

- **Edistetään kiertotaloutta hinnoittelulla ja tuottajavastuulla.** Puutteellinen kierrätys on tosiasiassa hinnoitteluvirhe, sillä niin kauan kuin neitseellinen raaka-aine ja jätteen polttaminen ovat halvempia kuin materiaalin korjaaminen tai kierrättäminen, kuluttajat valitsevat lyhytnäköisesti ympäristöä rasittavamman vaihtoehdon. Varmistetaan vastuun ulottuminen tuotteen koko elinkaaren kustannuksiin, jolloin kierrätettävyys näkyy valmistajan omassa kannattavuuslaskelmassa ja kuluttajille hinnoissa.

- **Ajetaan lainsäädäntömuutoksia, joilla parannetaan Suomessa tuotettujen kalojen oikeudellista suojaa.** Asetetaan selkeät raja-arvot altaiden tiheydelle, säädetään päivittäiset tarkastus- ja poistovelvoitteet, vahvistetaan valvontaa sekä ehkäistään tuotantoon liittyviä ympäristö- ja terveysriskejä.

- **Muistetaan julkisen sektorin merkitys vastuullisissa kulutusvalinnoissa.** Tehdään valtiosta, hyvinvointialueista ja kunnista edelläkävijöitä vähäpäästöisten ja resurssitehokkaiden ruokapalveluiden ja hankintojen toteuttamisessa huomioiden monipuolinen ruokavalio ruokahävikin pienentämiseksi. Tarjoillaan vankiloissa kokonaan vegaanista ruokaa.

Suojellaan myös eläimiä ja ympäristöä

Kokoomusnuorten mielestä luonnonsuojelun ei tarvitse olla ristiriidassa talouskasvun kanssa, vaan ne voivat täydentää toisiaan. Tällainen politiikka nojaa markkinamekanismien hyödyntämiseen ympäristönsuojelun välineenä, painottaen samalla innovaatioita ja teknologiaa kestävän kehityksen saavuttamiseksi. Globaalilla tasolla luonnon pitkäjänteinen suojeleminen vaatii korkeamman teknologian pääsyä vapaille markkinoille, mikä puolestaan on riippuvainen talouskasvusta ja investoinneista.

- **Laajennetaan ekologinen kompensaatio velvoittavaksi merkittävää luontohaittaa aiheuttavissa hankkeissa.** Vapaaehtoisuus ei riitä aiheuttaja maksaa -periaatteen toteutumiseksi, sillä sen ohjausvaikutus on rajallinen. Markkinoilla toimivien tahojen on pelattava samanlaisilla säännöillä, jotta kestävät liiketoimintamallit olisivat kannustavia.

- **Kehitetään ympäristöluvitusta ekologisesti kestävämmäksi lievennyshierarkian avulla.** Luvitusprosessilla on keskeinen vaikutus luonnon monimuotoisuuteen ja lieventämishierarkia useiden asiantuntijoiden, kuten Luontopaneelin, mukaan tärkeä uudistus. Lievennyshierarkia tarkoittaa, että ekosysteemille aiheutuva haitta tulee ensisijaisesti välttää, toissijaisesti minimoida ja viimesijaisesti korvata ja/tai ennallistaa.

- **Nojataan ympäristöä koskevissa päätöksissä tieteeseen.** Huomioidaan vaikutusarvioinnissa päätösten kansalliset ja kansainväliset ilmasto- ja luontovaikutukset, mukaan lukien mahdolliset hiilivuodot. Tilanteessa, jossa luonto- ja ilmastotoimien tarve on suuri, ei minkään ratkaisun kategorinen ulossulkeminen etukäteen ole viisasta tai vastuullista.

- **Panostetaan metsien kasvuun ja hyvään metsänhoitoon.** Fossiilisista irtautuminen vaatii siirtymistä kohti puutuotteita. Puu on biopolttoaine, jonka palaminen on osa luonnollista hiilen kiertoa. Huolehditaan, että tuhoisasta toiminnasta tulee tuntuvat sanktiot, mutta ei vaaranneta puun hyödyntämistä vaihtoehtoisena raaka-aineena muoville.

- **Painotetaan suurempien luonnonsuojelualueiden perustamista ja pienten suojelualueiden yhdistämistä ja kytkemistä toisiinsa.** Luonnon monimuotoisuus on Suomessa erityistä huomiota vaativa asia. Tämä tarkoittaa uhanalaisten lajien suojelutoimenpiteitä sekä kestävän metsätalouden ja kalastuksen käytäntöjä.

- **Tehdään Suomesta luontopositiivinen yhteiskunta.** Monet alueidemme ekosysteemit ovat heikentyneet niin paljon, ettei pelkkä lisävaurioiden ehkäisy enää riitä palauttamaan niiden toimintakyvyä. Tavoitteemme tulee täten olla tila, jossa ihmisten vaikutus luonnon monimuotoisuuteen on positiivinen.

- **Turvataan jäljellä olevat luonnontilaiset suot osana Helmi- ja METSO-ohjelmia.** Säilytetään ne hiilivarastoina sekä luonnon, valuma-alueiden ja virkistyskäytön suojelemiseksi. Suunnataan ennallistamistoimet ensisijaisesti heikkotuottoisille ojitetuille soille, joilla ilmastohyöty on suurin ja metsätaloudellinen menetys pienin. Ennallistamisen tulee perustua maanomistajan vapaaehtoisuuteen ja täyteen korvaukseen.

- **Uudistetaan CAP-tuet niin, että ne palkitsevat tuloksesta pelkän toimenpiteen sijaan.** Saaristomeren valuma-alueen maatalouskuormitus on yhä Suomen ainoa kohde HELCOMin pahimpien kuormittajien listalla. Ongelma ei ole tukien puute vaan se, että ne maksetaan pelkistä toimenpiteistä eikä vaikuttavuudesta. Siirretään painopistettä tulosperusteisiin korvauksiin, joissa maksetaan mitatusta ravinnetaseen paranemisesta. Suomen on ajettava tätä osana vuodesta 2028 alkavan CAP-kauden valmistelua.

- **Ehkäistään maatalouden lannoitepäästöjen kulkeutumista vesistöihin tai Itämereen.** Vesistöjen turvaaminen rehevöitymiseltä edellyttää toimia, jotka vähentävät saastumista, happamoitumista ja suojelevat Suomen vesistöihin kuuluvia lajeja. Tehostetaan Itämeren suojelua rantavaltioiden ja Euroopan unionin kanssa. Itämeren puhtautta ja herkkää vesistöä tukevia hankkeita ja innovaatioita tuetaan.

- **Ulotetaan nykyaikaiset kalatalousvelvoitteet myös vanhoihin vesilupiin ja nollavelvoitelaitoksiin.** Käytöstä poistuneiden patojen purkaminen on jo vakiintunutta politiikkaa, mutta suurin este vaelluskalakantojen elpymiselle ovat toiminnassa olevat laitokset, joiden luvat on myönnetty aikana, jolloin kalatalousvelvoitteita ei asetettu.

- **Kielletään tainnutuksettomalla rituaaliteurastuksella tuotetun lihan maahantuonti ja myynti.** Suomessa teurastettava eläin on aina tainnutettava, koska tainnutukseton teurastus aiheuttaa eläimelle huomattavaa kipua ja stressiä. Silti kaupoissa saa myydä esimerkiksi halal-tuontilihaa, jonka tuotantotapa olisi Suomessa laiton.

14. LIITTOKOKOUKSELLE TOIMITETUT ALOITTEET

Liittokokouksen käsiteltäväksi toimitettiin määräaikaan mennessä 0 sääntömuutosaloitetta ja 66 muuta aihealoitetta.

Julkisen talouden kestävyys **102**
1. Suomen on tavoiteltava pysyvää vaihtotaseen ylijäämää ... 102
2. Julkisen sektorin kuukausipalkkoja on alennettava 10 prosentilla ... 103
3. Poistetaan kasvun esteitä – vapaa poisto-oikeus käyttöön! ... 104
4. Pokerivoitoista ansiotuloverovapaita myös ammattipelaajille ... 105
5. Suomen on turvattava STT:n toimintaedellytykset ... 106
6. Maatalousjärjestelmä vähäpäästöiseksi ja resurssitehokkaaksi ... 106
7. Seksillä Suomi nousuun! ... 108

Turvallisuus ja oikeudenmukaisuus yhteiskunnan perustana **108**
8. Kommunististen ja kansallissosialististen totalitaaristen järjestöjen toimintaan puututtava ... 108
9. Suomalaisten arkaluonteisten tietojen säilyttäminen ja käsittely on pidettävä Suomessa ... 109
10. Suomen kansalaisuuden asumisaika on pidennettävä kahteentoista vuoteen ... 110
11. Suomen sosiaaliturvan tulee kuulua ainoastaan Suomen kansalaisille ... 111
12. Suomessa päättävät suomalaiset - Ulkomaalaisten äänioikeuden rajaaminen kunta- ja aluevaaleissa ... 111
13. Vasemmiston äänestysperäinen maahanmuutto lopetettava ... 112
14. Ukrainalaisten miesten tilapäinen suojelu on arvioitava uudelleen ... 113
15. Rikokseen tuomitut ulkomaalaiset on karkotettava Suomesta ... 113
16. Ei-kansalaiset ehdottoman vankeuden sijaan ulos! ... 114
17. Kaupunkitilan suursiivous ... 115
18. Ensikertalaisten näpistelijöiden sakottamiseen toimivaltuus vartiointiliikkeelle ... 116
19. Yleinen aseenkanto-oikeus ... 116
20. Translaki on arvioitava uudelleen ... 117
21. Droonisuojaverkot valmiiksi! ... 118
22. Droonien kehittämistä edistettävä ... 119
23. Suomelle oma ydinaseohjelma! ... 119
24. Sauli Niinistön linjan on ohjattava Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa ... 120
25. Vainikkalan rajanylityspaikan matkustajajunaliikenne on avattava mahdollisimman pian ... 121
26. Itärajan raideyhteydet ja matkailu Venäjälle suljettava pysyvästi ... 121
27. Näpit irti Kosovosta, Serbia! ... 122
28. Netanyahu telkien taakse: Suomen tuomittava Israelin teot Gazassa! ... 123
29. Kehitysapu lakkautettava: Käytetään rahat Suomen kansalaisiin! ... 124
30. Kehitysapu lakkautettava! ... 124

Kunnat, alueet ja hyvinvointi **125**
31. S-mafia kuriin! – Esteellisyyslainsäädäntö remonttiin ... 125
32. Naisten terveydenhuoltoa on parannettava ... 126
33. Sterilisaatiolaki on uudistettava ... 127
34. Yliopiston apteekit yksityistettävä! ... 128
35. Ravintoloiden anniskelun arvonlisävero on laskettava 13,5 prosenttiin ... 129
36. Syntyvyys nousuun – Anniskelun ALV alas! ... 129
37. Ravintola-alaan kohdistuvia veroja höllennettävä! ... 130
38. Seis penkkiurheilulle! - Viedään ihmiset omalta kotisohvalta katsomon penkeille! ... 131

Oppiminen, sivistys ja kulttuuri **132**
39. Opetushallitus lakkautettava ... 132

40. Opetushallitus tulee lakkauttaa! 132
41. Työelämäpainotteinen perusopetus osaksi valtakunnallista perusopetusta 133
42. Vieraskielisten oman äidinkielen opetus lopetettava 134
43. Lukukausimaksut vaarantavat pienten lukioiden tulevaisuuden 134
44. Maksuton kandi ja maisteri normiajassa on mahdollisuuksien tasa-arvon vähimmäistakuu 136
45. Opintorahan ja sen asumislisän indeksijäädytystä jatkettava tulevalla vaalikaudella! 137
46. Poliittisten nuorisojärjestöjen valtionavustuksia on leikattava 137
47. Rydmanin opeista mallia: STEA-avustukset kuriin! 138
48. Rydman on oikeassa! Järjestöjohtajien palkkakatto lakiin 139

Ylisukupolvinen ympäristö ja ilmasto 140
49. Vapautta vuokranantajille! 140
50. Jakeluvelvoitteen alentamisen lisäksi polttoaineveroja on kevennettävä 141
51. Suomen liikennemerkit on palautettava uudistusta edeltäneeseen malliin 142
52. Ohituskaistojen kaksisuuntaisen käytön mahdollistaminen 142
53. Autobahn-kokeilualue Pohjois-Suomeen! 143
54. Kessintie rakennettava Norjaan saakka! 143
55. Helsinki-Vantaan lentoasema nimettävä C. G. E. Mannerheimin lentoasemaksi 144
56. Rautatieasemille on taattava matkustajien peruspalvelut 145
57. Käteismaksamisen valmius takaisin julkiseen liikenteeseen 145
58. Hiilineutraali Suomi 2050 146
59. Istuntametsästys kiellettävä 147
60. Eläinten huvitappaminen kiellettävä 148
61. Kielletään tainnutuksettomalla rituaaliteurastuksella tuotetun lihan maahantuonti ja myynti Suomessa 149

Läheisyysperiaatteen Euroopan unioni 149
62. Voimakkaampi Länsi – Kokoomusnuorten julistauduttava Eurofederalisteiksi 149
63. Suomen tulee arvioitava EU:lle vaihtoehtoisia kansainvälisen yhteistyön järjestöjä 150
64. Suomen ei tule hyväksyä EU:n yhteisvelkaa 151
65. Ukrainan kauppaa on tuettava paremmin! 152

Kokoomuksen Nuorten Liitto 152
66. Kokoomuksen Nuorten Liitto Seta ry:n kannatusjäseneksi 152

Julkisen talouden kestävyys

1. Suomen on tavoiteltava pysyvää vaihtotaseen ylijäämää
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Suomen talouden pitkän aikavälin menestys perustuu siihen, että suomalaiset yritykset pystyvät tuottamaan maailmalle tuotteita ja palveluita, joille on kysyntää. Pienen ja avoimen talouden hyvinvointi on vahvasti sidoksissa vientiin, investointeihin ja kansainväliseen kilpailukykyyn.

Suomen vaihtotase kuvaa kansantalouden ulkoista tasapainoa. Suomen vaihtotase on pitkään ollut lähellä tasapainoa tai alijäämäinen. Vaihtotase oli esimerkiksi vuonna 2024 noin 1,2 miljardia euroa alijäämäinen, ja ennen vuotta 2025 se oli viimeksi ylijäämäinen vuonna 2021. Vuonna 2025 vaihtotase kääntyi jälleen 3,5 miljardin euron ylijäämäiseksi. Kehitys osoittaa, että Suomen ulkoinen tasapaino on vaihdellut merkittävästi eikä pysyvää ylijäämää ole saavutettu.

Tavoitteena tulee olla suomalaisen tuotannon, viennin ja kilpailukyvyn vahvistaminen siten, että Suomi pystyy pitkällä aikavälillä myymään ulkomaille enemmän korkean arvon tuotteita ja palveluita sekä houkuttelemaan Suomeen investointeja. Suomen vaihtotaseen pysyvä ylijäämä vahvistaisi Suomen nettovarallisuusasemaa

suhteessa ulkomaihin. Kun Suomesta viedään enemmän tavaroita ja palveluita sekä saadaan muita ulkomaisia tuloja kuin ulkomaille maksetaan, kansantalouden ulkomainen nettovarallisuus voi kasvaa.

Vaihtotaseen vahvistamisessa tulee kiinnittää huomiota myös tuontiin. Suomen tulee vähentää tarpeetonta riippuvuutta ulkomaisesta tuotannosta vahvistamalla kotimaista tuotantoa ja palveluita. Kotimaisen tuotannon ja palveluiden tulee olla aina ensisijainen vaihtoehto. Näin Suomessa syntyvä kysyntä tukee suomalaisia yrityksiä, työllisyyttä ja veropohjaa sekä vähentää tarpeetonta taloudellista riippuvuutta ulkomailta. Vaihtotaseen ylijäämän tulee olla pitkäjänteinen tavoite, ei vain suhdanteiden seurauksena syntyvä tilapäinen ilmiö.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään talouspolitiikkaa, jonka pitkän aikavälin tavoitteena on Suomen vaihtotaseen pysyminen ylijäämäisenä vahvistamalla vientiä, investointeja, kotimaista tuotantoa ja palveluita sekä vähentämällä tarpeetonta riippuvuutta ulkomaisesta tuonnista.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria aloitteesta koskien pysyvää vaihtotaseen ylijäämää. Aloitteessa kiinnitetään ansiokkaasti huomiota Suomen talouden kestävyyden ja kannattavuuden kannalta tärkeään aiheeseen. Vaihtotase kertoo, kuinka tasapainossa kansantalouden ulkomaille kohdistuvat taloustoimet ovat. Jos vaihtotase on ylijäämäinen, kansantalous saa enemmän tuloa ulkomailta, kuin sinne kuluttaa: tämä puolestaan johtaa kansantalouden ulkomaisen nettovelan pienentymiseen. Alijäämäinen vaihtotase viittaa siihen, että kansantalous velkaantuu ulkomaille.

Suomen kaltaiselle pienelle, vientivetoiselle kansantaloudelle ulkomaankauppa on ollut erittäin merkittävässä roolissa läpi historian. Tämä korostuu suhdannevaihteluiden jokaisessa vaiheessa. Ylijäämäinen vaihtotase antaa taloudelle liikkumavaraa kriisitilanteissa, sekä kertoo hyvästä investointikyvystä ulkomaille. Liittohallitus näkee tarpeellisena, että Suomen asema vientimarkkinalla on tulevaisuudessakin vahva ja säilytämme kilpailukyvyn korkean arvon tuotteiden ja palvelujen osalta. On välttämätöntä, että samaan aikaan kotimainen tuotanto on riittävää vastaamaan kotimaiseen kysyntään niiltä osin, kuin se on taloudellisesti kannattavaa tai huoltovarmuuden kannalta kriittistä.

Liittohallitus näkee vaihtotaseen pysyvän ylijäämän tavoittelun perusteltuna kansantalouden tavoitteena pitkällä aikavälillä. Samaan aikaan on tunnistettava, että tämä on jo itsessään seurausta menestyvästä kansantaloudesta, kuten kyvystä tuottaa kansainvälisesti kysyttyjä palveluja ja tuotteita sekä vahvasta varallisuusasemasta myös kriisien keskellä. Vaikka aloite ei esitäkään suoria, konkreettisia keinoja tavoitteen täyttämiseksi, ei liittohallitus näe perusteltua syytä olla esittämättä aloitteen hyväksymistä.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

2. Julkisen sektorin kuukausipalkkoja on alennettava 10 prosentilla
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Suomen julkisen talouden tasapainottaminen edellyttää julkisten menojen pitkäjänteistä sopeuttamista. Henkilöstömenot muodostavat merkittävän osan julkisen sektorin menoista, minkä vuoksi myös julkisen sektorin palkkatasoa on tarkasteltava osana julkisen talouden tasapainottamista.

Julkisen sektorin palkoista sovitaan tällä hetkellä useissa työ- ja virkaehtosopimuksissa. Esimerkiksi hyvinvointialueiden henkilöstöön sovellettavissa sopimuksissa on sovittu vuosille 2026 ja 2027 yleiskorotuksista sekä paikallisista järjestelyeristä. Nykyisessä tilanteessa palkkamenojen kasvun rajoittaminen ei yksin riitä, vaan julkisen sektorin palkkatasoa olisi alennettava. Tässä aloitteessa tavoitteeksi asetetaan kaikkien julkisen sektorin työntekijöiden kuukausipalkkojen suora 10 prosentin alentaminen.

Alennus koskisi valtion, kuntien ja hyvinvointialueiden palveluksessa olevien työntekijöiden ja viranhaltijoiden kuukausipalkkoja. Kyse olisi nimenomaan palkkatason alentamisesta, ei ainoastaan tulevien palkankorotusten jäädyttämisestä. Esimerkiksi 3 000 euron kuukausipalkka alenisi 2 700 euroon ja 5 000 euron kuukausipalkka 4 500 euroon. Muutos tulisi toteuttaa valtakunnallisesti yhdenmukaisilla periaatteilla.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Suomessa julkisen sektorin työntekijöiden ja viranhaltijoiden kuukausipalkkojen suoraa 10 prosentin alentamista sekä valmistelemaan tarvittavat lainsäädäntö- ja sopimusmuutokset tavoitteen toteuttamiseksi.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria aloitteesta ja yhtyy huoleen julkisen sektorin palkkamenojen suuruudesta. Kuitenkin käytännön tasolla voimassa olevien virkasuhteiden palkkojen alentamisen toteuttaminen on hankalampaa, ja tulisi johtamaan merkittävään poliittiseen vastustukseen. Lisäksi

samaisen palkkaleikkauksen piiriin lukeutuisi lukuisia sellaisia ammatteja, kuten poliisit, opettajat ja pelastajat, joiden palkkatason leikkaamista liittohallitus ei näe perusteltuna.

Aloitteessa mainitaan ansiokkaasti, kuinka julkisen sektorin palkoista sovitaan tällä hetkellä useissa työ- ja virkaehtosopimuksissa. Valtiojohtoisesti lainsäädäntömenettelyllä näihin sopimuksiin suora puuttuminen voisi osoittautua ristiriitaiseksi esimerkiksi sopimusvapauden kanssa ja käytännön seurauksena muutoksesta voisi olla merkittävät työtaistelut ja irtisanomisaallot. Näistä aiheutuvat kustannukset voisivat monelta osin minimoida tai jopa ylittää palkkaleikkauksista saatavat menosäästöt.

Aloitteessa nostetaan myös esiin palkkamenojen kasvun rajoittaminen. Liittohallitus näkee, että merkittävästi tehokkaampi ja poliittisesti toimivampi keino hillitä palkkamenojen kasvua julkisella sektorilla on nimenomaan palkkakehityksen hillitseminen, johon Orpon hallitus on ansiokkaasti puuttunut vientimallilain kautta.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

3. Poistetaan kasvun esteitä – vapaa poisto-oikeus käyttöön!
Lapin Kokoomusnuoret

Suomen talous kaipaa kipeästi kasvua. Kasvu syntyy ennen kaikkea investoinneista. Nykyisessä epävarmassa taloustilanteessa korkean kustannustason ja heikon kysynnän vuoksi monet yritykset lykkäävät suuria investointeja. Investointien lykkäys on kasvun kannalta haitallista, joten investointien vauhdittamiseksi tarvitaan määrätietoisia toimia. Yksi tällainen keino on vapaa poisto-oikeus, joka tarjoaa heikon kasvun riivaamalle Suomelle toimivan ratkaisun helpottaa yritysten toimintaedellytyksiä ilman pysyvää veron alentamista.

Vapaa poisto-oikeus antaa yrityksille mahdollisuuden vähentää investointien kustannuksia verotuksessa joustavammin. Se parantaa kassavirtaa juuri silloin, kun pääomaa tarvitaan eniten. Se lisäksi madaltaa kynnystä hankkia koneita, laitteita ja muuta tuotantokalustoa, jotka ovat välttämättömiä tuottavuuden kasvulle.

Nykyisin Suomessa yritys voi poistaa investointinsa kustannuksista verotuksessa enintään 25 prosenttia. Vapaalla poisto-oikeudella mahdollistettaisiin enemmän joustoa sekä mahdollisuus investoida myös heikommassa suhdanteessa. Kyse ei ole valtiolta saatavasta armopalasta, vaan verotuksen ajoituksen muuttamisesta: veroja maksetaan vähemmän investointihetkellä, mutta enemmän myöhemmin, kun investointi tuottaa lisäarvoa. Vapaa poisto-oikeus siis mahdollistaa uusien investointien lisäksi myös työpaikkoja ja taloudellista aktiivisuutta.

Pitkällä aikavälillä uudistus vahvistaa Suomen taloutta ja kasvattaa verotuloja. Taloudellisesti kestävän tulevaisuuden kannalta on ratkaisevan tärkeää, että suomalaiset yritykset uskaltavat investoida ja sitä kautta luomaan Suomeen kasvua.

Edellä mainitun perusteella Lapin Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään vapaan poisto-oikeuden käyttöönottoa yritysten investointien ja Suomen talouskasvun vauhdittamiseksi.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Lapin Kokoomusnuoria aloitteesta koskien vapaata poisto-oikeutta. Ajatus vapaasta poisto-oikeudesta on kiinnostava ja kuten aloitteessa todetaan, se tarjoaisi yrityksille mahdollisuuden poistaa omaisuutta nykyistä nopeammin ja tämän myötä optimoida verotuksen ajankohtaa myöhemmäksi. Käytännössä vapaa poisto-oikeus pienentää investoinnin efektiivistä verorasitusta ja suojaa poistojen reaaliarvoa inflaatiolta.

Investointien vauhdittaminen on myös liittohallituksen näkökulmasta tärkeää. Toisaalta liittohallitus näkee, ettei vapaa poisto-oikeus ratkaise Suomen talouden keskeisiä ongelmia: heikkoa kysyntää, korkeaa kustannustasoa ja investointiympäristön epävarmuutta. Uudistus hyödyttäisi merkittävästi myös niitä yrityksiä, jotka investoisivat ilman verokannustintakin, jolloin sen todellinen kannustinvaikutus uusiin investointeihin voisi jäädä vähäiseksi. Lisäksi verotulojen aikaistettu menetys heikentäisi julkista taloutta tilanteessa, jossa velkaantumisen hillitseminen on välttämätöntä.

Liittohallitus näkee, että markkinatalouden näkökulmasta kasvun edellytyksiä tulisi parantaa ensisijaisesti keventämällä sääntelyä, vahvistamalla kilpailukykyä ja turvaamalla ennakoitava verotus sen sijaan, että verojärjestelmällä suositaan tietynlaista pääomavaltaista investointitoimintaa. Nykyisin koneiden ja kaluston 25 prosentin poisto tehdään vuosittaisesta menojäännöksestä, joten kohtuullinen investointien verovähennysoikeus on jo olemassa.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

4. Pokerivoitoista ansiotuloverovapaita myös ammattipelaajille
Uudenmaan Kokoomusnuoret

Uudenmaan Kokoomusnuoret vaativat ansiotuloveron poistamista pokerista saaduista tuloista myös ammattilaisille.

Suomen nykyinen pokerivoittojen verotus ei huomioi riittävästi ammattimaisen pokerin pelaamisen erityisluonnetta. Pokeri on pitkän aikavälin peli, jossa yksittäisten vuosien tulokset voivat vaihdella huomattavasti. Ammattipelaajan on pidettävä merkittävää pelikassaa selviytyäkseen tappiollisista jaksoista, minkä vuoksi yhden hyvän vuoden voittoja ei voida ongelmitta rinnastaa tavalliseen vuosittaiseen palkkatuloon.

Verohallinnon omassa ohjeessa Pokeritulojen verotuksesta todetaan, että pokerin pelaamista voidaan pitää vakaassa tulonhankkimistarkoituksessa harjoitettuna toimintana silloin, kun henkilö saa pidemmän ajan kuluessa, käytännössä useamman verovuoden aikana, pääasialliset ansiotulonsa ja toimeentulonsa pokerista. Verohallinto tunnistaa näin itsekin sen, että ammattimaisen pokerin pelaamisen taloudellista tulosta tulee tarkastella useamman vuoden aikajänteellä.

Pokerin verotus perustuu kuitenkin käytännössä verovuosiin. Tämä aiheuttaa ammattipelaajalle merkittävän ongelman. Pokerinpelaaja voi esimerkiksi tehdä ensimmäisenä vuonna 100 000 euroa voittoa, toisena vuonna 20 000 euroa tappiota, kolmantena vuonna 80 000 euroa voittoa ja neljäntenä vuonna 30 000 euroa tappiota. Useamman vuoden tarkastelussa pelaajan nettotulos olisi 130 000 euroa voitollinen. Yksittäisten verovuosien perusteella verotus voi kuitenkin kohdella vuosia hyvin eri tavoin.

Pokerissa yksittäisen vuoden hyvä tulos ei myöskään tarkoita, että vastaava tulotaso olisi pelaajalle käytettävissä seuraavana vuonna. Ammattipelaajan on pidettävä huomattavaa pelikassaa juuri siksi, että huonot jaksot voivat kestää pitkään.

Nykyinen järjestelmä aiheuttaa lisäksi tilanteita, joissa voitollista pokerin pelaamista voidaan kohdella verotuksessa eri tavoin sen perusteella, onko pokeri pelaajalle harrastus vai pääasiallinen toimeentulon lähde. Tämä tekee verotuksesta vaikeasti ennakoitavaa ja voi johtaa epätasa-arvoiseen lopputulokseen.

Samalla muut maat tarjoavat pokerinpelaajille verotuksellisesti houkuttelevampia toimintaympäristöjä. Esimerkiksi Virossa verovelvolliselle lisensoitujen rahapelien voitot ovat pelaajalle tuloverovapaita, mikä tekee maasta kilpailukykyisen ympäristön myös pokerinpelaajille. Suomen tulisi sen sijaan pyrkiä pitämään suomalaiset pokeriammattilaiset Suomessa ja houkuttelemaan ulkomaille muuttaneita suomalaisia takaisin.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään pokerista saatujen voittojen vapauttamista ansiotuloverosta myös ammattilaispelaajille

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnuoria mielenkiintoisesta veropoliittisesta aloitteesta. Liittohallitus tunnistaa, että Suomen verojärjestelmän ja tulonhankkimistarkoituksessa tapahtuvan pokerin pelaamisen suhde on mutkikas. Verojärjestelmä käyttää laajan tulokäsitteen periaatetta, jonka mukaan veronalaista tuloa ovat kaikki verovelvollisen rahana tai rahanarvoisena etuutena saamat tulot, ellei niitä ole erikseen laissa säädetty verovapaiksi. Pokeriammattilaisten tulojen verotuksen ongelmaksi muodostuu pelin korkean varianssin luonne, kuten aloitteessa oli esitelty, mitä ansiotulon verotuksen kassaperiaate ei palvele.

TVL 85 §:n mukaan Euroopan talousalueella toimeenpannuista arpajaisista saatu voitto ei ole veronalaista tuloa ja vuodesta 2027 lähtien rahapelijärjestelmän uudistamisesta johtuneen lakimuutoksen mukaan Suomessa yksinoikeudella toimeenpannuista rahapeleistä, Suomessa myönnetyn toimiluvan perusteella Suomessa pelattavaksi tarjotuista rahapeleistä ja toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sen lainsäädännön mukaisesti pelattavaksi tarjotuista rahapeleistä saatu voitto ei ole veronalaista. Nämä verovapautta koskevat säädökset koskevat pokeripeleistä saatuja voittoja. Tulonhankkimistarkoituksessa tapahtuvan pokerin peluusta saatuja voittoja ei ole erikseen luettu verovapauden ulkopuolelle aiemmin mainituissa tapauksissa, joten verovapaus koskee kyseisiä pelejä pelattaessa myös ammattilaisia. Ansiotuloveron alaisia pokerista saatuja voittoja ovat vain tulonhankkimistarkoituksessa ETA:n ulkopuolella toimeenpannuista peleistä saadut voitot ja lisäksi vuodesta 2027 eteenpäin Suomessa lisensoimattomista pokeripeleistä saadut voitot. Verohallinnon syventävä vero-ohje pokeritulojen verotuksesta vahvistaa edellä esitetyn näkemyksen pokeripelien verotuksesta.

Tulonhankkimistarkoituksessa pelattavista ansiotuloveron alaisista pokeripelien voitoista saa saman vuoden aikana vähentää tulojen hankinnasta syntyneitä kuluja eli pokeripelien kontekstissa turnausmaksujen, matkojen ym. lisäksi myös panoksen eli käytännössä kyseisen verovuoden aikana peleistä aiheutuneita tappioita. Aikaisemmin mainituista verovapaista peleistä verovähennykset eivät luonnollisesti ole mahdollisia. Liittohallitus tunnistaa, että vähennysten jaksottaminen useammalle vuodelle helpottaisi pokeriammattilaisia. Pokeria kuitenkin verotetaan yleensä henkilökohtaisen tulolähteen ansiotulona, ei elinkeinotoiminnan tulona, jossa tulolähteen alijäämää voi siirtää eteenpäin. Henkilökohtaisen tulonlähteen ansiotulon verotuksessa kassaperiaatteesta poikkeaminen spesifien tulojen osalta ei olisi verojärjestelmän kannalta johdonmukaista,

voisi aiheuttaa monia tulkinnallisia kysymyksiä ja aiheuttaisi ylimääräisiä hallinnollisia kuluja.

Liittohallitus näkee, että pokeriammattilaisten tulonhankkimistarkoituksessa verotettava voitto ETA:n ulkopuolella toimeenpannuista ja vuodesta 2027 eteenpäin Suomessa lisensoimattomista pokeripeleistä ei tulisi olla verovapaata aloitteen esittämällä tavalla, koska ei olisi tarkoituksenmukaista alkaa kohtelemaan eri ammattikuntia eriarvoisesti verotuksessa esimerkiksi jakamalla verovapauksia spesifeistä tulonhankkimismuodoista ammatin perusteella. Lopuksi liittohallitus haluaa muistuttaa, että pokeri on uhkapeli, jossa lopulta pelaajan tulee kantaa riski tappioista ansiotulojen verotuksesta riippumatta.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

5. Suomen on turvattava STT:n toimintaedellytykset
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Toimiva demokratia tarvitsee riippumatonta, luotettavaa ja nopeasti saatavilla olevaa uutisvälitystä. Suomessa tätä tehtävää on yli sadan vuoden ajan hoitanut Suomen Tietotoimisto (STT), joka välittää uutisia ja tietoa suomalaisille tiedotusvälineille sekä muille yhteiskunnan toimijoille.

Mediakenttä on kuitenkin muuttunut nopeasti. Perinteisen median taloudelliset toimintaedellytykset ovat heikentyneet, uutisten tuotanto on keskittynyt ja kansainväliset digitaaliset alustat ovat muuttaneet tapaa, jolla suomalaiset kuluttavat uutisia. Samalla väärän tiedon, disinformaation ja ulkomaisen vaikuttamisen merkitys on kasvanut.

STT:llä on tässä toimintaympäristössä erityinen merkitys. Laajasti eri medioiden hyödynnettävissä oleva uutistoimisto mahdollistaa sen, että myös pienemmillä suomalaisilla medioilla on pääsy kotimaan, ulkomaan ja yhteiskunnallisesti merkittävien aiheiden uutisointiin. Toimiva uutistoimisto vahvistaa siten koko suomalaisen mediakentän moniarvoisuutta ja alueellista kattavuutta.

STT:n toiminta on merkityksellistä myös yhteiskunnan kriisinkestävyyden ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Kriiseissä, poikkeusoloissa ja nopeasti muuttuvissa tilanteissa suomalainen yhteiskunta tarvitsee luotettavaa ja nopeasti välittyvää tietoa. Riippumattoman kotimaisen uutisvälityksen toimintaedellytysten turvaaminen on siten osa laajempaa yhteiskunnan informaatio- ja huoltovarmuutta.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään toimia STT toimintaedellytysten ja riippumattoman uutisvälityksen turvaamiseksi. Liittohallituksen tulee selvittää yhteistyössä alan toimijoiden kanssa keinoja, joilla STT taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset voidaan turvata pitkällä aikavälillä, journalistista riippumattomuutta vaarantamatta.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria aloitteesta, jonka vilpitön tavoite on edistää luotettavaa tiedonvälitystä, median monimuotoisuutta ja journalistista huoltovarmuutta. STT ilmoitti vuoden 2026 syyskuussa suunnittelevansa liiketoimintansa merkittävää uudelleenjärjestelyä. Yhtiö kertoo uutis- ja kuvatoimistoliiketoimintansa olevan pitkään tappiollista.

Liittohallitus ymmärtää aloitteentekijöiden huolen siitä, että suomalaisesta mediakentästä saattaa tulevaisuudessa poistua yksittäinen toimija. Liittohallitus muistuttaa aloitteentekijöitä siitä, että STT ei ole valtion omistama mediayhtiö kuten Yleisradio, vaan sen suurimpiin omistajiin kuuluu muun muassa pörssiyhtiö Sanoman tytäryhtiö Sanoma Media Finland ja Keskisuomalainen-konserni. Näin ollen on luonnollista, että osakeyhtiön omistajat määrittelevät yrityksen tulevaisuuden itsenäisesti ja luovat ratkaisuja oman liiketoiminnan ylläpitämiseksi.

Vastuullinen yritys pystyy luomaan ratkaisuja ja toimintamalleja, jotka ylläpitävät yritystoimintaa kannattavana ja toiminnallisena taloudellisista vaikeuksista riippumatta. Liittohallitus kokee ongelmalliseksi ratkaisuksi puuttua itsenäisen yrityksen toimintaan. Liittohallitus toisaalta näkee pohtimisen arvoisena sen, jos Yle voisi tehdä STT:n mahdollisen lakkautuksen jälkeen samantyylisen neutraalin tiedotusalustan. Tämä jää kuitenkin Ylen toimivallan piiriin.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

6. Maatalousjärjestelmä vähäpäästöiseksi ja resurssitehokkaaksi
Helsingin Kokoomusnuoret

Suomen nykyinen maatalousjärjestelmä ei riittävästi tue vähäpäästöistä ja resurssitehokasta ruoantuotantoa, vaikka ilmastotiede, taloudellinen realismi ja pitkän aikavälin huoltovarmuus edellyttävät sitä. Nyt tarvitaan

rohkeita uudistuksia, jotka palkitsevat tehokkuudesta, kestävyydestä ja tulevaisuuteen suuntautuvasta tuotannosta.

Vähäpäästöinen ja resurssitehokas ruoantuotanto tarkoittaa sitä, että yhteiskunta kohdistaa tukia, investointeja ja tutkimusta erityisesti sellaisiin tuotantomuotoihin, jotka aiheuttavat mahdollisimman vähän päästöjä ja kuluttavat mahdollisimman vähän maata, energiaa, vettä ja lannoitteita suhteessa tuotettuun ravintoon. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi palkokasvien, viljojen, juuresten, avomaan vihannesten ja muiden vähäpäästöisten kasviproteiinien tuotannon vahvistamista. Nämä tuotantomuodot ovat usein myös energiatehokkaampia ja vähemmän riippuvaisia tuontirehuista sekä fossiilisista tuotantopanoksista.

Nykyisessä maatalousjärjestelmässä merkittävä osa viljelymaasta sitoutuu rehuntuotantoon, mikä on yksi suomalaisen maatalouden keskeisistä rakenteellisista ongelmista. Rehuntuotanto kuuluu lähtökohtaisesti korkeamman päästötason tuotantoihin, sillä siinä kasvatetaan kasveja eläimille eikä suoraan ihmisravinnoksi. Jokaisessa tuotantovaiheessa menetetään energiaa ja ravinteita. Resurssitehokkaampi ruoantuotanto vapauttaisi merkittäviä maa-alueita esimerkiksi hiilinielujen vahvistamiseen, luonnon monimuotoisuuden palauttamiseen, metsitykseen tai tehokkaampaan ruoantuotantoon.

Suomen maantieteellinen asema asettaa huoltovarmuudelle erityisiä haasteita, minkä vuoksi maataloutemme on oltava mahdollisimman tehokasta ja omavaraisuutta tukevaa. Suoraan ihmisravinnoksi kasvatettava ruoka tuottaa enemmän ravintoa pienemmällä peltoalalla ja vähäisemmillä resursseilla. Resurssitehokas maatalous on siten keskeinen osa Suomen huoltovarmuutta ja omavaraisuutta, ja siihen tulee panostaa nykyistä voimakkaammin.

Vähäpäästöisen ruoantuotannon tukeminen olisi jopa taloudellisesti järkevää, koska monet maat investoivat voimakkaasti uusiin proteiiniratkaisuihin, ja kuluttajien kiinnostus kasvipohjaisiin tuotteisiin kasvaa jatkuvasti. Suomella on mahdollisuus olla tässä kehityksessä edelläkävijä, sillä meillä on korkeatasoista maataloustutkimusta, puhdas luonto ja korkea elintarviketurvallisuus.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään vähäpäästöisen ja resurssitehokkaan maatalousjärjestelmän toteuttamista. Liittohallituksen tulee edistää kyseistä aloitetta konkreettisesti tavoiteohjelmassaan ja liiton kannanotolla.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Helsingin Kokoomusnuoria kunnianhimoisesta aloitteesta. Tavoite vähentää maatalouden päästöjä on yleisesti kannatettava, mutta aloitteen tavoitteista johdetaan melko suoraviivaisesti tietynlainen maatalouspolitiikka ilman, että huomioidaan kaikkia sen vaikutuksia. Maatalouspolitiikkaan liittyy useampia tavoitteita, kuten vähäpäästöisyys, resurssitehokkuus, kotimaisuus ja huoltovarmuus. Nämä kaikki pitää huomioida kokonaiskuvassa, joten yhtä tuotantomallia ei voida pitää kaikissa olosuhteissa parhaana.

Maatalouspolitiikan pitäisi kannustaa tuotantoon, joka sopii kunkin alueen luonnonolosuhteisiin, eikä ohjata resursseja yhden yleisen tuotantomallin perusteella. Esimerkiksi kaikki pellot eivät sovellu ihmisravinnoksi tarkoitettujen kasvien viljelyyn yhtä hyvin. Siksi esimerkiksi eläintuotannon resurssitehokkuutta ei voida arvioida yksinomaan rehunkäytön tai hehtaarikohtaisten päästöjen perusteella.

Lisäksi huoltovarmuus edellyttää monipuolista kotimaista tuotantojärjestelmää. Huoltovarmuudessa olennaista on, pystytäänkö ruokaa tuottamaan myös kriisioloissa. Esimerkiksi eläintuotanto muuttaa ihmisravinnoksi kelpaamattomia resursseja maidoksi, lihaksi ja muiksi elintarvikkeiksi, mikä vahvistaa huoltovarmuutta. Huoltovarmuutta pitää arvioida koko ruokajärjestelmän ja sen kriittisten riippuvuuksien perusteella, ei vain sen mukaan, kuinka paljon ravintoa saadaan hehtaarilta.

Tuotantorakenteen nopea muutos voi aiheuttaa kotimaisen tuotannon heikkenemistä ennen kuin vaihtoehtoiset tuotantomuodot pystyvät korvaamaan niitä. Suomalaisille eläinperäisille tuotteille on edelleen merkittävästi kysyntää ja tiettyjen tuotteiden osalta kysyntä jopa kasvaa, joten keinotekoinen tuotantorakenteen muutos aiheuttaisi merkittävää hintojen nousua jo valmiiksi kalliissa elintarvikkeissa, mikä ei kuluttajien ohella palvelisi myöskään maataloutta elinkeinona harjoittavia tuottajia.

Maataloustukien uudistamista onkin perusteltua arvioida tulosten, ei tuotantomuotojen nimikkeiden perusteella. Eläintuotannon ilmastovaikutuksia tulee vähentää siellä, missä se on perusteltua, mutta tuotantomuotojen arvioinnissa on huomioitava myös niiden tuottamat palvelut ja vaihtoehtoiskustannukset. Aloitteessa käytetään termiä tehokkuus lähes itsestään selvänä perusteluna. Tehokkuus on kuitenkin aina suhteessa johonkin tavoitteeseen ja käytettyihin resursseihin, mikä ei tee “vähäpäästöisen ja resurssitehokkaan” maatalousjärjestelmän toteuttamisesta yksiselitteistä.

Liittohallitus haluaa vielä huomauttaa, että aloitteen ponsiosan velvoitus liittohallitukselle edistää aloitetta tavoiteohjelmassa ja liiton kannanotolla on erittäin poikkeava ja liittohallitus ei yleisesti suhtaudu kyseisenmallisiin ponsiosioihin positiivisesti. Liiton kannanottojen tekemisen tulisi olla lähtökohtaisesti suunniteltua ja ajankohtaiseen poliittiseen tilanteeseen sopivaa. Kokoomusnuorilla on rajatusti mediatilaa ja

jokainen kannanotto vie toimiston työaikaa, joten olisi tarkoituksenmukaisempaa, jos liittohallituksella ja toimistolla olisi vapaammat kädet työstää sopivia kannanottoja sopivaan aikaan poliittisen vaikuttamisen maksimoimiseksi liittokokousaloitteiden velvoittavuuden sijaan.

Liittohallitus ei ole linjannut aloitteen tavoitteen puolesta tavoiteohjelman 2027–2028 esitykseen liittokokoukselle tässä aikaisemmin mainittujen perusteiden johdosta, joten mikäli liittokokous hyväksyisi aloitteen, se velvoittaisi liittohallitusta edistämään aloitteen tavoitetta vasta vuosien 2029–2030 tavoiteohjelman esitykseen. Liittohallitus ei näe, että tämäkään tapa olisi tehokas tai tarkoituksenmukainen vaikuttaa liiton linjaan.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

7. Seksillä Suomi nousuun!
Uudenmaan Kokoomusnuoret

Tällä hetkellä Suomen lainsäädäntö on todella jälkeenjäänyt moderneista bordellien lainsäädännöstä. Monessa Euroopan maassa ollaan jo alettu vapauttamaan bordellien tiukkoja lainsäädäntöä ja Suomen pitäisi seurata perässä, sillä haluammehan Suomessa olla edelläkävijöitä tässäkin asiassa.

Suomessa seksin myyminen ei itsessään ole kiellettyä, mutta bordellitoiminnan järjestäminen kaupallisena toimintana voi täyttää parituksen tunnusmerkistön.Tämä on todella ristiriitainen lakipykälä, sillä bordellien perustamisella olisi monia hyötyjä. Bordellit mahdollistaisivat paremman kokemuksen sekä itse seksityöntekijälle että asiakkaalle. Seksityöntekijä saisi turvallisen ja valvotun paikan harjoittaa omaa alaansa ilman välitöntä pelkoa, että asiakas haluaisi vahingoittaa häntä. Myös asiakkaalle säännelty ympäristö tarjoaisi ennakoitavamman ja valvotumman toimintaympäristön. Bordelleista tulisi näin kaikille turvallisia tiloja.

Historia osoittaa, ettei pelkkä kielto välttämättä poista kysyntää tai toimintaa, vaan voi siirtää sitä valvonnan ulkopuolelle. Suomessa tästä on historiallisena esimerkkinä kieltolaki. Sama kysymys on syytä huomioida myös bordellitoiminnassa: jos toimintaa esiintyy kielloista huolimatta, on perusteltua arvioida, olisiko sitä parempi valvoa ja säännellä kuin jättää se kokonaan viranomaissääntelyn ulkopuolelle. Suomessakin on toiminut laittomia bordelleja esimerkiksi Punainen talo kotkassa tai motelli Syväjärvi Suomussalmella.

Bordellien laillistamisella voitaisiin myös vähentää harmaata taloutta ja saada seksityössä liikkuvat rahat valtion verotuksen alaisiksi.

Jokaisella ihmisellä on myös oikeus harjoittaa haluamaansa työalaa, joten miksi valtion pitäisi estää ihmisiä toteuttamasta tätä? Ihmiskauppa ja alaikäisten osallistuminen bordellin toimintaan pysyy siltikin täysin rangaistavana. Niiden rikkomisesta tulee seurata kovia rangaistuksai, jotta ne pysyvät poissa bordelleista.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään lainsäädäntöä, joka mahdollistaa täysi-ikäisten vapaaehtoiseen seksityöhön perustuvan bordellitoiminnan Suomessa luvanvaraisesti ja viranomaisvalvonnassa.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnuoria seksipositiivisesta aloitteesta. Seksin myyminen ja ostaminen on Suomessa pääosin laillista, mutta jos joku kuitenkin tarjoaa tiloja tai järjestää toimintaa ja hyötyy toisen seksityöstä, se voi täyttää parituksen tunnusmerkistön. Nykytila ajaa alan piiloon: seksityöntekijä toimii yksin, ilman työsuojelua ja turvallisia tiloja. Liittohallituksen mielestä on johdonmukaista, että laillista toimintaa saa harjoittaa myös valvotusti.

Mallia voi hakea Belgiasta, joka poisti seksityön rangaistavuuden vuonna 2022 ja salli työsopimukset joulukuusta 2024 alkaen. Suomen mallissa luvan saaminen edellyttäisi taustatarkastusta, työntekijällä olisi aina oikeus kieltäytyä asiakkaasta ja valvonta kuuluisi viranomaisille. Seksiala on kuitenkin altis monille väärinkäytöksille ja moraalittomalle toiminnalle. Ihmiskauppa, pakottaminen ja alaikäisten hyväksikäyttö pysyvät ankarasti rangaistavina ja ihmiskaupan ehkäisyyn on annettava tarvittavat lisäresurssit.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

Turvallisuus ja oikeudenmukaisuus yhteiskunnan perustana

8. Kommunististen ja kansallissosialististen totalitaaristen järjestöjen toimintaan puututtava
Satakunnan Kokoomusnuoret

Totalitaarisia liikkeitä tulee arvioida jatkossa tehokkaammin niiden tekojen ja tavoitteiden perusteella riippumatta

siitä, mille poliittiselle suunnalle ne sijoittuvat. Sekä kansallissosialistisiin että kommunistisiin diktatuureihin on liittynyt poliittisia vainoja, pakkotyötä, karkotuksia ja joukkomurhia.

Suomen tulee selvittää Baltian maiden ja Tšekin lainsäädäntöön pohjautuvaa mallia, jolla voidaan puuttua totalitaarista yhteiskuntajärjestystä edistävien järjestöjen toimintaan, propagandaan ja tunnusten käyttöön. Esimerkiksi Latviassa ja Liettuassa natsi- ja kommunistisen symboliikan julkista käyttöä on rajoitettu, Virossa kielto kohdistuu kansainvälisiä rikoksia tukevalla tai oikeuttavalla tavalla esitettyihin symboleihin ja Tšekissä rikoslaki kohtelee natsististen, kommunististen ja muiden ihmisten oikeuksien ja vapauksien tukahduttamiseen pyrkivien liikkeiden tukemista ja propagointia samalla säännöksellä.

Rajan tulee kuitenkin olla selkeä. Historiantutkimusta, opetusta, journalismia, taidetta ja museotoimintaa ei tule rinnastaa totalitaarisen toiminnan edistämiseen. Lähtökohtana tulee olla, että demokraattista oikeusvaltiota vastaan toimivia totalitaarisia liikkeitä arvioidaan samoilla periaatteilla niiden poliittisesta tunnuksesta riippumatta sekä annetaan riittävän vakava tuomio rikoslaissa.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään vihamielisen symboliikan kieltämistä Suomessa sekä tuomioiden vahvistamista Suomen rikoslakiin sen vihamielisestä käytöstä.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus jakaa aloitteen perusajatuksen, jonka mukaan totalitaarisia liikkeitä on arvioitava niiden karmivien tekojen perusteella. Kommunismin nimissä tehdyt rikokset ihmisyyttä vastaan eivät ole anteeksiannettavampia kuin kansallissosialismin. Kummankaan perintöä ei pidä silotella. Suomessa on silti ollut vaikeuksia myöntää, että kommunismi on ollut vähintään yhtä tuhoisa poliittinen suuntaus kuin kansallissosialismi.

Aloitteen ponsi velvoittaa liittohallituksen ajamaan “vihamielisen symboliikan” kieltoa. Käsitettä ei ole aloitteessa määritelty, eikä se näin ollen rajaudu natsismiin ja kommunismiin. Rangaistavuus, joka riippuu tulkinnasta siitä, mikä on vihamielistä, on huonoa lainsäädäntöä. Natsismiin ja kommunismiin viittaavan kuvaston suora kielto olisi sentään täsmällisempi, mutta Kokoomusnuoret ei kannata myöskään yksittäisten symbolien kieltämistä.

Symbolikielto puuttuisi ilmaisuun eikä tekoihin. Sama tunnus voi olla aatteen julistus, taideteos tai provokaatio. Aloitteessa halutaan rajata esimerkiksi opetustarkoituksessa esitetyt tunnukset kiellon ulkopuolelle, mutta kielto johtaisi silti vaikeisiin tulkintakysymyksiin: milloin tunnusta käytetään aatteen kanssa flirttaillessa ja milloin taiteessa tai satiirissa. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin katsoi asiassa Vajnai v. Unkari (2008), että punaisen tähden kantamisesta tuomitseminen loukkasi sananvapautta, koska kielto oli tunnuksen monimerkityksisyyden vuoksi liian laaja.

Kokoomusnuoret suhtautuu varauksella ilmaisunvapauden rajoittamiseen ennen kuin toiminnalla on edes varsinaista uhria. Liberaalissa oikeusvaltiossa vastenmieliset aatteet kukistetaan avoimessa keskustelussa, sivistyksellä ja demokraattisissa vaaleissa, ei kieltämällä niiden kuvaston.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

9. Suomalaisten arkaluonteisten tietojen säilyttäminen ja käsittely on pidettävä Suomessa
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Digitalisoituvassa yhteiskunnassa tietoa on pidettävä yhtenä Suomen strategisesti merkittävimmistä voimavaroista. Kansalaisten henkilötiedot, terveyteen liittyvät tiedot, viranomaisten tietoaineistot, yritysten liikesalaisuudet sekä yhteiskunnan kriittiseen infrastruktuuriin liittyvät tiedot muodostavat kokonaisuuden, jonka suojaaminen on tärkeää sekä yksilöiden oikeuksien että kansallisen turvallisuuden kannalta.

Suomalaisten tietojen tallentaminen ja käsittely ulkomailla sijaitsevissa palveluissa lisää riippuvuutta ulkomaisista yrityksistä, palveluntarjoajista ja oikeusjärjestelmistä. Samalla tietojen käsittelyyn voi liittyä riskejä, jotka koskevat tietoturvaa, tietosuojaa, yritysten liikesalaisuuksia ja Suomen kansallista turvallisuutta.

Suomen tulee huolehtia siitä, että yhteiskunnan kannalta kriittiset ja kansalaisten erityisen arkaluonteiset tiedot pysyvät Suomen lainkäyttövallan piirissä. Suomessa säilytettävä ja käsiteltävä tieto vähentää riippuvuutta ulkomaisista toimijoista, vahvistaa huoltovarmuutta ja tukee samalla kotimaista teknologia-alaa sekä investointeja. Sääntelyn tulee kohdistua erityisesti henkilötietojen, arkaluonteisten tietojen sekä yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisten tietojen suojaamiseen.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään lainsäädäntöä ja muita toimia, joilla suomalaisten kansalaisten arkaluonteisten tietojen sekä yhteiskunnan kriittisten tietoaineistojen säilyttäminen ja käsittely Suomessa turvataan.

Lisäksi liittohallituksen tulee edistää kotimaisen datakeskus-, pilvipalvelu- ja tietoliikenneinfrastruktuurin

kehittämistä sekä selvittää, miten Suomen riippuvuutta ulkomaisista tietojenkäsittelypalveluista voidaan vähentää.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus jakaa aloitteen hengen, jossa kansalaisten terveystiedot, viranomaisten tietoaineistot ja kriittisen infrastruktuurin tiedot ovat tärkeä osa kansallista turvallisuutta. Niiden suojaamista ei voi jättää pelkkien sopimusehtojen ja palveluntarjoajien lupausten varaan.

Pelkästään Suomen rajoihin sidottu säilytysvaatimus taas sopisi huonosti EU:n sisämarkkinoihin. Tietosuoja-asetus kieltää rajoittamasta henkilötietojen vapaata liikkuvuutta unionin sisällä. Muiden tietojen sijaintivaatimukset ovat sallittuja vain yleisen turvallisuuden perusteella ja oikeasuhtaisina. Ruotsiin tai Saksaan sijoitettu eurooppalainen palvelin ei aseta Suomelle realistista uhkaa.

EU:ssa tehdään parhaillaan juuri sitä työtä, jota aloite edellyttää. Komissio antoi kesäkuussa 2026 esityksen pilvi- ja tekoälykehityssäädökseksi (Cloud and AI Development Act). Se luo EU:n kehyksen pilvipalveluille. Viranomaisten on arvioitava riskit ennen pilvipalvelun käyttöönottoa, ja mitä arkaluonteisempaa tieto on, sitä tiukemmat vaatimukset koskevat tietojen sijaintia ja suojaa EU:n ulkopuolisten valtioiden puuttumiselta.

Myös Suomessa asiaa jo hoidetaan. Hallituksen ministerityöryhmä linjasi huhtikuussa 2026 kansallisesta digitaalisen suvereniteetin tiekartasta. Sen tavoitteena on parantaa julkisen hallinnon ja kriittisten toimijoiden kykyä hallita digitaalisia riippuvuuksia. Valtiovarainministeriö julkaisee julkiselle hallinnolle digisuvereniteettisuosituksen vuoden loppuun mennessä. Aloitteen edellyttämä selvitys riippuvuuksien vähentämisestä on siis jo käynnissä.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

10. Suomen kansalaisuuden asumisaika on pidennettävä kahteentoista vuoteen
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Suomen kansalaisuus on merkittävä yhteiskunnallinen asema, johon liittyy laajat oikeudet ja velvollisuudet. Kansalaisuuden saamisen tulee perustua siihen, että henkilö on aidosti kiinnittynyt suomalaiseen yhteiskuntaan ja osoittanut halunsa rakentaa elämäänsä Suomessa.

Lokakuussa 2024 voimaan tullut kansalaisuuslain muutos pidensi yleisen asumisaikaedellytyksen viidestä vuodesta kahdeksaan vuoteen. Kahdeksan vuoden asumisaika ei kuitenkaan vielä takaa riittävää yhteiskuntaan kiinnittymistä. Pidempi asumisaika kannustaisi pitkäjänteiseen kotoutumiseen ja vahvistaisi sitä, että kansalaisuuden saava henkilö tuntee suomalaisen yhteiskunnan, sen toimintatavat ja velvollisuudet.

Kansainvälisesti kansalaisuuden saamisen yhteydessä edellytetään myös Suomea pidempiä asumisaikoja. Liechtensteinissa pitkäaikaiseen asumiseen perustuvassa menettelyssä edellytetään lähtökohtaisesti 30 vuoden asumista. Qatarissa kansalaisuuden edellytyksenä on lähtökohtaisesti vähintään 25 vuoden yhtäjaksoinen laillinen asuminen. Euroopassa esimerkiksi Sveitsissä ja Itävallassa tavalliseen kansalaistamiseen liittyy lähtökohtaisesti kymmenen vuoden asumisvaatimus.

Hallituksen vuonna 2026 hyväksymässä esityksessä kansalaisuuden saamisen edellytyksiä ollaan lisäksi tiukentamassa kansalaisuuskokeella. Asumisajan pidentäminen kahteentoista vuoteen muodostaisi johdonmukaisen osan tätä kokonaisuutta. Kansalaisuuden tulisi olla seurausta pitkäaikaisesta ja tosiasiallisesta siteestä Suomeen. Tavoitteena ei ole vaikeuttaa Suomeen muuttaneiden elämää, vaan kannustaa pitkäjänteiseen kotoutumiseen, työntekoon ja yhteiskuntaan kiinnittymiseen.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään kansalaisuuslain muuttamista siten, että Suomen kansalaisuuden yleinen asumisaikaedellytys pidennetään kahdeksasta vuodesta kahteentoista vuoteen.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria aloitteesta Suomen asumisaikakriteerien tiukentamisesta pidentämällä asumisajan kahteentoista vuoteen. Liittohallitus yhtyy aloitteessa esitettyyn näkemykseen, jossa Suomen kansalaisuuden merkittävän yhteiskunnallisen aseman ja merkityksen tulee näkyä myös asetetuissa kriteereissä, joista kenties keskeisin on kiinnittyminen ja integroituminen suomalaiseen yhteiskuntaan. Liittohallitus on ottanut aloitteen tavoitteen omakseen ja esittää sitä uuteen tavoiteohjelmaan, josta päätetään liittokokouksessa.

Kansainvälistyvässä maailmassa, jossa Suomeen odotetaan saapuvan vuositasolla merkittäviä määriä maahanmuuttajia, on keskeistä arvioida, milloin ulkomailta Suomeen saapuva henkilö täyttää aidosti kansalaisuudelle asetettavat edellytykset. Liittohallitus näkee, että on Suomen ja suomalaisten etu asettaa

kriteerit tähän korkealle takaamaan se, että Suomen kansalaisuuden saavuttavat ovat aidosti pitkältä ajalta osoittaneet sitoutumista ja integroitumista osaksi laajempaa yhteiskuntaa.

Kansalaisuuden asumisaikojen kriteerien korottaminen on tällä hetkellä osa yleiseurooppalaista trendiä, johon Orpon hallitus on ansiokkaasti mukautunut kiristämällä asumisaikakriteeriä viidestä vuodesta kahdeksaan vuoteen. Liittohallitus yhtyy aloitteessa esitettyyn huomioon, kuinka edelleen Euroopassa on useita maita, joissa kriteerit ovat Suomea tiukempia jo tehdystä lakimuutoksesta huolimatta ja näkee lainsäädännön kiristämisen entisestään perusteltuna.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

11. Suomen sosiaaliturvan tulee kuulua ainoastaan Suomen kansalaisille
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Suomalainen sosiaaliturva on yhteiskunnan yhteisesti rahoittama turvaverkko, jonka tarkoituksena on turvata Suomen kansalaisten toimeentulo erilaisissa elämäntilanteissa. Järjestelmän rahoittaminen edellyttää suomalaisilta merkittävää veronmaksua, minkä vuoksi sosiaaliturvan oikeuksien ja suomalaisen yhteiskunnan jäsenyyden välisen yhteyden tulee olla nykyistä vahvempi.

Suomen sosiaaliturvajärjestelmä perustuu nykyisin suurelta osin Suomessa asumiseen ja työskentelyyn. Tämä tarkoittaa, että myös henkilöillä, jotka eivät ole Suomen kansalaisia, voi tietyin edellytyksin olla oikeus suomalaisiin sosiaaliturvaetuuksiin. Suomen tulee muuttaa tätä lähtökohtaa. Sosiaaliturvan tulee perustua Suomen kansalaisuuteen, sillä kansalaisuus osoittaa pysyvän ja yhteiskunnallisesti merkittävän siteen Suomeen. Suomessa tilapäisesti tai määräaikaisesti oleskelevien henkilöiden toimeentulon ei tule lähtökohtaisesti perustua Suomen veronmaksajien rahoittamaan sosiaaliturvajärjestelmään.

Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa suomalaisen sosiaaliturvan kestävyyttä ja kohdentaa rajalliset julkiset resurssit Suomen kansalaisille. Samalla se kannustaisi Suomessa asuvia ulkomaalaisia huolehtimaan omasta toimeentulostaan, osallistumaan työelämään ja rakentamaan pysyvää yhteyttä suomalaiseen yhteiskuntaan.

Kansalaisuusperusteinen sosiaaliturva ei tarkoittaisi sitä, että Suomessa oleskeleva henkilö jätettäisiin kaikissa tilanteissa ilman apua. Suomen on edelleen huolehdittava hätätilanteisiin liittyvästä avusta. Varsinainen suomalainen sosiaaliturva tulee kuitenkin rajata Suomen kansalaisille. Muutos edellyttää sosiaaliturvaa koskevan lainsäädännön kokonaisvaltaista uudistamista. Samalla on arvioitava Suomen kansalaisuuden merkitystä sosiaaliturvan saamisen perusteena sekä varmistettava, että uudistus toteutetaan.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois Suomen Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Suomen sosiaaliturvajärjestelmän uudistamista siten, että sosiaaliturvaetuuksien saaminen rajataan Suomen kansalaisille.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus on pannut merkille Kaakkois-Suomen Kokoomusnuorten huolen, ja muistuttaa, että liitto on jo ajanut tätä tavoitetta linjassaan aktiivisesti. Muun muassa kannanotolla Suomen perustuslain on palveltava suomalaisia (12.9.2025). Tavoite löytyy liittohallituksen toimittamassa pohjaesityksessä uudeksi tavoiteohjelmaksi, josta päätetään liittokokouksessa. Oletamme, että sama linja pysyy tulevaisuudessa.

Sosiaaliturvajärjestelmä on veronmaksajien rahoittama turvaverkko, jonka toimivuuden edellytyksenä on julkisten varojen vastuullinen käyttö. Liittohallitus jakaa aloitteen näkemyksen siitä, että sosiaaliturvan ja Suomen kansalaisuuden välisen yhteyden tulee olla nykyistä vahvempi.

Kelan mukaan vieraskielisten osuus toimeentulotuen saajista on huomattava. Erityisesti pääkaupunkiseudulla heidän osuutensa korostuu. Liittohallitus katsoo, ettei sosiaaliturvajärjestelmä saa muodostua vetovoimatekijäksi Suomeen suuntautuvalle maahanmuutolle. Maahanmuuton tulee perustua ensisijaisesti työntekoon ja kykyyn huolehtia omasta toimeentulosta.

Liittohallitus pitää perusteltuna sosiaaliturvajärjestelmän uudistamista siten, että sosiaaliturvan saamisen yhtenä perusteena on Suomen kansalaisuus. Uudistuksen toteuttaminen edellyttää lainsäädännöllisiä muutoksia perustuslain tasolla sekä Suomen kansainvälisten velvoitteiden huomioimista. Samalla on kuitenkin huolehdittava siitä, että välttämätön apu turvataan hätätilanteissa.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

12. Suomessa päättävät suomalaiset - Ulkomaalaisten äänioikeuden rajaaminen kunta- ja aluevaaleissa
Uudenmaan Kokoomusnuoret

Suomessa päätösvalta yhteiskunnan tulevaisuudesta kuuluu ensisijaisesti suomalaisille. Kunta- ja aluevaaleissa

tehtävät päätökset koskevat suoraan Suomen kuntien ja hyvinvointialueiden kehittämistä, palveluita ja julkisten varojen käyttöä. Kunta- ja aluevaalien uskottavuus demokraattisena päätöksenteon muotona nojatuu siihen, että paikallisesti asioista päättävät aidosti maahan ja sen tulevaisuuteen sitoutuneet ihmiset, eli mitä suurimmalta osin suomalaiset.

Euroopan unionin kansalaisille voidaan perustellusti turvata toissijainen oikeus osallistua Suomessa järjestettäviin kunta- ja aluevaaleihin Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisen vastavuoroisuuden ja eurooppalaisen yhtenäisyyden perusteella. EU:n ulkopuolisten valtioiden kansalaisilla ei kuitenkaan ole vastaavaa sidettä Suomeen tai Euroopan unioniin. Kuinka monessa EU:n ulkopuolisessa maassa on suomalaisilla vastaava äänestysoikeus?

EU:n ulkopuolelta Suomeen muuttavien äänioikeus tulisi tämän vuoksi sitoa Suomen kansalaisuuden tavoitteluun. Suomen kansalaisuuden hakeminen ja saaminen osoittaa konkreettisesti halun sitoutua suomalaiseen yhteiskuntaan, sen oikeusjärjestykseen sekä vapaan ja demokraattisen yhteiskunnan arvoihin. Näin äänioikeus määräytyisi entistä selvemmin sen perusteella, millainen oikeudellinen ja yhteiskunnallinen side henkilöllä on Suomeen, eikä ainoastaan Suomessa oleskelun perusteella.

Vallitseva tilanne mahdollistaa äänioikeuden saamisen sellaisille henkilöille, jotka eivät välttämättä ole aidosti sitoutuneita suomalaisen yhteiskunnan sääntöihin, kulttuuriin ja arvoihin. Tilanne on kestämätön.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Suomen äänioikeuden uudistamista siten, että Suomen perustuslain 14 § 3 momentti kumotaan, sekä että kuntalain 20 § 1 momentin sekä hyvinvointialueesta annetun lain 28 § 1 momentin kirjausta muutetaan siten, että äänioikeus rajataan olemaan vain Suomen taikka muun Euroopan unionin jäsenvaltion, Islannin tai Norjan kansalaisella, joka viimeistään vaalipäivänä täyttää 18 vuotta ja jonka kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan 51. päivänä ennen vaalipäivää päivän päättyessä.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnuoria tärkeästä aloitteesta. Äänioikeus on yksi demokraattisen yhteiskunnan keskeisimmistä oikeuksista. Liittohallitus katsoo, että kansalaisuus on perusteltu lähtökohta poliittisten oikeuksien määräytymiselle. Suomen kansalaisuuden saaminen osoittaa pysyvää oikeudellista sidettä suomalaiseen yhteiskuntaan ja sen päätöksentekoon.

Liittohallitus pitää tärkeänä vaalien luotettavuuden turvaamista. Erityisesti puutteellinen kielitaito ja vähäinen ymmärrys vaalijärjestelmästä voivat altistaa äänestäjiä ulkopuoliselle ohjailulle ja painostukselle. Ruotsin vuoden 2026 vaaleissa on noussut esiin epäilyjä tapauksista, joissa kielitaidottomia äänestäjiä on ohjattu äänestämään tiettyjä ehdokkaita esimerkiksi uskonnollisten yhteisöjen kautta.

Liittohallitus katsoo, että kunta- ja aluevaalien äänioikeuden rajaaminen aloitteen mukaisesti selkeyttäisi äänioikeuden perusteita ja vahvistaisi kansalaisuuden merkitystä päätöksenteossa. Liittohallitus on ottanut aloitteen huomioon tavoiteohjelman pohjaesityksessä, jota käsitellään liittokokouksessa.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

13. Vasemmiston äänestysperäinen maahanmuutto lopetettava
Uudenmaan Kokoomusnuoret

Ruotsin syyskuussa 2026 käydyissä valtiopäivävaaleissa oikeistohallitus menetti enemmistönsä ennen kaikkea Euroopan ulkopuolelta tulleiden maahanmuuttajataustaisten äänten takia. Valu 2026-kyselyn mukaan punavihreä blokki sai tämän ryhmän äänistä noin 67 prosenttia, kun taas oikeistoblokki sai vain noin 29 prosenttia.

Ulkoeurooppalaiset maahanmuuttajataustaiset olivat vuoden 2026 vaaleissa noin 13 prosenttia kaikista Ruotsin äänioikeutetuista, kun vuonna 2002 vastaava luku oli vain 3 prosenttia. Ruotsin oikeistoblokin vaalitappio ei siis johdu varsinaisesti kansan muuttuneista mielipiteistä, vaan kansan demografisista muutoksista. Mikäli nykyiset demografiset trendit jatkuvat, on Ruotsin oikeiston yhä vaikeampaa voittaa vaaleja tulevaisuudessa.

Samaa tapahtuu myös Suomessa. Taloustutkimuksen heinäkuussa 2026 tekemän kyselytutkimuksen mukaan esimerkiksi Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa syntyneiden keskuudessa SDP:n kannatus on noin 31 prosenttia, eli merkittävästi korkeampaa kuin kantasuomalaisten keskuudessa.

Kokoomuksen ja muiden oikeistopuolueiden on siis pyrittävä pysäyttämään kehitys, jossa vasemmistopuolueet maahantuovat itselleen uusia äänestäjiä ikuisten vaalivoittojen toivossa.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa ajamaan Suomen maahanmuuttojärjestelmän uudistamista siten, että maahanmuuttoa kiristetään niiden maiden osalta, joista tulevat ovat historiallisesti äänestäneet Suomen vasemmistopuolueita äänioikeuden saadessaan.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus ei kiitä Uudenmaan Kokoomusnuoria aloitteesta. Maahanmuuttopolitiikan tulee perustua työvoimatarpeeseen, kantokykyyn, kotoutumiseen ja turvallisuuteen, ei tulijoiden oletettuun äänestyskäyttäytymiseen. Maakohtainen rajoittaminen poliittisen kannatuksen perusteella olisi ongelmallista perustuslain 6 §:n kannalta, sillä ihmisiä kohdeltaisiin eri tavoin alkuperän ja oletettujen mielipiteiden perusteella. Vaalisalaisuuden vuoksi eri ryhmien äänestyskäyttäytymisestä ei myöskään ole tarkkaa tietoa, vaan arviot perustuvat pieniin otoksiin sisältäviin kyselyihin, ja käyttäytyminen muuttuu ajan myötä. Oikeiston tehtävä on voittaa äänestäjien tuki argumenteilla ja tuloksilla, ei muokata äänestäjäkuntaa maahanmuuttopolitiikalla.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

14. Ukrainalaisten miesten tilapäinen suojelu on arvioitava uudelleen
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Ukrainan puolustustarpeen jatkuessa on perusteltua arvioida uudelleen myös niiden täysi-ikäisten ukrainalaisten miesten asemaa, jotka ovat jo saaneet Suomesta tilapäisen suojelun ja jotka kuuluvat Ukrainan sotilaallisten velvoitteiden piiriin. Tilapäisen suojelun järjestelmän tavoitteena on tarjota suojaa henkilöille, jotka eivät voi palata Ukrainaan. Samalla on aiheellista arvioida, missä määrin tilapäisen suojelun jatkaminen on tarkoituksenmukaista henkilöille, joilla olisi Ukrainan lainsäädännön mukaan velvollisuus osallistua maan puolustamiseen.

Tavoitteena tulee olla lainsäädäntö, jossa jo myönnetyn tilapäisen suojelun jatkumisen edellytyksiä voidaan arvioida uudelleen niiden täysi-ikäisten ukrainalaisten miesten osalta, jotka kuuluvat Ukrainan sotilaallisten velvoitteiden piiriin eivätkä pysty osoittamaan laillista perustetta olla täyttämättä näitä velvoitteita.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään lainsäädäntöä, jolla jo myönnetyn tilapäisen suojelun edellytyksiä tarkistetaan täysi-ikäisten Ukrainan sotilaallisten velvoitteiden piiriin kuuluvien miesten osalta siten, että tilapäisen suojelun jatkuminen voidaan yksilöllisesti arvioida ja tarvittaessa peruuttaa, jos henkilöllä ei ole laillista perustetta olla täyttämättä Ukrainan sotilaallisia velvoitteita.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria tarkkanäköisestä aloitteesta. Ukrainan kyky puolustaa itsenäisyyttään on ensiarvoisen tärkeää. Myös liittohallitus katsoo, että Ukrainan sotilaallisten velvoitteiden piiriin kuuluvien täysi-ikäisten miesten ensisijainen lain määräämä velvollisuus on puolustaa omaa kotimaataan.

EU on jo toteuttanut aloitteen periaatteen uusien hakijoiden osalta. EU:n neuvosto päätti 30.7.2026 jatkaa tilapäistä suojelua 4.3.2028 asti ja samalla rajata sen saamista. Elokuun 5. päivästä 2026 alkaen tilapäistä suojelua on myönnetty vain henkilöille, joilla on ollut laillinen oikeus poistua Ukrainasta. Hakijan on osoitettava laillinen poistuminen esimerkiksi passin poistumisleimalla tai Ukrainan viranomaisten asiakirjalla, joka vahvistaa sotilaallisten velvoitteiden noudattamisen tai niistä vapautuksen. Liittohallitus pitää linjausta oikeana. EU:n ei pidä tarjota suojaa niille, jotka ovat jättäneet maansa puolustusvelvollisuutensa vastaisesti.

Arvioinnissa on otettava huomioon, etteivät Ukrainan sotilaalliset velvoitteet koske kaikkia täysi-ikäisiä miehiä samalla tavalla. Sodan alusta lähtien 18–60-vuotiaiden miesten maastalähtö on ollut pääsääntöisesti kiellettyä, mutta mobilisaation piiriin kuuluvat lähtökohtaisesti 25–60-vuotiaat miehet. Elokuusta 2025 alkaen 18–22-vuotiaat miehet ovat saaneet poistua maasta laillisesti. Yksilöllinen arvio edellyttää siksi luotettavaa tietoa henkilön asemasta Ukrainan lainsäädännön mukaan, ja se on tehtävä yhteistyössä Ukrainan viranomaisten kanssa.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

15. Rikokseen tuomitut ulkomaalaiset on karkotettava Suomesta
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Suomen on huolehdittava siitä, että maassa oleskelevat henkilöt noudattavat Suomen lakeja. Ulkomaalaisen oikeus oleskella Suomessa ei voi muodostaa estettä rikollisuuden tehokkaalle torjunnalle silloin, kun henkilö syyllistyy rikokseen.

Nykyinen lainsäädäntö mahdollistaa ulkomaalaisen karkottamisen rikoksiin syyllistymisen perusteella. Karkottaminen voi nykyisin perustua esimerkiksi rikokseen, josta säädetään enimmäisrangaistukseksi vähintään yksi vuosi vankeutta, tai toistuvaan rikollisuuteen. Karkottamista koskevassa harkinnassa otetaan kuitenkin huomioon useita henkilöön ja hänen Suomi-suhteeseensa liittyviä seikkoja.

Suomen tulee ottaa rikoksiin syyllistyneiden ulkomaalaisten kohdalla nykyistä selkeämpi linja. Suomessa

oleskelun tulee edellyttää yhteiskunnan sääntöjen noudattamista. Erityisesti vakaviin tai toistuviin rikoksiin syyllistyneen ulkomaalaisen oleskeluoikeuden jatkumiselle Suomessa ei tule antaa suurempaa painoarvoa kuin yhteiskunnan turvallisuudelle.

Karkottamisen tulee olla rikostuomion jälkeen lähtökohtainen seuraus silloin, kun rikokseen syyllistynyt henkilö ei ole Suomen kansalainen. Tämä vahvistaisi rikosoikeudellisen järjestelmän ennaltaehkäisevää vaikutusta ja lähettäisi selkeän viestin siitä, että Suomessa asuminen edellyttää Suomen lakien noudattamista. Tavoitteen tulee koskea myös niitä ulkomaalaisia, jotka ovat oleskelleet Suomessa pitkään. Suomessa vietetty aika tai Suomeen muodostuneet siteet eivät saa automaattisesti estää karkottamista silloin, kun henkilö on syyllistynyt vakavaan rikokseen.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään lainsäädäntöä, jonka mukaan rikokseen tuomittu ulkomaalainen määrätään lähtökohtaisesti karkotettavaksi Suomesta rikostuomion jälkeen ja hänelle määrätään maahantulokielto.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria turvallisuutta edistävästä aloitteesta. Kuten aloitteessa mainittiin, on tärkeää edistää periaatetta, jossa Suomessa asuminen ja oleskelu edellyttää Suomen lakien noudattamista. Ulkomaalaisen vakaviin tai toistuviin rikoksiin syyllistymisen tulisi johtaa karkotukseen ja maahantulokieltoon, sillä tämä antaisi oikean asennekuvan lainsäädännöstä, vapauttaisi julkisia resursseja pitkällä aikavälillä muualle ja loisi turvallisemman yhteiskunnan.

Karkottamispäätöksiä koskevissa harkinnoissa kynnystä karkottamiselle tulisi yleisesti madaltaa esimerkiksi Suomeen muodostuneiden siteiden suhteen. Lisäksi “vakavan rikoksen” käsityksen kynnystä tulisi madaltaa karkotuspäätöksissä, sillä on tärkeää, että Suomessa oleskelisi mahdollisimman vähän yhteiskunnalle vaarallisia henkilöitä.

Liittohallitus haluaa kuitenkin selventää aloitteessa esitettyä pontta. Toisin kuin alkuperäisessä ponnessa esitetään, ei olisi tarkoituksenmukaista edistää lainsäädäntöä automaattisesti karkottamaan henkilöä, joka on syyllistynyt kaikista vähäisimpiin ja vaarattomiin rikoksiin, joista tuomio on mahdollista saada. Kuten aikaisemmin mainittu, kuitenkin kynnyksen madaltamista karkottamiselle ja maahantulokiellon antamiselle tulee edistää.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen muutetulla ponnella: *“Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään lainsäädäntöä, joka madaltaa vakavan rikoksen kynnystä karkotuspäätöksessä ja jonka mukaan sanottuun vakavaan rikokseen tai toistuviin pienempiin rikoksiin tuomittu ulkomaalainen määrätään lähtökohtaisesti karkotettavaksi Suomesta rikostuomion jälkeen ja hänelle määrätään maahantulokielto.”*

16. Ei-kansalaiset ehdottoman vankeuden sijaan ulos!
Satakunnan Kokoomusnuoret

Jos ulkomaan kansalainen tuomitaan Suomessa ehdottomaan vankeuteen, hänen edellytyksensä jäädä Suomeen pitäisi arvioida mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Rikosperusteinen karkottaminen on jo nykyisin mahdollista tietyissä tilanteissa, mutta päätökset tehdään tapauskohtaisen kokonaisarvioinnin perusteella. Suomen tulee hyödyntää nykyistä tehokkaammin myös mahdollisuuksia siirtää vankeusrangaistuksen täytäntöönpano henkilön kansalaisuus- tai kotivaltioon silloin, kun vastaanottava valtio hyväksyy siirron ja muut oikeudelliset edellytykset täyttyvät. Karkottaminen ei tällöin tarkoittaisi rangaistuksesta vapautumista, vaan rangaistus suoritettaisiin mahdollisuuksien mukaan toisessa valtiossa.

Karkottamisen ehdottomana rajana on kuitenkin palautuskielto. Ketään ei saa lähettää valtioon, jossa häntä uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus, vaino tai muu epäinhimillinen tai ihmisarvoa loukkaava kohtelu. Palautuskielto koskee myös vakaviin rikoksiin syyllistyneitä ja perustuu Suomen perustuslakiin, ulkomaalaislakiin sekä Euroopan ihmisoikeussopimukseen. Kun palautuskielto tai muu oikeudellinen este ei estä maasta poistamista, karkottaminen, mahdollinen maahantulokielto ja rangaistuksen siirtäminen tulisi selvittää mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään ulkomaalaisten vankien palauttamisen automatisointia.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Satakunnan Kokoomusnuoria aloitteen johdosta. Aloite esittää ulkomaalaisten palauttamisen automatisointia tilanteissa, joissa ulkomaan kansalainen tuomitaan ehdottomaan vankeusrangaistukseen. Liittohallitus ei kuitenkaan näe rikosperusteisen karkottamisen automatisointia tarkoituksenmukaisena tai

ongelmattomana.

Suomen nykyinen järjestelmä perustuu siihen, että karkottamisesta päätetään tapauskohtaisen kokonaisarvioinnin perusteella. Tämä on perusteltua, koska ehdottomaan vankeusrangaistukseen tuomitseminen ei yksin kerro siitä, voidaanko henkilö lainmukaisesti karkottaa Suomesta. Arvioinnissa on otettava huomioon muun muassa rikoksen laatu ja vakavuus, henkilön siteet Suomeen, oleskelun kesto, perhe- ja yksityiselämä sekä mahdolliset palauttamiseen liittyvät esteet.

Aloitteessa esitettävä palauttamisen automatisointi on ongelmallista, sillä tapauksien yksityiskohdat voivat poiketa merkittävästi toisistaan, eikä samaa menettelyä voida soveltaa kaikkiin ulkomaan kansalaisiin olosuhteista riippumatta. Myös rangaistuksen täytäntöönpanon siirtäminen toiseen valtioon on eri asia kuin karkottaminen. Siirto edellyttää kansainvälisten sopimusten ja kansallisen lainsäädännön mukaisten edellytysten täyttymistä sekä käytännössä vastaanottavan valtion suostumusta.

Aloitteessa itsessään tunnistetaan palautuskiellon merkitys. Tämä korostaa entisestään tapauskohtaisen harkinnan tarvetta. Jos prosessista tehdään liian automaattinen, kasvaa riski siihen, että yksittäisen henkilön olosuhteita ei arvioida riittävästi.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

17. Kaupunkitilan suursiivous
Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret

Kaupunkien keskustojen pitää olla turvallisia paikkoja asua, asioida, yrittää ja viettää aikaa. Kenenkään ei pitäisi joutua väistelemään avointa huumeiden käyttöä, aggressiivista päihtymystä, uhkailua tai jatkuvaa häiriökäyttäytymistä matkalla töihin, kauppaan tai kotiin.

Suomessa poliisi voi nykyään jo poistaa paikalta henkilön, jonka käyttäytymisen perusteella voidaan arvioida aiheuttavan huomattavaa häiriötä tai välitöntä vaaraa yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Jos poistaminen ei riitä, henkilö voidaan tietyin edellytyksin ottaa kiinni enintään 24 tunniksi. Ongelma on se, ettei järjestelmä tarjoa vastaavaa tehokasta keinoa pitää häirikköjä poissa samalta keskusta-alueelta pidempään.

Suomeen tarvitaan Amsterdamin mallin mukaiset tehostetun järjestyksen alueet. Kaupunki voisi nimetä ydinkeskustan, asemanseudun tai muun jatkuvista järjestyshäiriöistä kärsivän alueen tällaiseksi alueeksi. Vakavaa häiriötä aiheuttava henkilö voitaisiin määrätä välittömästi pois alueelta ja pysymään poissa määräajan. Häiriöalueella määräys voi koskea ensin 24 tuntia ja toistuvissa tapauksissa kuukauden, kolmen kuukauden tai kuuden kuukauden jaksoa.

Avoin huumeiden käyttö, huumekauppa, uhkailu, väkivalta, aggressiivinen päihtymys ja toistuva vakava häiriökäyttäytyminen voisivat johtaa ensin lyhyeen ja toistuessaan kuukausien mittaiseen aluekieltoon. Voimakkaasti päihtynyt ja häiriötä aiheuttava henkilö voitaisiin samalla kuljettaa poliisin toimesta valvottuun selviämis- tai palvelupisteeseen.

Tavoite ei ole kieltää keskustassa olemista köyhiltä, asunnottomilta tai päihdeongelmaisilta. Keskustassa saa olla kuka tahansa, joka antaa muidenkin olla siellä rauhassa. Oikeutta käyttää yhteistä kaupunkitilaa ei kuitenkaan pidä erehtyä luulemaan oikeudeksi tehdä siitä jatkuvasti turvaton muille kaupungin asukkaille.

Edellä mainituin perustein Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Amsterdamin mallin mukaisten tehostetun järjestyksen alueiden käyttöönottoa Suomessa siten, että kunta voi nimetä järjestyshäiriöistä kärsivän keskusta-alueen tällaiseksi alueeksi ja vakavaa häiriötä aiheuttavalle henkilölle voidaan määrätä porrastettu aluekielto.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Varsinais-Suomen Kokoomusnuoria ajankohtaisesta ja tärkeästä aloitteesta. Monen suomalaisen kaupungin keskustassa ja asemanseudulla avoin huumeiden käyttö, huumekauppa ja toistuva häiriökäyttäytyminen ovat arkea, joka heikentää asukkaiden turvallisuuden tunnetta, karkottaa asiakkaita ja yrittäjiä sekä näivettää kaupunkikeskustoja. Liittohallitus jakaa aloitteen näkemyksen siitä, että yhteistä kaupunkitilaa on voitava käyttää rauhassa ja että nykyiset poliisilain keinot, kuten paikalta poistaminen ja enintään vuorokauden kiinniotto, eivät riitä katkaisemaan saman henkilön toistuvaa häiriökäyttäytymistä samalla alueella.

Liittohallitus pitää porrastettua aluekieltoa perusteltuna ja kokoomuslaisena tapana puuttua ongelmaan. Se kohdistuu tekoihin eikä ihmisiin, ja kuten aloitteessa todetaan, keskustassa saa olla kuka tahansa, joka antaa muidenkin olla siellä rauhassa. Koska aluekielto rajoittaa perustuslain 9 §:ssä turvattua liikkumisvapautta, sääntely on rakennettava huolellisesti. Kiellon edellytysten on oltava täsmällisiä, keston oikeassa suhteessa teon vakavuuteen ja toistuvuuteen, ja kielletyllä on oltava mahdollisuus saattaa päätös nopeasti tuomioistuimen arvioitavaksi. Lisäksi kiellon tulee mahdollistaa välttämätön asiointi alueella, kuten pääsy omaan kotiin, työpaikalle

tai terveydenhuoltoon. Liittohallitus pitää myös tärkeänä, että aluekieltoon yhdistetään aloitteessa mainitulla tavalla ohjaus päihde- ja sosiaalipalveluihin, jotta ongelma ei pelkästään siirry korttelin päähän vaan sen juurisyihin voidaan puuttua.

Liittohallitus on ottanut aloitteen tavoitteen omakseen ja esittää tavoiteohjelmaan kohtaa, jossa tehostetun järjestyksen alueiden ja porrastetun aluekiellon käyttöönottoa edistetään.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

18. Ensikertalaisten näpistelijöiden sakottamiseen toimivaltuus vartiointiliikkeelle
Pohjanmaan Kokoomusnuoret

Rikoslain 28 luku käsittelee varkaus-, kavallus- ja luvattoman käytön rikoksia. Rikoslain 28 luvun 1 § määrittelee varkauden tunnusmerkistön. Pykälän mukaan: ”Joka anastaa toisen hallusta irtainta omaisuutta, on tuomittava *varkaudesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi kuudeksi kuukaudeksi.” Rikoslain 28 luvun 3 § käsittelee näpistystä. Jos varkaus, huomioon ottaen anastetun omaisuuden arvo tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava näpistyksestä sakkoon.

29.5.2026 poliisi julkaisi verkkosivuillaan tiedotteen ”Näpistysten määrä Helsingissä jatkaa rajua kasvuaan”. Tiedotteen mukaan Helsingin poliisin tehtävämäärät ovat kasvaneet voimakkaasti. Vuonna 2026 hälytystehtäviä arvioidaan olevan noin 170 000 ja rikoslakirikoksia noin 99 000, eli molemmissa on kasvua edellisvuoteen verrattuna.

Erityisesti näpistykset ovat lisääntyneet nopeasti. Vuonna 2025 Helsingissä kirjattiin 21 598 näpistystä, kun vuonna 2024 niitä oli 13 254. Vuoden 2026 huhtikuun loppuun mennessä näpistyksiä oli kirjattu lähes 30 % enemmän kuin vuotta aiemmin vastaavana aikana. Näpistykset ovat kauppiaiden riesa. Poliisi menee aina kauppaliikkeeseen, kun rikoksesta epäilty on saatu kiinni kaupassa. Tämä kuormittaa erityisesti valvonta- ja hälytystoimintaa. Yleisin näpistelijä on sarjanäpistelijä, jonka näpistysrikokset pyritään kokoamaan suuremmiksi kokonaisuuksiksi esitutkinnassa. Kuitenkin myös ensikertalaiset kuormittavat poliisin toimintaa.

Kauppaliikkeet tekevät yleensä sopimuksia vartiointiliikkeiden kanssa, joiden tehtävänä on huolehtia liikkeen turvallisuuden valvonnasta. Sisäministeriön mukaan vartijoiden toimivaltuudet perustuvat yksityisistä turvallisuuspalveluista annettuun lakiin, ja niiden käyttäminen liittyy vartioimistehtävien hoitamiseen. Vartijalla on tietyin laissa määritellyin edellytyksin oikeus poistaa henkilö vartioimisalueelta tai estää hänen pääsynsä alueelle. Lisäksi vartijalla on oikeus ottaa rikoksentekijä kiinni ja suorittaa kiinniotetulle turvallisuustarkastus. Näiden toimivaltuuksien yhteydessä vartija voi tietyissä tilanteissa käyttää myös voimakeinoja.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään vartijoiden toimivaltuuksien lisäämistä lakiin siten, että vartijalla olisi oikeus sakottaa ensikertalaisia näpistelijöitä, kun kyseessä on rikoslain 28 luvun 3 §:n mukainen näpistys, tekijä on jäänyt kiinni verekseltään, tapaus on yksinkertainen ja kyseessä on ensikertalainen rikoksentekijä.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Pohjanmaan Kokoomusnuoria ajankohtaiseen pienrikollisuutta koskevaan ongelmaan tarttumisesta. Liittohallitus kuitenkin näkee, että rikosoikeudellisen toimintavallan myöntäminen lähtökohtaisesti yksityisille toimijoille, kuten yksityisen turvallisuusalan luvan saaneelle henkilölle, ei ole kannatettavaa. Lisäksi esityksessä edellytettäisiin vartijalle mahdollisuutta tarkastella toisten henkilöiden rikosrekisteriotteita mahdollisen ensikertalaisuuden arvioimiseksi sekä lisäksi oikeudellista harkintaa tapauksen yksinkertaisuudesta.

Vaikka vartijoille annettaisiin aloitteessa esitetty sakottamisoikeus, olisi myös tehtävä lainsäädännössä harkintaa määrättävän sakon muutoksenhakuoikeudesta, mahdollisesti altistaen oikeuslaitoksen jopa entistä suurempaan hallinnolliseen taakkaan. Kynnys muutoksenhakuoikeuden epäämiselle Suomen oikeuskäytännössä on korkea, ja vastaavan toimivallan myöntäminen vartijoille varsinaisen viranomaisen sijaan ei voisi nähdä helposti perusteltavana.

Liittohallitus korostaa kuitenkin ilmiönä esiin nostetun ongelman merkittävyyttä ja tarkastelee keinoja oikeuslaitoksen toiminnan tehostamiseksi sekä rikosoikeudellisten asioiden käsittelyn nopeuttamiseksi.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

19. Yleinen aseenkanto-oikeus
Oulun Läänin Kokoomusnuoret

Suomessa aseiden omistamista ja kantamista säädellään tiukasti. Nykyinen aselainsäädäntö lähtee oletuksesta,

että valtio on ensisijainen turvallisuuden takaaja, ja kansalaisten oikeus itsenäiseen itsepuolustukseen on rajoitettua. Tämä asetelma on ristiriidassa yksilönvapauden kanssa. Jokaisella ihmisellä on luonnollinen oikeus suojella itseään, omaisuuttaan ja läheisiään. Kansalaisella on oikeus käyttää asetta puolustautuakseen ilman velvollisuutta vetäytyä uhkatilanteessa. Tämä oikeus ei ole valtion myöntämä etuoikeus, vaan yksilön perustavanlaatuinen vapaus. Yleinen aseenkanto ei tarkoita hallitsematonta väkivaltaa, vaan vastuullista oikeutta itsepuolustukseen, jollaista valtiolla ei ole oikeutta estää.

Suurinosa suomalaisista miehistä ja ilahduttava osa naisista käyvät varusmiespalveluksen, minkä aikana heille iskostetaan aseen turvallisen käsittelyn periaatteet. Tämä kasvattaa heistä vastuullisia kansalaisia, jotka osaavat käyttää aseita turvallisesti. Tämän lisäksi nykyinen ilmapiiri koko ajan kasvattaa aseiden turvallisen käytön ja käsittelyn merkitystä. Aseenkanto julkisella alueella tulee olla ajokorttimaisen, turvallisen aseenkäsittelyn osaamisen todistamisen takana, mutta ihmisen pitäisi saada omassa kodissaan ja omalla maallaan omistaa ja pitää hallussaan aseita myös itsepuolustustarkoituksessa.

Valtio ei voi eikä sen pidä olla kansalaisen ainoa turva. Oikeus aseenkantoon on osa yksilönvapautta ja perusoikeutta itsepuolustukseen. On aika palauttaa kansalaisille se vastuu ja luottamus, joka heille kuuluu vapaassa yhteiskunnassa. Vapaa aseenkanto ei ole uhka – se on turva.

Edellä mainituin perustein, Oulun Läänin Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta toimiin, joilla edistetään yleisen aseenkanto-oikeuden toteutumista Suomessa.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää ja ottaa mielenkiinnolla vastaan Oulun Läänin Kokoomusnuorten omaperäisen ja isokaliiperisen aloitteen. Liittohallitus ymmärtää aloitteentekijöiden huolen siitä, että valtio rajoittaa aseenkanto-oikeutta suomalaisessa yhteiskunnassa. Toisaalta suomalaisessa vapaassa, vakaassa ja suhteellisen turvallisessa yhteiskunnassa tulee pystyä luottamaan viranomaisten apuun ja siihen, että jokaisella yksilöllä on mahdollisuus elää turvallisessa ympäristössä. Poliisin ja yhteiskunnan tarjoamaan apuun tulee voida aina ensisijaisesti luottaa.

Liittohallitus näkee, että nykyinen järjestelmä koskien aselupaa ja aseiden käyttämistä eri tarkoituksiin on suhteellisen toimiva ja hyväksyttävä. Liittohallitus ei näe sitä, että Suomessa tarvittaisiin Yhdysvaltojen perustuslain toisen lisäyksen kaltaista taattua oikeutta omistaa ja käyttää ampuma-asetta.

Vaikka suurin osa suomalaisista varusmiespalveluksen kautta oppii käyttämään ampuma-aseita, niin se ei ole tae sille, että ampuma-aseita käytettäisiin täysin vastuullisesti suomalaisessa yhteiskunnassa. Yleinen aseenkanto-oikeus voi pahimmassa tapauksessa lisätä henkirikoksia ja lähisuhdeväkivallan riskiä.

Suomessa on 2000-luvun aikana koettu poikkeuksellisia ja vakavia väkivallantekoja, kuten Jokelan, Kauhajoen, Hyvinkään ja Viertolan kouluhyökkäykset ja Turun puukotus vuonna 2017. Mikäli näiden tapahtumien aikaan olisi yleinen aseenkanto-oikeus ollut voimassa, niin olisi maamme lähihistoria mahdollisesti paljon synkempi ja turvattomampi. Mitä tulee ampuma-aseen luvalliseen käyttöön, niin liittohallitus näkee, että erilaisia lupaprosesseja voidaan helpottaa ja vähentää aseen omistamiseen liittyvää byrokratiaa. Silti yleinen aseenkanto-oikeus ei tällä hetkellä tuottaisi suomalaisessa yhteiskunnassa yksilöille sellaista lisäarvoa, jota liittohallitus voisi kannattaa tai edistää.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

20. Translaki on arvioitava uudelleen
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Suomessa vuonna 2023 voimaan tullut sukupuolen vahvistamista koskeva lainsäädäntö muutti merkittävästi aiempaa menettelyä. Uudistuksen myötä täysi-ikäinen henkilö voi hakea sukupuolen vahvistamista ilman aiemmin edellytettyä lääketieteellistä selvitystä tai lisääntymiskyvyttömyyttä koskevaa vaatimusta. Sukupuolen vahvistaminen perustuu hakijan omaan ilmoitukseen, ja hakemuksen jälkeen vahvistaminen voidaan tehdä laissa säädetyn määräajan jälkeen.

Lainsäädännön muutoksella on vaikutuksia henkilön oikeudelliseen asemaan sekä viranomaisten ylläpitämiin rekisteritietoihin. Sukupuolitiedolla on yhteiskunnassa erilaisia oikeudellisia ja hallinnollisia käyttötarkoituksia, minkä vuoksi lainsäädännön kokonaisvaikutuksia tulee arvioida myös yhdenvertaisuuden, yksityisyyden, oikeusvarmuuden ja eri sukupuolten oikeuksien näkökulmasta.

Erityisesti silloin, kun lainsäädäntö vaikuttaa henkilön oikeudelliseen asemaan ja viranomaisten rekisteritietoihin, on tärkeää varmistaa, että järjestelmä ehkäisee väärinkäytöksiä ja mahdollistaa selkeän oikeudellisen aseman kaikissa tilanteissa.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään vuoden 2023 translain muuttamista siten, että sukupuolen oikeudellinen vahvistaminen perustuu selkeisiin, ennakoitaviin ja väärinkäytöksiä ehkäiseviin menettelyihin.

Lisäksi liittohallituksen tulee selvittää mahdollisuudet palauttaa lainsäädäntöä edeltänyt menettely tai ottaa käyttöön lääketieteelliseen ja asiantuntija-arvioon perustuvia edellytyksiä sukupuolen oikeudelliselle vahvistamiselle.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria aloitteesta. Sukupuolitiedolla on lukuisia oikeudellisia ja hallinnollisia käyttötarkoituksia, ja siksi sen muuttamisen menettelyn on oltava selkeä, ennakoitava ja väärinkäytöksiä ehkäisevä. Vuonna 2023 voimaan tulleessa laissa sukupuolen oikeudellinen vahvistaminen perustuu täysi-ikäisen hakijan omaan ilmoitukseen ilman lääketieteellistä selvitystä. Liittohallitus jakaa aloitteen näkemyksen siitä, että lain kokonaisvaikutuksia on perusteltua arvioida oikeusvarmuuden, yhdenvertaisuuden ja rekisteritietojen luotettavuuden näkökulmasta.

Liittohallitus tukee aloitteen tavoitetta selvittää lääketieteelliseen tai muuhun asiantuntija-arvioon perustuvan edellytyksen käyttöönottoa. Liittohallitus ei kuitenkaan pidä aiemman lainsäädännön lisääntymiskyvyttömyysvaatimuksen palauttamista mahdollisena eikä hyväksyttävänä. Vaatimus puuttui syvästi ihmisen ruumiilliseen koskemattomuuteen, ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on katsonut vastaavan vaatimuksen loukkaavan yksityiselämän suojaa. Uudistuksen tavoitteena on siksi oltava menettely, joka on oikeudellisesti kestävä ja kunnioittaa yksilön perusoikeuksia, mutta joka samalla edellyttää hakijan tilanteen asiantuntija-arviointia pelkän ilmoituksen sijaan.

Liittohallitus on ottanut aloitteen tavoitteen omakseen ja esittää tavoiteohjelmaan kohtaa, jossa vuonna 2023 voimaan tullut translaki arvioidaan uudelleen ja selvitetään lääketieteelliseen tai muuhun asiantuntija-arvioon perustuvan edellytyksen käyttöönottoa.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

21. Droonisuojaverkot valmiiksi!
Satakunnan Kokoomusnuoret

Suomen tulee varautua drooniuhkaan hankkimalla varastoon droonisuojaukseen soveltuvaa verkkomateriaalia ja harjoittelemalla sen nopeaa asentamista. Droonisodankäynti on ehdottoman hirveää varsinkin, kun Venäjä kohdistaa drooni-iskujaan jatkuvasti siviileihin, kriittiseen infrastruktuuriin sekä pelastustoimintaan. Siksi onkin hyvin kriittistä, että sota-aikana eturintamalla voidaan suojata liikennettä ja jalankulkijoita verkoilla, jotka estävät droonien pääsyn ihmisten lähelle.

Varastossa oleva verkko ei yksin muodosta suorituskykyä. Materiaalin lisäksi tarvitaan koulutettuja asentajia, kuljetusjärjestelyjä sekä ennalta harjoiteltuja toimintamalleja pystyttämiseen, huoltoon ja purkamiseen. Harjoituksia tarvitaan erityisesti Suomen itäisissä kaupungeissa, liikenteen solmukohdissa, moottoriteillä ja kriittisen infrastruktuurin yhteydessä. Samalla voidaan suunnitella valmiiksi kiinnityspisteitä, asennustapoja ja kuljetusjärjestelyjä. Näin droonisuojausta voitaisiin ottaa käyttöön nopeasti siellä, missä sitä kulloinkin tarvitaan.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään valmiuksia suojautua drooneilta konfliktitilanteessa varastoimalla fyysisiä verkkoja peittääkseen katuja ja teitä suojatakseen niin siviilejä kuin myös sotilaita.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Satakunnan Kokoomusnuoria aloitteesta koskien droonisuojaverkkojen varastointia ja niiden asentamisen harjoittelua. Ukrainan sodan myötä droonit ovat nousseet yhdeksi nykyaikaisen sodankäynnin keskeisimmistä aseista. Venäjä kohdistaa drooni-iskuja sotilaallisten kohteiden lisäksi myös siviileihin, infrastruktuuriin sekä pelastustoimintaan. Liittohallitus ei vähättele sitä, että vastaavaan tilanteeseen varautuminen on tärkeää puolustuskyvyn ylläpitämisen kannalta. Voidaan todeta droonien torjuntaa kehitettävän jo, sillä eduskunta myönsi 23.6.2026 Rajavartiolaitokselle 44 miljoonaa euroa ja poliisille 6,2 miljoonaa euroa tähän tarkoitusperään.

Suomessa sotilaallinen maanpuolustus kuuluu Puolustusvoimille ja väestön suojaaminen poikkeusoloissa pelastustoimelle. Nämä viranomaiset vastaavat varautumisesta uhkatilanteisiin ja ovat asiantuntijoita siihen liittyvissä kysymyksissä. Liittohallitus ei näe liiton tehtäväksi ottaa kantaa yksittäisen suojausmateriaalin hankintaan tai varastointitapaan.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

22. Droonien kehittämistä edistettävä
Satakunnan Kokoomusnuoret

Drooniteknologiaa tulee tuoda nykyistä vahvemmin kone-, sähkö-, automaatio- ja tietotekniikan koulutukseen. Opiskelijoille pitäisi tarjota enemmän mahdollisuuksia suunnitella, rakentaa, ohjelmoida ja testata omia järjestelmiään kurssi- ja hankemuotoisesti. Kokeellisille drooneille tarvitaan myös valvottuja lennätysalueita pitkän kantaman testejä varten. Korkeakouluille voitaisiin lisäksi rahoittaa valtakunnallinen droonirakennuskilpailu, jossa eri alojen opiskelijat kehittäisivät ratkaisuja yhteisiin tehtäviin.

Droonien kehittäminen vaatii laaja-alaista taitoa, ja vaikkakin nykytekniikalla droonit ovat kehitykseltään todella korkealla tasolla, tarvitsemme ihmettelijöiden sijaan osaajia, jotka osaavat tarpeen tullen massatuottaa drooneja valmiiden suunnitelmien pohjalta. Tähän tarvitaan perusymmärrys siitä, millaisia komponentteja tarvitaan ja että tuota voisi erinomaisesti kouluttaa tekniikan korkeakouluissa – aivan kuten Ukrainassakin on tehty.

Droonikehitys pyörii sodassa viikon kierrolla, eli jopa viikon välein kokeillaan uutta versiota droonista, joten siihen kehitystahtiin ei olisi helppoa hypätä mukaan kylmiltään. Tulevaisuudessa droonit kehittyvät entisestään, olimme mukana tai ei. Mielellään olisimme tässä siis edelläkävijöitä haitallisen itänaapurin takia.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään laaja-alaisesti drooniosaamista mahdollistamalla tekniikan alojen opiskelijoille aikaa tutustua niiden toimintaperiaatteisiin ja lennättämiseen.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Satakunnan Kokoomusnuoria aloitteesta koskien drooniosaamisen vahvistamista tekniikan alojen koulutuksessa. Droonien merkitys sodankäynnissä on kasvanut nopeasti Ukrainan sodan myötä. Arvioiden mukaan droonit aiheuttavat nykyään suurimman osan Ukrainan sotilaallisista tappioista. Liittohallitus pitää tärkeänä, että Suomi pysyy ajan tasalla drooniteknologiassa puolustuskyvyn kannalta.

Drooniosaamista kehitetään Suomessa jo hyvään tahtiin. Alan asiantuntijoiden laatima Suomen droonistrategia julkaistiin helmikuussa 2025, ja sen tavoitteena on saattaa suomalaiset droonialan yritykset maailman kärkitasolle vuoteen 2030 mennessä. Maanpuolustuskorkeakoulu tutkii drooniteknologiaa osana teknologiaennakoinnin tutkimushanketta, sekä Suomesta löytyy myös droonien testialueita.

Liittohallitus pitää kuitenkin Puolustusvoimia ensisijaisena tahona drooneihin liittyvän osaamisen edistämisessä, eikä näe tarkoituksenmukaisena liiton ottavan kantaa tähän.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

23. Suomelle oma ydinaseohjelma!
Uudenmaan Kokoomusnuoret

Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut merkittävästi, ja Suomi jakaa yli 1 300 kilometrin maarajan Venäjän kanssa. Venäjän Ukrainassa käymä hyökkäyssota on osoittanut, että Venäjän muodostama sotilaallinen uhka on pitkäaikainen. Nyt on aika keskustella siitä, riittääkö NATO ydinpelote Suomelle vai tulisiko Suomen rakentaa myös itsenäinen ydinpelote.

Suomen NATO-jäsenyys on vahvistanut Suomen turvallisuusasemaa merkittävästi, mutta Venäjän muodostama sotilaallinen uhka ei ole poistunut. Oma ydinaseohjelma vahvistaisi Suomen puolustusta ja nostaisi kynnystä Suomeen kohdistuvalle sotilaalliselle hyökkäykselle.

Suomen lainsäädäntöä on jo muutettu, jotta Suomi voisi osallistua NATO ydinpelotteeseen ilman aiempia kansallisia lainsäädännöllisiä esteitä. Nyt on syytä käydä seuraava keskustelu siitä, tulisiko Suomen rakentaa myös itsenäinen kansallinen ydinpelote. NATO ydinpelote on keskeinen osa Suomen turvallisuutta, mutta kansallinen ydinpelote toisi Suomen puolustukseen lisäksi viimekätisen pelotteen, jonka päätösvalta olisi Suomella.

Olemme Ukrainan sodan aikana nähneet Venäjän käyttävän hybridivaikuttamista myös Suomea vastaan. Suomen ei pidä rakentaa turvallisuuttaan sen oletuksen varaan, että joku toinen valtio ratkaisee viime kädessä Suomen turvallisuutta koskevan kriisin. Suomen tulee kyetä uskottavasti osoittamaan, että Suomen olemassaoloa uhkaavalla sotilaallisella hyökkäyksellä olisi vastustajalle erittäin korkea hinta.

NATO-jäsenyys on jatkossakin Suomen turvallisuuden kulmakivi, mutta uskottava puolustus edellyttää myös kansallista kykyä ja tahtoa vastata kaikkein vakavimpiin uhkiin. Suomella tulee olla oikeus ja valmius rakentaa tarvittaessa myös oma itsenäinen ydinpelote.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton Liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Suomen oman ydinaseohjelman perustamista.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnuoria uskottavaan puolustukseen tähtäävästä aloitteesta. On hienoa, että kirjoittajat pitävät Suomen turvallisuutta ensisijaisen tärkeänä ja ymmärrettävää, että ydinaseiden sijoittaminen maaperällemme nähdään tehokkaana pelotteena Venäjää vastaan. Ydinaseet muodostavat keskeisen osan Naton ennaltaehkäisevästä pelotteesta. Suomen turvallisuusympäristön muutos ja Venäjän muodostama pitkäaikainen sotilaallinen uhka edellyttävät vahvaa kansallista puolustusta ja uskottavaa pelotetta. Suomen Nato-jäsenyys vahvistaa kuitenkin turvallisuuttamme merkittävästi, ja Suomen tulee ensisijaisesti kehittää Naton yhteistä puolustusta ja ydinpelotetta sekä syventää yhteistyötä liittolaisten kanssa. Liittohallitus katsoo, että Suomi voisi selvittää yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa yhteisen ydinaseohjelman perustamista.

Oman ydinaseohjelman käynnistäminen olisi valtava taloudellinen ja strateginen hanke, joka sitoisi resursseja pois tavanomaisen puolustuskyvyn kehittämisestä. Ydinaseiden sijoittaminen Suomeen poliittisten päättäjien toimesta lähettäisi jännitteisessä turvallisuuspoliittisessa tilanteessa eskaloivan viestin maailmalle. Ydinasetta emme voi hankkia yksittäisenä maana, siksi meidän tulee luottaa ja panostaa olemassa oleviin rakenteisiin.

Suomi on vahvistanut asemaansa Naton ydinsateenvarjon alla muuttamalla ydinaseita koskevaa lainsäädäntöä niin, että ydinaseiden kuljetus, säilyttäminen ja käyttö mahdollistetaan Suomen maaperällä. Tämä on myös ollut Kokoomusnuorten tavoitteena. Lisäksi Suomi liittyi syyskuussa 2026 Ranskan johtamaan eurooppalaiseen ydinasepelotealoitteeseen.

Suomen turvallisuutta vahvistetaan parhaiten kehittämällä kansallista puolustuskykyä, varmistamalla Naton pelotteen uskottavuus ja syventämällä sekä eurooppalaista että pohjoismaista puolustusyhteistyötä. Suomen on kyettävä vastaamaan muuttuviin turvallisuusuhkiin, mutta oman ydinaseohjelman perustaminen ei ole tarkoituksenmukainen ratkaisu.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

24. Sauli Niinistön linjan on ohjattava Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Sauli Niinistön presidenttikaudella Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka perustui pitkäjänteiseen kokonaisuuteen, jossa korostuivat Suomen oma puolustuskyky, läntinen integraatio, laajat kansainväliset kumppanuudet sekä kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän puolustaminen. Niinistö kuvasi vuonna 2023 Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan nojaavan neljään pilariin: kansalliseen puolustukseen, länsi-integraatioon ja kumppanuuksiin, Venäjä-suhteeseen sekä kansainväliseen järjestelmään.

Niinistön linjassa Suomen turvallisuus rakentuu ensisijaisesti oman puolustuskyvyn varaan. Suomi on pitänyt kiinni yleisestä asevelvollisuudesta, kehittänyt puolustuskykyään pitkäjänteisesti ja tehnyt merkittäviä materiaalihankintoja. Nato-jäsenyys ei Niinistön mukaan poista kansallisen puolustuksen merkitystä, vaan Suomi kantaa edelleen viimekätisen vastuun omasta turvallisuudestaan osana liittokuntaa.

Niinistön kaudella Suomen länsi-integraatio syveni historiallisesti. Suomi liittyi Euroopan unioniin jo ennen Niinistön presidenttikautta, mutta hänen kaudellaan Suomen asema osana läntistä yhteisöä vahvistui edelleen. Suomen Nato-jäsenyys toteutui vuonna 2023. Niinistö korosti Nato-jäsenyyden vahvistavan Suomen turvallisuutta ja kansainvälistä asemaa, mutta samalla hän painotti Suomen omaa vastuuta sekä sitä, että Suomi toimii liittokunnassa aktiivisena ja luotettavana jäsenenä.

Keskeinen osa Niinistön linjaa oli myös Suomen asema osana Pohjoismaita ja transatlanttista yhteisöä. Hän nosti erityisesti pohjoismaisen yhteistyön sekä suhteet Yhdysvaltoihin tärkeiksi Suomen turvallisuuden kannalta. Nato-jäsenyyden myötä pohjoismainen yhteistyö sai uuden turvallisuus- ja puolustuspoliittisen merkityksen.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Sauli Niinistön linjan jatkamista Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria presidentti Niinistöä kunnioittavasta ja arvostavasta aloitteesta. Sauli Niinistön presidenttikaudella harjoitettu ulko- ja turvallisuuspolitiikka on kiistatta tuonut merkittävän osansa Suomen nykyisen turvallisuuspolitiikan perustaan. Kansallisen puolustuskyvyn, läntisen integraation, kansainvälisten kumppanuuksien ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän merkitys on edelleen keskeinen. Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tulee kuitenkin perustua muuttuvan toimintaympäristön jatkuvaan arviointiin, eikä sitä ole tarkoituksenmukaista sitoa yksittäisen entisen presidentin linjaan. On myös syytä muistaa, että Sauli Niinistö suhtautui pitkään presidenttikautensa aikana Nato-jäsenyyteen nuivasti, samaan aikaan kuin Kokoomusnuoret ajoi jäsenyyttä voimakkaasti.

Suomen tulee jatkossakin vahvistaa omaa puolustuskykyään, toimia aktiivisesti Natossa ja Euroopan unionissa

sekä syventää pohjoismaista ja transatlanttista yhteistyötä. Näiden tavoitteiden edistäminen edellyttää pitkäjänteisyyttä mutta myös valmiutta uudistaa ajatusmalleja ja vastata uusiin uhkiin.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

25. Vainikkalan rajanylityspaikan matkustajajunaliikenne on avattava mahdollisimman pian
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Vainikkalan rajanylityspaikka on ollut pitkään merkittävä Suomen ja Venäjän välisen raideliikenteen solmukohta. Ennen matkustajajunaliikenteen päättymistä Vainikkalan kautta kulki vuosina 2017–2019 keskimäärin noin 600 000 junamatkustajaa vuodessa. Liikenteen päättyminen on heikentänyt Kaakkois-Suomen kansainvälisiä yhteyksiä ja alueen saavutettavuutta.

Vainikkalan kautta kulkevan matkustajajunaliikenteen palauttaminen vahvistaisi Kaakkois-Suomen asemaa kansainvälisen raideliikenteen solmukohtana. Toimivat junayhteydet tukevat alueen elinkeinoelämää, matkailua ja saavutettavuutta sekä mahdollistavat sujuvat yhteydet Suomen ja muun Euroopan välillä. Vainikkalan kautta kulkee rautateiden tavaraliikennettä, mikä osoittaa, että rajanylityspaikan raideliikenteen infrastruktuurilla on edelleen käytännön merkitystä. Matkustajajunaliikenteen palauttamista arvioitaessa tulee lisäksi huomioida, että Vainikkalan kautta kulkeneessa rautatieliikenteessä ei ole syntynyt sellaista turvapaikanhakijoiden rajanylitysilmiötä, joka nähtiin Suomen itärajalla vuoden 2023 aikana.

Suomen tulee suhtautua kansainväliseen raideliikenteeseen pitkäjänteisesti ja varmistaa, että Vainikkalan infrastruktuuri on tehokkaassa käytössä. Matkustajaliikenteen avaamista varten tarvittavat selvitykset ja käytännön järjestelyt tulee käynnistää viipymättä, jotta liikenne voidaan palauttaa mahdollisimman nopeasti.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Vainikkalan matkustajajunaliikenteen avaamista mahdollisimman pian.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria aloitteesta. Venäjän sota Ukrainassa on muuttanut turvallisuusympäristöä, eikä itärajan liikennettä tule avata ilman selkeää turvallisuusarviota. Matkustajaliikenteen palauttaminen merkitsisi paluuta normaaliin kanssakäymiseen hyökkäyssotaa käyvän valtion kanssa ja heikentäisi EU:n yhtenäistä linjaa. Liikenteen avaaminen lisäisi rajaturvallisuus- ja hybridivaikuttamisen riskejä, sillä Venäjä on käyttänyt ihmisiä ja rajanylityksiä painostuskeinona. Vainikkalan aiempi rauhallisuus ei takaa tulevaa. Kysyntä perustui lisäksi pitkälti Venäjän matkailuun, jonka palautumiseen ei ole edellytyksiä.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

26. Itärajan raideyhteydet ja matkailu Venäjälle suljettava pysyvästi
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Venäjä käy hyökkäyssotaa Ukrainassa ja kohdistaa Suomeen jatkuvaa hybridivaikuttamista. Vuonna 2023 se ohjasi tarkoituksellisesti turvapaikanhakijoita Suomen itärajalle painostaakseen Suomea. Itärajan henkilöliikenne suljettiin, ja päätös oli oikea. Sen ei pidä jäädä väliaikaiseksi.

Venäjä on osoittanut historiansa aikana yhä uudelleen, että se käyttää naapureihinsa kohdistuvaa riippuvuutta ja avoimuutta painostuksen välineenä. Mahdollinen tulitauko tai hallinnon vaihtuminen ei muuta Venäjän strategista kulttuuria eikä sen suhtautumista naapureihinsa. Rajan avaaminen uudelleen loisi pysyvän haavoittuvuuden, jonka Venäjä voisi välineellistää milloin tahansa. Lähtöaseman päässä Venäjä päättää aina, ketkä junaan nousevat.

Matkustajaliikenne myös hyödyttäisi Venäjää taloudellisesti ja helpottaisi vaikuttamista Suomeen. Aiempaa Allegro-liikennettä hoiti VR:n ja Venäjän valtionrautateiden yhteisyhtiö. Suomen ei pidä enää koskaan sitoa liikenneyhteyksiään venäläisiin valtionyhtiöihin.

Kaakkois-Suomen saavutettavuus on tärkeä asia, mutta alueen tulevaisuus ei voi rakentua Venäjän varaan. Vuosikymmenten riippuvuus itäliikenteestä osoittautui haavoittuvuudeksi, kun liikenne loppui yhdessä yössä. Samaa virhettä ei pidä toistaa. Alueen elinvoimaa vahvistavat kestävästi investoinnit länteen suuntautuviin yhteyksiin. Näitä ovat nopeammat raideyhteydet pääkaupunkiseudulle, satamien kehittäminen ja lentoliikenne. Kaakkois-Suomi on Naton ja EU:n ulkoraja, ja sen vahvuudet löytyvät turvallisuus-, puolustus- ja huoltovarmuusosaamisesta sekä läntisestä kumppanuudesta.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta:

- ajamaan Vainikkalan ja muiden itärajan rajanylityspaikkojen henkilöliikenteen pysyvää sulkemista, ja
- edistämään Kaakkois-Suomen saavutettavuutta ja elinvoimaa länteen suuntautuvien liikenneyhteyksien ja investointien kautta.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria hyvin ajankohtaisesta aloitteesta. Aloite nostaakin perustellusti esiin Venäjän muodostaman turvallisuusuhan ja sen, että Suomi ei saa rakentaa kriittisiä liikenneyhteyksiään Venäjän varaan. Itärajan sulkeminen on ollut perusteltu toimenpide muuttuneessa turvallisuustilanteessa. Aloitteen tavoitetta ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista toteuttaa sitomalla Suomi pysyvästi päätökseen kaikkien itärajan henkilöliikenneyhteyksien rajoittamisesta.

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tulee perustua jatkossakin ajantasaiseen uhka-arvioon ja viranomaisten mahdollisuuteen reagoida nopeasti muuttuviin tilanteisiin. Jos turvallisuustilanne tulevaisuudessa muuttuu, Suomen tulee säilyttää mahdollisuus arvioida rajanylitysliikenteen järjestelyitä uudelleen. Päätös itärajan pysyvästä sulkemisesta voisi tarpeettomasti rajoittaa tätä kansallista liikkumavaraa.

Turvallisuutta voidaan vahvistaa myös muutoin. Rajaturvallisuutta, tiedustelua, viranomaisten tiedonvaihtoa ja hybridivaikuttamisen torjuntaa tulee kehittää siten, että mahdolliseen välineellistettyyn maahantuloon voidaan puuttua tehokkaasti ja ajoissa. Samalla on perusteltua vähentää koko itäisen Suomen riippuvuutta Venäjästä parantamalla koko alueen elinvoimaa mm. investointien avulla.

On perusteltua edistää itäisen Suomen länteen suuntautuvia liikenneyhteyksiä ja vähentää riippuvuutta Venäjästä, mutta rajanylityspaikkojen pysyvästä sulkemisesta ei tule tehdä ennalta sitovaa poliittista päätöstä. Rajaliikenteen järjestelyjen tulee jatkossakin perustua Suomen turvallisuustilanteeseen ja toimivaltaisten viranomaisten ajantasaiseen arvioon.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

27. Näpit irti Kosovosta, Serbia!
Pirkanmaan Kokoomusnuoret

Suomi katsoo vierestä kädettömänä, kun Serbia neuvottelee EU-jäsenyydestä ja samaan aikaan pitää Kosovoa omanaan.

Kosovon sota päättyi vuonna 1999, mutta Serbian ja Kosovon väliset jännitteet ovat jatkuneet kireinä siitä lähtien. Konflikti pitää jännitteitä yllä koko Balkanin alueella. Tällä hetkellä Serbia havittelee EU-jäsenyyttä, mutta jäsenneuvottelut ovat edelleen käynnissä. Yhtenä kriteerinä on se, että Serbian tulee normalisoida suhteensa Kosovoon. EU-välitteinen rauhanprosessi maiden välille on kuitenkin ollut hidasta. Suomen on aika tehdä pesäero EU:hun ja tuoda asiaa itse enemmän esiin. Serbian suhtautuminen Kosovoon ja sen pyrkimykset vaikuttaa maan asemaan ovat jääneet Suomessa ja kansainvälisissä medioissa vähäiselle huomiolle. Suomen on oltava rohkeasti lyömässä kapuloita Serbian EU-rattaisiin.

Kosovo itsenäistyi Serbiasta 17.2.2008, yli 18 vuotta sitten. Itsenäistymistä edelsi Martti Ahtisaaren työ rauhan saamiseksi alueelle. Kosovossa Ahtisaarta kunnioitetaan suuresti. Juuri se, että Suomi korostaisi Kosovon asemaa kansainvälisesti, syventäisi Suomen ja Kosovon välisiä suhteita entisestään. Myös Suomen suhteissa Serbiaan Kosovon tilanne tulisi nostaa huomattavammin esille. YK:n jäsenmaista noin puolet on tunnustanut itsenäisen Kosovon, mutta maat, kuten Venäjä ja Kiina eivät ole. Virallisesti Serbia pitää Kosovoa omana autonomisena maakuntanaan.

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa korostetaan kansainvälisen oikeuden ja Euroopan turvallisuuden puolustamista. Kumpaankin edellä mainittuun sopii itsenäisen Kosovon puolustaminen. Serbia sortaa Kosovoa ja sen kansaa. Tärkeää on nostaa esiin se, että Serbiasta tehdään aika ajoin aseellisia iskuja Serbian ja Kosovon välisille rajatarkastusasemille. Serbian hallitus on kiistänyt tukevansa aseellisia terroriryhmiä Serbiassa. Hallitusta ei hyödytä se, että kosovolaiset viranomaiset ovat takavarikoineet näiltä terroriryhmiltä aseteknologiaa, joka sopisi Serbian armeijan käytettäväksi.

Suomen ei pidä suhtautua ulkopuolisesti Serbian ja Kosovon välisen konfliktin ratkaisemiseen. Serbian toiminta Kosovon suhteen on Euroopan turvallisuuteen ja vakauteen vaikuttava kysymys, joka tulee ottaa näkyvämmäksi osaksi Suomen ja Serbian välisiä suhteita.

Edellä mainituin perustein Pirkanmaan Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Kosovon asemaa kansainvälisissä suhteissa

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Pirkanmaan Kokoomusnuoria ajankohtaisesta ja ulkopoliittisesti herättelevästä aloitteesta.

Kosovon asema ja Serbian ja Kosovon välisten suhteiden normalisointi ovat merkittäviä kysymyksiä Euroopan vakauden, turvallisuuden ja kansainvälisen oikeuden kannalta. Suomen tulee johdonmukaisesti puolustaa kansainvälistä oikeutta, kansojen oikeutta päättää tulevaisuudestaan sekä rauhanomaista konfliktinratkaisua. Kosovon itsenäisyyden kansainvälisen aseman vahvistaminen on tärkeä osa tätä työtä.

Suomen tulee edistää Kosovon asemaa kansainvälisissä suhteissa sekä nostaa esiin Serbian vastuuta suhteiden normalisoinnista kahdenvälisissä suhteissaan ja osana Euroopan unionin yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Serbian EU-jäsenyyspolun tulee edellyttää konkreettista edistystä suhteiden normalisoinnissa sekä sitoutumista eurooppalaisiin arvoihin ja periaatteisiin.

Liittohallitus on ottanut huomioon aloitteen toiveet tavoiteohjelmaluonnoksessaan, josta liittokokous myös päättää erikseen.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

28. Netanyahu telkien taakse: Suomen tuomittava Israelin teot Gazassa!
Uudenmaan Kokoomusnuoret

Israelin Gazassa toteuttamat toimet ja niihin liittyvät epäillyt kansainvälisen oikeuden loukkaukset ovat menneet aivan liian pitkälle. Israelin pääministerin Netanyahun johtaman hallituksen sotatoimet ovat saaneet jo tähän mennessä laajaa kritiikkiä monilta kansainvälisiltä järjestöiltä.

Hamasin terroristi-iskuja ja israelilaisiin kohdistuvaa väkivaltaa ei toki saa unohtaa ja se pitää yhtä lailla tuomita, mutta se ei anna Israelille mielipuolisesti valtaa tehdä mitä tahansa se ikinä haluaakaan. Amnesty International on dokumentoinut sekä Israelin asevoimien että Hamasin ja muiden palestiinalaisten aseellisten ryhmien syyllistyneen kansainvälisen oikeuden vakaviin rikkomuksiin ja sotarikoksiin. Tällä hetkellä Kokoomuksestakin löytyy laajaa tuomintaa Hamasin toiminnalle, mikä on oikein, mutta Israelin suorittamista sotarikoksisata vaietaaan.

YK:n ihmisoikeusjärjestelmän yhteydessä toimivat tutkijat ja erityismenettelyt ovat arvioineet Israelin Gazassa toteuttamien toimien voivan täyttää sotarikosten ja rikosten ihmisyyttä vastaan tunnusmerkkejä. Gazassa asuu noin 2,1 miljoonaa ihmistä, joista valtaosa on joutunut siirtymään kodeistaan. UNESCO on varmistanut 164 kulttuuriperintökohteen vaurioituneen Gazassa 7.10.2023 alkaneen sodan aikana. UNESCOn mukaan 97 prosenttia Gazan koulurakennuksista oli heinäkuussa 2025 kärsinyt jonkinasteisia vaurioita, ja 518 koulua 564:stä tarvitsi täyden jälleenrakennuksen tai merkittävän kunnostuksen voidakseen jälleen toimia. Nämä edellä mainitut tuhot ovat merkittävän laajoja ja vaikuttavat gazalaisten elämään ellei asialle tehdä jotain.

Kyse ei ole ainoastaan poliittisesta arvostelusta. Kansainvälinen rikostuomioistuin antoi 21.11.2024 Benjamin Netanyahusta pidätysmääräyksen, jossa häntä epäillään useista sotarikoksista ja rikoksista ihmisyyttä vastaan. Suomi on Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön sopimusvaltio, joten Suomen tulee noudattaa kansainvälisiä velvoitteitaan myös mahdollisessa tilanteessa, jossa Netanyahu saapuisi Suomen alueelle. Tällöin Suomen viranomaisten tulisi toimia ICC pidätysmääräyksen ja Suomen lainsäädännön mukaisesti, jotta asia voidaan käsitellä kansainvälisessä rikostuomioistuimessa.

Myös Venäjän presidentistä Vladimir Putinista on annettu ICC pidätysmääräys. Molemmat tapaukset osoittavat, että kansainvälisen rikosoikeuden tulee koskea valtioiden johtajia riippumatta siitä, minkä valtion etua he edustavat. Kansainvälisen oikeuden noudattamisen tulee olla johdonmukaista ja koskea kaikkia konfliktin osapuolia. Näistä syistä Suomen hallituksen tulee ottaa selkeä kanta Gazassa tapahtuneisiin kansainvälisen oikeuden loukkauksiin ja tuomita Israelin tekemät sotarikokset.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton Liittokokous velvoittaa liittohallitusta ottamaan julkisesti kantaa Israelin tekoihin Gazassa, joissa tuomitaan Israelin tekemät sotarikokset.

Liittohallituksen vastaus:

Keskustelu Gazan sodasta on liittohallituksen näkökulmasta hyvin polarisoitunut ja virheellisten faktojen värittämä. Konfliktit alueella ovat jatkuneet pitkään, ja viimeisin konflikti on osa pitkää, sotaisaa historiaa alueella. Viimeisin konflikti Gazan kaistalla eskaloitui 7. lokakuuta 2023 terroristijärjestö Hamasin hyökättyä Israeliin Gazan kaistan rajan yli. Hamas hyökkäsi Supernova Sukkot Gathering -musiikkifestivaalille ja useisiin Israelin kaupunkeihin ja murhasi lähes 1200 ihmistä, joista 764 oli siviilejä. Hyökkäyksestä erityisen brutaalin tekivät Hamasin toteuttamat terroristiset ja kauhua kylvävät teot paikallisille - he raiskasivat paikallisia sekä riisuivat ja murhasivat heitä videolle kuvaten. Lisäksi terroristit ottivat 250 panttivankia mukaansa.

Vuorokauden sisällä iskuista Israel aloitti ilmaiskut Gazaan ja myöhemmin laajensi operaation myös maahyökkäykseksi. Israelin sotatoimiin on kuollut kymmeniä tuhansia ihmisiä, mutta tarkkojen lukujen arvioiminen on haastavaa. Luvut toimittaa Hamasin hallinnoima Gazan terveysministeriö, mutta esimerkiksi YK on pitänyt lukuja luotettavina. Israel on yrittänyt toimittaa alueelle merkittävissä määrin humanitaarista apua, mutta sen

pääsy sota-alueelle on osin epäonnistunut.

Hamas on julistanut päätavoitteekseen Israelin tuhoamisen sekä islamistisen valtion perustamisen alueelle. Hamasin Gazan-johtaja Yahya Sinwar on halunnut Israelin pysyvän Gazan alueella, sillä hän pitää siviilikuolemia tarpeellisena uhrauksena päämäärän toteuttamiseksi. Puolestaan Israelin päätavoitteena on kaataa Hamas valta-asemasta sekä tuhota sen sotilaalliset valmiudet. Keskipitkällä aikavälillä Israel näkee, että Gazan alueen tulisi olla demilitarisoitu ja deradikalisaatiotoimet käynnistetty.

Lähi-idän alueella Israel edustaa ainoata vapaata, parlamentaarista demokratiaa. Suomen ja Israelin yhteistyö on keskittynyt vahvasti puolustusmateriaaleihin ja korkeaan teknologiaan, ja suuret asehankinnat ovat olleet Suomelle strategisesti erittäin tärkeitä. Liittohallitus näkee esimerkiksi viimeaikaisen kohun Häkkäsen Israelin vierailuun liittyen vain opposition silmänkääntötemppuna: edellinen eli Marinin hallitus päätti Daavidin linko -ilmatorjuntajärjestelmän hankinnasta, ja Orpon hallitus on vienyt sitä ansiokkaasti eteenpäin.

Poliittisesti jakautuneen, värittyneen ja ristiriitaisen keskustelun myötä liittohallitus näkee, ettei konfliktiin kantaa ottaminen saati toisen osapuolen tuomitseminen ole tarpeen. Siviilikuolemat ovat aina suuri tragedia ja epäonnistuminen, mutta sodan toisen osapuolen yksipuolinen tuomitseminen ei ole liittohallituksen näkökulmasta oikea tapa lähestyä asiaa.

Sodan päätyttyä on kansainvälisten tahojen vastuulla selvittää, millaisia rikoksia sodassa on tehty ja millaisia tuomioita henkilöille on asetettava. Tällä hetkellä liittohallitus näkee parhaana ratkaisuna keskittyä siihen, ettei konflikti lietso paikallisesti antisemitismiä tai islamofobiaa, vaan aiheesta voidaan keskustella rakentavasti ja useita näkökulmia ymmärtäen. Lopullisena tavoitteena on aina rauha ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, kuten Suomi on kaikissa julkilausumissaan todennut.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

29. Kehitysapu lakkautettava: Käytetään rahat Suomen kansalaisiin!
Uudenmaan Kokoomusnuoret

Suomessa eletään taloudellisesti vaikeita aikoja: valtionvelka on kasvanut ennätyslukemiin, noin 260 miljardia euroa eli 90 prosenttia BKT:sta. Velkaantumisen taittaminen vaatii ankaria leikkauksia. Kehitysapu on menoerä, jonka kohteet ovat Suomen rajojen ulkopuolella.

Kehitysyhteistyön tavoitteet ovat sinänsä hyviä, mutta valtion on ensin turvattava omat perustehtävänsä. Julkisten varojen käytössä Suomen kansalaisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden tulee olla ensisijainen lähtökohta. Samaan aikaan kun Suomessa etsitään useiden miljardien leikkauksia, Suomi käyttää tänäkin vuonna kehitysapuun noin miljardi euroa. Onko järkevää ottaa velkaa, joka maksetaan ulkomaille? Tämä ei anna kuvaa vastuullisesta talouspolitiikasta. Verorahat tulisi käyttää valtion ydintehtäviä tukeviin asioihin, ja kehitysapu ei ole yksi tällaisista.

Kehitysavun suuri määrä nostaa esiin myös kysymyksen siitä, kuinka tehokkaasti käytetyt varat saavuttavat niille asetetut tavoitteet. Tutkimusnäyttö kehitysavun vaikutuksista talouskasvuun on vaihtelevaa, ja eri maiden sekä hankkeiden välillä on merkittäviä eroja. Julkisten varojen käytössä tulosten ja kustannusten suhdetta on arvioitava kriittisesti. Kun veronmaksajien rahojen vaikutuksista ei ole riittävää varmuutta, niiden paikka ei ole ulkomailla, kun kotimaassa leikataan välttämättömästä.

Suomella on omia turvallisuusuhkia Venäjän suunnalla. Säästyvät varat tulee ohjata Suomen puolustuksen ja suomalaisten turvallisuuden vahvistamiseen sekä velanhoitoon.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta ajamaan kehitysavun lakkauttamista ja tekemään julkisen kannanoton kehitysavun lakkauttamisesta.

Liittohallituksen vastaus:

Ks. aloitteen 30 vastaus.

30. Kehitysapu lakkautettava!
Oulun Läänin Kokoomusnuoret

Suomen valtion tulee lakkauttaa kaikki varsinaisen kehitysavun osana valtiontalouden säästötoimia. Suomen ei tule enää kerätä verovaroja kansalaisilta ja ohjata niitä ulkomaille hallinnollisesti, ideologisesti tai poliittisesti ohjatun kehitysavun nimissä.

Kehitysapua on annettu vuosikymmeniä sadoilla miljardeilla euroilla ripoteltuna eri puolille maailmaa, mutta se ei ole ratkaissut köyhyyttä, korruptiota tai valtioiden heikkoutta. Monet riippumattomat tutkimukset osoittavat, että kehitysapu ylläpitää riippuvuussuhteita, ruokkii korruptiota ja usein vain vahvistaa paikallisten eliittien valtaa. Paras kehitysavun muoto on vapaakauppa.

Kehitysavussa otetaan suomalaisilta veronmaksajilta rahaa väkisin ja siirretään sitä ulkomaisille hallinnoille tai järjestöille, ilman markkinaehtoista vastinetta. Tämä muistuttaa klassista sosialistista suunnitelmataloutta, jossa uskotaan, että hallinto osaa kohdentaa resursseja paremmin kuin vapaat ihmiset ja yhteisöt.

Valtion ei tule ottaa roolia hyväntekeväisyydessä – se kuuluu yksilöille ja vapaille toimijoille, jotka voivat lahjoittaa varoja omista lähtökohdistaan. Valtion perustehtäviin kuuluu kansalaisten turvallisuuden, oikeusjärjestyksen ja peruspalvelujen turvaaminen. Kehitysapu ei palvele näitä tehtäviä, vaan suuntaa julkisia varoja ulkopuolisten toimijoiden hyväksi, samalla kun Suomessa joudutaan säästämään sosiaali- ja terveydenhuollossa, koulutuksessa ja infrastruktuurissa.

Ihmisten auttaminen on arvokasta, mutta se ei saa perustua pakkoon. Vapaaehtoinen lahjoittaminen, yksityiset hyväntekeväisyysjärjestöt ja kansalaisyhteiskunnan toiminta ovat eettisesti ja käytännössä parempia tapoja edistää globaalia hyvinvointia kuin pakollinen, valtion ohjaama kehitysapu. Suomen valtion tulee lakkauttaa kehitysapu kokonaisuudessaan, pois lukien erikseen päätettävä, akuuttiin kriisiin kohdistuva humanitaarinen apu. Veronmaksajien varat tulee käyttää Suomen sisäisiin tarpeisiin, ei ideologisiin tai poliittisiin projekteihin ulkomailla.

Edellä mainituin perustein, Oulun Läänin Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta toimiin, joilla edistetään kehitysavun täydellistä lakkauttamista.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää sekä Oulun Läänin Kokoomusnuoria että Uudenmaan Kokoomusnuoria ryhdikkäästä aloitteesta kehitysavun lakkauttamiseksi. Nykyisessä muodossaan kehitysapua on lähetetty Kauppalehden toimittaja Olli Herralan mukaan 30 miljardin euron edestä eikä ole ilmeistä, mitä tällä valtavalla rahasummalla on saavutettu. Tupakkavalistus Kirgisiassa ja Sambian epäonnistuneet kehityshankkeet ovat esimerkkejä laajalti tunnetuista tapauksista joissa suomalaisten veronmaksajien rahaa on järjettömästi hukattu.

Ulkoasiainneuvos Matti Kääriäinen arvioi suoraan, että kehitysavun vaikutusten ja tuloksellisuuden arviointi on hyvin vähäistä. Liittohallitus näkee, että velkaantuvalla Suomella ei ole jatkossa varaa vastaavaan talousholtittomuuteen ja yhtyy aloitteiden näkemykseen. Tilanteessa, jossa sekä kehitysavun tuloksellisuus on kyseenalaistettu että Suomi toteuttaa kehitysapua velaksi on tehtävä menojen priorisointia. Liittohallitus esittää liiton uuteen tavoiteohjelmaankin aloitteiden mukaisia muutoksia kehityspolitiikkaan.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteet 29 ja 30.

Kunnat, alueet ja hyvinvointi

31. S-mafia kuriin! – Esteellisyyslainsäädäntö remonttiin
Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret

S-ryhmän osuuskauppojen edustajistoissa toimii henkilöitä, jotka osallistuvat samanaikaisesti kunnalliseen päätöksentekoon. Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ei näe itsessään osallistumista päätöksentekoon kielteisenä, vaan pidämme tärkeänä, että kansalaisilla on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan eri osa-alueilla. Kunnallisessa päätöksenteossa tehdään kuitenkin ratkaisuja esimerkiksi kaavoituksesta, tonttien luovutuksesta, rakentamisesta ja hankinnoista, joilla voi olla merkittäviä suoria taloudellisia vaikutuksia alueella toimiville yrityksille ja osuuskaupoille. Näemme ongelmallisena, mikäli henkilö on mukana päättämässä asiasta, joka koskee hänen samanaikaisesti edustamaansa osuuskauppaa tai voi vaikuttaa merkittävästi sen toimintaan. Vaikka yksittäisessä päätöksessä ei täyttyisi nykyisen lainsäädännön mukainen esteellisyys, voi tällainen kaksoisrooli heikentää luottamusta päätöksenteon puolueettomuuteen.

Ongelma konkretisoituu esimerkiksi tilanteessa, jossa kunta päättää liiketontin kaavoittamisesta tai myymisestä ja kunnan päätöksentekijä toimii samanaikaisesti kyseisen osuuskaupan edustajistossa. Tällöin sama henkilö voi olla mukana päättämässä kunnan puolella asiasta, jolla on suora taloudellinen merkitys yhteisölle, jonka päätöksenteossa hän itse toimii. Vaikka henkilö ei käyttäisi asemaansa väärin, ei päätöksenteon uskottavuuden kannalta ole perusteltua jättää tällaisten tilanteiden arviointia ainoastaan yksittäisen päätöksentekijän oman harkinnan varaan.

Nykyistä esteellisyyssääntelyä tulee tämän vuoksi kehittää ennaltaehkäisevämpään suuntaan. Sääntöjen tulee olla sellaiset, että henkilö ei voi osallistua pykälän käsittelyyn, mikäli kyseisellä pykälällä on erityinen vaikutus hänen samanaikaisesti edustamansa osuuskaupan tai muun yhteisön toimintaan tai taloudellisiin etuihin. Erityisesti maankäyttöä, tontteja ja merkittäviä hankintoja koskevissa pykälissä päätöksenteon puolueettomuuden tulee olla yksiselitteistä.

Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret pitää tärkeänä, että ihmisillä on jatkossakin mahdollisuus osallistua sekä kunnalliseen että osuuskauppojen päätöksentekoon. Osallistumisen tulee kuitenkin tapahtua tavalla, joka ylläpitää luottamusta päätöksentekoon ja ehkäisee eturistiriitoja jo ennalta.

Edellä esitetyn perusteella Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään esteellisyyslainsäädännön tiukentamista kaksoisroolien aiheuttamien eturistiriitojen ehkäisemiseksi.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää esteettömästi Varsinais-Suomen Kokoomusnuoria erinomaisesta ja yhteiskunnallisesti merkittävästä aloitteesta. Suomessa päivittäistavarakauppa on tällä hetkellä todella keskittynyttä ja koko alaa pyörittää kahden ketjun duopoli, jonka markkinaosuus on noin 85 prosenttia. Markkinoita dominoi osuuskauppamallilla toimiva S-ryhmä 49 prosentin osuudella. Vahvana kakkosena tulee 33,5 prosentin osuudella yrittäjävetoinen K-ryhmä ja kolmantena pienemmät toimijat, kuten Lidl ja M-ketju.

S-ryhmän osuuskaupat omistavat osuuskauppojen jäsenet, eli asiakasomistajat joilla on yleensä neljän vuoden välein mahdollisuus vaikuttaa osuuskauppojen toimintaan äänestämällä ja asettumalla ehdolle osuuskauppojen edustajistoihin. Liittohallitus jakaa Varsinais-Suomen Kokoomusnuorten näkemyksen siitä, että mikäli edustajiston jäsen istuu kunnallisessa tai valtakunnallisessa luottamustehtävässä voi esteellisyys päätöksentekoon hämärtyä ja heikentää yhteistä luottamusta päätöksentekijän ja päätöksenteon puolueettomuudesta.

Liittohallitus tiedostaa, että osuuskauppojen edustajistoilla ei ole niinkään valtaa osuuskaupan arkisessa toiminnassa, sillä päivittäistä toimintaa pyörittää osuuskauppojen operatiivinen johto ja edustajisto toimii enemmän valvovana ja strategisena elimenä. Tämä ei kuitenkaan poista sitä faktaa, että edustajisto käyttää virallisesti osuuskaupan ylintä päätösvaltaa.

Liittohallitus haluaa edistää läpinäkyvämpää päätöksentekoa, joka on mahdollisimman puolueetonta eikä ainoastaan palvele yhtä isoa päivittäistavarakaupan jättiä, jonka liiketoimintaan kuuluu myös useita muita merkittäviä osa-alueita, kuten hotelli-, ravitsemus- ja huoltoasematoimintaa. Liittohallitus on ottanut aloitteen toiveen huomioon uudessa tavoiteohjelmaluonnoksessaan, joka viedään nyt liittokokoukselle.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

32. Naisten terveydenhuoltoa on parannettava
Helsingin ja Uudenmaan Kokoomusnuoret

Naisten terveyteen liittyviä erityispiirteitä ei tunnisteta terveydenhuollossa riittävän nopeasti ja johdonmukaisesti. Tämä näkyy pitkittyneinä diagnoosiprosesseina, toistuvina vastaanottokäynteinä ja kokemuksena siitä, ettei oireita oteta riittävän vakavasti. Suomessa on aika tehdä naisten terveydenhuollon parantamisesta kansallinen tavoite ja varmistaa, että jokainen saa oikea-aikaista ja tarpeenmukaista hoitoa.

Merkittävä ongelma on se, että monimuotoisia oireita tarkastellaan terveydenhuollossa usein toisistaan irrallisina. Tällöin potilaan kokonaistilanne voi jäädä tunnistamatta ja tarvittaviin jatkotutkimuksiin pääsy viivästyä. HUSin mukaan esimerkiksi endometrioosia sairastaa 10–15 prosenttia hedelmällisessä iässä olevista naisista, mutta diagnoosin saaminen voi kestää yli seitsemän vuotta. Myös neuropsykiatristen häiriöiden tunnistamisessa on huomattu merkittäviä sukupuolten välisiä eroja. Vuonna 2026 julkaistussa valtakunnalliseen rekisteriaineistoon perustuvassa tutkimuksessa todettiin, että naiset saavat ADHD-diagnoosin keskimäärin 6,4 vuotta myöhemmin kuin miehet. Naisten oireet eivät aina vastaa perinteisesti tunnistettua oirekuvaa, minkä vuoksi tuen ja hoidon saaminen voi viivästyä huomattavasti. Myös muita lapsuudessa alkavia mielenterveyden häiriöitä todetaan naisilla keskimäärin vasta 15–19 vuoden iässä, kun taas miehillä diagnoosit saadaan useimmiten jo varhain lapsuudessa.

Hallitus on käynnistänyt kansallisen naisten terveyttä koskevan strategian valmistelun. Strategian tavoitteena on koota tietoa naisten terveydestä sekä löytää ratkaisuja naisten terveyden, työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tämä on tärkeä avaus, mutta strategian rinnalle tarvitaan toimeenpanosuunnitelma, selkeä vastuunjako ja mitattavat tavoitteet. Valtion tulee varmistaa, että naisten terveyden erityispiirteet huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon koulutuksessa, lääketieteellisessä tutkimuksessa ja kansallisissa hoitosuosituksissa. Osaamista sairauksien ja häiriöiden sukupuolittuneiden oirekuvien sekä esimerkiksi endometrioosin, PCOS:n, vaihdevuosioireiden, kroonisen kivun ja tyttöjen ja naisten ADHD:n tunnistamisessa on vahvistettava.

Hyvinvointialueiden tulee yhtenäistää naisten terveyteen liittyviä hoito- ja lähetekäytäntöjä sekä rakentaa selkeitä hoitopolkuja erityisesti niihin sairauksiin ja häiriöihin, joissa diagnoosiviiveet ovat huomattavia. Kuntien ja hyvinvointialueiden on puolestaan vahvistettava yhteistyötään erityisesti koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa sekä nuorten mielenterveyspalveluissa. Varhainen tunnistaminen ehkäisee ongelmien kasautumista ja vähentää myöhemmin tarvittavien palveluiden määrää.

Naisten terveydenhuollon parantaminen hyödyttää naisten lisäksi koko yhteiskuntaa. Aikaisempi diagnosointi ja oikea-aikainen hoito tukevat työ- ja opiskelukykyä, ehkäisevät ongelmien pahenemista ja vähentävät tarpeettomia vastaanottokäyntejä. Parempi kroonisen kivun hoito, selkeämmät lähetekäytännöt, hoidon jatkuvuus ja toimivampi tiedonkulku ovat kaikkien potilaiden etu. Naisten terveydenhuollon kehittämisen ei siis pidä jäädä strategioiden ja työryhmien tasolle, etenkin kun kansalliset linjaukset ja paikalliset kokeilut voivat tukea toisiaan.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään kansallisen naisten terveysstrategian konkreettista ja vaikuttavaa toimeenpanoa. Liittohallituksen tulee edistää aloitteen tavoitteita liiton tavoiteohjelmassa, kannanotoissa ja muussa poliittisessa vaikuttamistyössä.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Helsingin ja Uudenmaan Kokoomusnuoria tärkeästä ja huolellisesti perustellusta aloitteesta. Naisten terveyden erityispiirteet tunnistetaan terveydenhuollossa edelleen liian hitaasti. Endometrioosin diagnoosi voi viivästyä vuosia, ja tyttöjen ja naisten neuropsykiatriset häiriöt tunnistetaan keskimäärin selvästi myöhemmin kuin poikien ja miesten. Viivästynyt diagnoosi ei ole vain yksilön ongelma, vaan se näkyy toistuvina vastaanottokäynteinä, heikentyneenä työ- ja opiskelukykynä sekä myöhemmin tarvittavina raskaampina palveluina. Liittohallitus jakaa aloitteen näkemyksen siitä, että naisten terveydenhuollon parantaminen on myös kustannustehokasta terveyspolitiikkaa.

Liittohallitus pitää hyvänä, että sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt kansallisen naisten terveysstrategian valmistelun, mutta yhtyy aloitteen huoleen siitä, ettei strategia saa jäädä paperille. Sen rinnalle tarvitaan toimeenpanosuunnitelma, selkeä vastuunjako ja mitattavat tavoitteet. Liittohallitus katsoo, että tehokkaimmin tavoitteisiin päästään vahvistamalla sukupuolittuneiden oirekuvien tuntemusta lääketieteellisessä koulutuksessa, tutkimuksessa ja kansallisissa hoitosuosituksissa, joiden pohjalta hyvinvointialueet voivat rakentaa yhtenäisiä hoitopolkuja ilman raskasta uutta normiohjausta.

Liittohallitus on ottanut aloitteen tavoitteen omakseen ja esittää tavoiteohjelmaan kohtaa, jossa kansallinen naisten terveysstrategia viedään käytäntöön toimeenpanosuunnitelman ja selkeän vastuunjaon avulla.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

33. Sterilisaatiolaki on uudistettava
Helsingin Kokoomusnuoret

Suomen sterilisaatiolaki perustuu 1970-luvun laadittuun lakiin ja ajattelutapaan, jolloin yksilön oikeutta päättää omasta kehostaan ei huomioitu. Suomen tulisi pikaisesti uudistaa lainsäädäntöään muiden Pohjoismaiden tavoin sallimalla vapaaehtoinen sterilisaatio yli 25-vuotiaille.

Tällä hetkellä sterilisaatio voidaan Suomessa myöntää ilman erityisiä lääketieteellisiä perusteita vasta 30 vuoden iässä tai silloin, kun henkilöllä on kolme alaikäistä lasta samaan aikaan. Rajoitus on vanhentunut, epäjohdonmukainen ja ristiriidassa itsemääräämisoikeuden periaatteen kanssa. Myös verrattuna muihin Pohjoismaihin (Ruotsiin, Norjaan ja Tanskaan) Suomen sterilisaatiolaki on jäänyt jälkeen. Näissä maissa 25-vuotias voi hakeutua sterilisaatioon omasta tahdostaan. Lakia tulisi uudistaa siten, että täysi-ikäinen 25-vuotias voisi saada sterilisaation vakaasta tahdostaan ilman vaatimuksia lapsista tai muista erityisehdoista.

Nykyinen laki kohtelee aikuisia ihmisiä kykenemättöminä tekemään omaa tulevaisuuttaan koskevia päätöksiä. Suomessa 25-vuotias saa tehdä lähes kaikki muut elämänsä kannalta merkittävät ratkaisut itsenäisesti. Hän voi ottaa suuria lainoja, mennä naimisiin, hakeutua asepalvelukseen ja tehdä pysyviä kirurgisia päätöksiä. On perusteetonta, että juuri lisääntymiseen liittyvä päätös nähdään asiana, jota aikuinen ihminen ei osaisi harkitusti tehdä ennen 30 vuoden ikää. Nykyisen sterilisaatiolain logiikalla myös alle 30-vuotiaan päätöstä hankkia lapsia voitaisiin pitää harkintakyvyttömänä.

Kehollinen autonomia tarkoittaa sitä, että ihmisellä tulee olla oikeus päättää omasta kehostaan ja elämästään niin kauan kuin päätös ei vahingoita muita. Lasten hankkiminen on yksi elämän suurimmista ja pysyvimmistä ratkaisuista, mutta yhteiskunta ei vaadi ihmisiltä lupia tai arviointeja lasten hankkimiseen. Sen sijaan lapsettomuuden valitseville asetetaan ikärajoja ja ehtoja, jotka viestivät, ettei heidän päätöstään pidetä yhtä hyväksyttävänä tai rationaalisena. Tämä on epätasapainoinen ja paternalistinen lähtökohta. On myös todella huomionarvoista, ettei sterilisaatio sulje pois kaikkia mahdollisuuksia vanhemmuuteen tulevaisuudessa, kuten adoptiota tai hedelmöityshoitoja.

Sterilisaatiolain nykyinen rakenne johtaa epäoikeudenmukaisiin tilanteisiin erityisesti naisille, jotka joutuvat kantamaan ehkäisyn fyysisiä ja hormonaalisia haittoja vuosien ajan vain siksi, ettei valtio luota heidän päätöksentekoonsa. Pitkäaikaiset hormonaaliset ehkäisymenetelmät voivat aiheuttaa merkittäviä sivuvaikutuksia, mutta silti niiden käyttöä pidetään hyväksyttävämpänä kuin vapaaehtoista sterilisaatiota. Jos aikuinen ihminen kykenee arvioimaan ehkäisyyn liittyvät riskit ja vaikutukset, hänen tulisi voida arvioida myös sterilisaation

seuraukset.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään sterilisaatiolain uudista, jossa 25-vuotias täysivaltainen henkilö voi saada sterilisaation omasta pyynnöstään ilman vaatimuksia lapsista, avioliitosta tai muista erityisistä perusteista. Liittohallituksen tulee edistää kyseistä aloitetta konkreettisesti tavoiteohjelmassaan ja liiton kannanotolla.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Helsingin Kokoomusnuoria monipuolisesta ja hyvin taustoitetusta aloitteesta. Yksi Kokoomusnuorten perusarvoista on vapaus. Kuten aloitteessa tuodaan hyvin esille, nykyinen steriloimislaki ei kohtele aikuisia ihmisiä kykenevinä tekemään omaa tulevaisuuttaan koskevia päätöksiä. Vuodelta 1970 peräisin olevan lain mukaan sterilisaation voi saada ilman painavia terveydellisiä syitä vasta 30-vuotiaana tai jos henkilöllä on kolme lasta. Ikäraja on Suomen korkein itsemääräämisoikeutta rajoittava ikäraja.

Kuten aloitteessa todettiin, Suomi on jäänyt jälkeen pohjoismaisesta kehityksestä. Ruotsissa ja Norjassa yleinen ikäraja on 25 vuotta, ja Tanskassa se laskettiin vuonna 2014 täysi-ikäisyyden rajaan eli 18 vuoteen. Liittohallitus katsoo, että Suomen on aika ottaa harppaus kohti pohjoismaista käytäntöä ja laskea ikäraja 25 vuoteen.

Uudistuksessa on poistettava myös avioliittoon liittyvä sääntely. Laki edellyttää, että avioliitossa olevalle hakijalle järjestetään tarvittaessa yhteinen neuvontatilaisuus puolison kanssa. Käytännössä tätä on tulkittu niin, että erityisesti naisen sterilisaatio vaatisi puolison hyväksynnän. Lausuntoa on pyydetty jopa avopuolisolta ja seurustelukumppanilta. Päätös omasta kehosta kuuluu henkilölle itselleen.

Ikärajan laskeminen ei tarkoita, että päätös tehtäisiin kevyesti. Lääkärin on jo nykyisin selvitettävä sterilisaatiota haluavalle toimenpiteen merkitys, vaikutukset ja muut ehkäisymahdollisuudet. Huolellinen neuvonta takaa harkitun päätöksen ilman, että ylisuojellaan ja viedään yksi hormoniton ehkäisymuoto kokonaan nuorilta pois.

Liittohallitus yhtyy aloitteessa esitettyyn ja on lisännyt aloitteen ajaman tavoitteen uuteen tavoiteohjelmaluonnokseensa. Lopullinen päätös on liittokokouksella. Liittohallitus ei kuitenkaan halua sitoa seuraavaa liittohallitusta ottamaan erityisesti kantaa tämän aloitteen pohjalta. Kannanottojen ajoitus kuuluu liittohallituksen harkintaan.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen muutetulla ponnella: *”Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään sterilisaatiolain uudistusta, jossa 25-vuotias täysivaltainen henkilö voi saada sterilisaation omasta pyynnöstään ilman vaatimuksia lapsista, avioliitosta tai muista erityisistä perusteista.”*

34. Yliopiston apteekit yksityistettävä!
Pirkanmaan Kokoomusnuoret

Helsingin yliopiston omistama Yliopiston Apteekki on Suomen suurin toimija apteekkialalla. Käytännössä Yliopiston Apteekki toimii markkinoilla valtion tukemana vääristäen alan kilpailua. Yliopiston Apteekki saa ylläpitää yhteensä 17 apteekkia Suomessa. Tämä on moninkertainen määrä verrattuna muihin yksityisiin apteekkeihin, sillä yksittäinen apteekkari saa ylläpitää samanaikaisesti yhtä pääapteekkia ja korkeintaan kolmea sivuapteekkia.

Yliopiston Apteekin erioikeuksia on perusteltu sen kolmella lakiin kirjatulla erityistehtävällä: harvinaisten lääkkeiden valmistuksella, farmasian opiskelijoiden harjoittelulla ja lääkehuollon tutkimuksella. Näiden tosiasiallinen toteuttaminen ei vaatisi nykyisen laajuista verkostoa, vaan Yliopiston Apteekin pääasialliseksi tehtäväksi onkin muodostunut Helsingin yliopiston toiminnan rahoittaminen, minkä lisäksi erityistehtävien toteutumista ei tällä hetkellä valvota juuri lainkaan.

Varatuomari Antti Neimala toteaa Apteekkariliitolle tekemässään selvityksessä ”Selvitys apteekkien lupajärjestelmän uudistamistarpeista ja -vaihtoehdoista” (2026): ”Tämänhetkinen tilanne ei ole tyydyttävä. Helsingin yliopiston apteekki sivuapteekkeineen on alan suurin toimija. Helsingin yliopiston apteekin toiminnan vaikutukset ulottuvat maan suurimpiin kaupunkeihin. Yritys on kasvuhakuinen, ylläpitää laajaa verkkopalvelutoimintaa ja saa selvää kilpailuetua oikeudesta pitää 16 sivuapteekkia. Perusteet, joiden takia erityisesti Helsingin yliopiston apteekkitoimintaa säännellään muita toiminnanharjoittajia suotuisammin, eivät ole täsmällisiä eivätkä läpinäkyviä.” Neimalan kommentti tiivistää erinomaisesti Yliopiston Apteekin erityisaseman aiheuttamat ongelmat.

Pirkanmaan Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Yliopiston Apteekin yksityistämistä ja luopumista sen erioikeuksista tulevaisuudessa osana apteekkiuudistusta.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Pirkanmaan Kokoomusnuoria tärkeästä aloitteesta ja jakaa huolen yliopiston apteekkien markkinoita häiritsevästä mekanismista. Erityisesti kasvuhakuisuus ja laaja verkkopalvelutoiminta voivat asettaa yksityiset apteekkarit epäedulliseen kilpailutilanteeseen. Reilu kilpailu on toimivan markkinatalouden perusedellytys, ja tämän vuoksi liittohallitus pitää aloitetta linjassa Kokoomusnuorten tavoitteiden kanssa. Liittohallitus on jo ottanut tämän aloitteen toiveen huomioon, ja esittänyt tavoiteohjelmaan tämän aloitteen tarkoitusta ajavaa kohtaa.

Yliopiston Apteekin erityistehtävät, eli harvinaisten lääkkeiden valmistus, farmasian opiskelijoiden harjoittelu ja lääkehuollon tutkimus, on kuitenkin turvattava myös jatkossa. Niiden toteutumista tulee valvoa nykyistä tarkemmin.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

35. Ravintoloiden anniskelun arvonlisävero on laskettava 13,5 prosenttiin
Lapin Kokoomusnuoret

Ylen heinäkuussa julkaisemassa esimerkkilaskelmassa kymmenen euron oluttuopin hinnasta 2,03 euroa oli arvonlisäveroa ja 0,83 euroa alkoholiveroa. Palkka-, tila- ja muiden kulujen jälkeen ravintoloitsijalle jäi voittoa noin 40 senttiä yhdestä tuopista. Samaan aikaan anniskelu on ravintoloissa vähentynyt Suomessa huomattavasti ja alkoholin käyttö on siirtynyt koteihin.

Alkoholijuomien anniskeluun sovelletaan Suomessa 25,5 prosentin arvonlisäveroa. Lapin Kokoomusnuoret esittää, että ravintolassa anniskeltujen alkoholijuomien arvonlisävero lasketaan ravintola- ja anniskeluravintoloiden osalta alennettuun 13,5 prosentin arvonlisäverokantaan. Kevennys vahvistaisi alan toimintaedellytyksiä huomattavasti sekä antaisi ravintoloille mahdollisuuden alentaa asiakashintoja

Koska ravintola-ala on merkittävä työllistäjä Suomessa, niiden toimintaedellytyksistä on myös syytä pitää huolta. Alennettuun arvonlisäverokantaan siirtyminen olisi konkreettinen ratkaisu Suomen ravintola-alan yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi.

Edellä mainitun perusteella Lapin Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään ravintolassa anniskeltujen alkoholijuomien arvonlisäverokannan alentamista 25,5 prosentista 13,5 prosenttiin.

Liittohallituksen vastaus:

Ks. aloitteen 36 vastaus.

36. Syntyvyys nousuun – Anniskelun ALV alas!
Pirkanmaan Kokoomusnuoret

Suomalainen ravintola-ala on ollut merkittävissä ongelmissa viime vuosina esimerkiksi heikon taloudellisen suhdanteen ja yleisten kulutustottumusten muutoksen vuoksi. Ravintolatoiminnalla on merkittävä rooli ihmisten sosiaalisen kanssakäynnin mahdollistajana. Ravintolassa tapahtuvan anniskelun arvonlisäveron alentaminen ja siten alkoholin kulutuksen siirtäminen kodista ravintoloihin ja baareihin voisi vähentää alkoholin liikakulutuksen aiheuttamia ongelmia sekä helpottaa merkittävästi vaikeuksissa olevaa ravintola-alaa.

Nuorten yksinäisyys on lisääntynyt viime vuosina, joten alkoholijuomien hinnan aleneminen kannustaisi ihmisiä kaupungille tapaamaan uusia ihmisiä ja helpottaisi myös uusien kumppanien tapaamista. Yksi merkittävä este nuorten perheellistymiselle on sopivan kumppanin löytäminen, joten lisääntynyt sosiaalinen kanssakäyminen, johon arvonlisäveron lasku johtaisi, helpottaisi nuorten pariutumista ja siten perheellistymistä. Syntyvyyden nostaminen ja täten ravintolassa myytävien alkoholijuomien arvonlisäverokannan alentaminen on isänmaan edun mukaista.

Pirkanmaan Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään anniskelun siirtämistä 13,5 prosentin arvonlisäverokantaan.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää aloitteista ja jakaa aloitteiden huolen ravintola-alan tilanteesta. Alkoholinkäyttö ei saisi kustannussyistä siirtyä koteihin, sillä ravintolat ovat valvottuja ja turvallisia ympäristöjä alkoholin viihdekäytölle. Ravintolat ovat myös tärkeitä kohtaamispaikkoja, kuten aloitteessa 36 todetaan. Liittohallitus jättää tosin arvioimatta vaikutuksen syntyvyyteen.

Anniskelun siirtäminen alennettuun verokantaan ei kuitenkaan ole oikea keino. Aloitteissa pyydetään veropoikkeusta, jossa sama tuote verotettaisiin eri kannalla sen mukaan, ostetaanko se kaupasta vai anniskelupaikasta. Tämä tekisi alkoholin arvonlisäverotuksesta sekavamman ja synnyttäisi uusia rajanvetoja esimerkiksi kotiin kuljetettavien juomien osalta. Kokoomusnuoret kannattaa mahdollisimman vähäisiä poikkeuksia verolainsäädäntöön.

Järkevämpää on tehdä yritysten ravintoloissa järjestämän edustuksen arvonlisävero vähennyskelpoiseksi. Nykyisin edustukseen hankittujen tavaroiden ja palvelujen arvonlisävero ei ole lainkaan vähennyskelpoinen. Asiakkaansa illalliselle kutsuva yritys maksaa siis arvonlisäveron samoin kuin kuluttaja. Vähennysoikeus kohdistuisi suoraan ravintoloihin eikä kauppojen tai Alkon myyntiin, eikä se edellyttäisi uutta verokantaa. Esimerkiksi Saksassa liiketapaamisten ravintolakulujen arvonlisävero on kokonaan vähennyskelpoinen.

Toimena tämä on huomattavasti pienempi kuin aloitteiden alkuperäinen ehdotus, mutta olisi konkreettinen helpotus kulutukseen anniskelupaikoissa, kuitenkaan horjuttamatta liikaa nykyistä verojärjestelmää ja -pohjaa. Tavoite on huomioitu liiton uudessa tavoiteohjelmaluonnoksessa. Liittohallitus edistää sitä uuden tavoiteohjelman kautta, mikäli kohta tulee hyväksytyksi.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteiden 35 ja 36 johdosta.

37. Ravintola-alaan kohdistuvia veroja höllennettävä!
Uudenmaan Kokoomusnuoret

Korona- aika oli monelle ravintola-alan yritykselle kohtalokasta aikaa, jolloin useat yritykset joutuivat sulkemaan liiketoimintansa ja hakeutumaan konkurssiin. Tämä on erittäin valitettavaa ensinnäkin suomalaisten yrittäjien kannalta, että myöskin suomalaisen sosiaalisen hyvinvoinnin sekä ruokailukulttuurin kannalta.

Koronan jälkeen oletettu ravintola-alan palautuminen on ollut erittäin hidasta koronatukipaketeista huolimatta. Tämä on ollut tuhoisaa myös nuorten työllisyystilanteelle, sillä useilla nuorilla ensimmäiset työt ovat juuri ravintola-alalla. Korkeaa työttömyyden taltuttamista ei edistä se, että kokonainen ala on tukalassa tilanteessa.

Kuitenkin korona-aikana sekä sen jälkeen on ravintoloiden ja kahviloiden liiketoiminnan kannattavuuteen vaikuttavia haittaveroja kuten alkoholi- ja makeisveroa, minkä seuraksena ovat yrittäjät joutuneet nostamaan hintojaan. Yleisten elinkustannusten nousun seurauksena on harvalla varaa käydä ravintoloissa, minkä seurauksena ravintola-kultuurista pääsevät nauttimaan vain harvat ja valitut. Myöskin turismi ja anniskelu-kultuuri kärsivät ravintola-alan ahdingosta, sillä ravintoloissa tai baareissa anniskelu on kallista korkean anniskelun arvonlisäveron vuoksi.

Nykyään on helppoa tilata ruokalähettipalvelun kautta kotiovelle sekä juomat että ruoat, mikä nostaa kynnystä lähteä ulos näkemään muita ihmisiä. Lähettipalvelut myöskin vetävät välistä rahaa ja niihin liittyy jokseenkin eettisiä ongelmia. Ihmiset eivät enää tapaa toisiaan, vaan jäävät kotiin odottamaan illan kaljakoria ja seuraavan päivän darra-pitsaa, jonka ruokalähetti kuskaa kotiovelle.

Näin ihmiset sulkeutuvat koteihinsa, eivätkä enää lähde ulos viettämään aikaa julkissa tiloissa ja ravintoloissa. Seurauksina tästä tulee olemaan Suomen ravintola-alan kaatuminen sekä kohutun yksinäisyys-epidemian kasvu.

Kokoomus on yrittäjien puolue, siksi juuri meidän tulee estää tämä kauhuskenaario!

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään ravintola-alaan kohdistuvan verotuksen, kuten alkoholiveron, makeisveron sekä anniskelun arvonlisäveron höllentämistä.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kokee myös ravintola-alan menestymisen tärkeänä. Kuten aloitteessa todettiin, ravintolat ovat monelle nuorelle ensimmäinen työpaikka ja tärkeä osa kaupunkien elinvoimaa. Aloitteen keinot eivät kuitenkaan vastaa sen omaa tavoittetta. Esimerkiksi aloitteessa mainitut lähettipalvelut ovat myös ravintoloiden oma myyntikanava.

Yleinen alkoholiveron kevennys ei omana toimenaan siirtäisi juomista kodeista ravintoloihin. Alkoholivero määräytyy juoman määrän ja alkoholipitoisuuden perusteella, joten se on euromääräisesti sama baarin tuopissa ja kaupan tölkissä. Veron alennus laskisi molempien hintaa yhtä paljon, eikä hintaero ravintolan ja kodin välillä kapenisi. Kymmenen euron puolen litran keskikaljan hinnasta alkoholiveroa on alle euro. Suhteellisesti kevennys hyödyttäisi eniten kauppojen ja Alkon myyntiä, eli juuri sitä kotona juomista, jota aloite haluaa vähentää.

Anniskelun arvonlisäverosta liittohallitus on vastannut aloitteiden 35 ja 36 yhteydessä. Kohdennetumpi keino on tehdä yritysten edustuskulut ravintoloissa vähennyskelpoisiksi. Makeisveroa ei ole Suomessa ollut vuoden 2017 jälkeen. Orpon hallitus suunnitteli veron palauttamista, mutta luopui hankkeesta EU-oikeudellisen

epävarmuuden vuoksi. Voimassa on sen sijaan virvoitusjuomavero, jota hallitus on korottanut. Se on osoittautunut toimivaksi ohjauskeinoksi: sokerittomia juomia ostetaan yhä enemmän.

Verot eivät ole ravintolan suurin kuluerä. Valtaosa hinnasta kuluu palkkoihin, tilavuokraan ja muihin kuluihin. Ravintola-alaa auttavat siksi parhaiten keinot, jotka keventävät näitä kuluja ja purkavat sääntelyä. Kokoomuksen tulisi edistää politiikassa ensisijaisesti niitä ratkaisuja, jotka maksavat valtiontaloudelle vähän mutta toimivat tehokkaasti. Laajat haittaverojen kevennykset maksaisivat paljon, mutta eivät välttämättä toisi asiakkaita ravintoloihin.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

38. Seis penkkiurheilulle! - Viedään ihmiset omalta kotisohvalta katsomon penkeille!
Uudenmaan ja Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret

Suomalainen urheilukulttuuri on ottanut viime vuosina askelia eteenpäin, ja menestys herättää kiinnostusta myös kotimaisiin urheilutapahtumiin. Varsinais-Suomen ja Uudenmaan Kokoomusnuoret näkevät, että seuraava askel on päivittää katsojia ja oheistoimintaa koskevaa sääntelyä. Euroopasta löytyy toimivia malleja siitä, kuinka katsomot, anniskelu, pyrotekniikka, kapasiteetti ja kaupallinen toiminta voidaan yhdistää turvallisiin ja eläviin ottelutapahtumiin. Suomi voisi yhdistää parhaat palat muista maista omaan malliin.

HJK:n kyselytutkimuksen mukaan kannattajien luoma tunnelma on yksi tärkeimmistä syistä saapua otteluun. Seura kuitenkin korostaa, että positiivinen kannattajakulttuuri ja häiriökäyttäytyminen pitää erottaa toisistaan. Tämä on hyvä lähtökohta, sillä toimiva kannattajakulttuuri tekee ottelusta kiinnostavamman ja kasvattaa yhteisöllisyyttä.

Suomalaisissa ottelutapahtumissa pitäisi Norjan esimerkin mukaisesti sallia soihdut ja savut. Norjassa jalkapallolle myönnettiin 2024 poikkeuslupa soihtujen ja savun kontrolloituun käyttöön. Käyttäjien tulee olla täysi-ikäisiä ja tunnistettavissa, tuotteiden sertifioituja ja käyttö tulee rajata merkityille alueille riittävän sammutuskaluston lähellä. Malli on parantanut kontrollia ja vähentänyt luvatonta käyttöä.

Täysi-ikäisen pitäisi myös voida ostaa anniskeltava juoma ja viedä se omalle paikalleen katsomossa. Suomen alkoholilaki kohtelee tällä hetkellä urheilutapahtumia todella tiukasti. Alkoholilain 18 §:n 2 momentissa asiasta säädetään näin: “anniskelualueeksi ei saa hyväksyä urheilu-, liikunta-, musiikki- tai muun niihin verrattavan tapahtuman yleistä katsomotilaa. Anniskelualueeksi voidaan kuitenkin hyväksyä katsomotila edellä tarkoitetuissa tapahtumissa, jos se on varattu yksinomaan 18 vuotta täyttäneille henkilöille.” Tässä laki on hyvin epäjohdonmukainen verrattuna muihin vastaaviin tilanteisiin. Esimerkiksi ravintoloissa voidaan tarjoilla alkoholia vaikka samassa tilassa olisi alaikäisiä eikä ravintoloiden tarvitse tehdä erillistä tilaa, joka on tarkoitettu vain täysi-ikäisille.

Stadionien kapasiteettia pitäisi myös voida kasvattaa nykyistä suoraviivaisemmin. Kansainvälisten lajiliittojen sääntöjä eduskunta ei voi muuttaa, mutta kansallista lupabyrokratiaa ja sääntelyä sen sijaan voi. Kun seura tai muu toimija hakee isoa kansainvälistä tapahtumaa, vastaan tulevat usein juuri kapasiteettiin ja tapahtumavalmiuteen liittyvät vaatimukset, joiden täyttäminen voi olla tiukan sääntelyn ja hitaiden lupaprosessien piirissä haastavaa. Katsomme, että selkeämpi, ennakoitavampi ja joustavampi sääntely tukisi stadionien kilpailukykyä sekä kotimaisen kysynnän että kansainvälisten kisaisännyyksien näkökulmasta.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta ryhtymään toimiin lain muuttamiseksi siten, että alkoholijuomien nauttiminen tapahtumien katsomotiloissa sallitaan ilman velvoitetta varata katsomo yksinomaan täysi-ikäisille, edistämään pyro-tuotteiden helpommin tuomista katsomoihin sekä tuomaan julkisuudessa esille kannattajakulttuurin positiiviset vaikutukset tapahtumien julkikuvaan.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Uudenmaan ja Varsinais-Suomen Kokoomusnuoria kannatettavasta aloitteesta. Urheilukulttuurilla on laajempi yhteys ihmisten hyvinvointiin liikkumisen ja yhteisöllisyyden kautta, ja elinvoimainen kannattajajoukko tukee näin kansallista hyvinvointia ja taloutta.

Aloitteessa nostetaan esiin kolme lupabyrokratian alaista kehittämiskohdetta. Liittohallitus pitää nykyistä sääntelyä tarpeettoman tiukkana ja vapautta tapahtumajärjestäjille riittämättömänä. Alkoholin nauttiminen katsomossa on nykyisessä tulkinnassa epäjohdonmukaista verrattuna esimerkiksi ravintoloihin, ja täysi-ikäisen tulisi voida viedä anniskeltava juoma omalle paikalleen. Norjan mallin mukainen kontrolloitu pyrotekniikan sallinta, jossa käyttäjät ovat täysi-ikäisiä, tuotteet sertifioituja ja käyttö rajattu merkityille alueille, voisi parantaa hallintaa ja vähentää luvatonta käyttöä. Turvallisuus on tässä keskeinen edellytys. Lisäksi selkeämpi, ennakoitavampi ja joustavampi sääntely tukisi stadionien kilpailukykyä sekä kotimaisen kysynnän että kansainvälisen kisaisännyyden kannalta.

Liittohallitus on ottanut huomioon aloitteen toiveet tavoiteohjelmaluonnoksessaan, josta liittokokous päättää erikseen.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

Oppiminen, sivistys ja kulttuuri

39. Opetushallitus lakkautettava
Pirkanmaan Kokoomusnuoret

Suomalaisen peruskoulun oppimistulokset ovat romahtaneet viime vuosikymmeninä. PISA-tulokset ovat laskeneet voimakkaasti matematiikassa, lukutaidossa ja luonnontieteissä, ja samalla yhä useampi nuori jää perustaitojen osaamisessa heikolle tasolle.

Opetushallituksessa työskentelee noin 420 henkilöä. Suomalaisen koulun vahvuus ei kuitenkaan ole keskushallinto vaan osaavat opettajat. Luokkahuone ei tarvitse jatkuvasti uusia hankkeita, ohjelmia ja ylhäältä annettuja kasvatusprojekteja. Opettajan pitää saada keskittyä siihen, mitä varten hän koulussa on: opettamiseen.

Opetushallituksen oma toiminta ei sekään ole kestänyt kaikilta osin päivänvaloa. Viraston kustantamista islamin oppimateriaaleista on löytynyt opetussuunnitelmaan kuulumattomia sisältöjä, ja sen opetuksen ohjauksessa on nähtävissä ideologisia painotuksia. Lakkauttamisen yhteydessä koulutuksen ohjauksesta voidaan karsia poliittisesti värittynyttä sisältöä ja palauttaa huomio koulun perustehtävään.

Opetushallitusta ei tarvita erillisenä satojen työntekijöiden virastona. Sen välttämättömät tehtävät, kuten opetussuunnitelmien perusteiden valmistelu, voidaan hoitaa opetus- ja kulttuuriministeriössä. Valtiovarainministeriö on arvioinut Opetushallituksen lakkauttamisen tuovan 15 miljoonan euron säästöt.

Edellä mainituin perustein Pirkanmaan Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Opetushallituksen lakkauttamista ja sen välttämättömien tehtävien siirtämistä opetus- ja kulttuuriministeriöön.

Liittohallituksen vastaus:

Ks. aloitteen 40 vastaus.

40. Opetushallitus tulee lakkauttaa!
Uudenmaan Kokoomusnuoret

Uudenmaan Kokoomusnuoret vaativat Opetushallituksen (OPH) lakkauttamista!

OPH:n toimintaa ja päätöksiä on kritisoitu paljon esimerkiksi heidän linjausten ja tehokkuuden takia.

OPH on linjannut, että varhaiskasvatuksen järjestäjillä on lakisääteinen velvollisuus edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja että tähän kuuluu sukupuolen moninaisuuden käsittely ikätasoisesti myös pienten lasten kanssa. Katsomme, että pienten lasten mieltä ei tule sekoittaa ideologisilla keskusteluilla, sillä he eivät vielä pysty käsittelemään sen tasoista keskustelua.

Monet opettajat ovat myös kokeneet, että OPH ohjailee ja säätelee heidän työtään liikaa. Opetusalan ammattijärjestö OAJ on kritisoinut opetustyön päälle tulevaa jatkuvaa hanketoimintaa, joka uuvuttaa opettajia. Ohjat opetustavoista pitäisi antaa takaisin opettajien käsiin eikä ulkoiselle taholle. Opettajien näkemykset ovat myös poikenneet OPH:n valmistelemista linjauksista:esimerkiksi vuonna 2019 Ylen kyselyssä vain noin joka neljäs opettaja sanoi vuoden 2016 opetussuunnitelman auttavan oppimista.

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) pärjäisi mielestämme hyvin ilman OPH:ta. OPH:n oman toiminnan ylläpitoon meni vuonna 2025 hieman alle 30 miljoonaa euroa, ja sen lakkauttamisella saataisiin 15 miljoonan euron säästö. Emme pidä OPH:ta riittävän hyvänä vastineena näille rahoille. OPH ja OKM tekevät lisäksi osin päällekkäistä työtä, mikä lisää turhaa byrokratiaa.

Turhan byrokratian karsimiseksi, opettajien aseman ja työtyytyväisyyden vahvistamiseksi sekä valtion varojen järkevän käytön varmistamiseksi OPH:n ydintoiminnot tulisi siirtää opetus- ja kulttuuriministeriöön ja nykyinen OPH tulisi lakkauttaa!

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Opetushallituksen lakkauttamista.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää sekä Uudenmaan Kokoomusnuoria että Pirkanmaan Kokoomusnuoria aloitteistaan koskien Opetushallituksen lakkauttamista. Liittohallitus yhtyy aloitteissa esitettyyn huoleen oppimistuloksien ja PISA-tulosten heikkenemisestä sekä Opetushallituksen kykenemättömyydestä ratkaista jo pitkään jatkunutta ongelmaa. On myös todettava, että tilanteessa, jossa valtiontalouden sopeutustarve on tulevalla eduskuntakaudella 8–11 miljardin euron tienoilla velkajarrusopimuksen perusteella, on syytä tarkastella kriittisesti kaikkia olemassa olevia kulueriä.

Liittohallitus näkee, että Opetushallituksen nykymuotoista toimintaa ei tulisi jatkaa ja varat tulisi säästää varsinaista opetustyötä varten. Liittohallitus tunnustaa myös Opetushallituksen toimintaan liittyvät huolet koskien ideologisia vinoumia opetuksen toteuttamisessa. On loogista, että entistä enemmän toimintoja keskitetään, esimerkiksi Opetushallituksen osalta suoraan opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuuteen menosäästöjen saavuttamiseksi. Liittohallitus on ottanut aloitteen tavoitteen huomioon tavoiteohjelmaluonnoksessa, joka esitellään liittokokouksessa.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteet 39 ja 40.

41. Työelämäpainotteinen perusopetus osaksi valtakunnallista perusopetusta
Uudenmaan Kokoomusnuoret

Kaikki nuoret eivät opi parhaiten samalla tavalla. Peruskoulussa tarvitaan siksi myös mahdollisuuksia yhdistää koulussa opiskelu käytännön tekemiseen ja työelämään.

Vantaalla kehitetty TEPPO-malli eli työelämäpainotteinen perusopetus tarjoaa tähän toimivan esimerkin. TEPPOssa oppilas opiskelee pääosin omassa koulussaan, mutta suorittaa lukuvuoden aikana useita työelämäjaksoja. Malli tukee työelämätaitoja, omien vahvuuksien tunnistamista sekä jatko-opintojen ja tulevaisuuden suunnittelua.

TEPPO tarjoaa mahdollisuuden myös lahjakkaille, motivoituneille ja työelämästä kiinnostuneille nuorille haastaa itseään, oppia käytännössä ja saada vastuuta jo peruskoulun aikana. Koulutuksen tulisi mahdollistaa nuorelle eteneminen omien kykyjensä ja kiinnostuksensa mukaan sen sijaan, että kaikkien oppimistahti määräytyy hitaimman mukaan. Näin työelämäpainotteinen opetus tukee myös meritokratiaa ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia käyttää omia kykyjään.

TEPPO täydentää nykyistä TET-toimintaa tarjoamalla pidempikestoisen ja tavoitteellisemman tavan tutustua työelämään. Mallia voidaan toteuttaa osana nykyistä koulua ja oppilaanohjausta ilman, että koko koulun toimintaa tarvitsee muuttaa.

Työelämäpainotteista opetusta järjestetään jo eri puolilla Suomea, mutta sen saatavuus vaihtelee kunnittain. Nuoren mahdollisuuksien tutustua työelämään ei tulisi riippua liikaa asuinkunnasta. Valtion tulisikin mahdollistaa ja edistää TEPPO-mallin tai sitä vastaavan toiminnan käyttöönottoa valtakunnallisesti.

Tavoitteena ei kuitenkaan ole velvoittaa kuntia järjestämään TEPPOa. Kuntien ja kaupunkien tulee voida päättää mallin käyttöönotosta omien tarpeidensa ja resurssiensa perusteella. Valtion tehtävänä on varmistaa, että halukkaille kunnille on olemassa selkeät edellytykset ja ohjeistus mallin toteuttamiseen.

TEPPO ei ole kulu, se on sijoitus tulevaisuuteen. Se on sijoitus nuoriin.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään työelämäpainotteisen perusopetuksen, kuten TEPPO-mallin, valtakunnallista tunnistamista ja käyttöönottoa siten, että kunnilla ja kaupungeilla on mahdollisuus tarjota sitä osana perusopetusta paikallisten resurssien ja tarpeiden mukaisesti. Lisäksi liittokokous velvoittaa liittohallitusta kannustamaan kuntia ja kaupunkeja ottamaan TEPPO-mallin tai sitä vastaavan työelämäpainotteisen opetuksen käyttöön siellä, missä sen järjestämiseen on edellytykset.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnuoria aloitteesta ja jakaa sen näkemyksen siitä, että kaikki nuoret eivät opi parhaiten samalla tavalla. Vantaalla kehitetty TEPPO-malli on hyvä esimerkki siitä, miten työelämään tutustumista voidaan syventää nykyisestä TET-jaksosta ilman, että oppilaan tarvitsee vaihtaa koulua tai luokkaa. Liittohallitus pitää myönteisenä, että mallista on saatu hyviä kokemuksia niin oppilailta kuin työnantajiltakin.

Liittohallitus ei kuitenkaan näe aloitteelle valtakunnallista tarvetta. Työelämäpainotteista opetusta voidaan järjestää jo nykyisen perusopetuslain ja opetussuunnitelman perusteiden puitteissa joustavan perusopetuksen ja valinnaisaineiden kautta, ja malli on levinnyt Vantaalta muun muassa Helsinkiin ja Imatralle juuri tästä syystä. Kunnilla on siis jo nyt aloitteen tavoittelema vapaus päättää mallin käyttöönotosta omien tarpeidensa ja resurssiensa mukaan. Valtiollinen tunnistaminen ja ohjeistus lisäisivät keskushallinnon ohjausta tilanteessa,

jossa liitto tavoittelee päinvastoin kevyempää hallintoa ja Opetushallituksen lakkauttamista.

Lisäksi liitto on linjannut, että perusopetuksen ensisijainen tehtävä on varmistaa jokaiselle riittävät luku-, kirjoitus- ja laskutaidot ja että kouluihin on viime vuosina tuotu liikaa erilaisia kokeiluja perustaitojen kustannuksella. Liittohallitus katsoo, että valtion resurssit ja ohjaus on suunnattava perustaitojen vahvistamiseen. Hyvät paikalliset mallit, kuten TEPPO, leviävät parhaiten kuntien omasta aloitteesta.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

42. Vieraskielisten oman äidinkielen opetus lopetettava
Pirkanmaan Kokoomusnuoret

Suomalaisen peruskoulun tärkeimpiä tehtäviä on antaa jokaiselle lapselle riittävät tiedot ja taidot sekä edellytykset oppia, ajatella itsenäisesti ja rakentaa omaa tulevaisuuttaan. Suomessa tämän kaiken perustana on riittävä suomen tai ruotsin kielen taito.

Tällä hetkellä osa oppilaista ei pärjää tavallisessa luokkaopetuksessa puutteellisen suomen tai ruotsin kielen taidon vuoksi. Samaan aikaan julkisin varoin järjestetään vieraskielisten oppilaiden oman äidinkielen opetusta kymmenillä eri kielillä. Helsingissä opetusta järjestetään noin 50 ja Tampereella noin 30 eri kielellä.

Oman äidinkielen opetuksen tarjoaminen ei ole kuntien lakisääteinen velvollisuus, vaan kyse on perusopetusta täydentävästä ja vapaaehtoisesta opetuksesta. Opetuksen järjestäjä päättää itse sen tarjoamisesta, ja valtio tukee toimintaa erillisellä valtionavustuksella.

Järjestelmä on paisunut kauas suomalaisen peruskoulun perustehtävästä. Julkisen koulun tehtävä ei voi olla kaikkien Suomessa puhuttavien kotikielten ylläpitäminen. Oman kielen ja kulttuurin vaaliminen on arvokasta, mutta vastuu siitä kuuluu ensisijaisesti perheille ja yhteisöille, ei suomalaiselle veronmaksajalle.

Rajallisia voimavaroja käytettäessä on perusteltua kysyä, mikä tuottaa oppilaalle ja yhteiskunnalle eniten hyötyä. Jos oppilas ei hallitse koulun opetuskieltä riittävästi, ensisijainen tehtävä on vahvistaa suomen tai ruotsin osaamista. Yhteinen kieli mahdollistaa opetukseen osallistumisen, kanssakäymisen muiden kanssa ja auttaa pääsemään osaksi suomalaista yhteiskuntaa.

Uudistus kohdistuisi muihin vieraisiin kieliin kuin kansalliskieliin, saamen kieliin, romanikieleen ja viittomakieliin.

Edellä mainituin perustein Pirkanmaan Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään vieraskielisten oppilaiden oman äidinkielen opetuksen julkisesta rahoittamisesta luopumista muiden kuin kansalliskielten ja lainsäädännössä erityisasemassa olevien kielten osalta.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Pirkanmaan Kokoomusnuoria aloitteesta ja jakaa aloitteentekijöiden halun turvata lapsien suomen kielen osaaminen, oppiminen ja ylläpitäminen.

Vieraskielisten oman äidinkielen opetus on Suomen peruskouluissa järjestettävää täydentävää opetusta ja vapaaehtoista opetusta, jota järjestetään noin kaksi tuntia viikossa. Opetus ei ole kunnille lakisääteinen velvollisuus vaan se toimii vahvasti valtionavustusten ja kuntien omien rajallisten resurssien varassa. Vuonna 2023 yli 24000 oppilasta osallistui vieraskieliseen äidinkielen opetukseen.

Liittohallitus yhtyy aloitteentekijöiden kanssa siihen, että rajallisia resursseja tulee keskittää ja panostaa opetukseen, joka auttaa lapsia ja nuoria oppimaan Suomen kansalliskieliä ajassa, jossa lasten luku- ja kirjoitustaito on selvästi laskusuunnassa. Panostukset kotimaisten kielten opiskeluun ja oppimiseen ovat erittäin kannatettavia. Liittohallitus on ottanut aloitteen toiveet huomioon tavoiteohjelmaluonnoksessa, joka esitetään liittokokoukselle.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

43. Lukukausimaksut vaarantavat pienten lukioiden tulevaisuuden
Lapin Kokoomusnuoret

Hallituksen päätös periä lukukausimaksuja kolmansista maista tulevilta opiskelijoilta voi koitua kohtalokkaaksi monille pienille lukioille, joissa kansainvälisten opiskelijoiden osuus on paikoin merkittävä. lukiot kamppailevat jo nyt vähenevien opiskelijamäärien kanssa. Syntyvyyden lasku ja pienenevät ikäluokat asettavat erityisesti pienten paikkakuntien lukiot vaikeaan asemaan,. Moni lukio onkin jo lakkautusuhan alla.

Kolmansista maista tuleville opiskelijoille asetettavat lukukausimaksut voivat pahentaa tilannetta entisestään. Erityisesti itärajan tuntumassa sijaitsevissa pienissä lukioissa kansainväliset opiskelijat muodostavat merkittävän osan opiskelijamäärästä. Jos lukukausimaksut vähentävät näiden opiskelijoiden hakeutumista Suomeen,

vaikutukset eivät rajoitu yksittäisiin opiskelijoihin, vaan ulottuvat koko kouluyhteisöön ja paikkakunnan elinvoimaan.

Lukioiden rahoitus perustuu opiskelijamääriin. Opiskelijamäärän väheneminen tarkoittaa vähemmän resursseja opetuksen järjestämiseen, mikä voi vaikeuttaa kurssien ja opettajien määrän ylläpitämistä sekä opiskelijoiden monipuolisten koulutusmahdollisuuksien tarjoamista. Pienessä lukiossa yhdenkin opiskelijan menettäminen voi vaikuttaa siihen, voidaanko tiettyä kurssia järjestää. Opintotarjonnan supistuminen puolestaan voi vaikuttaa henkilöstöresursseihin ja pitkällä aikavälillä koko lukion toimintaedellytyksiin.

Muutos voi vaikuttaa myös suomalaisten opiskelijoiden koulutusmahdollisuuksiin. Kun toisen asteen opiskelijamäärät pienenevät, myös resurssit ja edellytykset laadukkaan sekä monipuolisen opetuksen järjestämiseen heikkenevät. Tämä voi johtaa opintotarjonnan supistumiseen ja vaikeuttaa kuntien mahdollisuuksia ylläpitää esimerkiksi lukioiden erityislinjoja.

Kansainvälisten opiskelijoiden läsnäolo tarjoaa Lapin lukioille myös mahdollisuuden kansainvälistymiseen. Monikulttuurinen kouluympäristö vahvistaa opiskelijoiden kielitaitoa ja kulttuurista ymmärrystä sekä tarjoaa arjen kohtaamisia erilaisten taustojen ja näkökulmien välillä. Nämä ovat tärkeitä kansalaistaitoja kansainvälistyvässä yhteiskunnassa. Lukukausimaksujen vaikutuksesta kansainvälisten opiskelijoiden määrän väheneminen voisi samalla kaventaa tätä vuorovaikutusta.

Lapin Kokoomusnuoret katsoo, että koulutuspolitiikassa on huomioitava myös alueelliset vaikutukset. Lapissa pienet lukiot ovat tärkeä osa paikallista kouluverkkoa ja monen paikkakunnan elinvoimaa. Sen sijaan, että kansainvälisten opiskelijoiden hakeutumista Suomeen vaikeutetaan ylisuurilla maksuilla, tulisi ennemminkin etsiä ratkaisuja, joilla kansainvälisiä opiskelijoita voidaan edelleen kannustaa hakeutumaan Suomeen ja erityisesti harvaan asutuille alueille, joilla opiskelijamäärien väheneminen on ongelma.

Koulutus ei ole ainoastaan yksilöön kohdistuva investointi, vaan myös investointi alueiden elinvoimaan, osaamiseen ja tulevaisuuteen. Siksi kansainvälisten opiskelijoiden merkitys tulee huomioida osana pienten lukioiden toimintaedellytysten turvaamista.

Edellä mainitun perusteella Lapin Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään lukukausimaksujen poistoa opiskelijamääriltään pieniin lukioihin hakeutuvilta kansainvälisiltä opiskelijoilta.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Lapin Kokoomusnuoria aloitteesta, ja jakaa huolen pienten lukioiden tulevaisuudesta. Ikäluokat pienenevät, ja monen harvaan asutun paikkakunnan lukio on jo lakkautusuhan alla. Kansainväliset opiskelijat ovat tuoneet näihin kouluihin elinvoimaa, mutta järjestelmän rahoitus on muodostunut ongelmaksi.

Ennen kolmansista maista tulevat opiskelijat kerryttivät koulutuksen järjestäjälle valtionosuutta samalla tavalla kuin suomalaiset opiskelijat. Yle kertoi vuonna 2025, että ulkomaisista opiskelijoista oli tullut monille pienten paikkakuntien lukioille lähes elinehto juuri valtionosuuksien vuoksi. Käytännössä suomalaiset veronmaksajat rahoittivat ulkomailta tulevien nuorten lukio-opinnot, jotta kouluverkkoa voitiin ylläpitää.

Elokuussa 2026 voimaan tulleen lukiolain muutoksen mukaan koulutuksen järjestäjän on perittävä lukuvuosimaksu kolmannen maan kansalaiselta, joka oleskelee Suomessa opiskelun perusteella. Maksun on oltava vähintään lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta, joka on vuonna 2026 noin 8 950 euroa. Maksun pitäisi vastata sitä, mitä yhteiskunta käyttää yhden lukio-opiskelijan koulutukseen. Linja on johdonmukainen korkeakoulujen kanssa, joissa EU- ja ETA-maiden ulkopuolisilta opiskelijoilta on peritty lukukausimaksuja vuodesta 2017.

Aloitteen esittämä poikkeus pienille lukioille ei olisi perusteltu. Raja ensinnäkin kannustaisi kouluja pysymään pieninä. Sama opiskelija saisi samaa koulutusta yhdessä lukiossa maksutta ja naapurikunnassa hinta hyppäisi lähes 9 000 euron vuosimaksulla. Jos taas maksua ei perittäisi lainkaan, opetuksen kustannukset jäisivät suomalaisten maksettaviksi.

Pienten lukioiden tulevaisuus on ratkaistava kestävämmin kuntien omilla kouluverkkoratkaisuilla tai turvaamalla valtionosuuksien riittävyys. Kunta voi myös halutessaan tukea kansainvälisiä opiskelijoitaan omista varoistaan, mutta kansainvälisiä opiskelijoita ei saisi nähdä tulonlähteenä kunnan talouteen valtionosuuksien kautta. On myös syytä muistaa, että kyse on teini-ikäisistä nuorista, jotka muuttavat vieraaseen maahan usein ilman perhettään. Heidän rekrytoimisensa ensisijaisesti koulun rahoituksen turvaamiseksi ei ole kestävä lähtökohta.

Vaihto-opiskelijat, tilapäistä tai kansainvälistä suojelua saavat sekä muulla kuin opiskeluperusteella Suomessa asuvat kolmansien maiden kansalaiset on rajattu maksun ulkopuolelle.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

44. Maksuton kandi ja maisteri normiajassa on mahdollisuuksien tasa-arvon vähimmäistakuu
Pohjanmaan Kokoomusnuoret

Korkeakoulujen rahoitusmallista käydään parhaillaan keskustelua sekä liitto- että puoluetasolla, ja laajempi rahoitusuudistus on jo liittohallituksen valmisteltavana. Tämä aloite ei ota kantaa yksittäisiin ehdotuksiin, vaan esittää selkeän vähimmäistakuun, jonka tulee toteutua riippumatta siitä, miten laajempi uudistus lopulta muotoutuu: kandidaatin ja maisterin tutkinto pysyy suomalaisille ja EU/ETA-kansalaisille maksuttomana, kun opinnot etenevät tavoiteajassa. Tavoiteaikansa merkittävästi ylittäviltä voidaan periä maksu, ja toinen samantasoinen tutkinto tai jatko-opinnot saavat aina olla maksullisia. Tämä on linjassa sekä Kokoomuksen kesäkuun 2026 tavoiteohjelman että Kokoomusnuorten oman, asiakirjahierarkiassa ylimpänä olevan tavoiteohjelman kanssa, joiden mukaan lukukausimaksu koskee vasta toista, samantasoista tutkintoa.

Kokoomusnuoret vaativat ja taistelevat mahdollisuuksien, ei lopputulosten, tasa-arvosta. Perheen varallisuus on olosuhde, eikä nuoren valinta, eikä sen pidä ratkaista, kuka pääsee opiskelemaan. Tutkimusten mukaan korkeakoulujen saavutettavuuden laajentaminen ulotti korkeakoulutuksen erityisesti niihin perheisiin, joilla ei aiemmin ollut siihen mahdollisuutta, ja tämä hyöty siirtyi kausaalisesti myös seuraavalle sukupolvelle – sama hintaherkkyys korkeakoulun kynnyksellä karkottaisi nyt uudelleen juuri ne, joilla ei ole varakasta taustaa. Siksi juuri ensimmäinen tutkinto normiajassa on kohta, jossa maksuttomuuden on pysyttävä ehdottomana.

Malli kohdistaa kannusteet oikein. Se, että opinnot etenevät suunnitellussa aikataulussa, palkitaan pysymällä maksuttomana; se, että opinnot venyvät yli tavoiteajan tai jatkuvat toiseen samantasoiseen tutkintoon, voi oikeutetusti maksaa enemmän. Näin resurssit kohdistuvat niille, jotka etenevät opinnoissaan, eikä pääsyä rajoiteta jo ovella. Malli suojaa myös alavalinnan vapautta: kun opintoja ei tarvitse rahoittaa velalla, nuoret voivat valita alansa kiinnostuksen ja yhteiskunnan tarpeen perusteella. Juuri tämä on tärkeää erityisesti hoiva- ja opetusaloilla, joilla palkkataso on matalampi mutta yhteiskunnallinen hyöty suuri.

Korkeakoulujen vakaa, ennustettava rahoituspohja on sekä opiskelijoiden että koko yhteiskunnan etu. Julkinen perusrahoitus, joka ei ole sidoksissa yksittäisten opiskelijoiden maksukykyyn, suojaa parhaiten korkeakoulujen pitkäjänteistä toimintaa, tutkimuksen laatua ja alueellista saavutettavuutta suhdanteista riippumatta.

Valtionvelka oli elokuun 2026 lopussa 201,5 miljardia euroa, mutta juuri velkakriisissä niukat resurssit on suunnattava sinne, mistä saadaan paras tuotto. OECD:n mukaan korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden ja pelkän perusasteen suorittaneiden välinen työllisyysero on Suomessa peräti 46 prosenttiyksikköä, mikä on selvästi OECD-keskiarvoa suurempi. Vapaa korkeakoulutus on siis poikkeuksellisen kannattava investointi, Suomen valttikortti ja kilpailuetu, jota ei kannata heikentää.

Maksuton koulutuspolku on myös osa laajempaa suomalaista yhteiskuntasopimusta: valtio pitää lupauksensa tasa-arvoisista mahdollisuuksista, ja kansalaiset luottavat instituutioihinsa. Tämä luottamus on looginen osa laajempaa ketjua, jossa maksuton koulutus ja yhteiskunnan oikeudenmukaisuus rakentavat turvaa ja vapautta, jotka puolestaan vahvistavat maanpuolustustahtoa. Suomi on samalla yhdeksättä vuotta peräkkäin maailman onnellisin maa. Tätä yhteiskuntasopimusta tämä aloite on osaltaan lujittamassa.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään korkeakoulujen rahoitusuudistusta siten, että: (1) suomalaisten ja EU/ETA-kansalaisten ensimmäinen, kandidaatin ja maisterin tutkinnon kattava korkeakoulupolku pysyy maksuttomana, kun opinnot etenevät tavoiteajassa; (2) tavoiteaikansa merkittävästi ylittäviltä voidaan periä maksu; ja (3) toinen samantasoinen tutkinto ja jatko-opinnot voivat olla maksullisia, osana korkeakoulujen laajempaa, jo käynnissä olevaa rahoitusuudistusta.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Pohjanmaan Kokoomusnuoria ajankohtaisesta ja rohkeasta aloitteesta. Suomalaisen koulutusjärjestelmän perustana on mahdollisuuksien tasa-arvo, ja jokaisen nuoren osaaminen on pienelle kansakunnalle tärkeä voimavara. Koulutuksen julkinen rahoitus on sijoitus väestön tuottavuuteen, ja siksi valtion panokset ovat osittain perusteltuja.

Liittohallitus kannattaa sitä, että suomalaisten ja EU/ETA-kansalaisten ensimmäinen, kandidaatin ja maisterin tutkinnon kattava korkeakoulupolku pysyy maksuttomana, kun opinnot etenevät tavoiteajassa. Linja vastaa kokoomuksenkin tavoiteohjelmaa, jonka mukaan opiskelijoilta voidaan periä kohtuullinen maksu vain, jos heillä on jo samantasoinen tutkinto. Se on linjassa myös Kokoomusnuorten oman tavoiteohjelman kanssa.

Eduskunta hyväksyi huhtikuussa 2026 niin sanotun yhden opiskeluoikeuden säännön, jonka mukaan uuden opiskeluoikeuden vastaanottava menettää voimassa olevat saman- ja alemmantasoiset opiskeluoikeutensa. Uudistuksen taustalla on se, että vuosittain yli neljännes korkeakoulujen opiskelupaikoista, noin 16 300 paikkaa, on mennyt hakijoille, joilla on jo opiskelupaikka tai samantasoinen tutkinto. Julkiset resurssit tulisi sen sijaan kohdistaa niille, jotka suorittavat ensimmäistä tutkintoaan.

Liittohallitus pitää perusteltuna myös sitä, että tavoiteaikansa merkittävästi ylittäviltä voidaan periä maksu ja että toinen samantasoinen tutkinto ja jatko-opinnot voivat olla maksullisia. Merkittävän ylityksen raja kannattaa

sitoa jo olemassa oleviin mittareihin. Esimerkiksi opintolainahyvityksen saamiseksi 300 opintopisteen tutkinto on suoritettava kuudessa lukuvuodessa, eli vuoden tavoiteaikaa pidemmässä ajassa. Lisäksi perustellut syyt, kuten sairaus, vanhempainvapaa tai asepalvelus, on otettava huomioon.

Viime liittokokous hyväksyi aloitteet, joissa edellytettiin lukukausimaksujen mahdollistamista korkeakouluille ja korkeakoulututkintojen maksuttomuudesta luopumista. Tämä aloite täsmentää, mihin maksullisuus liiton linjassa kohdistuu. Ensimmäinen tutkinto tavoiteajassa on vähimmäistakuu, jonka puitteissa liitto valmistelee laajempaa korkeakoulujen rahoitusuudistusta.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

45. Opintorahan ja sen asumislisän indeksijäädytystä jatkettava tulevalla vaalikaudella!
Helsingin Kokoomusnuoret

Kuluvalla vaalikaudella opiskelijoiden toimeentulosta on käyty räväkkää keskustelua erityisesti oppositiopuolueiden toimesta. Yleisimmin kuullut argumentit liittyvät työn ja opintojen yhteensovittamisen raskauteen tai opintovelan kanssa valmistumiseen. Vaikka työn ja opintojen yhteensovittaminen onkin paljolti yksilökohtaista, ei velka-argumentti kestä juurikaan tarkastelua.

Tällä hetkellä Helsingissä asuvalla opiskelijalla on kuukausittain käytettävissään yli 1400 euroa, joista 850 euroa on opintolainaa. Kun ottaa lisäksi huomioon opiskelijaedut, kuten alennukset joukkoliikenteessä ja kampusruokailussa, on selvää, että summa riittää hyvin ihmisarvoisen elämän elämiseen. Huolimatta lainan suuresta osuudesta, ei sen suuruus ole merkittävä opiskelijoiden elinkaarituloihin verrattuna. Lisäksi lainalla on valtiontakauksen ansiosta hyvin maltillinen korkoprosentti Kelan tarjotessa myös korkoavustusta haasteiden ilmentyessä.

Opiskelijoiden tukemisen tulisi tulevaisuudessa olla entistä enemmän lainapainotteista. Opintorahan ja sen asumislisän määrä pitää tulevalla vaalikaudella korkeintaan pitää nykyisellään, ja opiskelijoiden etuuksien korottamisen kohdistua valtion takaamaan lainaan. Tämä on sekä vastuullista talouspolitiikkaa korkeasti velkaantuneessa maassa että oikeudenmukaista sosiaalipolitiikkaa, sillä opiskelijat ovat tulevaisuuden hyvä- ja keskituloisia, jolloin vastikkeettomat sosiaalietuudet ovat käytännössä tukia yhteiskunnalta hyväosaisille.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään opintorahan ja opintorahan asumislisän indeksijäädytyksen kirjaamista seuraavaan hallitusohjelmaan.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Helsingin Kokoomusnuoria ajankohtaisesta aloitteesta. Tulevalla hallituskaudella julkinen taloutemme on jälleen merkittävien taloudellisten haasteiden edessä. Yksi keino hillitä kasvavaa alijäämää on juurikin vastikkeettomiin sosiaalietuuksiin puuttuminen, mutta myös kansalaisten kannustaminen vastuulliseen taloudenpitoon. Opintotuen sekä opintotuen asumislisän indeksijäädytyksen jatkaminen on tehokas keino välttää valtion menojen ylimääräistä kasvua.

Tukien tason tai kohdentumisen ei tulisi perustua automaattisiin korotuksiin, vaan sen sijaan valinnat tulisi tehdä aina silloisen taloustilanteen pohjalta. Opiskelijoillamme on jo nyt käytössään kattava tukijärjestelmä, joka kannustaa ottamaan vastuuta omasta taloudesta sekä valinnoista, kuitenkin palkiten heitä myös ahkeruudesta, kuten Helsingin Kokoomusnuoret aloitteessaan osoittavat.

Kokoomusnuoret kannattaa vastuullista talouspolitiikkaa niin yksilöiltä kuin yhteiskunnalta niin nyt, kuin tulevien vaalikausien ajan. Aloitteen tavoite on otettu huomioon liittohallituksen pohjaehdotuksessa Kokoomusnuorten uudeksi tavoiteohjelmaksi liittokokoukseen.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

46. Poliittisten nuorisojärjestöjen valtionavustuksia on leikattava
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Valtion tehtävänä ei ole ylläpitää poliittisten puolueiden nuorisojärjestöjen toimintaa nykyisessä laajuudessa. Julkisten varojen käyttöä on arvioitava kriittisesti etenkin tilanteessa, jossa valtiontaloutta sopeutetaan ja menoja joudutaan asettamaan tärkeysjärjestykseen.

Poliittiset nuorisojärjestöt ovat tärkeä osa yhteiskunnallista keskustelua ja nuorten osallistumista, mutta niiden toiminnan rahoittaminen ei voi perustua siihen, että valtio automaattisesti kattaa merkittävän osan järjestöjen toiminnan kustannuksista. Puoluepoliittisen toiminnan rahoittamisen tulee ensisijaisesti perustua puolueiden, järjestöjen ja niiden jäsenten omaan vastuuseen.

Vuonna 2026 poliittisille nuorisojärjestöille myönnetään merkittäviä valtionavustuksia. Esimerkiksi

Kokoomusnuorten avustus on 556 900 euroa ja Keskustanuorten 600 800 euroa. Kokonaisuudessaan kyse on huomattavista julkisista menoista tilanteessa, jossa valtiontalouden tasapainottaminen edellyttää vaikeita päätöksiä.

Valtionavustusten leikkaaminen poliittisilta nuorisojärjestöiltä olisi perusteltua myös järjestöjen keskinäisen riippumattomuuden näkökulmasta. Leikkausten tulee kohdistua nimenomaan poliittisten nuorisojärjestöjen yleiseen puoluetoimintaan eikä esimerkiksi nuorten laajempaan kansalaistoimintaan tai sellaisiin palveluihin, joiden tarkoituksena on tukea nuorten hyvinvointia ja osallistumismahdollisuuksia.

Kokoomusnuorten vuoden 2026 aloitteissa liittokokouksen hyväksymä ponsi velvoittaa liittohallitusta ja liiton toimistoa edistämään siinä esitettyä poliittista tavoitetta tai toimenpidettä. Siksi leikkaustavoite on syytä kirjata ponteen yksiselitteisesti.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois Suomen Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään poliittisille nuorisojärjestöille myönnettävien valtionavustusten merkittävää leikkaamista ja julkisen rahoituksen vähentämistä poliittisesta järjestötoiminnasta.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus on samaa mieltä siitä, että julkisten varojen käyttöä on arvioitava kriittisesti, eikä poliittinen järjestötoiminta ole tästä poikkeus. Asia koskee suoraan myös Kokoomusnuorten omaa rahoitusta, mutta asiaa on osattava pohtia periaatteellisesta eikä oman edun näkökulmasta.

Poliittiset nuorisojärjestöt ovat osa puoluepoliittista toimintaa, mutta ne rahoitetaan puoluetuen sijaan samasta opetus- ja kulttuuriministeriön harkinnanvaraisesta määrärahasta kuin sitoutumaton järjestötoiminta. Vuonna 2026 tästä määrärahasta myönnettiin lähes 18 miljoonaa euroa 86 järjestölle. Toisaalta kaikki Suomessa toimivat yhdistykset ovat luonteeltaan aatteellisia, joten kaikkien muiden nuorisojärjestöjen leimaaminen epäpoliittisiksi ei vastaa totuutta.

Nykyisessä mallissa yhtenä suurena ongelmana on ministeriön oikeus puuttua poliittiseen toimintaan. Esimerkiksi vuonna 2019 ministeriö peri takaisin Perussuomalaisten Nuorten jo maksetun avustuksen järjestön viestinnän vuoksi. Lisäksi avustukset eivät mukaile järjestöjen keskinäisiä valtasuhteita. Keskustanuoret saa enemmän avustusta kuin Kokoomusnuoret, vaikka kokoomuksella on eduskunnassa yli kaksi kertaa enemmän paikkoja.

Pohdittavaksi jää, jos poliittisten nuorisojärjestöjen rahoitus siirrettäisiin puoluetuen alaisuuteen. Tätä on kokoomuksen puoluesihteeri julkisuudessa ehdottanutkin hiljattain. Puoluetuki jaetaan puolueiden kansanedustajapaikkojen suhteessa, sen tason päättää eduskunta valtion talousarviossa, ja sen käyttöä valvoo Valtiontalouden tarkastusvirasto. Mallille on valmis esimerkki: puolueiden on jo nyt käytettävä tuestaan viisi prosenttia naisten poliittiseen toimintaan. Vastaava korvamerkitty ja toivottavasti suurempi osuus nuorisojärjestöille turvaisi niiden rahoituksen ja riippumattomuuden emopuolueen johdosta.

Siirto vastaisi myös aloitteen omaan huoleen. Puoluepoliittisen toiminnan julkinen rahoitus näkyisi yhdessä paikassa, ja sen tasoa voitaisiin arvioida avoimesti osana puoluetukea. Kuitenkin tarkoituksena pitäisi olla OKM:ltä poliittisille nuorisojärjestöille allokoidun rahan siirtäminen puoluetuen piiriin, eikä tuen kokonainen lakkauttaminen. Puolueet ja puolueen toiminta rahoitetaan aina verovaroin.

Liittohallitus ei siksi kannata suoraan aloitteen ajatusta “poliittisilta nuorisojärjestöiltä leikkaamisesta” vaikka on samaa mieltä hallinnollisten haavoittuvuuksien korjaamisesta. Poliittiset nuorisojärjestöt ovat nuorten tärkein ja tehokkain väylä edustukselliseen demokratiaan. Vapaaehtoisvoimin pyörivä toiminta nojaa pieneen henkilöstöön, joten merkittävät leikkaukset näkyisivät suoraan nuorten osallistumismahdollisuuksissa.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

47. Rydmanin opeista mallia: STEA-avustukset kuriin!
Uudenmaan Kokoomusnuoret

STEA-avustusten kohdentamista ja vaikuttavuuden arviointia tulee tiukentaa merkittävästi. Rydmanin esittelemät uudet STEA-avustusten jakoperusteet ovat erinomainen avaus ja oikea suunta, mihin avustuksia tulisi käyttää.

Tähän mennessä avustusten jakoperusteet ovat olleet todella hämäriä ja avustuksia on kohdennettu toimintoihin, joiden yhteys sosiaali- ja terveysalan konkreettiseen palvelu-, tuki- tai kohtaamistyöhön on ollut vähintäänkin välillinen . STEA:n alkuperäisessä linjauksessa kirjoitettiin näin: “Vuonna 2027 STEA-avustusten myöntämisessä painotetaan kohtaavaa toimintaa. Avustettavalle toiminnalle on oltava todennettu tarve ja sen on oltava tuloksellista. Jatkoavustusta ei vuonna 2027 myönnetä järjestöille, joiden toiminta on keskittynyt yhteiskunnalliseen vaikuttamis- tai neuvontatyöhön. Avustusta ei myöskään myönnetä järjestöille, joiden toiminnalla ei ole selkeää yhteyttä terveyden edistämiseen tai toimintakyvyn rajoitteisiin tai joiden toiminta

kohdistuu pääasiassa yhteen tiettyyn ei-terveydellisperusteiseen tausta- tai identiteettiryhmään.” Suuren kritiikin jälkeen kriteereitä ikävä kyllä löysennettiin.

Rydmanin julkaistua nämä uudet kriteerit, Kokoomuksessa aloitettiin kovaan ääneen vastustamaan näitä. Tämä on väärä tapa lähestyä järkevästi esitettyjä uusia leikkauskohteita. Näillä uusilla kriteereillä saadaan raha menemään juuri niille oikeille järjestöille, joiden tavoitteena on ihmisten terveyden edistäminen. Näinä aikoina jolloin tarvitaan paljon leikkauksia, niin STEA-avustusten kohdentaminen oikeille järjestöille osoittaa vastuullista talouspolitiikka, jota Kokoomuksenkin tulisi harjoittaa.

STEA-avustuksia on aiempina vuosina kohdistettu myös toimintaan, jonka yhteys sosiaali- ja terveysalan konkreettiseen palvelu- ja kohtaamistyöhön on ollut välillinen. Esimerkiksi Sateenkaariperheille myönnettiin vuonna 2026 STEA-avustuksia yhteensä noin 836 000 euroa, josta 260 000 euroa kohdistui perheiden monimuotoisuutta koskevaan tiedonkeruuseen, tiedon levittämiseen ja vaikuttamistyöhön. Julkisen rahoituksen tulee ensisijaisesti kohdistua toimintaan, jossa voidaan osoittaa konkreettinen ja mitattava tarve sekä saavutettavia tuloksia. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen, edunvalvonnan ja muun järjestöjen oman perustoiminnan rahoittamista STEA-varoin tulee tarkastella kriittisesti erityisesti nykyisessä taloustilanteessa.

Hyväksyessään aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa lliittohallitusta edistämään tiukempaa ja valikoivampaa STEA-avustusten jakotapaa.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnuoria aloitteesta ja yhtyy sen näkemyksiin. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja edunvalvonta saattavat olla järjestöille arvokasta toimintaa, mutta niitä voi rahoittaa jäsenmaksuilla, lahjoituksilla ja muulla omalla varainhankinnalla. Veronmaksajien rahoittaman avustusjärjestelmän ydin on ihmisiä kohtaava työ.

Valtioneuvosto antoi elokuussa 2026 asetuksen, joka painottaa STEA-avustuksissa konkreettista, kohtaavaa asiakastyötä. Liittohallitus haluaa oikaista aloitteen kuvauksen kokoomuksen roolista. Kokoomuksen kritiikki ei kohdistunut kriteerien tiukentamiseen, vaan siihen, että yksittäinen ministeri ilmoitti kriteereistä ilman konsensusta hallituksen sisällä.

Vaikka kokoomuksen johdon reagointi olisi voinut olla harkitumpaa, aiheutti ministeri Rydmanin tapa tehdä asioita enemmän hämmennystä ja luottamuspulaa kuin oikeita ratkaisuja. Ministerillä on tietenkin vaalien lähestyessä omat tarkoitusperänsä saada maksimaalinen julkinen keskustelu käyntiin. Selkkauksen lopputuloksena kriteerit kirjattiin asetukseen. Myös ministeri Rydman kertoi olevansa lopputulokseen myönteisesti yllättynyt. Kriteerit eivät siis löystyneet, vaan ne saivat selvän pohjan.

Joitakin säätöjä tehtiin ministeri Rydmanin alkuperäisestä ehdotuksesta: avustusten arvioinnin on kohdistuttava toimintaan ja sen tuloksiin, ei siihen, keitä toiminnan piirissä on. Kesäkuussa julkaistusta kriteeristöstä poistettiin kohta, joka rajasi tietyn tausta- tai identiteettiryhmän toiminnan ulkopuolelle.

Liittohallitus on uuteen tavoiteohjelmaluonnokseen jo kirjannut “Leikataan lisää STEA-rahoituksesta. Lähtökohtaisesti valtion ei pitäisi rahoittaa kolmatta sektoria, koska se vie toiminnan valtioriippuvaiseksi oikean kansalaislähtöisyyden sijaan. Keskitetään jäljelle jäävä valtion taloudellinen tuki niille järjestöille, jotka toteuttavat todistettavasti tärkeitä kansallisia palveluita, kuten kriisipuhelin ja ensiapukurssit. Puretaan päällekkäisiä tukia: rahoitetaan valtakunnallisia liittoja, jotka delegoivat paikalliselle tasolle tukea tai rahoitetaan suoraan vain paikallisia toimijoita. Edunvalvontaan ei pitäisi kulua veronmaksajien rahaa”. Näin ollen tavoitetta tiukemmasta ja valikoivammasta avustusten jakotavasta on jo edistetty liiton toiminnassa ja liittohallitus jättää tavoiteohjelman viimeisimmän muodon liittokokouksen päätäntävallan alle.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

48. Rydman on oikeassa! Järjestöjohtajien palkkakatto lakiin
Pirkanmaan Kokoomusnuoret

Valtionavustusta saavien järjestöjen johtajien suuret palkat ovat ihmetyttäneet monia, etenkin nyt Petteri Orpon hallituksen ja julkisen talouden säästötalkoiden aikakaudella. Esimerkiksi suuren järjestön johtajan palkka voi kohota reilusti yli mediaanipalkan, ollen kuukaudessa jopa 10 000 euroa tai enemmän.

Vuonna 2024 Punaisen Ristin pääsihteeri tilitti kuukaudessa 12 533 euroa, ja järjestön keskushallinnon muut johtajat noin 7 600 euroa kuukaudessa. Järjestö tekee työtä monella eri hallinnon alalla, ja saa merkittävästi valtionavustuksia, arviolta vuosittain peräti 5-10 miljoonaa euroa. Näillä järjestöillä on siis merkittävä julkinen luonne, mutta johtajat takovat palkkaa silti selvästi julkisen alan työntekijöiden mediaanin yläpuolella.

Kumpi tienaa enemmän, järjestöpomo vai johtava ylilääkäri? Ilman työllä saatuja erikoislisiä, järjestöpomo ottaa voiton pohjapalkassa.

Orpon hallituksessa useampaa ministerin salkkua hoitanut Wille Rydman aloitti vastikään sosiaali- ja terveysministerinä. Ministeri Rydman on kritisoinut sinnikkäästi järjestöjen valtionavustuksia ja järjestöpomojen suuria palkkoja. Uusi linjaus STEA-avustuksista maksetuille palkoille on 75 000 euron vuotuinen maksimikoko eli vuoden 2027 alusta voimaan tuleva palkkakatto kieltää käytännössä avustuksista kustannetut yli 6 250 euron kuukausipalkat.

Monet STEA-avustuksia saavat suuret järjestöt ovat todenneet pystyvänsä omin rahoin jatkossakin rahoittamaan johtajiensa suuret palkat, palkkakattolinjauksesta huolimatta. Esimerkiksi monilla ammattijärjestöillä ja muilla keskusliitoilla on suuret pääomatulot, jäsenmaksujen lisäksi.

Voidaan siis varsin todennäköisesti todeta, että palkkakatto ei lakkauta eikä merkittävästi vahingoita järjestöjen toimintaa. Ylisuuria järjestöpomojen palkkoja tulisi jatkossa laskuttaa, veronmaksajien sijaan, järjestöjen omilta jäseniltä ja pääomista. Rydmanin linja on tässä oikea, palkkakatto on saatava osaksi lainsäädäntöä, ja sen on oltava velvoittava kaikille valtionavustuksia saaville järjestöille.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään valtionavustuksia saavien järjestöjen yksittäisen työntekijän palkkakattoa siten, että valtionavustuslakiin kirjataan, ettei valtionavustuksia myönnetä järjestöille yli 6250 euroa kuukaudessa maksettaville palkoille.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Pirkanmaan Kokoomusnuoria aloitteesta, jossa kiinnitetään huomiota valtionavustuksia saavien järjestöjen johtajien palkkatasoon. Huolenaihe on todellinen: osassa järjestöistä johtajien palkkataso on noussut jo perusteettoman korkeaksi. Ei ole lähtökohtaisesti suotavaa, että järjestöjohtajien palkat peittoavat vastaavien yksityisen sektorin tehtävien palkkatasot.

Liittohallitus kuitenkin näkee, ettei ole lainsäätäjän tehtävä määrittää kiinteitä palkkakattoja: ei, vaikka kyseessä olisivatkin pitkälti valtion tuella toimivat järjestöt. Järjestöt ovat itsenäisiä toimijoita, joiden palkkauksen tulisi määrittyä työn vaativuuden ja markkinaehtoisen kilpailun perusteella. Valtionavustusten saaminen ei tee järjestöstä vielä julkisen sektorin organisaatiota, vaikka liittohallitus tunnistaakin, että joissain tapauksissa järjestöistä on tullut liian valtioriippuvaisia. Tähän ratkaisuna tulisi olla rohkea järjestötukien leikkaaminen, ei erillisen sääntelyn kasvattaminen.

Uudistuksen säästöpotentiaali on myös hyvin rajallinen. Sääntely voidaan kiertää ilman, että julkiset menot vähenevät. Järjestö voi kattaa palkkakaton ylittävän osuuden omista varoistaan, kuten STEA:n vuoden 2027 linjaus jo mahdollistaa. Lisäksi palkkakatto voi heikentää osaavan henkilöstön saatavuutta: suurten järjestöjen johtamisen tulisi edellyttää talousosaamista, henkilöstöjohtamista ja joissain tapauksissa myös kansainvälistä vastuuta. Keinotekoinen palkkakatto voi vaikeuttaa kilpailua parhaista osaajista.

Lisäksi byrokraattisesta näkökulmasta uudistus ei ole kannatettava: lainsäädäntöön kirjattava euromääräinen palkkakatto lisää jäykkyyttä. Kiinteä euromäärä vanhenee inflaation ja palkkakehityksen myötä, ja sen muuttaminen edellyttäisi joka kerta lakimuutosta. Avustusehtoja muokkaamalla voitaisiin toteuttaa joustavampaa kustannusten valvontaa.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

Ylisukupolvinen ympäristö ja ilmasto

49. Vapautta vuokranantajille!
Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret

Vuokra-asunto on jonkun omaisuutta. Vuokranantajan ei pitäisi joutua odottamaan kuukausia saadakseen asuntonsa takaisin tilanteessa, jossa vuokralainen jättää vuokrat maksamatta tai aiheuttaa jatkuvaa vakavaa häiriötä muille asukkaille.

Nykyinen häätöprosessi on liian hidas ja raskas. Vuokranantajan on ensin saatava käräjäoikeuden häätötuomio ja vasta sen jälkeen asia voidaan viedä ulosottoon. Prosessin aikana maksamattomat vuokrat voivat kasvaa kuukausi kuukaudelta ja yksityinen vuokranantaja joutuu kantamaan taloudellisen riskin. Samalla taloyhtiön muut asukkaat voivat joutua kärsimään vakavasta häiriökäyttäytymisestä omissa kodeissaan.

Kun vuokralaisella on olennaiset vuokrarästit tai muu laissa selkeästi määritelty vakava purkuperuste, vuokranantajan pitää voida viedä asia suoraan Ulosottolaitokselle. Ulosotto antaa vuokralaiselle lyhyen määräajan osoittaa, ettei häädölle ole laillista perustetta. Jos vuokra on maksettu tai sopimuksen purkaminen on muuten aidosti riitainen, asia voidaan käsitellä erillisessä nopeassa oikeussuojamenettelyssä.

Vuokralaisen ei pidä voida pitkittää selvää asiaa välttelemällä haastemiestä tai muuta tiedoksiantoa. Tiedoksianto pitää voida tehdä sähköisesti ja kirjallisesti siten, että se katsotaan lain mukaan toimitetuksi määräajan kuluttua.

Fyysisen häädön toteuttaisi jatkossakin viranomainen. Vuokranantajalle ei siis annettaisi oikeutta ryhtyä omatoimisesti poistamaan ihmisiä asunnosta tai vaihtamaan lukkoja kesken voimassa olevan hallinnan. Muutoksen tarkoitus olisi tehdä viranomaisprosessista olennaisesti nykyistä nopeampi.

Vuokralaisen oikeusturva kuuluu oikeusvaltioon, mutta oikeusturva ei saa tarkoittaa oikeutta asua kuukausikaupalla toisen omistamassa asunnossa maksamatta vuokraa tai vakavasti häiriten naapureita vain siksi, että järjestelmä on hidas.

Edellä mainituin perustein Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään häätömenettelyn nopeuttamista siten, että vuokranantaja voi olennaisten vuokrarästien tai muun laissa selkeästi määritellyn vakavan purkuperusteen perusteella viedä asian suoraan ulosottoon ja tiedoksianto voidaan tehdä sähköisesti.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Varsinais-Suomen Kokoomusnuoria ajankohtaisesta aloitteesta koskien nykyisen vuokralainsäädännön epäkohtia. Nykyisellään vuokralaisten häätöprosessit ovat pitkiä, vaikka laiminlyönnit vuokralaisen velvoitteissa olisivat riidattomia ja suoraan haitallisia. Lisäksi voidaan nähdä, että häätöprosessien pitkäveteinen käsittely käräjäoikeuksissa on omiaan kuluttamaan oikeuslaitoksen varoja sellaisella tavalla, joka on pois yhteiskunnallisesti merkittävästi tärkeämpien asioiden ratkaisemisesta.

Liittohallitus jakaa Varsinais-Suomen Kokoomusnuorten tarpeen uudistaa lainsäädäntöä siten, että häätöprosessit olisivat hallinnollisesti yksinkertaisempia ja nopeampia. Haastemiehen toimittamaan tiedoksiantoon liittyvä vaikeus on ilmeinen pullonkaula järjestelmässä, joka hidastaa häätöprosessien kokonaiskestoa merkittävästi. Liittohallitus on ottanut aloitteen tavoitteen omakseen ja esittää tavoiteohjelmaan kohtaa, jossa tätä asiaa edistetään.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

50. Jakeluvelvoitteen alentamisen lisäksi polttoaineveroja on kevennettävä
Lapin Kokoomusnuoret

Lapin Kokoomusnuoret kiittää liittoa 23. syyskuuta julkaistusta kannanotosta polttoaineiden hintojen alentamiseksi. Liitto esittää jakeluvelvoitteen laskemista EU:n edellyttämälle vähimmäistasolle. Esitys on kannatettava.

Lapin Kokoomusnuoret vaatii jakeluvelvoitteen alentamisen rinnalle polttoaineverojen keventämistä. Korkea polttoaineen hinta rasittaa kotitalouksien taloutta. Auton käyttäminen on suuressa osassa Suomea välttämätöntä esimerkiksi työmatkoilla, asioinnissa ja harrastuksiin kulkemisessa. Suomalaisen autoilijan kustannuksia on kevennettävä, ja veronkevennysten on näyttävä konkreettisesti pumppuhinnoissa.

Polttoaineen hintaan sisältyy energiasisältövero, hiilidioksidivero, huoltovarmuusmaksu ja arvonlisävero. Myös jakeluvelvoite vaikuttaa pumppuhintaan. Erityisen raskaaksi autoilun kustannukset käyvät monelle dieselautoilijalle. Korkean pumppuhinnan lisäksi dieselhenkilöautosta maksetaan käyttövoimaveroa, joka on vuodessa useita satoja euroja. Lapin Kokoomusnuoret vaatii, että polttoaineverojen keventämisen yhteydessä alennetaan myös dieselhenkilöautojen käyttövoimaveroa. Jokaista polttoaineen hintaan sisältyvää veroa on tarkasteltava.

Polttoaineverojen keventäminen tukee kotitalouksien ostovoimaa ja yritysten toimintaedellytyksiä koko Suomessa.

Edellä mainitun perusteella Lapin Kokoomusnuoret ry esittää, että liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään jakeluvelvoitteen laskemista EU:n vähimmäistasolle, bensiinin ja dieselin verotuksen keventämistä sekä dieselhenkilöautojen käyttövoimaveron alentamista.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Lapin Kokoomusnuoria aloitteesta ja liiton kannanoton tukemisesta. Liitto on myös ottanut kantaa ajoneuvoverojen järkeistämiseksi ja jatkaa samalla linjalla uudessa tavoiteohjelmaesityksessään. Liittohallitus jakaa huolen autoilun kustannuksista erityisesti Lapin kaltaisilla alueilla, joilla pitkät etäisyydet tekevät autosta välttämättömyyden.

Polttoaineverojen yleiseen keventämiseen liittohallitus suhtautuu kuitenkin varauksellisesti. Liikennepolttoaineiden valmisteverot tuovat valtiolle noin 2,6 miljardia euroa vuodessa. Suomi on ollut

tammikuusta 2026 EU:n liiallisen alijäämän menettelyssä, joka rajoittaa julkisten nettomenojen kasvua tiukasti. Hallitus on lisäksi jo alentanut liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveroa vuosille 2026 ja 2027 yhteensä 100 miljoonalla eurolla. Uudet kevennykset edellyttäisivät joko vastaavia menoleikkauksia tai muiden verojen korotuksia.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

51. Suomen liikennemerkit on palautettava uudistusta edeltäneeseen malliin
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Suomen liikennemerkkijärjestelmä uudistui 1.6.2020 voimaan tulleen tieliikennelain myötä. Uudistuksessa useiden liikennemerkkien ulkoasua muutettiin ja käyttöön otettiin myös uusia liikennemerkkejä.

Ennen vuoden 2020 uudistusta käytössä olleet liikennemerkit olivat suomalaisille tuttu osa liikenneympäristöä useiden vuosikymmenten ajan. Niistä muodostui osa suomalaisen yhteiskunnan ja liikennekulttuurin visuaalista ilmettä. Liikennemerkit eivät siten ole ainoastaan liikenteen teknisiä ohjausvälineitä, vaan myös osa sitä ympäristöä ja kulttuurista jatkuvuutta, jonka keskellä suomalaiset ovat vuosikymmenten ajan liikkuneet. Vanhojen liikennemerkkien säilyttäminen voidaan nähdä myös tämän tutun suomalaisen liikenneympäristön vaalimisena.

Muutos voidaan toteuttaa vaiheittain nykyisten merkkien tullessa uusittaviksi, jolloin palauttamisesta ei aiheudu tarpeettomia ylimääräisiä kustannuksia.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Suomessa ennen 1.6.2020 käytössä olleiden liikennemerkkien palauttamista nykyisten merkkien tilalle.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria kiinnostavasta aloitteesta. Suomen liikennemerkkejä koskeva uudistus toteutettiin kuusi vuotta sitten, jolloin useiden liikennemerkkien ulkoasu muuttui modernimmaksi. On totta, että edeltävät liikennemerkit olivat jo tuttuja ja perinteikkäitä. Pelkästään vanhojen liikennemerkkien nostalgia-arvo ja tuttuus suomalaisille eivät ole riittävä peruste niiden palauttamiselle.

Nykyisellä liikennemerkkiuudistuksella on jopa 10 vuotta aikaa astua voimaan, jolloin liikennemerkkien uusiminen vielä näiden jälkeen menisi kauan tulevaisuuteen. Kokoomusnuoret näkee, että asiaa on arvioitava uudelleen vasta tämän ollessa ajankohtaista. Liikennemerkkien muodon lukitseminen vanhaan malliin vuosikymmenten päähän, kun edes kaikkia uusia ei ole asennettu, olisi erikoista politiikkaa.

Aikanaan uudet liikennemerkit vakiintuvat tieliikenteeseen, ja tyylisuuntaus saattaa vaihtua ajan myötä takaisin klassisempaan ja koristeellisempaan. Liikennemerkkien ensisijainen tehtävä ei kuitenkaan ole kulttuurihistoriallisen ilmeen säilyttäminen, vaan selkeä viestintä ja liikenneturvallisuuden parantaminen.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

52. Ohituskaistojen kaksisuuntaisen käytön mahdollistaminen
Oulun Läänin Kokoomusnuoret

Aloite esittää, että selvitetään mahdollisuudet kehittää ohituskaistojen käyttöä siten, että ohituskaistaa voitaisiin hyödyntää liikenteen tarpeen mukaan molempiin ajosuuntiin.

Nykyisillä ohituskaistaosuuksilla lisäkaista palvelee yleensä vain yhtä ajosuuntaa kerrallaan. Liikennemäärät eivät kuitenkaan aina jakaudu tasaisesti ajosuuntien välillä. Tämän vuoksi olisi tarkoituksenmukaista selvittää ratkaisuja, joissa lisäkaistan käyttöä voitaisiin hyödyntää esimerkiksi liikennemäärien tai muun liikennetilanteen perusteella. Tällöin tien lisäkaistan kapasiteettia hyödynnettäisiin mahdollisimman tehokkaasti. Yhdessä suunnassa voi olla pitkä jono hitaamman ajoneuvon takana samalla, kun vastakkaisen suunnan ohituskaista on vähäisellä tai olemattomalla käytöllä.

Ohituskaistan etukäyttöoikeus määrittyisi edelleen samalla tavalla kuin nykyhetkelläkin, mutta liikennetilanteen salliessa, ohituskaistaa voi käyttää myös toiseen suuntaan ajavat.

Edellä mainituin perustein, Oulun Läänin Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta toimiin, joilla edistetään ohituskaistojen käytön molemminpuolisuutta.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Oulun Läänin Kokoomusnuoria aloitteesta ja pyrkimyksestä tehostaa tieverkon käyttöä. Jonot

hitaan ajoneuvon takana ovat todellinen ongelma, ja ne houkuttelevat riskialttiisiin ohituksiin.

Liikenneturvallisuus on kuitenkin ratkaiseva periaate. Ohituskaistatiet on suunniteltu nimenomaan erottamaan ajosuunnat toisistaan, koska kohtaamisonnettomuudet ovat pääteiden tuhoisimpia. Ruotsissa, jossa keskikaiteellinen 2+1-tie kehitettiin, kuolleiden ja vakavasti loukkaantuneiden määrä on vähentynyt noin puolella.

Kun ohituskaistan käyttö riippuu liikennetilanteesta, kuljettajan on sadan kilometrin tuntinopeudessa vaikea hahmottaa, kenelle kaista kulloinkin kuuluu. Lisäksi vaihtuvan käyttösuunnan opasteet ja liikenteenohjaus tulisivat vaivalloisiksi suhteessa hyötyyn.

Aloitteen kuvaama ongelma ratkeaa paremmin nykyisellä mallilla, jossa ohituskaista vuorottelee ajosuuntien välillä ja kumpikin suunta saa säännöllisesti ohituspaikan. Pääväylille tarvitaan lisää ja pidempiä keskikaiteellisia 2+1-osuuksia. Sujuvuutta ja turvallisuutta tulee parantaa myös suoristamalla ja leventämällä teitä, rakentamalla riista-aitoja ja korottamalla nopeusrajoituksia turvallisilla osuuksilla.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

53. Autobahn-kokeilualue Pohjois-Suomeen!
Oulun Läänin Kokoomusnuoret

Saksan moottoritieverkko, Autobahn, on yksi maailman tunnetuimmista tieverkoista, ja osalla sen osuuksista ei edelleenkään ole yleistä nopeusrajoitusta. Moottoriteiden suunnittelu alkoi 1920- ja 1930-lukujen visionäärien voimin, ja ensimmäinen varsinainen moottoritie avattiin Kölnin ja Bonnin välille vuonna 1932. Vuonna 1939 vallassa tällöin olleet kansallissosialistit tekivät kuitenkin teiden vapautta vakavasti vaarantaneen virheen asettamalla niille nopeusrajoitukset. Onneksemme sodan jälkeen Länsi-Saksassa kukoistanut vapaus vei voiton ja johti nopeusrajoituksien poistoon 1950-luvun alussa.

Nyt meidänkin on aika tehdä korjausliike ja tuoda Suomeen tuulahdus keskieurooppalaista vapautta! Jotta mopo ei lähde käsistä, on kuitenkin tarkoituksenmukaista, että Suomeen perustetaan aluksi kokeilualue, jossa rajoittamattomia moottori- ja maanteitä pilotoidaan. Etelä-Suomea suppeampien liikennemäärien ja pitkien etäisyyksien Pohjois-Suomi on oiva sijainti pilotoinnille. Sen lisäksi alueella on jo valmiiksi runsain määrin erittäin tuntuviin ajonopeuksiin tottuneita kuljettajia, joiden häikäisevät ajotaidot varmistavat kokeilun turvallisuuden.

Edellä mainituin perustein, Oulun Läänin Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen, liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään nopeusrajoituksien poistamista Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien moottori- ja maanteiltä.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Oulun Läänin Kokoomusnuoria vapaudenkaipuusta ja perusteellisesta historiallisesta katsauksesta. Liittohallitus tunnistaa myös aloitteessa mainitut pohjoissuomalaisten kuljettajien häikäisevät ajotaidot, vaikka ei pysty arvioimaan niiden vaikutusta kokeilun turvallisuuteen yhtä luottavaisesti kuin aloitteen tekijät.

Saksan Autobahn ja Pohjois-Suomen tieverkko eroavat kuitenkin toisistaan olennaisesti. Rajoittamattomat osuudet Saksassa ovat keskikaiteellisia, eritasoliittymin varustettuja moottoriteitä, ja niilläkin suositusnopeus on 130 kilometriä tunnissa. Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Lapissa moottoritietä on vain muutamia kymmeniä kilometrejä lähinnä Oulun seudulla, ja valtaosa liikenteestä kulkee kaksikaistaisilla maanteillä ilman keskikaidetta. Lisäksi alueen olosuhteet, kuten pitkä pimeä kausi, liukkaat kelit sekä hirvi- ja porokolarit, tekevät rajoittamattomasta nopeudesta huomattavasti saksalaista esikuvaansa vaarallisemman. Hirvikolareita sattuu Suomessa vuosittain yli 1800, ja niiden seuraukset pahenevat jyrkästi nopeuden kasvaessa.

Liittohallitus jakaa aloitteen hengen siinä, ettei nopeusrajoitusten tule olla tarpeettoman tiukkoja. Siksi liitto on tavoiteohjelmassaan edellyttänyt riista-aidoituksen laajentamista pääteillä ja perusväylänpidon rahoituksen sitomista väylien käyttöön. Hyväkuntoinen ja turvallinen tieverkko on edellytys sille, että nopeuksia voidaan jatkossa nostaa siellä, missä se on perusteltua. Liittohallitus kehottaa siihen asti nauttimaan keskieurooppalaisesta vapaudesta paikan päällä Saksassa.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

54. Kessintie rakennettava Norjaan saakka!
Oulun Läänin Kokoomusnuoret

Pohjois- Euroopan turvallisuus- ja toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi viime vuosina. Suomen ja Venäjän välinen turvallisuustilanne sekä Suomen liittyminen Natoon korostavat toimivien yhteyksien ja huoltovarmuuden merkitystä.

Inarijärven itäpuolella kulkeva Kessintie ei tällä hetkellä jatku Norjan rajalle asti, vaan tie loppuu noin 10 kilometriä ennen Norjan rajaa. Tämä tarkoittaa, ettei Inarijärven itäpuolelta ole suoraa tieyhteyttä Norjaan vaan Norjaan kuljettaessa on käytettävä muita reittejä. Inarin nykyiset yhteydet Norjaan painottuvat kunnan länsi- ja pohjoisosiin. Täten Inarin itäinen, Venäjän rajan seutu on puolustuksen kannalta heikko kohta, jossa ei ole mahdollisuuksia siirtää joukkoja nykyaikaisen sodankäynnin vaatimalla nopeudella. Uusi yhteys parantaisi alueen saavutettavuutta ja tarjoaisi vaihtoehtoisen yhteyden Norjaan.

Edellä mainituin perustein, Oulun Läänin Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta toimiin, joilla edistetään Inarin Kessintien jatkamista Norjan rajalle saakka ja yhdistämistä Norjan tieverkkoon.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Oulun Läänin Kokoomusnuoria aloitteesta, mutta Kessintien jatkaminen Norjan rajalle tarkoittaisi noin kymmenen kilometrin tien rakentamista haastavaan erämaamaastoon, jossa on suojelu- ja poronhoitoalueita. Kustannukset olisivat suuret suhteessa vähäisiin liikennemääriin: vuoden 2005 tieselvityksen mukaan hankkeen hinnaksi tulisi noin 7 miljoonaa euroa, ja nykyhinnoilla summa olisi selvästi suurempi. Huoltovarmuushyöty on epävarma, sillä tie kulkee paikoin alle kilometrin päässä Venäjän rajasta, eikä Puolustusvoimat ole aktiivisesti edistänyt hanketta. Hanke edellyttäisi lisäksi Norjan suostumusta, eikä Norja ole sitä kannattanut. Sotilaallista liikkuvuutta on perusteltua kehittää ensisijaisesti vahvistamalla nykyisiä pääyhteyksiä.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

55. Helsinki-Vantaan lentoasema nimettävä C. G. E. Mannerheimin lentoasemaksi
Pirkanmaan Kokoomusnuoret

Toisin kuin moni muu lentoasema, on Suomen keskeisin lentoasema nimetty sijainnin eikä esimerkiksi suomalaisen merkkihenkilön mukaan. Suomen historiassa marsalkka Carl Gustaf Emil Mannerheim oli merkittävässä asemassa Suomen itsenäistymisessä ja sodissa.

Suomen itsenäisyys ja kansallinen identiteetti ovat rakentuneet pitkien ja vaativien ponnistelujen kautta. Kansallisesti merkittävien henkilöiden ja historiallisten tapahtumien muistaminen on tärkeä osa tätä perintöä. Yksi maamme historian keskeisistä henkilöistä on C. G. E. Mannerheim, jonka elämä ja toiminta liittyvät olennaisesti Suomen itsenäisyyteen ja sen säilyttämiseen sotien aikana ja niiden jälkeen.

Monissa muissa maissa lentoasemia on nimetty historiasta tunnettujen henkilöiden mukaan. Kuuluisimpia lienevät Pariisin Charles de Gaullen lentoasema ja Washingtonin Ronald Reaganin lentoasema. Tällöin lentoaseman nimi on osa kansallista identiteettiä, jolla tuodaan esiin henkilön merkitys maan historiassa.

Suomessa meillä on mahdollisuus tehdä samoin. Helsinki-Vantaan uudelleen nimeäminen C. G. E. Mannerheimin lentoasemaksi tekisi suomalaisesta historiasta näkyvämmän ja antaisi Suomen tärkeimmälle ja merkittävimmälle lentoasemalle nimen, joka kertoo maastamme. Samalla kyseessä olisi ele, joka osoittaisi kunnioitustamme sukupolville, jotka ovat rakentaneet itsenäisen Suomen.

Edellä mainituin perustein Pirkanmaan Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Helsinki-Vantaan lentoaseman uudelleen nimeämistä.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Pirkanmaan Kokoomusnuoria erittäin isänmaallisesta aloitteesta. Ei ole syytä tyytyä tylsään Helsinki-Vantaan lentoaseman nimeen, jos lentoasema on mahdollista nimetä muiden lentoasemien tapaan historiallisten henkilöiden mukaan. Mannerheim oli keskeinen henkilö maamme itsenäisyyden säilyttämisen kannalta, joten olisi kunnia nimetä lentoasema juuri hänen mukaansa.

Helsinki-Vantaan lentoaseman nimessä paikkakuntien jälkimmäinen osuus tekee nimestä tyylittömän ja identiteetittömän, sillä etenkään ulkomailta tulevat lentomatkustajat eivät tiedä edes Vantaan olemassaolosta ja heille kaikille, jotka Vantaasta tietävät herättää lentoaseman nimen toinen osa lähinnä negatiivisia tunteita. Tämän takia Helsinki-Vantaan lentoasemaa onkin markkinoitu englannin kielellä Helsinki Airportiksi, joka on jo astetta käyttökelpoisempi nimi. C. G. E. Mannerheimin lentoasemalla voitaisiin kuitenkin markkinoida suomalaista historiaa ja kunnioitustamme aikaisempia sukupolviamme kohtaan myös muualle maailmaan, mikä olisi erittäin tärkeä tavoite.

Liittohallitus haluaa myös todeta, että lentoaseman nimen muuttaminen C. G. E. Mannerheimin lentoasemaksi nostaisi merkittävästi kynnystä nimetä lentoasemaa tulevaisuudessa uudelleen, mikä tarkoittaisi vahingon riskin vähenemistä siitä, että joku lisäisi Vantaan nimen uudelleen osaksi lentoaseman nimeä. Liittohallitus on proaktiivisesti kirjannut ja hyväksynyt aloitteen tavoitteen Kokoomusnuorten tavoiteohjelman 2027–2028

esitykseen liittokokoukselle edistääkseen aloitetta.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

56. Rautatieasemille on taattava matkustajien peruspalvelut
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Rautatieasemien tarkoituksena on palvella junamatkustajia ja mahdollistaa sujuva siirtyminen junaan ja junasta. Rautatieaseman ei tulisi olla pelkkä laituri, jolle matkustaja saapuu juuri ennen junan lähtöä, vaan matkustajille tulee tarjota asianmukaiset puitteet myös junaa odotettaessa.

Suomessa on useita rautatieasemia, joilla matkustajien peruspalvelut ovat puutteelliset. Monilla asemilla ei ole lämmitettyä odotustilaa tai WC:tä. Ongelma korostuu erityisesti talvella, jolloin pakkaset, lumi ja muut sääolosuhteet voivat tehdä ulkona odottamisesta epämukavaa tai jopa kohtuutonta. Junaliikenteen häiriötilanteissa matkustaja voi joutua odottamaan junaa huomattavasti suunniteltua pidempään. Lämmin ja säältä suojattu odotustila ei ole ylellisyys, vaan normaali peruspalvelu monissa muissa maissa.

Rautatieasemien palvelutason tulisi olla mahdollisimman yhdenmukainen eri puolilla Suomea. Erityisesti pienemmillä paikkakunnilla rautatieasema voi olla merkittävä osa julkista liikenneverkkoa, ja toimivat asemalvelut tukevat junaliikenteen käytettävyyttä ja houkuttelevuutta.

Rautatieasemien peruspalveluiden parantaminen edellyttää yhteistyötä valtion, kuntien, Väyläviraston, liikenteenharjoittajien ja muiden asemista vastaavien tahojen välillä. Palveluiden järjestämisessä tulee huomioida myös pienempien paikkakuntien tarpeet ja varmistaa, etteivät niiden asemat jää matkustajapalveluiden osalta muun Suomen kehityksestä jälkeen.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään rautatieasemien matkustajapalveluiden parantamista siten, että kaikilla säännöllisen matkustajaliikenteen rautatieasemilla turvataan vähintään lämmin ja säältä suojattu odotustila sekä maksuton WC ja että asemien matkustajainformaatiosta ja muista keskeisistä peruspalveluista huolehditaan asianmukaisesti.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria junamatkustajat ja matkustusmukavuuden huomioivasta aloitteesta. Liittohallitus yhtyy aloitteentekijöiden kanssa ajatukseen siitä, että Suomesta löytyy matkustajamäärältään vähäisiä asemia, joiden palveluissa saattaa löytyä puutteita.

Palvelutaso on heikentynyt osin siksi, että asemakiinteistöjen omistus on pirstoutunut. Asemia omistavat VR:n lisäksi muun muassa Väylävirasto, Senaatti-kiinteistöt, kunnat ja yksityiset yritykset. VR päätti vuonna 2023 luopua 25 asemakiinteistöstään. Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan lainsäädännöstä ei edes käy selvästi ilmi, kenelle asemanhaltijan tehtävät kuuluvat. Samalla matkustajien tarpeet ovat muuttuneet. VR poistaa lippuautomaatit asemilta marraskuun 2026 loppuun mennessä, koska 96 prosenttia lipuista ostetaan digitaalisesti ja automaateista vain 2 prosenttia.

Liittohallitus ei kuitenkaan pidä perusteltuna, että lämmitetty odotustila ja maksuton WC taattaisiin jokaisella säännöllisen liikenteen asemalla. Velvoite ei koskisi vain Kouvolan kaltaisia solmuasemia. Se koskisi myös Korian, Inkeroisten ja Joutsenon kaltaisia pieniä asemia, joiden matkustajamäärä on murto-osa suurten asemien määristä. Miehittämättömän tilan lämmitys, siivous, valvonta ja ilkivallan korjaaminen maksavat joka vuosi, ja lasku päätyisi lopulta veronmaksajalle tai lipun hintaan.

Pienillä asemilla painopisteen tulee liittohallituksen mielestä olla säältä suojaavissa katoksissa, valaistuksessa ja luotettavassa reaaliaikaisessa matkustajainformaatiossa, joka kertoo häiriötilanteessa, milloin juna oikeasti tulee. Lämmitetyt odotustilat ja WC:t kuuluvat asemille, joiden matkustajamäärät, vaihtoyhteydet tai pitkät odotusajat niitä edellyttävät. Ensimmäinen askel on selkeyttää, kuka asemien palveluista vastaa. Kokoomusnuoret luottaa markkinatalouteen, eli jos on tarpeeksi kysyntää, asianmukaiset palvelut tulevat mukana.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

57. Käteismaksamisen valmius takaisin julkiseen liikenteeseen
Satakunnan Kokoomusnuoret

Julkisen liikenteen maksaminen on nykyisin vahvasti riippuvaista sähköstä, tietoliikenneyhteyksistä, pankeista ja maksupalveluista. Häiriö yhdessäkin maksuketjun osassa voi estää normaalin kortti- tai mobiilimaksamisen, vaikka bussit, junat ja muu liikenne pystyisivät edelleen kulkemaan. Maksamisen häiriöstä ei pitäisi tällöin muodostua tarpeetonta estettä ihmisten liikkumiselle.

Suomen Pankki määrittelee maksamisen yhteiskunnan kannalta kriittiseksi toiminnoksi. Suomessa on myös rakennettu päivittäismaksamisen varajärjestelmiä tilanteisiin, joissa normaaleja eurooppalaisia maksujärjestelmiä tai pankkien omia järjestelmiä ei pystyttäisi käyttämään. Suomen Pankin mukaan nämä järjestelyt ovat osa viranomaisten normaalia varautumista ja rahoitusalan huoltovarmuutta. Euroopan turvallisuustilanteen heikentyminen keväällä 2022 myös nopeutti niiden toteuttamista.

Julkisen liikenteen toimijoiden olisi silti tärkeää olla samoin valmiit toimintamallit, tarvittava kassakalusto ja henkilöstön osaaminen käteismaksujen vastaanottamiseen häiriötilanteissa. Käteisen ei tarvitse olla normaalitilanteessa ensisijainen maksutapa, mutta siihen siirtymistä tulee harjoitella ja sen edellytyksiä säilyttää. Jos bussi tai juna pystyy kulkemaan, sähköisen maksujärjestelmän häiriön ei pitäisi yksin estää matkustamista. Hyvässä tilanteessa käteiskaupan asemaa hyödynnetään jälleen arkisesti.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään käteismaksujen tuomista varamaksutavaksi kaikkeen julkiseen liikenteeseen huoltovarmuuden turvaamiseksi.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Satakunnan Kokoomusnuoria aloitteesta. Käteisen käyttö on vähentynyt Suomessa jatkuvasti. Suomen Pankin vuoden 2024 kuluttajakyselyssä seitsemän prosenttia suomalaisista maksoi päivittäistavaraostoksensa ensisijaisesti käteisellä. Myös joukkoliikenteessä lipunosto on siirtynyt sähköisiin maksutapoihin. Esimerkiksi HSL:n mukaan noin 70 prosenttia sen matkustajista ostaa lippunsa sovelluksella.

Finanssiala ry:n mukaan käteisen laajamittainen käyttö edellyttää toimivaa sähkö- ja tietoliikenneyhteyttä, joita erityisesti kassajärjestelmät tarvitsevat. Sen lisäksi pankkiautomaatit tarvitsevat sähköä toimiakseen, joten käteinen itsessään ei ratkaise laajoja häiriötilanteita. Liittohallitus näkee käteismaksamisen uudelleenkäyttöönoton sekä sen ylläpidon kaikessa julkisessa liikenteessä aiheuttavan lisäkustannuksia, jotka eivät vastaa sopivassa suhteessa käteisen käyttöä nykypäivänä.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

58. Hiilineutraali Suomi 2050
Pirkanmaan Kokoomusnuoret

Suomen vuoden 2035 hiilineutraaliustavoite on kansainvälisesti vertailtuna poikkeuksellinen ja kansantaloudellisesti perustelematon. Ruotsi tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2045 mennessä ja Euroopan unioni vuoteen 2050 mennessä, mutta Suomi on asettanut itselleen näitä selvästi tiukemman aikataulun ilman riittäviä taloudellisia edellytyksiä. Suomen ei tule asettaa itselleen verrokkimaitaan tiukempia tavoitteita, jotka heikentävät kilpailukykyämme.

Epärealistinen aikataulu kohdistuu raskaasti sekä kotitalouksiin että teollisuuteen. Suomi on pitkien etäisyyksien ja kylmän ilmaston maa, jossa liikkuminen ja lämmitys ovat arjen välttämättömyyksiä. Ylikireä aikataulu nostaa asumisen ja liikkumisen kustannuksia entisestään aikana, jolloin monien kotitalouksien taloudellinen liikkumavara on jo valmiiksi rajallinen. Seurauksena on heikentynyt ostovoima ja hidastuva talouskasvu.

Teollisuuden ja metsäsektorin osalta kireä sääntely heikentää investointiedellytyksiä ja voi johtaa tehtaiden sulkemisiin sekä työpaikkojen menetyksiin. Pahimmillaan seurauksena on hiilivuoto, jossa tuotanto siirtyy löyhemmän ilmastopolitiikan maihin, eikä globaalien päästöjen määrä vähene.

Hiilineutraalin yhteiskunnan edellyttämät teknologiat kehittyvät lupaavasti, mutta ratkaisut eivät ehdi vakiintua ja skaalautua siinä tahdissa, jota vuoden 2035 tavoite vaatisi. Tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi päästövähennysten lisäksi kalliiden päästökompensaatioiden ostamista ulkomailta.

Suomen on edistettävä ydinvoimaa, uusiutuvaa energiaa ja muita vähäpäästöisiä teknologioita määrätietoisesti, mutta siinä tahdissa, joka on teknis-taloudellisesti realistinen ja turvaa sekä yritysten toimintaedellytykset että kansalaisten arjen. Vuoden 2050 tavoite asettaisi Suomen samalle viivalle muun Euroopan kanssa ilman tarpeettomia kansallisia kilpailuhaittoja.

Edellä mainituin perustein Pirkanmaan Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään ilmastolain muuttamista siten, että Suomen hiilineutraaliustavoite siirretään vuodesta 2035 vuoteen 2050.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus on samaa mieltä Pirkanmaan Kokoomusnuorten kanssa nykyisen tavoitteen vaikeuksista. Ilmastonmuutoksen torjuminen edellyttää määrätietoisia globaaleja päästövähennyksiä, mutta tavoitteiden on oltava saavutettavissa ja niille on oltava uskottava toteutussuunnitelma. Vuoden 2035 hiilineutraaliustavoite ei täytä kumpaakaan ehtoa.

Suomen päästövähennykset menevät oikeaan suuntaan. Valtioneuvoston kesäkuussa 2026 antaman ilmastovuosikertomuksen mukaan nettopäästöt vähenivät edellisvuodesta kuusi prosenttia. Puhdas energiasiirtymä etenee vauhdikkaasti teollisuudessa, sähköntuotannossa ja lämmityksessä.

Toisaalta metsien hiilinielu on heikentynyt niin paljon, että sektori on muuttunut päästölähteeksi. Ilmastopaneelin mukaan vuoden 2035 tavoitetta ei saavuteta maankäyttösektorin vuoksi, eikä tavoitteelle ole selvää vaihtoehtoista strategiaa. Myös Valtiontalouden tarkastusvirasto on todennut, etteivät hallituksen ilmastosuunnitelmat riitä tavoitteen saavuttamiseen.

Ilmastolaki on tehty vanhentuneiden ja epärealististen tietojen valossa. Nielun kehitys riippuu puuston kasvusta, hakkuista ja luonnonoloista, joita ei voi säätää lailla ja odottaa tuloksia alle 10 vuodessa. Lakiin kirjattu tavoite, jota ei nykynäkymin saavuteta, heikentää koko ilmastopolitiikan uskottavuutta. Se luo myös oikeudellista epävarmuutta: ympäristöjärjestöt ovat jo valittaneet hallituksen pitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Epävarmuus heijastuu suoraan metsäsektorin ja teollisuuden investointipäätöksiin.

Suomen tavoite on myös kansainvälisesti poikkeuksellisen kireä. EU:n yhteinen tavoite on ilmastoneutraalius vuonna 2050, ja esimerkiksi Ruotsi tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2045 mennessä. Pitkien etäisyyksien, kylmän ilmaston ja metsäteollisuuden maana Suomen ei ole järkevää asettaa itselleen tavoitetta, joka on vuosikymmeniä muita edellä mutta jolle ei ole keinoja. Liittohallitus ihmettelee kokoomuksen ymmärtämättömyyttä tässä asiassa ja haluaa ajaa totuudenmukaisempaa ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaa erityisesti puolueen sisällä.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

59. Istuntametsästys kiellettävä
Helsingin Kokoomusnuoret

Suomalainen metsästyskulttuuri perustuu pitkälti ajatukseen luonnon kunnioittamisesta, riistakantojen kestävästä hyödyntämisestä ja vastuullisesta toiminnasta luonnossa. Eläinten kasvattaminen vain sitä varten, että ne voidaan myöhemmin vapauttaa metsästettäviksi, on tämän periaatteen kanssa valtavassa ristiriidassa. Tämän takia Suomessa tulisi kieltää toiminta, jossa lintuja tai muita eläimiä kasvatetaan, tarhataan tai tuotetaan ensisijaisesti tai yksinomaan niiden vapauttamiseksi metsästettäviksi.

Istutusmetsästys eli tarhametsästys on toimintaa, jossa lintuja ja muita eläimiä tarhataan ja kasvatetaan varta vasten metsästystä ja ampumista varten. Yleisimmin kyse on fasaanien, sinisorsien ja muiden riistalintujen kasvattamisesta ja vapauttamisesta luontoon ennen metsästystapahtumaa. Eläimet tuotetaan siten tarkoituksellisesti metsästettäviksi, usein ilman luonnonvaraiseen riistakantaan tai luonnonhoitoon liittyvää perustetta. Kyse on ihmisen järjestämästä metsästystilanteesta, jossa eläimen elämän pääasiallinen tarkoitus on toimia ammuttavana kohteena.

Metsästyksen hyväksyttävyys perustuu tarpeellisuuteen ja vastuullisuuteen. Luonnonvaraisten eläinten metsästyksellä voi olla perusteltuja yhteiskunnallisia ja ekologisia tarkoituksia, kuten riistakantojen hallinta tai ravinnon hankinta. Sen sijaan eläimen kasvattaminen nimenomaisesti tapettavaksi ei täytä samaa perustelua. Jos eläin ei kuulu luonnolliseen riistakantaan tai sen metsästys ei perustu riistakannan kestävään hyödyntämiseen, on perusteltua kysyä, mikä oikeuttaa tällaisen toiminnan.

Luonnon ja luonnonvaraisten eläinten suojelu edellyttävät varovaisuutta. Kasvatettujen eläinten vapauttaminen luontoon voi pahimmassa tapauksessa aiheuttaa haittoja luonnon omille eläinkannoille ja ekosysteemeille. Se voi lisätä tautien leviämisen riskiä, vaikuttaa luonnonvaraisten eläinten käyttäytymiseen ja vaikeuttaa luonnonvaraisten kantojen hoitoa. Lisäksi eläinten kasvattaminen metsästystarkoituksiin ylläpitää toimintamallia, jossa luontoa muokataan metsästyksen tarpeisiin sen sijaan, että metsästys sovitettaisiin luonnon omiin ehtoihin.

Yhteiskunnan tulee arvioida kriittisesti sellaisia toimintamuotoja, joiden tarkoitus on lähtökohtaisesti tuottaa eläimille kärsimystä ihmisen huvin vuoksi. Tämän takia Suomen on korkea aika kieltää istuntametsästys ja vahvistaa metsästyksen vastuullista. Kielto ei estä kestävää riistanhoitoa, luonnonsuojelua, ravinnonhankintaa tai muuta perusteltua eläinten käyttöä, vaan kohdistuu nimenomaan toimintaan, jossa eläimiä kasvatetaan pelkkää tappamista varten.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään valtakunnallita kieltoa toiminnalle, jossa lintuja tai muita eläimiä kasvatetaan, tarhataan tai tuotetaan yksinomaan tai ensisijaisesti niiden vapauttamiseksi metsästettäviksi. Liittohallituksen tulee edistää kyseistä aloitetta konkreettisesti tavoiteohjelmassaan ja liiton kannanotolla.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Helsingin Kokoomusnuoria aloitteesta ja metsästyksen vastuullisuuden korostamisesta. Riistalintujen istutuksia säännellään jo metsästyslailla, riistahallintolailla ja eläinsuojelulainsäädännöllä, ja Suomen riistakeskus valvoo toimintaa. Tauti- ja ympäristöriskejä voidaan hallita luvilla ja valvonnalla, joten täyskielto olisi suhteellisuusperiaatteen kannalta liian ankara keino. Kasvatettujen eläinten vapauttaminen luontoon hyödynnettäväksi on yleistä muuallakin, esimerkiksi kalaistutuksissa. Vapautetut linnut myös elävät luonnossa ennen metsästystä, ja saalis hyödynnetään ruokana. Sääntelyä ja valvontaa tulee kehittää kieltämisen sijaan.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

60. Eläinten huvitappaminen kiellettävä
Helsingin Kokoomusnuoret

Suomessa tapetaan vuosittain laillisesti valtava määrä Suomen alkuperäiseen luontoon kuuluvia eläimiä. Näiden luonnonvaraisten eläinten, kuten esimerkiksi sinisorsan, mäyrän, sepelkyyhkyn ja metsäjäniksen, tappamista ei voida perustella haitallisen vieraslajin torjunnalla tai muulla yhteiskuntaa suojaavalla syyllä. Tämä korostaa sitä, etteii kaikki metsästys ole luonnonsuojelua eivätkä kaikki metsästettävät eläimet ole haitallisia.

Lainmukaisuus ja eettinen hyväksyttävyys eivät ole sama asia. Tässä onkin metsästyskeskustelun keskeinen ristiriita. Suomalaisessa yhteiskunnassa eläimen tappamista pidetään moraalisesti ongelmallisena silloin, kun sille ei ole välttämätöntä tai luonnonsuojelullista perustelua. Tämän takia sama periaate ei voi muuttua merkityksettömäksi vain siksi, että tappaminen tapahtuu metsästyslain ja säädettyjen metsästysaikojen puitteissa. Huvimetsästyksessä on myös tärkeä huomioida, etteivät huvimetsästetyt eläimet usein sovi ihmisravinnoksi. Eläimet päätyvät siis hävitetyiksi tai haaskakäytetyiksi.

Kannanhoidollisessa metsästyksessä tavoitteena on usein suojella yhteiskuntaa, ekosysteemiä, toista lajia tai elinympäristöä. Huvimetsästyksessä tällaista perustetta ei kuitenkaan ole, vaan eläimen tappaminen on osa itse harrastusta. Näiden kahden välillä on olennainen moraalinen ero, jota ei pitäisi ohittaa vain siksi, että molemmat ovat lain mukaan sallittuja.

Huvimetsästys asettaa vakavan ristiriidan metsästyksen vastuullisuudelle ja eettiselle hyväksyttävyydelle. Jos eläimen tappamiselle ei ole välttämätöntä, yhteiskunnallista tai luonnonsuojelullista perustetta, on vaikea nähdä, millä tavoin sen tappamista voitaisiin oikeuttaa pelkästään virkistyksellisenä harrastuksena. Lainmukaisuus ei yksin riitä tekemään tällaisesta toiminnasta moraalisesti hyväksyttävää. Näin ollen huvimetsästys tulisi kieltää Suomessa.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään huvimetsästyksen lakisääteistä kieltoa Suomessa. Liittohallituksen tulee edistää kyseistä aloitetta konkreettisesti tavoiteohjelmassaan ja liiton kannanotolla.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Helsingin Kokoomusnuoria aloitteesta ja siitä, että se nostaa esiin metsästyksen eettisyyden ja eläinten kohtelun. Metsästys on Suomessa laillista, säänneltyä ja valvottua toimintaa, jota ohjaavat metsästyslaki, riistahallintolaki ja Suomen riistakeskuksen valvonta. Metsästysajat ja saalislajit perustuvat riistakantojen tieteelliseen seurantaan ja kestävään hyödyntämiseen. Kokoomusnuorten kanta on, ettei lainsäädännöllä tule rajoittaa yksilönvapautta ja laillista toimintaa ilman painavia biologisia tai yhteiskunnallisia perusteita. Täyskielto olisi suhteellisuusperiaatteen kannalta liian ankara keino.

Aloitteen jaottelu kannanhoidolliseen metsästykseen ja ”huvitappamiseen” on käytännössä epäselvä ja perustuu virheellisiin oletuksiin. Aloitteessa mainitut esimerkkilajit, kuten sinisorsa, sepelkyyhky ja metsäjänis, ovat perinteistä, erittäin arvostettua ja ekologista riistalihaa, jota hyödynnetään suomalaisissa kotitalouksissa tarkasti ravintona. Aloitteen väite siitä, etteivät kyseiset eläimet sopisi ihmisravinnoksi, ei pidä paikkaansa. Myös sellaisten lajien kuin mäyrän metsästys on osa vastuullista pienpetopyyntiä, jolla suojellaan suoraan muiden lajien, kuten taantuvien vesilintujen, pesintää ja luonnon monimuotoisuutta.

Suurin osa metsästyksestä palvelee samanaikaisesti riistakannan hoitoa, ravinnonhankintaa ja virkistyksellistä harrastusta, eikä niitä voida erottaa toisistaan. Metsästäjät tekevät vuosittain valtavan määrän vapaaehtoista ja maksutonta riistanhoitotyötä, elinympäristöjen kunnostusta sekä riistakantojen seurantaa, minkä motivaationa toimii kestävä metsästysharrastus.

Kielto vaikuttaisi kohtuuttomasti noin 300 000 suomalaiseen metsästäjään, maaseudun elinkeinotoimintaan, matkailuun, metsästysseurojen toimintaan sekä perinteiseen eräkulttuuriin. Se myös heikentäisi merkittävästi maanomistajien ja kansalaisten omistus- ja toimintavapautta. Eläinten hyvinvointia ja metsästyksen vastuullisuutta onkin perusteltua edistää kehittämällä nykyistä sääntelyä, koulutusta ja valvontaa sen sijaan, että kielletään

kokonaisuudessaan laillinen ja vastuullinen harrastus.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

61. Kielletään tainnutuksettomalla rituaaliteurastuksella tuotetun lihan maahantuonti ja myynti Suomessa
Pirkanmaan Kokoomusnuoret

Suomessa on korkea aika kieltää tainnutuksettomalla rituaaliteurastuksella tuotetun lihan maahantuonti ja myynti. Suomalainen eläinsuojelulainsäädäntö edellyttää, että teuraseläimille aiheutuva kärsimys minimoidaan kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla. Tästä huolimatta Suomessa on laillista myydä ulkomailla tuotettua lihaa, jonka tuotantotapa olisi kotimaisessa teurastuksessa rikos.

Mikäli rituaaliteurastus, kuten halal- tai kosher-teurastus, toteutetaan ilman tainnutusta, eläimen kaulavaltimo katkaistaan eläimen ollessa vielä tajuissaan, minkä jälkeen eläin kuolee verenhukkaan. Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen EFSA on tieteellisissä arvioinneissaan vahvistanut, että ilman tainnutusta suoritettu teurastus aiheuttaa eläimelle merkittävää kipua, pelkoa ja stressiä. Kotimaisessa teurastuksessa eläin onkin tainnutettava ennen verenvuodatusta.

On esitetty, että tainnutukseton teurastus nauttii suojaa uskonnollisen vakaumuksen perusteella. Euroopan unionin tuomioistuin on kuitenkin linjannut vuonna 2020, että uskonnonvapaus ei ole peruste joustaa tainnutusta koskevasta lainsäädännöstä. Uskonto ei saa olla peruste poiketa eläinten oikeuksien kunnioittamisesta, eikä tämän periaatteen tule rajoittua vain kotimaiseen tuotantoon.

Merkittävä osa Suomessa myytävästä rituaaliteurastetusta lihasta tuodaan maista, joissa tainnutukseton teurastus on sallittua. Kyse onkin kasvavasta eläinsuojeluongelmasta. Jos jokin tuotantotapa katsotaan Suomessa eläinsuojelullisesti hyväksymättömäksi, sen ei tule olla sallittua myöskään tuontituotteena kaupan hyllyllä. Lainsäädännön on kohdeltava kaikkia markkinoilla olevia tuotteita samoin eettisin periaattein.

Edellä mainituin perustein Pirkanmaan Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään tainnutuksettomalla rituaaliteurastuksella tuotetun lihan maahantuonnin ja myynnin kieltämistäi Suomessa.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Pirkanmaan Kokoomusnuoria kiinnostuksesta eläintensuojelua sekä eläinten teurastamiseen liittyvää eettistä ongelmaa kohtaan. Yhdymme myös liittohallituksessa huoleen eriarvoisesta sääntelystä, joka tuottaa turhaa kipua eläimelle sekä samalla asettaa eriarvoiseen asemaan suomalaiset tuottajamme.

Teurastaminen ilman tainnutusta altistaa eläimet turhalle stressille sekä kivulle. On eettisesti kestämätöntä, että eläintenpitoa tai kohtelua koskevat säännöt eivät ole johdonmukaisia koko arvoketjussa. Eläintensuojelun tulisi perustua tutkimukseen eläinten hyvinvoinnista sekä lajityypillisestä käyttäytymisestä, ei kulttuurisiin tai uskonnollisiin tapoihin.

Liittohallitus ei näe mitään loogista syytä sille, että Suomeen tuodaan sellaista lihaa, joka olisi lainvastainen kotimaassa. Se asettaa myös suomalaiset tuottajat epäreiluun asemaan eikä edistä eläinten oikeuksia kansainvälisesti. Liittohallitus on ottanut aloitteen tavoitteen huomioon pohjaehdotuksessa uudeksi tavoiteohjelmaksi, josta päätetään liittokokouksessa.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

Läheisyysperiaatteen Euroopan unioni

62. Voimakkaampi Länsi – Kokoomusnuorten julistauduttava Eurofederalisteiksi
Helsingin Kokoomusnuoret

Lainaten presidentti Stubbin arviota maailmanpolitiikan nykytilanteesta, se vanha maailma, jota elimme vielä pari vuotta sitten, on ohi ja me emme tiedä vielä mikä sen korvaa. Kanadan pääministeri Mark Carney sanoi nyt jo ikonisessa puheessaan, että me elämme suurvaltojen kilpa-ajassa, jossa vahvat tekevät mitä voivat ja heikot kärsivät mikä heidän on pakko. Tämä on meidän geopoliittinen todellisuutemme, halusimme me sitä tai emme. Suurvallat tai suurvalta-asemaa tavoittelevat valtiot käytä kilpaa, tekevät sopimuksia ja jakavat etupiirejä valmistautuakseen tuohon uuteen aikaan, jonka luonnetta me emme vielä edes tiedä.

EU syntyi vastauksena imperialismin luomaan tuhoon. Sen ytimessä kiteytyi läntisen sivilisaation ihanteet ja vastaus siihen, mikä on Euroopan tulevaisuus ilman sen imperiumeja. Vastaus oli kunnioittava poliittinen ja

taloudellinen liitto, jonka loppupisteenä on aina syvemmin integroituva Eurooppa, joka kykenee vastaamaan maanosan kohtaamiin haasteisiin. Me olemme yhdessä kyvykkäämpiä kuin yksin, ja siksi Euroopan viholliset toivovat voivansa vähätellä mahtiamme ja kylvävät eripuraa missä kerkiävät. Me olemme läntisen sivilisaation majakka, ja siksi meidät halutaan tuhota.

Kokoomuksen riveissä on tavanomaista kerskua, että olemme maan EU-myönteisin puolue ja että olimme ensimmäiset, jotka jäsenyyttä aikanaan vaativat. Jäsenyys saavutettiin nyt yli 30-vuotta sitten, joten on aika kysyä, mikä meistä tekee edelläkävijän EU asioissa tänä päivänä?

Tässä ajassa, Eurooppa kohtaa imperialistisen Venäjän, kilpailukykyisen ja kilpailuhaluisen Kiinan ja Yhdysvallat, joka pidättää kriittistä tietoa, pettää tekemänsä lupaukset ja uhkailee muita maita valloitussodilla. Tässä ajassa Suomi, Eurooppa ja länsimainen sivilisaatio vaativat Euroopan unionia, jolla on tarvittava institutionaalinen voima puolustaakseen meidän etujamme sekä meidän arvojamme.

Ainoastaan eurooppalainen liitovaltio kykenee vastaamaan tämän suurvalta-ajan haasteisiin. Ainoastaan federalisoitunut EU kykenee linjaamaan riittävällä nopeudella ja voimalla maanosan taloutta ja turvallisuutta uhkaavista voimista. Vain federalistinen EU kykenee organisoimaan maanosan intressien ajamiseen vaadittavat resurssit ja takaamaan, että Suomenkin hyvinvointi on taattu seuraavassa maailmanjärjestyksessä.

Tie federalismin saavuttamiseksi on vielä pitkä, ja liittovaltiojärjestelmä on luonteeltaan monimuotoinen. Siksi kokoomusnuorten on oltava osana määrittämässä Euroopan tulevaisuutta. Se millaista federaatiota toivomme on tulevaisuuden kysymys. Työ sen eteen ei voi alkaa, ennen kuin tunnustamme, että vaihtoehtomme ovat joko olla osa niitä vahvoja, jotka tekevät mitä voivat, tai olla osa niitä heikkoja, jotka kärsivät mikä heidän on pakko. Julistautumalla federalistiseksi järjestöksi, olemme jälleen edelläkävijöitä, joiksi haluamme itseämme kutsua ja osa liikettä Euroopan ja Suomen varjelemiseksi tässä uudessa ajassa.

Presidentti Stubb sanoi aikanaan ”Olen todellinen Eurooppa federalisti, yksi harvoista vielä olemassa olevista ja haluaisin nähdä EU:n muuttuvan supervallaksi”. On Kokoomusnuorten velvollisuus osoittaa, että tasavallan presidentti ei ole haaveidensa kanssa yksin.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta julistamaan Kokoomusnuoret eurofederalistiseksi järjestöksi.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Helsingin Kokoomusnuoria rohkeasta aloitteesta. Liittohallitus jakaa aloitteen huolen Euroopan turvallisuudesta ja asemasta muuttuvassa maailmanjärjestyksessä. Liittohallitus ei kuitenkaan jaa aloitteen näkemystä siitä, että Euroopan kehittäminen liittovaltioksi olisi ratkaisu nykyisiin haasteisiin.

Suomen itsenäisyyden ja itsemääräämisoikeuden eteen on jouduttu maksamaan raskas hinta. Liittohallitus katsoo, että Suomen itsenäisyys on puolustamisen arvoinen, eikä kansallisen päätösvallan siirtäminen ole tavoiteltavaa. Euroopan unionin vahvuuden tulee perustua itsenäisten jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön, ei niiden sulautumiseen yhdeksi liittovaltioksi.

Liittohallitus pitää tärkeänä Euroopan puolustuskyvyn ja taloudellisen kilpailukyvyn vahvistamista. Näiden tavoitteiden saavuttaminen ei kuitenkaan edellytä liittovaltiokehitystä. Liittohallitus katsoo, että vahva Eurooppa rakentuu vahvoista ja itsenäisistä kansallisvaltioista.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

63. Suomen tulee arvioitava EU:lle vaihtoehtoisia kansainvälisen yhteistyön järjestöjä
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Maailman taloudellinen ja geopoliittinen painopiste on muuttunut merkittävästi viime vuosikymmeninä. Euroopan unionin suhteellinen osuus maailmantaloudesta ja maailman väestöstä on pienentynyt samalla, kun erityisesti Aasian, Afrikan ja muiden nousevien talouksien merkitys on kasvanut.

1990-luvun alussa Euroopan unionin osuus maailman bruttokansantuotteesta oli ostovoimapariteetilla mitattuna noin 25 prosenttia ja maailman väestöstä noin 7 prosenttia. Nykyisin EU:n osuus maailman taloudesta ja väestöstä on huomattavasti pienempi. EU:n osuus maailman BKT:stä oli vuonna 2024 noin 14,2 prosenttia. Samalla useiden EU-maiden julkinen talous on merkittävien haasteiden edessä. Vuonna 2025 EU julkisyhteisöjen alijäämä oli kokonaisuutena 3,1 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen ja julkinen velka 81,7 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Suomen näkökulmasta on perusteltua kysyä, kykeneekö Euroopan unioni nykyisellä talous- ja sääntelypolitiikallaan säilyttämään kilpailukykynsä suhteessa Yhdysvaltoihin, Kiinaan, Intiaan ja muihin nopeasti kasvaviin talouksiin. Liiallinen ja monimutkainen sääntely voi kasvattaa erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten kustannuksia sekä heikentää niiden mahdollisuuksia investoida, kasvaa ja kansainvälistyä.

Muuttuva kansainvälinen toimintaympäristö edellyttää, että Suomi tarkastelee aktiivisesti EU:n ulkopuolisia yhteistyömahdollisuuksia. Suomen kaltaisen pienen ja vientivetoisen maan etu on mahdollisimman laaja kansainvälinen verkosto. Laajempi yhteistyöverkosto voisi vahvistaa Suomen asemaa maailmassa, jossa talouskasvu ja väestönkasvu painottuvat yhä enemmän Euroopan ulkopuolelle.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään kattavan selvityksen laatimista Suomen mahdollisuuksista syventää yhteistyötä EU ulkopuolisten kansainvälisten yhteistyöjärjestöjen ja taloudellisten yhteistyöfoorumien kanssa. Selvityksessä tulee tarkastella muun muassa muita merkittäviä nykyisiä ja kehittyviä yhteistyöjärjestöjä ja -foorumeita sekä arvioida niiden mahdollisia hyötyjä, haittoja ja vaikutuksia Suomen talouteen, ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan sekä kansainväliseen asemaan.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoria tärkeästä ja ajankohtaisesta aloitteesta. Suomen kansainvälisen yhteistyön tulee perustua kansallisten etujen edistämiseen, taloudellisten mahdollisuuksien vahvistamiseen ja muuttuvan geopoliittisen toimintaympäristön huomioimiseen. EU-jäsenyys on Suomen ulko- ja talouspolitiikan keskeinen kulmakivi, mutta se ei estä Suomea syventämästä yhteistyötään EU:n ulkopuolisten valtioiden, kansainvälisten järjestöjen ja taloudellisten yhteistyöfoorumien kanssa.

Suomen mahdollisuuksia laajentaa kansainvälisiä kumppanuuksia ja osallistua erilaisiin yhteistyöfoorumeihin arvioidaan jo nyt osana ulko-, kauppa- ja turvallisuuspolitiikan valmistelua. Ilman konkreettista esitystä millaiseen toimintaan Suomen pitäisi vielä lisäksi osallistua, liittohallitus katsoo aloitteen tavoitteen tulleen jo täytetyksi Suomen ulkopolitiikassa.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

64. Suomen ei tule hyväksyä EU:n yhteisvelkaa
Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret

Euroopan unionin tulee perustua jäsenmaiden vastuuseen omasta taloudestaan ja kestävään julkiseen taloudenpitoon. EU on kuitenkin viime vuosina ottanut käyttöön yhteistä velanottoa, erityisesti NextGenerationEU-elvytyspaketin yhteydessä. Euroopan komissio on lainannut rahoitusta EU:n nimissä jäsenmaille jaettavaksi, ja NextGenerationEU:n velkojen takaisinmaksu alkaa vuonna 2028 ja jatkuu vuoteen 2058 asti.

Yhteisvelka siirtää taloudellista vastuuta jäsenvaltioiden välillä ja luo kannustimen siihen, että jäsenmaat voivat odottaa muiden osallistuvan niiden menojen rahoittamiseen. Tämä heikentää kansallisen talouspolitiikan vastuullisuutta ja hämärtää sitä, kuka viime kädessä vastaa velan takaisinmaksusta.

EU:n tulee keskittyä talouskasvun ja kilpailukyvyn edellytysten parantamiseen sen sijaan, että unionin rahoituspohjaa laajennetaan yhteisellä velanotolla. Jäsenmaiden tulee vastata ensisijaisesti itse omista julkisista menoistaan ja veloistaan.

Suomen tulee suhtautua kriittisesti myös sellaisiin tuleviin EU:n rahoitusratkaisuihin, joissa yhteinen velanotto muodostuisi pysyväksi tai toistuvaksi tavaksi rahoittaa unionin menoja. Suomen hallitus on jo korostanut EU:n tulevan rahoituskehyksen kohtuullista kokonaismäärää ja sitä, että painopisteiden tulee olla muun muassa puolustuksessa, turvallisuudessa ja kilpailukyvyssä.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Suomen EU-politiikassa linjaa, jonka mukaan EU:n yhteisvelkaa ei tule tehdä pysyväksi tai toistuvaksi rahoituskeinoksi ja jossa jäsenvaltiot vastaavat ensisijaisesti itse omasta julkisesta taloudestaan.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää tärkeän asian esille tuomisesta. Toisaalta Kokoomusnuoret on jo aktiivisesti ottanut kantaa yhteisvelkaa vastaan, eikä aloite muuttaisi vakiintunutta kantaa. Kielteinen linja löytyy nykyisestä tavoiteohjelmasta 2025–2026 ja esitetään liittohallituksen toimesta uuteen tavoiteohjelmaan 2027–2028. Lisäksi liitolla on ollut jo suhteellisen tuore erillinen kannanotto aiheeseen liittyen vuonna 2024, kun aihe oli ajankohtainen uuden komission aloittaessa. Liitto ei ole suhtautunut positiivisesti edes puolustusmenoja kattavaan yhteisvelkaan, mikä on taas jakanut laajemmin kokoomusta.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hyväksyisi aloitteen.

65. Ukrainan kauppaa on tuettava paremmin!
Satakunnan Kokoomusnuoret

Ukrainan ja EU:n välistä kaupankäyntiä tulee helpottaa jo Ukrainan EU-jäsenyysprosessin aikana. Erityisesti verkkokaupan ja pienyritysten ulkomaankaupan esteitä tulee vähentää, jotta eurooppalaiset kuluttajat voivat ostaa ukrainalaisia tuotteita nykyistä helpommin suoraan Ukrainasta. Ukrainasta on rakentunut kuluneen sodan aikana suurten innovaatioiden maa, ja sitä kauppaa on tuettava vähentääkseen riippuvuutta vähemmän ystävällisistä maista, kuten Kiinasta. Vahva kaupankäynti on nimittäin tärkeä työkalu rauhan ylläpitämiseen.

EU:n ja Ukrainan tulee kehittää maksamiseen, tullaukseen, verotukseen ja logistiikkaan liittyviä käytäntöjä sekä helpottaa ukrainalaisten yritysten pääsyä kansainvälisten maksutapojen ja verkkokauppajärjestelmien piiriin varmistaen kuitenkin samalla tietoturvaa EU:n vaatimusten mukaisesti. Pienten yritysten kansainvälisen myynnin ei pitäisi vaatia kohtuuttoman monimutkaisia järjestelyjä.

Sujuvampi kaupankäynti avaisi ukrainalaisille yrityksille uusia markkinoita, lisäisi eurooppalaisten kuluttajien valinnanvaraa eurooppalaisia arvoja kunnioittaen sekä vahvistaisi pitkäjänteisesti Ukrainan taloutta. Samalla Ukraina lähentyisi käytännössä EU:n sisämarkkinoita jo ennen täysjäsenyyttä, mikä on hyvä tavoite asteittaista jäsenyyttä harkitessa.

Hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Nuorten Liiton liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään Euroopan unionissa asuvien kuluttajien kaupankäynnin helpottamista Ukrainan kanssa.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Satakunnan Kokoomusnuoria aloitteesta, joka tarttuu Ukrainan tukemisen käytännölliseen puoleen eli kauppaan. Liittohallitus jakaa aloitteentekijöiden näkemyksen, jossa Ukraina puolustaa eurooppalaisia arvoja muun Euroopan puolesta, ja sotaa käyvä maa tarvitsee aseiden lisäksi toimivan talouden.

Liittohallitus näkee, että suomalaista osaamista tulee tarjota ja hyödyntää Ukrainan jälleenrakentamisessa ja maan tukemista sotilaallisesti tulee jatkaa niin kauan, kunnes Venäjä lopettaa julman hyökkäyssodan, jonka se on aloittanut. Suomella ja Ukrainalla on erinomaiset kahdenkeskiset suhteet ja näitä suhteita hyödyntäen on hyvä jatkaa Ukrainan tukemista niillä keinoilla, jotka ovat mahdollisia ja saatavilla tällä hetkellä.

Moni aloitteen tavoite on jo etenemässä. EU:n ja Ukrainan välinen tavarakauppa oli vuonna 2024 noin 67 miljardia euroa, mikä on yli kaksi kertaa enemmän kuin ennen vapaakauppa-alueen voimaantuloa. Päivitetty vapaakauppasopimus tuli voimaan lokakuussa 2025. Lokakuussa 2026 EU avasi Ukrainan jäsenyysneuvotteluissa sisämarkkinaklusterin, joten Ukrainan asteittainen liittäminen sisämarkkinoihin on nyt virallisesti neuvottelupöydällä. Ukrainan asia on ollut Suomessa prioriteetti ja niin se tulee olemaan jatkossakin.

Liittohallitus esittää, että liittokokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

Kokoomuksen Nuorten Liitto

66. Kokoomuksen Nuorten Liitto Seta ry:n kannatusjäseneksi
Lapin Kokoomusnuoret

Kokoomuksen Nuorten Liiton periaateohjelmaan kirjattuja keskeisimpiä arvoja ovat muun muassa vapaus, vastuu ja välittäminen. Samaisessa ohjelmassa todetaan myös seuraavaa: “Yhteiskunnan tehtävä ei ole päättää, millaista elämää kunkin yksilön tulisi elää. Sen sijaan yhteiskunnan tehtävä on turvata edellytykset sille, että kukin yksilö voi tavoitella omanlaistaan hyvää elämää.”

On tavoiteltavaa, että Kokoomusnuoret muun muassa näiden arvojensa ja kirjaustensa perusteella sitoutuisi entistä tiukemmin seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen ihmisoikeuksien turvaamiseen ja niiden edistämiseen. Esimerkiksi sisarjärjestömme Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta on jo Setan kannatusjäsen.

Kokoomusnuoret on useasti ollut emopuolueen kirittäjä yhdenvertaisuuteen, ihmisoikeuksiin sekä yksilön itsemääräämisoikeuteen liittyen.

Seta on valtakunnallinen kattojärjestö, jonka tavoitteena on turvata ihmisoikeuksien toteutuminen Suomessa ja kansainvälisesti. Juuri siksi yksilönvapautta kunnioittavan Kokoomuksen Nuorten Liiton onkin aika tukea konkreettisesti Setan toimintaa, jotta osaltamme turvaamme ihmisoikeuksien kuulumisen kaikille nyt ja tulevaisuudessa.

Edellä mainitun perusteella Lapin Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta jättämään Kokoomuksen Nuorten Liiton kannatusjäsenhakemuksen Seta ry:lle.

Liittohallituksen vastaus:

Liittohallitus kiittää Lapin Kokoomusnuoria jo hyvin perinteikkäästä aloitteesta. Liittohallitus tunnistaa aloitteessakin mainitut arvot meille tärkeiksi arvoiksi. Aloitteen ydinidea kannattaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asemaa on sinällään kannatettava. Emme kuitenkaan koe, että Seta ry:n kannatusjäsenyys toisi lisäarvoa näiden ajamiseen. Kokoomusnuorten yleinen linja on myöskin ollut, ettei se hae minkään järjestön kannatusjäsenyyksiä.

Haluamme myös muistuttaa, että Setassa toimii jo Setan kokoomustaustainen jäsenjärjestö Kansallinen Sateenkaariryhmä, joka ajaa kokoomuslaista politiikkaa Setan sisällä. Jokaisella kokoomuslaisella onkin siis jo mahdollisuus halutessaan osallistua kokoomuslaisemman sateenkaaripolitiikan toteuttamiseen.

Liittohallitus esittää, että liittokokous hylkäisi aloitteen.

15. TOIMINTASUUNNITELMA 2027

KOKOOMUKSEN NUORTEN LIITTO RY:N SÄÄNTÖJEN EDELLYTTÄMÄ TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2027

Hyväksyttiin liittohallituksen kokouksessa 24.10.2026

1. JOHDANTO

1.1 YLEISTÄ

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry - Samlingspartiets Ungdomsförbund rf (Kokoomusnuoret) on vuonna 1928 perustettu valtakunnallinen poliittinen nuorisojärjestö, jonka arvoja ovat vapaus, vastuu ja isänmaallisuus. Kokoomusnuoret on järjestönä sitoutunut puolustamaan yksilönvapautta, markkinataloutta, länsimaista sivistystä, oikeusvaltioperiaatetta sekä edustuksellista demokratiaa.

Kokoomusnuoret tarjoaa nuorille edellytyksiä vaikuttaa yhteiskunnassa ja menestyä politiikassa. Se kokoaa toimintansa piiriin alle 30-vuotiaat kokoomuslaiset. Se vaikuttaa tuloksellisesti kokoomuksen puolueyhteisössä, valtakunnallisessa, alueellisessa ja paikallisessa päätöksenteossa, kansainvälisissä kattojärjestöissään, korkeakoulupolitiikassa sekä laajasti nuoriso- ja kansalaisjärjestökentällä.

Kokoomusnuoret on Kansallinen Kokoomus rp:n jäsenliitto.

1.2 STRATEGIA 2026–2030

Toimintasuunnitelma pohjautuu liiton strategiaan 2026–2030. Strategiassa määritellään koko järjestöorganisaation yhteinen visio ja strategiset tavoitteet. Strategia ohjaa järjestön toimintasuunnitelmien ja talousarvioiden laadintaa koko strategiakauden ajan.

Visio

Kokoomusnuorten visio kiteytyy seuraavasti: “Kokoomusnuoret on jatkossakin Suomen vaikutusvaltaisin poliittinen nuorisojärjestö, joka saa jatkuvasti tavoitteitansa läpi sekä puolueen sisällä että laajemmin yhteiskunnassa.”

Strategiset tavoitteet

Kokoomusnuorten strategiset tavoitteet vuosille 2026–2030 ovat 1) poliittisen vaikuttavuuden kasvattaminen, 2) järjestön toimivuuden takaaminen, 3) jäsenkasvu ja jäsenten aktiivisuus sekä 4) jäsenten osaamisen kehittäminen. Nämä strategiset tavoitteet avataan yksityiskohtaisemmin itse strategiaa käsittelevässä asiakirjassa.

Strategian toteutumisen seuranta

Strategian toteutumista tarkastellaan jatkuvasti. Vuosittaiset tavoitteet ja toimenpiteet strategian toimeenpanemiseksi kirjataan liiton toimintasuunnitelmaan, joka hyväksytään liittokokouksessa. Samalla esitellään myös edellisen kauden toimintakertomus, jossa strategisten tavoitteiden onnistumista arvioidaan.

Liittokokousten välissä strategian toteutumista seuraa liittohallitus. Liittohallitus voi halutessaan määritellä sisäiset mittarit strategian toteutumisen seuraamiseksi. Strategian tarkoitus on antaa ylemmän tason suuntaviivoja, jotka inspiroivat kehittämään toimintaa ajantasaisin ja tarkoin keinoin.

1.3 TOIMINNAN PAINOPISTEET VUONNA 2027

1. Eduskuntavaalit

Kokoomusnuorten ensisijainen painopiste vuodelle 2027 on huhtikuussa järjestettävät eduskuntavaalit. Tämä näkyy vahvasti alkuvuoden valtakunnallisten tapahtumien koulutusten sisällöissä sekä erillisissä koulutustilaisuuksissa eduskuntavaaliehdokkaille ja kampanjatiimeille. Liitto tukee jäseniään ehdokasasettelussa ja vaalityössä, jotta mahdollisimman moni kokoomusnuori olisi ehdolla ja menestyisi kevään eduskuntavaaleissa. Liiton tavoitteena on maksimoida sen edellytykset saada oma tai omia kansanedustajia ensi kevään vaaleissa..

Valtakunnallisen politiikan lisäksi Kokoomusnuoret tarjoaa tukea myös kunta- ja aluepäättäjille. Kokoomusnuorten toimisto on mielellään tukena kunta- ja aluepäättäjien arjessa ja ohjaa apua tarvitsevan oikealle polulle. Lisäksi WhatsAppissa toimiva kunta- ja aluepäättäjien foorumi on avoin niille Kokoomusnuorten jäsenille, jotka on valittu kunnassaan tai alueellaan luottamustoimeen. Kanavan on tarkoitus toimia vertaistukena sekä tiedottaa mahdollisuuksista erilaisiin koulutuksiin ja vierailuihin.

2. Vaikuttavuus

Kokoomusnuorten toinen painopiste on vaikuttavuuden ja näkyvyyden vahvistaminen. Ensi kevään eduskuntavaalit ovat keskeinen osa tätä työtä. Kokoomusnuorilla on mahdollista olla vielä keskeisempi vaikuttaja yhteiskunnallisessa keskustelussa, kun eduskuntavaalit ruokkivat kansalaisten ja median poliittista kiinnostusta, sekä katseet ovat vahvasti pääministeripuolueen toiminnassa ja linjauksissa.

Kokoomusnuorten viestintä tähtää siihen, että sen ajamat poliittiset tavoitteet ja toiminta pysyvät laajasti esillä sekä perinteisessä että sosiaalisessa mediassa tapahtuvassa diskurssissa. Kokoomusnuorten on tärkeää pitää yllä hyvät yhteydet eri toimituksiin.

Vaikuttavuutta lisätään myös aktiivisella jäsenhankinnalla, joka onnistuessaan kasvattaa Kokoomusnuorten yhteistä ääntä. Kokoomusnuorten tavoitteena on saada useampi nuori kiinnostumaan kokoomuslaisesta politiikasta.

3. Piiri- ja paikallistoiminnan tukeminen

Vuonna 2027 Kokoomusnuoret kehittää tapahtuma- ja koulutustarjontaansa lisäten vaikuttavuutta sekä tavoittavuutta. Liitto hyödyntää kerättyä dataa tehokkaammin koulutus- ja tapahtumatuotannon laadun tarkastelemiseksi sekä jäsenistön laaja-alaisen osaamisen mahdollistamiseksi. Kokoomusnuoret vastaa jäsenistönsä koulutustarpeisiin ylivuotisesti toisiaan tukevilla ja laadukkailla tapahtuma- ja koulutustoiminnan kokonaisuuksilla. Piiri- ja paikallistapahtumien merkitys jäsenhankinnassa tunnistetaan ja sitä tuetaan. Piiri- ja paikallistoiminnalla sitoutetaan jäsenet osaksi kokoomusyhteisöä. Toiminnalla on tärkeä rooli kevään eduskuntavaalien osaavien ehdokkaiden ja kampanjatiimiläisten hankinnassa.

2. VAIKUTTAMINEN

2.1 YLEISTÄ

Kokoomusnuorten toiminnan tarkoitus on vaikuttaa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon sekä antaa jäsenistölleen edellytyksiä toimia yhteiskunnassa ja menestyä politiikassa. Sen tärkeimpiä tehtäviä ovat yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen kasvattaminen. Kokoomusnuorten tavoitteena on olla nuorille selkeästi vaikuttavin ja houkuttelevin väylä yhteiskunnan muuttamiseen.

Kokoomusnuoret vaikuttaa ympäröivään yhteiskuntaan kokoomuksen puolueyhteisössä, paikallisessa,

valtakunnallisessa ja kansainvälisessä päätöksenteossa, opiskelijapolitiikassa sekä laajasti nuorisojärjestökentällä.

2.2. POLIITTINEN VALMISTELU JA VIESTINTÄ

Ohjelmahierarkia

Kokoomusnuorten politiikka perustuu liittokokouksessa 2024 hyväksyttyyn periaateohjelmaan, joka luo järjestön aatteellisen perustan. Periaateohjelma sisältää järjestön poliittisen vision sekä politiikan periaatteet ja arvot. Periaateohjelma uudistetaan 5–7 vuoden välein.

Lyhyemmän tähtäimen poliittisena asiakirjana tulee toimimaan liittokokouksessa 2026 hyväksyttävä tavoiteohjelma, joka ohjaa liiton linjauksia ja tavoitteita politiikan eri osa-alueilla. Se sisältää konkreettisia esityksiä yhteiskunnallisiin ongelmiin. Tavoiteohjelma päivitetään kahden vuoden välein limittäisinä vuosina puheenjohtajavaalin kanssa.

Lisäksi liiton linjaa ohjaavat liittokokouksessa hyväksytyt muut ohjelmat ja aloitteet sekä liittohallituksen tekemät linjaukset, jotka eivät voi olla ristiriidassa periaateohjelman ja tavoiteohjelman kanssa. Liittokokouksessa hyväksytyt muut ohjelmat voivat pureutua yksittäisiin yhteiskunnallisiin ongelmiin periaateohjelmaa ja tavoiteohjelmaa syvemmin.

Kokoomusnuoret jatkaa aloitepankin ylläpitoa vuonna 2027. Aloitepankki löytyy Kokoomusnuorten verkkosivuilta ja se sisältää kaikki liittokokouksissa vuodesta 2020 alkaen hyväksytyt aloitteet.

Julkilausumat ja kannanotot

Kokoomusnuoret vaikuttaa osallistumalla ajankohtaiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun. Se julkaisee julkilausumia, kannanottoja ja tiedotteita sekä reaktiivisesti reagoiden käynnissä olevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun että proaktiivisesti käynnistääkseen keskustelua omista aiheistaan. Tämä korostuu etenkin nyt tulevana eduskuntavaali keväänä, sillä Kokoomusnuorten keskeisenä tavoitteena on vaikuttavuuden ja näkyvyyden vahvistaminen.

Kampanjat ja mielenilmaukset

Kokoomusnuoret toteuttaa myös erilaisia arvojensa ja tavoitteidensa mukaisia poliittisia kampanjoita ja mielenilmauksia. Aikaisempina vuosina kampanjoita on järjestetty muun muassa puoluekokouksissa puoluekokousaloitteiden teemoihin liittyen, kuten esimerkiksi sukupuolikiintiöistä luopumiseksi. Viime vuosien mielenilmaukset ovat liittyneet liberaalin demokratian puolustamiseen suurvaltojen päämiesten vierailujen aikana sekä yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa toteutettuihin mielenilmauksiin yhteisten tavoitteiden eteen, kuten vuoden 2022 helmikuussa järjestetty mielenilmaus Venäjän aloittaman laittoman ja raa'an hyökkäyssodan vastustamiseksi Ukrainassa ja vapaan Euroopan turvaamiseksi.

Jäsenten osallistaminen politiikan valmisteluun

Kokoomusnuorilla on verkostoja ja työryhmiä, jotka ovat avoimia kaikille jäsenille. Näissä jäsenet pääsevät vaikuttamaan poliittiseen valmistelutyöhön sektoreittain. Vuonna 2027 työryhmä- ja verkostorakenteen uudistamista jatketaan ja niiden toimintamallit päivitetään.

Tavoitteena on, että yhä useampi jäsen pääsisi vaikuttamaan verkostojen ja työryhmien kautta liiton toimintaan ja tavoiteohjelman tekoon. Myös piirijärjestöjä kannustetaan järjestämään tilaisuuksia, joissa keskustellaan liiton poliittisista linjoista ja valmistellaan yhdessä esimerkiksi aloitteita liittokokoukseen. Jäsenten osallistamiseksi liittojohto sekä keskeiset toimihenkilöt kiertävät aktiivisesti piirijärjestöissä.

2.3 TYÖRYHMÄT JA KERHOT

Vuonna 2027 poliittiset verkotsot muuttuvat työryhmiksi. Tarkoituksena on saada toiminta aktiivisemmaksi ja paneutua ajankohtaisiin poliittisiin kysymyksiin syvällisemmin. Työryhmät toimivat jäsenistölle väylänä

vaikuttaa Kokoomusnuorten linjoihin sekä osallistua liiton poliittiseen vaikuttamistyöhön. Työryhmät tarjoavat valtakunnallisen vaihtoehdon maantieteellisesti organisoidulle piiri- ja paikallistoiminnalle.

Liittohallitus nimeää halutessaan määräaikaisen poliittisen työryhmän jollekin valitsemalleen aihealueelle. Työryhmän nimeämisen yhteydessä sille asetetaan selkeät tavoitteet, joiden pitää määräajassa tulla täytetyksi. Poliittisia työryhmiä voi toimia yksi tai useampi samanaikaisesti, mutta lopullinen määrä on liittohallituksen harkintavallan alla.

Liittohallitus nimeää työryhmälle liitojäsenistä puheenjohtajan, jonka tarkoitus on vetää työryhmän toimintaa. Liittohallitus voi yhdessä puheenjohtajan kanssa määrätä työryhmän muusta kokoonpanosta. Liittohallitus päättää myös työryhmän budjetista.

Työryhmä voi järjestää tapahtumia, joiden tarkoituksena on kouluttaa kokoomusnuoria ympäri Suomea kyseisestä aihealueesta. Työryhmä voi tehdä aihealueesta kannanottoja, jotka rinnastetaan liiton kannanotoiksi liittohallituksen niin hyväksyessä. Työryhmä voi julkaista myös laajemman liittohallituksen toiveita kunnioittavan pamfletin. Työryhmän toimintaa voidaan esitellä liiton viestinnässä.

Hyviä ideoita poliittisiksi työryhmiksi ensi vuodelle **esimerkiksi**:

Perhepolitiikan työryhmä

Perhepolitiikan työryhmässä pohditaan perheellistymisen esteiden purkamista oikeistolaisesta näkökulmasta. Työryhmä järjestää kolme tapahtumaa vuoden aikana. Kaksi tapahtumaa on vierailuita relevanteille tahoille, mm. Väestöliitto ja Simpukka ry, kun taas yksi keskustelutilaisuus kokoomusnuorille ympäri Suomea. Työryhmä tekee kannanoton, jossa listataan toimenpide-ehdotuksia tahattoman lapsettomuuden ehkäisemiseksi ja perhemyönteisemmän yhteiskunnan kehittämiseksi.

Korkeakoulupolitiikan työryhmä

Korkeakoulupolitiikan työryhmässä tutustutaan suomalaiseen korkeakoulujärjestelmän tulevaisuuteen ja analysoidaan lukukausimaksujen vaikutusta suomalaiseen yhteiskuntaan. Kuullaan opiskelijajärjestöjä ja lukukausimaksuja tutkinneita tahoja. Järjestetään keskustelutilaisuus, johon pyydetään sidosryhmiä. Työryhmä tekee vuoden aikana pamfletin, jossa on erilaisia näkökulmia lukukausimaksuista.

Työryhmien lisäksi liittohallitus voi määrätä toimintaan kerhoja. Kerhojen tarkoitus on kerätä yhteen jäsenistöä yhteisen harrastuksen pariin. Liittohallitus nimittää liiton jäsenistä kerholle puheenjohtajan, jonka tarkoitus on koordinoida kerhon toimintaa. Kerhon tulee olla matalan kynnyksen toimintaa kaikille jäsenille, ja kerho voi itse päättää sisäisistä vastuualueistaan. Liittohallitus myöntää kerhotoiminnalle budjetin. Kerhotoiminta jatkuu niin pitkään, kunnes kerhon puheenjohtajalle ei löydy jatkajaa tai liittohallitus päättää lakkauttaa sen.

Hyviä ideoita ensi vuonna perustettaviksi kerhoiksi **esimerkiksi**:

Poliittisten klassikoiden kirjakerho

Kirjakerhossa tarkoituksena on innostaa kokoomusnuoria lukemaan poliittisia klassikoita. Näihin lukeutuu muun muassa Leviathan (Hobbes), Yhteiskuntasopimuksesta (Rousseau), Pääoma (Marx), Kansojen varallisuus (Smith). Lukupiiri kokoontuu kerran kuussa Kokoomusnuorten toimistolla tai etänä. Tarkoituksena on asettaa lukutavoite ja keskustella yhdessä luetusta. Kerho voi vuoden aikana tehdä kirja-arvioita, joita julkaistaan liiton virallisessa viestinnässä.

A-studion katsomokerho

Kerhon tarkoituksena on katsoa yhdessä Ylellä näytettävää A-studiota sovittuina ajankohtina. Tarkoituksena on keskustella pinnalla olevista aiheista ja kannustaa kokoomuslaisia esiintyjiä. Kerhon jäsen tekee illan aikana kommenttipuheenvuoron, eli esimerkiksi mielipidekirjoituksen tai lyhytvideon, ja lähettää sen eteenpäin medialle tai liiton viestintään. Tarkoituksena on saada kokoomusnuoria aktiivisiksi yhteiskunnallisiksi kommentaattoreiksi.

Lätkäkerho

Lätkäkerhossa halutaan katsoa yhdessä jääkiekkoa ympäri Suomea. Kerho seuraa Liigan ja Leijonien otteluita yhteisissä katsomotilaisuuksissa. Kauden aikana se tekee myös retkiä otteluihin eri paikkakunnille yhdessä paikallisten piirijärjestöjen kanssa. Tarkoituksena on tutustua kokoomusnuoriin eri puolilla maata ja madaltaa kynnystä lähteä mukaan toimintaan. Rennot otteluillat ovat myös hyvä tilaisuus tuoda mukaan kavereita, jotka eivät vielä ole järjestössä. Otteluiden lomassa keskustellaan urheilu- ja liikuntapolitiikasta, kuten harrastamisen hinnasta ja seuratoiminnan edellytyksistä. Kerho voi tuottaa otteluilloista sisältöä liiton sosiaaliseen mediaan.

2.4 KANSALLINEN KOKOOMUS RP

Kokoomusnuoret kuuluu järjestönä Kansallinen Kokoomus rp:een, jonka muita jäsenjärjestöjä ovat Kokoomuksen Naisten Liitto ry, Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry ja puolueen sekä sen jäsenjärjestöjen piirijärjestöt ja paikallisyhdistykset.

Kokoomusnuoret vaikuttaa kokoomuksen sisällä puoluevaltuustossa, puoluehallituksessa ja eduskuntaryhmässä sekä puolueen piiri-, alue- ja kunnallisjärjestöissä. Lisäksi Kokoomusnuoret kannustaa jäseniään toimimaan aktiivisesti puolueen verkostoissa ja vaikuttajaryhmissä, joissa tehdään puolueen poliittista valmistelua.

Kokoomusnuorten tavoitteena on vaikuttaa poliittisten asiakirjojensa pohjalta puolueen poliittisiin linjoihin. Poliittiseen linjaan vaikuttamisen lisäksi Kokoomusnuorten tavoitteena on kehittää ja edistää puolueen toimintaa edesauttamalla mahdollisimman monen kokoomusnuoritaustaisen työllistymistä eduskunnassa, ministeriöissä, puoluetoimistolla, piiritoimistoilla, Euroopan parlamentissa ja muissa mahdollisissa puoluetoimintaan liittyvissä organisaatioissa.

Lisäksi Kokoomusnuoret liittona ja sen piirit vaikuttavat aktiivisesti puolueen linjoihin edistämällä aloitteitaan ja poliittisia tavoitteitaan puolueen toimielimissä. Kokoomusnuoret pitää aloitteitaan esillä paikallisesti piireissä sekä sosiaalisessa mediassa. Luottamustoimijat pitävät puheenvuoroja ja auttavat jäsenistöä tekemään puheenvuoroja liitolle tärkeiden linjojen puolesta.

Puoluevaltuusto

Kokoomusnuoret tukee puoluevaltuustossa toimivia jäseniään ja varajäseniään tehtävissään. Kokoomusnuorten edustajia puoluevaltuustossa toimikaudella 2026–2028 ovat:

- Saska Kolehmainen, jäsen (Helsinki)
- Netta Tuomisto, jäsen (Uusimaa)
- Antti Blomqvist, jäsen (Uusimaa)
- Julia Siimento, jäsen (Varsinais-Suomi)
- Venla Kalmi, jäsen (Häme)
- Joona Paija, jäsen (Pirkanmaa)
- Ella Pauna, varajäsen (Helsinki)
- Eliel Lintula, varajäsen (Varsinais-Suomi)
- Jimi Mahonen, varajäsen (Varsinais-Suomi)
- Nita Vallimäki, varajäsen (Satakunta)
- Ville Mustonen, varajäsen (Häme)
- Henrik Hilo, varajäsen (Pirkanmaa)
- Kristiina Koivunen, varajäsen (Pirkanmaa)
- Harri Heikkilä, varajäsen (Pohjanmaa)
- Matias Luoma, varajäsen (Pohjanmaa)

Kokoomusnuoret ylläpitää nuorten puoluevaltuutettujen verkostoa perehdytyksen ja muun yhteydenpidon sekä yhteistyön edistämiseksi. Kokoomusnuorten puoluevaltuutettujen välistä yhteistyötä tiivistetään vuoden 2027 aikana. Kokoomusnuoret pyrkii vaikuttamaan puoluevaltuustossa aktiivisesti esimerkiksi aloitteita tekemällä ja puheita pitämällä. Liitto tukee jäseniään ja jäsenyhdistyksiään, jotta Kokoomusnuorten edustus ja vaikuttavuus puoluevaltuustossa säilyvät vahvoina.

Puoluehallitus

Kokoomusnuoret osallistuu aktiivisesti puoluehallituksen päätöksentekoon. Kokoomusnuoret vaikuttaa puolueen linjaan poliittisten ohjelmiensa ja linjaustensa mukaisesti. Kokoomusnuoria puoluehallituksessa edustaa jäsenenä liiton puheenjohtaja ja varajäsenenä ensisijaisesti liiton ensimmäinen varapuheenjohtaja. Sen lisäksi puhe- ja läsnäolo-oikeus on liiton pääsihteerillä, sekä puoluevaltuuston varapuheenjohtajana toimivalla Kalmilla.

Puolueen verkostot

Kokoomusnuoret kannustaa jäseniään toimimaan aktiivisesti puolueen verkostoissa ja vaikuttajaryhmissä, joissa tehdään puolueen poliittista valmistelua. Liitto tukee puolueen verkostojen johtotehtävissä toimivia kokoomusnuoria.

Vuonna 2027 puolueen verkostojen johtotehtävissä toimivat kokoomusnuoret:

- Työelämäpolitiikan verkoston sihteeri: Akseli Lehtonen
- Ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkoston varapuheenjohtaja: Elina Riutta
- Ulko- ja turvallisuuspolitiikan verkoston sihteeri Eliot Niemi
- Kunta- ja kaupunkipolitiikan verkoston sihteeri: Joel Elmaci
- Eurooppa-verkoston sihteeri: Ninni Norra-Paldanius

Kokoomusnuoret lisää puolueen- ja liiton verkostojen yhteistyötä kannustamalla yhteisten tapahtumien järjestämiseen.

Eduskuntaryhmä

Kokoomusnuoret vaikuttaa eduskuntaryhmän suuntaan puheenjohtajan johdolla. Kokoomusnuorten puheenjohtajalla ja pääsihteerillä on puhe- ja läsnäolo-oikeus kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksissa. Kokoomusnuoret pitää tiiviisti yhteyttä myös yksittäisiin kansanedustajiin, eduskuntaryhmän kansliaan sekä kansanedustajien avustajiin. Vahvistetaan yhteistyötä kokoomusnuoritaustaisten avustajien kanssa.

Europarlamenttiryhmä

Kokoomusnuoret toimii tiiviissä yhteistyössä kokoomuksen europarlamenttiryhmän kanssa. Europarlamenttiryhmä raportoi toiminnastaan vuosittain Kokoomusnuorten liittokokouksessa.

Ministeriryhmä

Kokoomusnuoret vaikuttaa ministeriryhmän suuntaan puheenjohtajan johdolla. Kokoomusnuorten puheenjohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kokoomuksen ministeriryhmän kokouksissa. Kokoomusnuoret pitää aktiivisesti yhteyttä ministereihin, heidän erityisavustajiinsa ja yleisesti ministeriöihin tavoitteidensa saavuttamiseksi.

Puolueen piiri-, alue- ja kunnallisjärjestöt

Kokoomusnuorten piirijärjestöt ovat kokoomuksen piirijärjestöjen jäsenjärjestöjä ja paikallisyhdistykset piiri- ja kunnallis-/aluejärjestöjen jäseniä. Kokoomusnuoret pyrkii vahvistamaan vaikutusvaltaansa kasvattamalla puolueen piiri-, alue- ja kunnallisjärjestöjen hallituksissa toimivien jäsentensä määrää ja vaikutusvaltaa näissä.

2.5 KANSAINVÄLINEN VAIKUTTAMINEN

Kansainvälinen vaikuttaminen on keskeinen osa Kokoomusnuorten poliittista vaikuttamista. Järjestö toimii kansainvälisessä toiminnassa niiden arvojen ja tavoitteiden puolesta, joita se kotimaassakin ajaa. Kokoomusnuorten pitkä linja kansainvälisessä toiminnassa on ollut liberaalin demokratian, sääntöpohjaisen

vapaakaupan ja eurooppalaisen sekä kansainvälisen yhteistyön puolustaminen.

Kokoomusnuoret pyrkii vaikuttamaan aktiivisesti kattojärjestöjensä poliittiseen linjaan, vahvistamaan jäsentensä osaamista ja edellytyksiä toimia kansainvälisissä, erityisesti eurooppalaisissa, yhteyksissä ja tarjoamaan mahdollisimman laajalle joukolle aktiivitoimijoitaan kansainvälisen kokemuksen.

Kokoomusnuoret toteuttaa kansainvälistä toimintaansa kattojärjestöjensä kautta sekä järjestämällä omia tilaisuuksia, tapahtumia ja opintomatkoja. Kokoomusnuorten kansainvälisen politiikan ohjelmat pohjautuvat liiton ohjelmahierarkian mukaisiin linjoihin.

Kokoomusnuoret pitää yhteistyökumppanuuttaan yllä myös Konrad Adenauer Stiftung ja Wilfried Martens Centre for European Studies -säätiöiden kanssa.

Kansainvälisen vaikuttamisen jaosto

Kansainvälistä vaikuttamista johtaa kansainvälisen vaikuttamisen sihteeri eli International Secretary ja kansainvälisten asioiden varasihteeri eli Deputy International Secretary yhteistyössä liittohallituksen sisältä nimettävien vastuuhenkilöiden kanssa. Nämä toimijat yhdessä muodostavat kansainvälisen vaikuttamisen jaoston.

Maailmanlaajuinen yhteistyö

Kokoomusnuoret kuuluu keskustaoikeistolaisten puolueiden maailmanlaajuisen kattopuolueen, International Democratic Union (IDU) nuorisojärjestöön International Young Democrat Unioniin (IYDU). Kokoomusnuoret jatkaa vaikuttavaa toimintaansa järjestössä.

Eurooppalainen yhteistyö

Kokoomusnuoret kuuluu Euroopan kansanpuolueen nuorisojärjestöjen kattojärjestöön Youth of the European People's Partyyn (YEPP), jonka kongresseihin ja seminaareihin Kokoomusnuoret osallistuu aktiivisesti. Eurooppalaista yhteistyötä tehdään myös pitämällä tiiviit kontaktit Euroopan kansanpuolueen europarlamenttiryhmään ja erityisesti sen suomalaisiin jäseniin.

Kokoomusnuoret harjoittaa kahdenvälistä yhteistyötä eurooppalaisten sisarjärjestöjensä kanssa. Eurooppalaisen nuorisopolitiikan tilannetta Kokoomusnuoret seuraa pitämällä yhteyttä Euroopan nuorisofoorumin (European Youth Forum) toimintaan osallistuviin suomalaisedustajiin. Kokoomusnuoret pitää yhteyttä myös Eurooppanuoret ry:n kanssa ja vaikuttaa eurooppalaiseen nuorisopolitiikkaan Nuorisoala ry:n kansainvälisen toiminnan kautta.

Pohjoismainen yhteistyö

Kokoomusnuoret tekee yhteistyötä pohjoismaisten keskustaoikeistolaisten puolueiden nuorisojärjestöjen kanssa Nordisk Ungkonservativ Unionin (NUU) puitteissa. Vuonna 2027 Kokoomusnuoret jatkaa NUU:n yhteistyön kehittämistä.

Kokoomusnuorten pohjoismaisia sisarjärjestöjä ovat Moderata Ungdomsförbundet - MUF (Ruotsi), Unge Høyre (Norja), Konservativ Ungdom (Tanska), Ungir sjálfstæðismenn (Islanti), Unga Moderater (Ahvenanmaa) sekä Høyrevendt ungdom for Folkepartiet (Färsaaret). Yhdessä pohjoismaisten sisarjärjestöjensä kanssa Kokoomusnuoret vaikuttaa Nuorten Pohjoismaiden Neuvostossa. Kokoomusnuoret kehittää jatkuvasti myös kahdenvälisiä suhteita sisarjärjestöihinsä.

Kotimaassa Kokoomusnuoret osallistuu Pohjola-Nordenin Nuorisoliiton toimintaan.

Baltian yhteistyö

Kokoomusnuoret tekee Baltian sisarjärjestöistä yhteistyötä virolaisen IRL Noored ja latvialaisen Jauna Vienotiba -järjestöjen kanssa. Kontakteja pidetään yllä tapaamisilla ja muulla yhteydenpidolla. Liitto kannustaa aktiiveitaan yhteistyöhön Baltian sisarjärjestöjen ja niiden paikallisjärjestöjen kanssa.

Kansainväliset opintomatkat, vierailut ja seminaarit

Vuonna 2027 kansainvälisten asioiden sihteeri ja keskustoimisto kartoittaa ja kerää kansainvälisiltä järjestöiltä ja toimijoilta rahoitusta. Kokoomusnuoret toteuttaa kansainvälisen opintomatkan. Opintomatkalla perehdytään kohdemaan ajankohtaisiin poliittisiin teemoihin sekä tiivistetään yhteistyötä kohdemaan sisarjärjestön kanssa. Matkan tavoitteena on kasvattaa kansainvälisen kokemuksen saaneiden kokoomusnuorten määrää.

Mahdollisuuksia kansainväliseen toimintaan tarjotaan myös kotimaassa. Kokoomusnuoret pyrkii kehittämään toimintaa myös englanniksi tavoittaakseen esimerkiksi Suomessa olevia vaihto-opiskelijoita ja muita nuoria, jotka eivät puhu suomea riittävästi osallistuakseen suomenkielisiin tapahtumiin. Englanninkielisen toiminnan lisäksi Kokoomusnuoret kartoittaa piirien mahdollisuuksia järjestää tapahtumia myös ruotsiksi niillä alueilla, joilla ruotsinkielisiä nuoria asuu. Tapahtumissa hyödynnetään kansainvälisiä puhujia.

2.6 OPISKELIJAPOLIITTINEN VAIKUTTAMINEN

Kokoomusnuoret vahvistaa asemaansa opiskelijapolitiikassa vuonna 2027. Opiskelijapoliittista vaikuttamista tehdään tiiviissä yhteistyössä Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunnan (Kokoomusopiskelijat) kanssa. Tavoitteena on nostaa kokoomus suurimmaksi puolueeksi korkeakouluopiskelijoiden keskuudessa.

Edustajistovaalit

Kokoomusnuorten opiskelijapoliittisen vaikuttamisen keskiössä vuonna 2027 ovat ammattikorkeakoulujen opiskelijakuntien ja yliopistojen ylioppilaskuntien edustajistovaalit niissä korkeakouluissa, joissa vaalit järjestetään, sekä edustajistoissa toimivien kokoomusnuorten tukeminen ja kouluttaminen tehtävissä tarpeen mukaan.

Liitto edesauttaa kokoomuslaisten listojen syntymistä ja kohdistaa vaaleihin henkilöstö- ja talousresursseja. Ehdokaslistojen menestystä tuetaan myös koulutuksellisella ja viestinnällisellä tuella.

Liitto tekee erityisesti edustajistovaaleissa tiivistä yhteistyötä Kansallisen Kokoomuksen ja Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunnan kanssa.

2.7 VAALITOIMINTA

Kokoomusnuorten vaalitoiminnan tavoitteena on edistää alle 30-vuotiaiden kokoomuslaisten menestymistä keskeisissä vaaleissa. Kokoomusnuorten vaalitoiminta tukee osaltaan puolueen vaalimenestystä.

Eduskuntavaalit

Kokoomusnuoret panostaa vahvasti huhtikuussa 2027 järjestettäviin eduskuntavaaleihin. Tavoitteena on kasvattaa Kokoomusnuorten ehdokkaiden määrää, kasvattaa nuorten äänestysaktiivisuutta ja saada liitolle oma tai omia kansanedustajia vaalien myötä.

Liitto tukee jäsenistöään viimeisiä ehdokasasetteluja tehdessä tarvittavin keinoin, esimerkiksi sparraamalla ja osallistumalla keskusteluihin puolueen piiritoimistojen ja puolueen piirihallitusten edustajien kanssa. Liitto tukee ehdokkaita taloudellisesti ja henkilöstöresurssein liittohallituksen vahvistamien tukimuotojen ja talousarvion puitteissa. Tukimuodot suunnitellaan ehdokkaiden tarpeisiin aidosti vastaaviksi ja vaalimenestystä realistisesti hyödyttäviksi. Tavoitteena on tehdä menestyksekästä ja vaikuttavaa kampanjointia ehdokkaiden kanssa.

Eduskuntavaalit näkyvät vahvasti liiton alkuvuoden valtakunnallisten tapahtumien koulutusten sisällöissä sekä erillisissä koulutustilaisuuksissa ja henkilökohtaisissa tapaamisissa ehdokkaille. Koulutusta tarjotaan myös kampanjatiimeille ja muulle jäsenistölle vaalityöhön osallistumisen tueksi, sillä vahva kampanjatiimi on menestyksekkään kampanjan edellytys.

Seurakuntavaalien jälkeinen toiminta

Liitto tukee seurakuntien luottamustehtäviin valittuja jäseniään vuonna 2027. Liitto yhdessä puolueen piirijärjestöjen ja Kansallisen Sivistysliiton kanssa tarjoaa tarpeenmukaista koulutusta valituille luottamustoimijoille.

2.8 NUORET KOKOOMUSLAISET PAIKALLISVAIKUTTAJAT

Kokoomusnuorten jäsenet toimivat menestyksekkäästi ympäri Suomea kaupunkien ja kuntien valtuustoissa sekä hyvinvointialueiden aluevaltuustoissa. Kokoomusnuorten paikallisen toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi valtuutetuille perustettua kunta- ja aluepäättäjien foorumia jatketaan.

2.9 SIDOSRYHMÄTOIMINTA

Kokoomusnuoret toimii aktiivisesti sekä kokoomuksen puolueyhteisössä että laajemmin nuoriso- ja kansalaisjärjestökentällä. Sidosryhmäyhteistyön tavoitteena on käydä yhteiskunnallista keskustelua sekä vaikuttaa mahdollisten yhteisten päämäärien puolesta.

Kokoomusnuoret järjestää nuorisojärjestökentän kokoomusvaikuttajille valtakunnallisella sekä piiri- ja paikallistasolla tilaisuuksia verkostoitua ja vaihtaa ajatuksia. Sidosryhmätoiminnasta vastaavat pääasiassa puheenjohtajisto, pääsihteeri ja poliittisen viestinnän suunnittelija.

Kokoomusnuoret tekee yhteistyötä muun muassa seuraavien yhteisöjen kanssa:

Kokoomuksen jäsenliitot ja läheisjärjestöt

- Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry
- Kokoomuksen Naisten Liitto ry
- Kansallinen Sivistysliitto ry
- Kansallinen Senioriliitto ry
- Kansallinen Kulttuuriliitto ry
- Kansallinen Sateenkaariryhmä - Kasary ry
- Borgerlig samling i Finland rf
- Lastenliitto ry
- Porvarillisen Työn Arkiston Säätiö rs
- Kansallinen Kulttuurisäätiö sr (Ajatuspaja Toivo)

Poliittiset nuoriso- ja opiskelijajärjestöt

- Suomen Keskustanuoret ry
- Keskustaopiskelijat ry
- Sosialidemokraattiset Nuoret ry
- Sosialidemokraattiset Opiskelijat - SONK ry
- Vasemmistonuoret ry
- Vasemmisto-opiskelijat ry
- Perussuomalainen Nuoriso ry
- Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto ry
- Svensk Ungdom rf
- Suomen Kristillisdemokraattiset (KD) Nuoret ry

Sitoutumattomat opiskelijajärjestöt

- Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
- Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry
- Suomen Lukiolaisten Liitto ry
- Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry
- Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry
- Finlands Svenska Skolungdomsförbund (FSS) rf

Sitoutumattomat nuorisojärjestöt

- Eurooppanuoret ry
- Nuorisoasuntoliitto NAL ry
- Nuorisoala ry
- Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry
- Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto ry
- Varusmiesliitto ry

Järjestöjäsenyydet

Kokoomusnuoret on jäsenjärjestönä seuraavissa järjestöissä:

- Kansallinen Kokoomus rp
- Kansallinen Sivistysliitto ry
- International Young Democrat Union (IYDU)
- Youth of the European People's Party (YEPP)
- Nordisk Ungkonservativ Union (NUU)
- Nuorisoasuntoliitto NAL ry
- Pohjola-Norden ry
- Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto ry
- Nuorisoala ry
- Suomen YK-liitto ry

Kokoomusnuoret ei ole minkään järjestön kannatusjäsen.

3. AKTIIVI- JA KOULUTUSTOIMINTA

3.1 YLEISTÄ

Kokoomusnuorten järjestötoiminnan keskeisimpänä tavoitteena on kasvattaa asiantuntevia osaajia yhteiskunnan eri osa-alueille ja järjestötoiminnan eri tasoille ja olla väylänä politiikkaan jokaiselle kokoomushenkiselle nuorelle. Kokoomusnuorten koulutustoiminta luo jäsenille edellytykset järjestötoimintaan osallistumiseen ja sen organisoimiseen sekä yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen puolueyhteisössä ja sen ulkopuolella.

Kokoomusnuorten luottamushenkilöille ja henkilöstölle tarjotaan laadukasta perehdytystä tehtäviinsä. Tavoitteena on lisätä entisestään Kokoomusnuorten luottamustehtävien ja työpaikkojen arvostettavuutta, houkuttelevuutta ja tavoiteltavuutta. Jäsenistön osaamista ja asiantuntemusta hyödynnetään myös muiden vaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien kautta.

Kokoomusnuorten toiminta on avointa kaikille asuinpaikasta ja sosioekonomisesta asemasta riippumatta. Tapahtumien osallistumismaksujen omakustannusosuus pidetään kohtuullisella tasolla. Järjestökulttuuri on avointa, osallistavaa ja eri näkemykset hyväksyvää. Järjestön kaikille tasoille tarjotaan koulutuksia ja tukea puuttua epäterveisiin toimintatapoihin tavoitteena jokaisen yksilön yhtäläinen mahdollisuus osallistua järjestön toimintaan. Lisäksi turvataan se, että mahdollisia häirintätilanteita kohdanneet voivat jatkaa toiminnassa ilman pelkoa vastaavien tilanteiden toistumisesta.

Yhdenvertaisuussuunnitelman määrittelemien toimenpiteiden avulla tehdään aktiivista ja suunnitelmallista työtä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuustyötä kehitetään ylivuotisesti hyödyntäen jo olemassa olevaa sekä keräten uutta dataa laajasti toiminnan eri osa-alueista.

Kokoomusnuorten piirijärjestöillä on keskeinen rooli järjestön kehittämisessä. Vuonna 2027 kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että järjestörakenne, liiton ja sen piirijärjestöjen sekä aluejärjestöjen ja paikallisyhdistysten välinen työnjako on selkeää ja johdettua. Piirijärjestöjen ja paikallisyhdistysten sääntöjen yhdenmukaistamista edistetään liiton mallisääntötyön pohjalta.

Toimintavuonna panostetaan erityisesti piiri- ja paikallisyhdistysten luottamustoimijoiden

toimintaedellytysten vahvistamiseen ja paikallisen eduskuntavaalityön tukemiseen. Lisäksi jatketaan valmistautumista liiton 100-vuotispäivään vuonna 2028.

Kokoomusnuoret toteuttaa toimintasuunnitelman tavoitteita valtakunnallisesti liittotasolla, alueellisesti piiritasolla ja paikallisesti aluejärjestöissä ja paikallisyhdistyksissä. Kokoomusnuoret kehittyy organisaationa jatkuvasti vastaten jäsenistön toiveisiin ja toimintaympäristön asettamiin haasteisiin. Tämä turvataan kehittämällä järjestön päätöksentekoa jatkuvasti läpinäkyvämpään ja demokraattisempaan suuntaan, jotta jokaisella halukkaalla jäsenellä on halutessaan mahdollisuus vaikuttaa liittotason toimintaan saakka.

3.2 TOIMINTAKULTTUURI

Yleistä

- Kokoomusnuoret jatkaa hyväksi havaittua mallia, jossa liitolla on vähintään kaksi virallista häirintäyhdyshenkilöä, jotka valitaan keskustoimiston keskuudesta. Häirintäyhdyshenkilöt ovat eri sukupuolta keskenään. Häirintäyhdyshenkilöt toimivat häirintäyhdyshenkilöinä myös liiton tapahtumilla, ja heidän ollessaan estyneinä, tilalle valitaan joku muu työntekijöiden tai liiton johdon keskuudesta.
- Piiriorganisaatioille tarjotaan mahdollisuus kouluttaa omat häirintäyhdyshenkilöt.
- Yhdenvertaisuuteen kiinnitetään huomiota yhdenvertaisuussuunnitelman määrittämillä osa-alueilla, joita ovat alueellinen yhdenvertaisuus, sosioekonominen ja koulutuksellinen tausta, sukupuolten väliset yhtäläiset mahdollisuudet, esteettömyys sekä painostuksen, häirinnän, ja syrjinnän ehkäiseminen
- Kokoomusnuorissa on nollatoleranssi kaikenlaiselle häirinnälle ja kiusaamiselle. Liitto- ja piirijohto toimivat yhdessä palkatun henkilöstön kanssa sen eteen, että häirinnän raportoimiseen on mahdollisimman matala kynnys ja jäsenistön keskuudessa raportoinnin tiedetään aiheuttavan toimenpiteitä
- Kokoomusnuorten toimistolle järjestetään koulutusta häirintäyhdyshenkilönä toimimisesta.

Strategiset tavoitteet

- Kokoomusnuoret on yhteisöllinen järjestö, jonka toimintaan jokainen jäsen kokee olevansa tervetullut
- Kokoomusnuorten aktiivit, luottamushenkilöt ja henkilöstö voivat hyvin
- Kokoomusnuorten toiminta ja päätöksenteko on avointa ja demokraattista

Toimenpiteet

- Kehitetään jo olemassa olevaa avointa vuoropuhelua järjestökulttuurin ongelmista ja jatketaan hyviksi todettuja käytänteitä
- Yhdenvertaisuuskysely toteutetaan vakiintuneeseen tapaan vuoden 2027 aikana. Kiusaamiseen, häirintään ja syrjintään on ehdoton nollatoleranssi ja kaikkiin aiheeseen liittyviin ongelmiin puututaan.
- Tarjotaan koulutusta piirijärjestöille häirintäyhdyshenkilöinä toimimisesta keskustoimiston häirintäyhdyshenkilöiden toimesta.

3.3 KOULUTUSTOIMINTA

Liiton toiminta on valtakunnallisesti kattavaa. Valtakunnalliset koulutustapahtumat järjestetään mahdollisuuksien mukaan vaihtelevasti ympäri Suomen. Koulutustoiminnan tavoitteena on antaa laajat valmiudet toimia erilaisissa yhteiskunnallisissa tehtävissä ja politiikassa. Kokoomusnuoret tarjoaa nuorille parhaan ympäristön kehittää ja hyödyntää omaa yhteiskunnallista osaamistaan.

Alkuvuoden painopiste on vahvasti kevään eduskuntavaaleissa. Pyritään huomioimaan ehdokkaiden ja jäsenistön erilaiset tarpeet, sekä myös alueelliset eroavaisuudet. Kevään vaalien jälkeen vahvistetaan erityisesti uusien luottamushenkilöiden edellytyksiä onnistua tehtävissään sekä koulutustarjonnan monipuolisuutta.

Kokoomusnuorten koulutustoiminta muodostuu koulutuskokonaisuuksista, jotka pitävät sisällään sekä

yksittäiset koulutustapahtumat ja pidemmät kurssit. Koulutusten sisältöjä kehitetään suunnitelmallisesti tapahtumilta kerättävän palautteen avulla. Koulutustarvetta arvioidaan säännöllisesti keskusjärjestön ja piirijärjestöjen johdon toimesta. Koulutustoiminnassa otetaan organisaatiotasosta riippumatta huomioon jäsenistön erilainen osaamistaso ja tarjotaan laadukasta koulutusta sekä kokeneemmille että uudemmille toimijoille.

Järjestöllisen osaamisen koulutuskokonaisuus

Kokoomusnuorten järjestöllisen osaamisen koulutuskokonaisuuden tavoitteena on kouluttaa osaavia järjestö- ja vaikuttamistoiminnan tekijöitä sekä antaa lisäarvoa liiton toiminnan laatuun. Kokonaisuuden tarkoituksena on varmistaa, että Kokoomusnuorten luottamushenkilöt, aktiivit ja henkilöstö ovat hyvin perehdytettyjä ja koulutettuja tehtäviinsä.

Politiikan koulutuskokonaisuus

Politiikan kokonaisuuden tarkoituksena on antaa laaja ymmärrys yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta ja yhteiskunnan rakenteista. Kokoomusnuoret onnistuu laadukkaalla koulutustoiminnallaan valmentamaan nuoria vaaleihin ja vastuullisiin poliittisiin tehtäviin.

Kansainvälisen vaikuttamisen koulutuskokonaisuus

Kansainvälisen vaikuttamisen koulutuskokonaisuus tarjoaa jäsenistölle laajan ymmärryksen kansainvälisestä politiikasta, EU:n toiminnasta sekä Suomen suhteista toisiin valtioihin. Koulutuskokonaisuus tarjoaa laajat verkostot Kokoomusnuorten ulkomaalaisissa yhteistyöjärjestöissä sekä edellytykset toimia KNL:n edustajana näissä järjestöissä. Laajat kansainvälisen toiminnan mahdollisuudet ovat osana Kokoomusnuorten houkuttelevuutta potentiaalisille jäsenille.

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen koulutuskokonaisuus

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen koulutuskokonaisuuden tarkoituksena on tuottaa verkostoituneita ja yhteiskunnallisista asioista valveutuneita osaajia. Kokoomusnuoret tarjoaa jäsenilleen koulutussisältöjä johtamis-, vuorovaikutus-, vaikuttamis- ja muiden taitojen kehittämiseen sekä kasvattaa kokoomuslaisesti ajattelevia ja yhteistyökykyisiä vaikuttajia laajasti yhteiskuntaan.

Kansallisen Sivistysliiton koulutustoiminta

Kokoomusnuoret tekee koulutustoiminnassaan läheistä yhteistyötä puolueen ja sen piirijärjestöjen sekä Kansallisen Sivistysliiton kanssa. Liitto kannustaa piirijärjestöjen ja paikallisyhdistysten toimijoita sekä kevään eduskuntavaalien ehdokkaita ja kampanjatiimejä osallistumaan Kansion tarjoamiin koulutuksiin. Kokoomusnuorilla on edustaja Kansallisen Sivistysliiton hallituksessa. Liiton henkilöstölle tuotetaan kurssitoiminnan hallinnointiin opastusta ja ohjeita.

Piiri- ja paikallistason koulutustoiminta

Piiri- ja paikallistason aktiivi- ja koulutustoiminta suunnitellaan kunkin alueen paikallisiin tarpeisiin. Sen keskeisenä tavoitteena on vahvistaa jäsenistön osaamista vaikuttamisesta ja järjestötoiminnasta. Liitto tukee piiri- ja paikallistason koulutustoimintaa materiaaleilla sekä talous- ja henkilöstöresursseilla. Piiri- ja paikallistason koulutustoiminta tukee liiton koulutustoiminnan koulutuskokonaisuuksia.

Piirien luottamustoimijoita koulutetaan luottamustehtäviensä alussa, sekä ympärivuotisesti tarpeiden mukaan. Koulutusten tavoitteena on parantaa informaation kulkua liiton ja piirien välillä, tukea piirien luottamustoimijoita piirinsä toiminnan kehittämisessä sekä mahdollistaa vuorovaikutus piirien välillä koko liiton toiminnan kehittämiseksi. Piirien ja paikallisyhdistysten tarvetta koulutukselle seurataan säännöllisesti kyselylomakkeilla.

Piirejä kannustetaan järjestämään yhdessä muiden piirien kanssa tapahtumia, esimerkiksi seminaariviikonloppuja. Piirien yhteisissä tapahtumissa saadaan yhdistettyä taloudellisia- ja

järjestäjäresursseja, ja siten järjestettyä vaikuttavampaa ja valtakunnallisesti houkuttelevampaa koulutustoimintaa.

Paikallisyhdistysten ja aluejärjestöjen tapahtumat ovat yhtenäinen jatkumo piiritason aktiivi- ja koulutustoiminnalle. Paikallisyhdistyksiä ja aluejärjestöjä kannustetaan järjestämään erityisesti toiminta-alueensa paikallisiin kysymyksiin keskittyviä koulutustapahtumia. Nämä voivat liittyä esimerkiksi paikalliseen kuntapolitiikkaan tai maakunnalliseen päätöksentekoon. Paikallisyhdistykset ja aluejärjestöt toimivat matalan kynnyksen ponnahdusalustana luottamustoimijana etenemiseen ylemmäs piiri- ja liittotasolle.

3.4 TAPAHTUMAT

Porvaristartti

Kokoomusnuorten tapahtumavuoden käynnistää vaaliteemainen Porvaristartti. Tapahtuma yhdistää oikeistolaisen aatemaailman, järjestöllisen osaamisen sekä valmistautumisen eduskuntavaaleihin. Tapahtuman tavoitteena on antaa jäsenistölle, ehdokkaille ja kampanjatiimeille valmiuksia vaikuttavan vaali- ja järjestötyön suunnitteluun ja toteuttamiseen. Koulutuksissa vahvistetaan osaamista politiikan sisällöissä, kampanjoinnissa ja vaalityön eri rooleissa sekä tuetaan piirien ja paikallisyhdistysten valmistautumista vaalivuoteen. Samalla tapahtuma tarjoaa mahdollisuuksia verkostoitumiseen ja yhteistyön rakentamiseen.

Porvaristartti on osa politiikan, yhteiskunnallisen vaikuttamisen ja järjestöllisen osaamisen koulutuskokonaisuuksia.

Piirikiertue

Piirikiertue jalkautuu ympäri Suomen. Kiertueen tavoitteena on vahvistaa jäsenistön, ehdokkaiden ja kampanjatiimien valmiuksia eduskuntavaaleihin sekä tukea piirien paikallista vaalityötä.

Tapahtumapäivän ohjelma koostuu ajankohtaisista puheenvuoroista sekä vaalityöhön, kampanjointiin ja politiikan sisältöihin keskittyvistä koulutuksista. Päiväohjelman jälkeen tapahtuma jatkuu rennommalla iltaohjelmalla, joka tarjoaa mahdollisuuden verkostoitumiseen, yhdessäoloon ja paikallisten toimijoiden kohtaamiseen.

Kiertue yhdistää koulutuksen, poliittisen keskustelun ja yhdessä tekemisen sekä tuo eduskuntavaaleihin valmistautumisen lähelle jäsenistöä eri puolilla Suomea.

Pääsihteerin Wappuboolit

Wappuboolit on kaikille kokoomusnuorille, yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille avoin vastaanotto. Tavoitteena on sidosryhmätyön vahvistaminen ja verkostoitumisen sekä yhteiskunnallisen keskustelun mahdollistaminen jäsenistölle. Tapahtuma on osa yhteiskunnallisen vaikuttamisen koulutuskokonaisuutta.

Summer Games

Summer Games -tapahtuma tarjoaa jäsenistölle mahdollisuuden tutustua ja verkostoitua sisältäen koulutuskokonaisuuksia politiikan eri osa-alueista sekä järjestöllisestä osaamisesta. Tavoitteena on syventää aiemman koulutustoiminnan tarjoamia järjestöllisiä taitoja sekä laajentaa osaamista jäsenistön keskuudessa politiikan eri osa-alueista. Lisäksi tavoitteena on laajentaa liitossa vuorovaikutusta jäsenistön kesken sekä tapahtumalla kokoontuvien työryhmien ja verkostojen välillä. Tapahtuma on osa politiikan, yhteiskunnallisen vaikuttamisen sekä järjestöllisen osaamisen koulutuskokonaisuuksia.

Politiikan Approbatur

Kesälukio Politiikan Approbatur järjestetään vuonna 2027. Tapahtuma tarjoaa syvällisen perehtymisen politiikan ja järjestötoiminnan eri osa-alueisiin. Tavoite on, että kurssin luennoitsijat ovat politiikan, talouselämän ja kolmannen sektorin kärkinimiä sekä yhteiskunnan muiden alojen huippuosaajia. Tapahtuma on osa järjestöllisen osaamisen sekä politiikan, yhteiskunnallisen ja kansainvälisen vaikuttamisen

koulutuskokonaisuuksia.

Kokoomusnuorten Syyspäivät

Tapahtuma järjestetään syksyllä ja kokoaa liiton aktiivit kesän jälkeen yhteen. Syyspäivillä järjestetään koulutusta politiikan ajankohtaisista asioista. Tapahtumassa käsitellään laajasti piirien toimintaa, piirien ja liiton yhteisiä rajapintoja sekä pohditaan liiton kehittämistä ja tulevaisuutta. Tapahtumassa hyödynnetään kevään eduskuntavaaleissa kertynyttä kokemusta jäsenistön, ehdokkaina toimineiden ja kampanjatiimiläisten osaamisen kehittämisessä. Tapahtuma on osa järjestöllisen osaamisen koulutuskokonaisuutta.

Liittokokous

Liittokokous järjestetään marraskuussa. Liittokokouksen järjestelyissä huomioidaan liittokokouksen saavutettavuus. Saavutettavuus sisältää muun muassa maantieteellisen ja taloudellisen saavutettavuuden sekä osallistujien erityistarpeiden huomioimisen.

Sikajuhlat

Vuoden lopussa järjestetään perinteiset Kokoomusnuorten Sikajuhlat eli liiton pikkujoulut. Tapahtumaan kutsutaan liiton yhteistyökumppaneita, kokoomuspäättäjiä sekä kokoomusnuorten jäseniä kaikkialta Suomesta. Tapahtuma on osa yhteiskunnallisen vaikuttamisen koulutuskokonaisuutta.

4. VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

4.1 YLEISTÄ

Kokoomusnuorten viestinnän tärkein painopiste vuodelle 2027 on vaikuttavuuden ja näkyvyyden vahvistaminen erityisesti eduskuntavaaleissa. Liiton viestinnässä nostetaan näkyville Kokoomusnuorten arvoja sekä otetaan rohkeasti ja monikanavaisesti kantaa ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin.

Vaikuttavuuden vahvistaminen liittyy kahteen pääasiaan. Ensinnäkin se tarkoittaa laajan yleisön kiinnostuksen herättämistä Kokoomusnuorten toimintaa kohtaan. Toiseksi kasvava jäsenmäärä vahvistaa yhteistä ääntämme. Liiton viestintää tehostetaan luomalla erilaisia viestinnällisiä toimintatapoja ja työkaluja eri kohderyhmiin kuuluvien potentiaalisten jäsenten tavoittamiseksi ja liiton poliittisten tavoitteiden esilletuomiseksi.

Liiton tavoitteista ja toiminnasta viestiminen on monipuolista ja elää ajan mukana. Kohderyhmät tavoitetaan kullekin sopivalla viestinnällä. Viestinnän tavoitteena on vahvistaa nykyisten jäsenten sidettä järjestöön sekä kasvattaa jäsenmäärää. Tämän saavuttamiseksi on tärkeää, että jäsenet kokevat saavansa merkittävää hyötyä jäsenyydestään ja Kokoomusnuorten jäsenyys koetaan houkuttelevana ja luontevana yhteiskunnallisesti valveutuneiden nuorten keskuudessa.

Kaikki ulkoinen- sekä sisäinen viestintämateriaali noudattaa yhteistä visuaalista ohjeistusta. Tavoitteen saavuttamiseksi liitto päivittää ohjeistuksiaan tarpeen mukaan, ylläpitää laajaa kuvapankkia sekä tuottaa valmiita pohjia erilaisten julkaisujen tekoon.

Viestinnän tekijöille tarjotaan kouluttautumismahdollisuuksia ja tukea laadukkaan ja visuaalisesti uskottavan viestinnän tekemiseen. Liiton henkilöstöä ja jäsenistöä koulutetaan tuottamaan laadukasta, yhtenäistä, informatiivista ja visuaalisesti tyylikästä viestintää ja sisältöä.

Liitto seuraa ja analysoi viestintää jatkuvasti, ja pyrkii kehittämään viestintää dataan pohjautuen entistä vaikuttavammaksi. Vertailua tehdään muihin yhteiskunnallisiin toimijoihin ja järjestöihin.

4.2 SISÄINEN VIESTINTÄ

Kokoomusnuorten sisäisen viestinnän tavoitteena on järjestön poliittisten ja toiminnallisten tavoitteiden jalkauttaminen organisaation eri osiin. Sisäinen viestintä tuo toimijoille säännöllisesti ajantasaista tietoa järjestön harjoittamasta politiikasta ja toiminnasta.

Jäsenviesti

Kokoomusnuorten jäsenviesti sähköpostitse toimii järjestelmällisenä tiedotuskanavana jäsenille. Jäsentiedotteen keskeinen sisältö muodostuu koulutusten, tapahtumien, poliittisten tilannekatsausten ja liiton kannanottojen esittelyn ympärille. Rivijäsenistölle pyritään viestimään mahdollisimman kattavasti vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksista Kokoomusnuorissa ja koko puolueyhteisössä. Jäsenviesti lähetetään aina tarpeen tullen.

WhatsApp-yhteisö

Vuonna 2027 liitto ylläpitää Kokoomusnuorten jäsenille suunnattua WhatsApp-yhteisöä. Yhteisön kautta liitto tiedottaa ajankohtaisista asioista suoraan jäsenille Kokoomusnuorten toimiston toimesta.

Yhteisöön kuuluu myös piirijärjestöjen ylläpitämiä keskusteluryhmiä, joiden käyttöoikeuksista vastaavat piirijärjestöt itse. Lisäksi yhteisössä toimii verkostojen avoimia ryhmiä, joita johtavat verkostojen puheenjohtajistot.

WhatsApp-yhteisössä on myös ryhmä, joissa jäsenet voivat jakaa omia sosiaalisen median julkaisujaan näkyvyyden lisäämiseksi sekä ryhmä, joissa piirijärjestöt voivat markkinoida tapahtumiaan laajemmalle yleisölle.

Kuntien ja hyvinvointialueiden luottamustoimijoista koostuva kunta- ja aluepäättäjien foorumi on osa Kokoomusnuorten WhatsApp-yhteisöä.

4.3 ULKOINEN VIESTINTÄ

Kokoomusnuorten ulkoisen viestinnän tavoitteena on vahvistaa kuvaa uskottavasta ja vaikutusvaltaisesta poliittisesta nuorisojärjestöstä, jonka toiminta koetaan vetovoimaisena ja ydinviestit selkeinä.

Erityistä huomiota kiinnitetään poliittisen viestinnän vaikuttavuuteen vahvemman julkisen keskustelijan roolin rakentamiseksi. Kokoomusnuorten viestintä tähtää järjestön poliittisten tavoitteiden vaikuttavaan viestimiseen ja tietoiseen imagon rakentamiseen.

Ulkoisen viestinnän tavoitteena on näkyä vahvasti kohderyhmän, eli 15–29-vuotiaiden nuorten viestintäkanavissa. Kokoomusnuoret pyrkii tarjoamaan nuorille kokoomuslaisille selkeän ja luontevan väylän vaikuttaa yhteiskunnallisesti.

Verkkosivut

Verkkosivustoa kokoomusnuoret.fi sekä sivuille lisättyjä piirikohtaisia sivuja päivitetään säännöllisesti. Verkkosivut kokoaa yhteen paikkaan kaiken mahdollisen informaation helposti luettavassa ja ymmärrettävässä muodossa. Verkkosivujen toiminnallisuutta ja suorituskykyä ylläpidetään ja kehitetään tarpeen mukaan.

Sivujen sisältö palvelee jo aktiivista toimijaa tarjoten helposti tietoa vaikutusmahdollisuuksista, tehdyistä kannanotoista, keskeisistä yhteyshenkilöistä ja muusta ajankohtaisesta toiminnasta. Verkkosivujen artikkelisivu toimii kaikkien kannanottojen ja julkaisujen arkistona. Verkkosivujen vaaliosiota hyödynnetään eduskuntavaaleissa sekä edustajistovaaleissa. Jäsenille tarjotaan mahdollisuus saada esittelyt vaaligalleriaan.

Uudelle jäsenelle tai toiminnastamme kiinnostuneelle sivuilta löytyy materiaalia tulevista tapahtumista ja Kokoomusnuorten arvoista ja toiminnasta, jolloin kynnys mukaan lähtemiselle on mahdollisimman pieni. Tavoitteena on, että Kokoomusnuorten jäseneksi liitytään ensisijaisesti Kokoomusnuorten verkkosivujen kautta.

Sosiaalinen media

Aktiivisuuteen sosiaalisessa mediassa panostetaan vuonna 2027. Liiton julkaisutoimintaa sosiaalisessa mediassa pyritään monipuolistamaan eri tyyppisten julkaisujen avulla, jotta viestintä tavoittaa eri kohderyhmiin kuuluvat seuraajat. Sisällöllisestä monimuotoisuudesta huolimatta viestintää tehdään visuaalisesti yhdenmukaisella tavalla Kokoomusnuorten visuaalisten ohjeistusten mukaisesti, jotta liiton brändin tunnistaa sen viestinnästä aina mahdollisimman helposti.

Liiton sosiaalisen median tileillä kiinnitetään huomiota säännöllisyyteen, sisällön laatuun sekä lähestyttävyyteen. Viestintä somessa on strategista, suunnitelmallista ja sisällöltään huoliteltua. Suositaan kuvia jäsenistöstämme kuvapankkikuvien ja grafiikan sijaan. Sisältöjen tavoittavuutta tarkastellaan analytiikan työkaluilla, ja näiden tulosten perusteella viestintää kehitetään.

Piirijärjestöjen ja paikallisyhdistysten viestijöitä koulutetaan laadukkaan sisällön tuottamiseen ja heidän käyttöönsä valmistellaan valmiita pohjia ja esimerkkejä, jotta sisältö on yhtenäistä, informatiivista ja visuaalisesti tunnistettavaa. Lisäksi keskustoimisto tuottaa sisältöä, joka palvelee myös piiritason toimintaa, jolloin julkaisut sopivat jaettavaksi piirien ja paikallisyhdistysten sosiaalisen median tileillä.

Tarkastellaan sosiaalisen median viestinnän kannalta tärkeimpiä tulevia aiheita kuukausittain, mutta panostetaan erityisesti nopeaan reagoimiseen ajankohtaisissa asioissa. Tapahtumien viestinnästä vastaa järjestösihteeri yhdessä poliittisen viestinnän suunnittelijan kanssa. Poliittisesta viestinnästä vastaavat yhdessä poliittisen viestinnän suunnittelija, viestintäkoordinaattori sekä liiton puheenjohtaja.

4.4 MARKKINOINTI JA JÄSENHANKINTA

Vuonna 2027 liitto panostaa määrätietoisesti jäsenhankintaan keskittyvään markkinointiviestintään. Resursseja varataan messupaikkojen lisäksi erilaisiin tempauksiin, kuten esimerkiksi Kokoomusnuorten mainoksiin tarkoituksenmukaisilla paikoilla. Näin varmistetaan monimuotoinen markkinointikeinojen käyttö. Jäsenhankintaa tehdään koko vuoden ajan ja erityisesti eduskuntavaalien aikana, kun toiminnasta kiinnostuneita osallistuu vaalityöhön.

Kokoomusnuorten visuaalista ilmettä käytetään kaikissa viestinnän kanavissa viestinnän yhtenäistämiseksi. Markkinointimateriaalit ovat visuaaliselta ilmeeltään helposti tunnistettavissa Kokoomusnuorten materiaaleiksi.

Sosiaalisen median jäsenhankintaan tähtäävää kampanjointia jatketaan vuonna 2027. Kampanjoinnin avulla saadaan näkyvyyttä myös liiton poliittisille linjauksille sekä ehdokkaille kevään eduskuntavaaleissa ja syksyn edustajistovaaleissa.

Jäsenhankintakampanjoissa hyödynnetään monipuolisia viestinnän keinoja. Kampanjoissa korostetaan liiton poliittisen toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksia, tuodaan esiin Kokoomusnuorissa luotavaa yhteisöllisyyttä sekä jaetaan nykyisten jäsenten kokemuksia ja tarinoita liiton toiminnasta. Näin potentiaalisille jäsenille välittyy konkreettinen kuva siitä, mitä hyötyjä ja mahdollisuuksia jäsenyys tarjoaa sekä miten he voivat olla osa vaikuttavaa ja yhteisöllistä toimintaa.

Jäsenhankintaa tehostetaan seuraamalla ja analysoimalla jäsendataa säännöllisesti. Liiton toimisto ja liittohallitus seuraavat liiton jäsenkehitystä sekä laativat tarpeellisia toimenpiteitä jäsenkasvun ja -pidon parantamiseksi. Liitto myös kannustaa piirejä järjestämään aluekohtaisia jäsenhankintakampanjoita ja -tilaisuuksia.

5. HALLINTO

5.1 YLEISTÄ

Kokoomusnuorten hallintosektori sisältää järjestön toimielinten päätöksenteon ja päätösten toimeenpanon, henkilöstö- ja taloushallinnon sekä järjestöorganisaation rakenteen. Vuonna 2027 hallintosektorin painopisteitä ovat toiminnan kestävyys taloudellisesti sekä piiri- ja paikallistoiminnan rahoituksen kehittäminen. Lisäksi hallinnossa painotetaan kevään eduskuntavaalien resursointia ja henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitoa.

5.2 TOIMIELIMET

Liittokokous

Kokoomusnuorissa korkeinta päätösvaltaa käyttää vuosittain järjestettävä liittokokous. Liittokokous valitsee joka vuosi liittohallituksen jäsenet ja kahden vuoden välein liiton puheenjohtajiston. Liittokokouksessa hyväksytään vuosittain järjestön toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä käsitellään aloitteet. Tavoiteohjelma hyväksytään vuorovuosin puheenjohtajavaalin kanssa.

Piirit järjestävät liittokokousaloitteiden valmisteluun liittyviä tapahtumia sekä liittokokouskoulutuksia, joiden järjestämistä tuetaan toimiston tuottamin koulutuksin sekä materiaalein. Tämän lisäksi keskusliitto tarjoaa tapahtumiin kouluttajia tarpeen mukaan.

Liittohallitus

Liittohallitus käyttää järjestön toimeenpanovaltaa. Se koostuu puheenjohtajasta, kahdesta (2) varapuheenjohtajasta sekä 10 jäsenestä. Liittohallituksen toimintaa johtaa puheenjohtaja apunaan pääsihteeri. Toimintavuoden alussa liittohallitus hyväksyy liiton johtamista ohjaavan hallintosäännön. Liittohallituksen kokouksissa henkilöstön puhe- ja läsnäolo-oikeus määräytyy liittohallituksen päätöksen mukaisesti.

5.3 HENKILÖSTÖ

Kokoomusnuorissa työskentelee palkattua henkilöstöä vahvistamassa luottamustoimijoiden ja vapaaehtoisten työn vaikuttavuutta sekä tuomassa pitkäjänteisyyttä liiton toimintaan. Kokoomusnuorissa työskentelee pääsihteeri sekä liiton hallintoa, poliittista toimintaa, viestintää, koulutus- ja järjestötoimintaa, jäsenhankintaa sekä piiri- ja paikallistoimintaa tukevia työntekijöitä. Esimiestyöhön ja työnohjaukseen panostetaan. Henkilöstön työhyvinvointia ja kehittymismahdollisuuksia kehitetään muun muassa kehityskeskusteluihin ja henkilöstön koulutukseen panostamalla.

5.4 TALOUS

Kokoomuksen Nuorten Liiton taloushallinnollisena painopisteenä on vahvistaa liiton taloudellista tilannetta hyvin epävarman rahoituskehyksen ajassa, sekä kohdentaa resursseja piiri- ja paikallistasolle entistä tarkoituksenmukaisemmin.

Uusia mahdollisia ratkaisuja rahoituksen vahvistamiseksi selvitetään ja edistetään rahoituskehyksen epävarmuudet huomioiden. Eduskuntavaaleissa käytetään ehdokkaiden tukijärjestelmää talousarvion puitteissa. Kampanjoiden ja rahallisen panostuksen on tähdättävä erityisesti näkyvyyteen mediassa, tunnettuuteen kansan keskuudessa, menestymiseen vaaleissa ja uusien jäsenten määrän kasvattamiseen.

5.5 JÄRJESTÖRAKENNE

Järjestörakenteen kehittämistä ohjaavat periaatteet:

- Kokoomusnuorten järjestörakennetta kehitetään vastaamaan nykypäivän tarpeita – toiminta on tärkeämpää kuin rakenteet
- Kokoomusnuorten keskusjärjestön, piirijärjestöjen ja aluejärjestöjen sekä paikallisyhdistysten välistä työnjakoa kehitetään selkeämmäksi ja tarkoituksenmukaisemmaksi
- Kokoomusnuoret on edelläkävijä osallistumisen mallien ja teknologian hyödyntämisessä

Liitto

Kokoomuksen Nuorten Liitto toimii piirijärjestöjä ja paikallisyhdistyksiä kokoavana keskusliittona. Sen ylintä päätösvaltaa käyttää vuosittain järjestettävä liittokokous ja toimeenpanovaltaa liittohallitus. Päivittäisestä toimeenpanosta vastaavat liiton puheenjohtajisto ja henkilöstö. Liittotasolla liittokokouksessa määritellään koko järjestöorganisaation politiikan päälinjat poliittisten ohjelmien kautta. Liitto tarjoaa piirijärjestöille ja

paikallisyhdistyksille hallinnollista, viestinnällistä ja koulutuksellista tukea. Lisäksi liitto resursoi piirien toimintaa rahallisesti sekä tarjoamalla kohdennettuja henkilöstöresursseja piiri- ja paikallistoiminnan käyttöön.

Piirijärjestöt

Piirijärjestöt ovat järjestön organisaation kivijalka. Pääosa Kokoomusnuorten varsinaisesta päivittäisestä ja viikoittaisesta järjestötoiminnasta toteutetaan piirijärjestöissä. Piirijärjestöjen korkeinta päätösvaltaa käyttää piirikokous ja toimeenpanovaltaa piirihallitus. Päivittäisestä toimeenpanosta vastaavat piirijärjestön puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja liiton kohdennetun henkilöstöresurssin tuella.

Piirijärjestöt tarjoavat jäsenistölleen vahvan vaikuttamisväylän sekä monipuolista koulutus- ja harrastustoimintaa. Piirijärjestöt kouluttavat yhdistysjohtoa ja aktiivikenttää. Yksi piirijärjestöjen tärkeimmistä tehtävistä on koordinoida ja tukea paikallisyhdistysten toimintaa tai muulla tavoin varmistaa toiminnan alueellinen kattavuus.

Aluejärjestöt

Aluejärjestöt toimivat säännöissä määrätyn kaupungin alueella. Ne eivät ole osa varsinaista Kokoomusnuorten organisaatiota, eikä niillä siten ole esimerkiksi valtakirjoja liittokokouksiin. Aluejärjestöt muodostuvat niiden jäseninä olevista paikallisyhdistyksistä.

Paikallisyhdistykset

Paikallisyhdistykset toteuttavat Kokoomusnuorten toimintaa toiminta-alueellaan yhdessä piirijärjestön kanssa. Paikallisyhdistysten rooli järjestöorganisaatiossa on keskeinen toiminnan alueellisen kattavuuden näkökulmasta.

Liitossa toimivat seuraavat paikallisyhdistykset ja aluejärjestöt:

Helsingissä:
Helsingin Kansalliset Nuoret ry
Helsingin Kokoomuksen Nuoret ry
Stadin Kokoomusnuoret ry

Uudellamaalla:
Espoon Nuoret Boheemiporvarit ry
Espoon Nuoret Järkiporvarit ry
Espoon Nuoret Perinneporvarit ry
Hyvinkään Kokoomusnuoret ry
Keski-Uudenmaan Kokoomusnuoret ry
Kirkkonummen Kokoomusnuoret ry
Länsi-Uudenmaan Kokoomusnuoret ry
Vantaan Kokoomusnuoret ry

Varsinais-Suomessa:
Aurajoen Kokoomusnuoret ry
Auranmaan Kokoomusnuoret ry
Kaarinan Kokoomuksen Nuoret ry
Kokoomuksen Nuorten Turun Aluejärjestö ry
Paimion Kokoomusnuoret ry
Naantalin Seudun Kokoomusnuoret ry
Salon Kokoomuksen Nuoret ry
Svensk Höger Ungdom i Åbo rf
Turun Kokoomuksen Nuoret ry

Satakunnassa:
Huittisten Kokoomusnuoret ry
Porin Nuorkokoomus ry
Rauman Kokoomusnuoret ry

Pirkanmaalla:
Kangasalan Kokoomuksen Nuoret ry
Kokoomuksen Nuorten Tampereen Aluejärjestö ry
Lempäälän Kokoomuksen Nuoret ry
Nokian Kokoomusnuoret ry
Näsin Kokoomuksen Nuoret ry
Sastamalan Kokoomusnuoret ry
Tampereen Kansalliset Nuoret ry
Tampereen Kokoomuksen Nuoret ry
Tampereen Seudun Kokoomusnuoret ry
Valkeakosken Kokoomuksen Nuoret ry
Ylöjärven Kokoomuksen Nuoret ry

Savo-Karjalassa:
Joensuun Kokoomusnuoret ry
Kuopion Seudun Kokoomusnuoret ry
Varkauden Kokoomusnuoret ry

Pohjanmaalla:
Kokkolan Seudun Kokoomusnuoret ry
Laihian Kokoomusnuoret ry
Lapuan Kokoomusnuoret ry
Seinäjoen Kokoomusnuoret ry
Vaasan Kokoomusnuoret ry

Hämeessä:
Forssan Kokoomusnuoret ry
Heinolan Seudun Kokoomuksen Nuoret ry
Hämeenlinnan Kokoomusnuoret ry
Lahden Kokoomuksen Nuoret ry
Lopen Kokoomuksen Nuoret ry
Riihimäen Kokoomusnuoret ry

Kaakkois-Suomessa:
Elimäen Kokoomuksen Nuoret ry
Kotkan Seudun Kokoomusnuoret ry
Kouvolan Seudun Kokoomusnuoret ry
Lappeenrannan Kokoomusnuoret ry
Mikkelin Kokoomuksen Nuoret ry

Keski-Suomessa:
Jyväskylän Kokoomuksen Nuoret ry

Oulun läänin alueella:
Kempeleen Kokoomuksen Nuoret ry
Oulun Kokoomuksen Nuoret ry
Oulun Opiskelevat Kokoomusnuoret ry
Kainuun Kokoomusnuoret ry

Lapissa:
Kemin Kokoomusnuoret ry
Revontulten Kokoomusnuoret ry
Rovaniemen Kokoomusnuoret ry
Tornion Kokoomusnuoret ry

16. TALOUSARVIO 2027

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry		
TALOUSARVIO 2027		
VAIKUTTAMINEN JA VIESTINTÄ	**TAE2027**	**TAE2026**
Tuotot		
Avustukset	0,00€	0,00€
Osallistumismaksutuotot	0,00€	0,00€
Muut tuotot	0,00€	0,00€
	0,00€	**0,00€**
Muut kulut		
Matkakulut	−4 000,00€	−4 000,00€
Majoitus- ja ruokailu	−2 500,00€	−4 200,00€
Tilavuokrakulut	0,00€	−2 000,00€
Edustus- ja sidosryhmäkulut	−6 500,00€	−6 500,00€
Kokous- ja neuvottelukulut	−1 500,00€	−3 500,00€
Poliittiset verkostot	−3 500,00€	−3 500,00€
Verkkoviestinnän kulut	−8 000,00€	−8 000,00€
Messu- ja yleisötapahtumien kulut	−6 000,00€	−6 000,00€
Ilmoitus- ja mainoskulut	−9 000,00€	−8 000,00€
Painatuskulut	−5 000,00€	−5 000,00€
Postitus- ja rahtikulut	−1 000,00€	−1 000,00€
Muut kulut	−3 500,00€	−3 500,00€
	−50 500,00€	**−55 200,00€**
YHTEENSÄ	**−50 500,00€**	**−55 200,00€**
KANSAINVÄLINEN VAIKUTTAMINEN	**TAE2027**	**TAE2026**
Tuotot		
Avustukset	0,00€	1 000,00€
Osallistumismaksutuotot	0,00€	0,00€
Muut tuotot	0,00€	0,00€
	0,00€	**1 000,00€**
Muut kulut		
Matkakulut	−14 500,00€	−14 500,00€
Majoitus- ja ruokailu	−3 000,00€	−3 000,00€
Osallistumiskulut	−2 000,00€	−2 000,00€
KV-järjestöjen jäsenmaksut	−2 500,00€	−2 500,00€
Edustus- ja sidosryhmäkulut	−500,00€	−500,00€

43	Kokous- ja neuvottelukulut	−500,00€	−500,00€
44	Muut kulut	−300,00€	−300,00€
45		**−23 300,00€**	**−23 300,00€**
46			
47	**YHTEENSÄ**	**−23 300,00€**	**−22 300,00€**
48			
49	**AKTIIVI- JA KOULUTUSTOIMINTA**	**TAE2027**	**TAE2026**
50			
51	**Tuotot**		
52	Avustukset	8 000,00€	8 000,00€
53	Osallistumismaksutuotot	15 000,00€	10 000,00€
54	Muut tuotot	3 000,00€	0,00€
55		**26 000,00€**	**18 000,00€**
56			
57	**Muut kulut**		
58	Matkakulut	−17 000,00€	−16 000,00€
59	Majoitus ja ruokailu	−80 000,00€	−70 000,00€
60	Tilavuokrakulut	−10 000,00€	−10 000,00€
61	Edustus- ja sidosryhmäkulut	−1 000,00€	−3 000,00€
62	Kokous- ja neuvottelukulut	−1 500,00€	−1 500,00€
63	Materiaalikulut	−1 000,00€	−5 000,00€
64	Piirijärjestöjen rahoitus	−60 000,00€	−60 000,00€
65	Muut kulut	−12 000,00€	−12 000,00€
66		**−182 500,00€**	**−177 500,00€**
67			
68	**YHTEENSÄ**	**−156 500,00€**	**−159 500,00€**
69			
70	**LIITTOKOKOUS**	**TAE2027**	**TAE2026**
71			
72	**Tuotot**		
73	Avustukset	0,00€	0,00€
74	Osallistumismaksutuotot	20 000,00€	20 000,00€
75	Muut tuotot	0,00€	0,00€
76		**20 000,00€**	**20 000,00€**
77			
78	**Muut kulut**		
79	Matkakulut	−2 000,00€	−4 000,00€
80	Majoitus ja ruokailu	−25 000,00€	−25 000,00€
81	Tilavuokrakulut	−25 000,00€	−15 000,00€
82	Muut kulut	−5 000,00€	−5 000,00€
83		**−57 000,00€**	**−49 000,00€**
84			
85	**YHTEENSÄ**	**−37 000,00€**	**−29 000,00€**
86			
87	**LIITTOHALLITUS**	**TAE2027**	**TAE2026**
88			
89	**Tuotot**		

90	Avustukset	0,00€	0,00€
91	Osallistumismaksutuotot	0,00€	0,00€
92	Muut tuotot	0,00€	0,00€
93		**0,00€**	**0,00€**
94			
95	**Henkilöstökulut**		
96	Palkkiot	−47 400,00€	−47 400,00€
97	Palkat	0,00€	0,00€
98	Sosiaaliturvamaksut	0,00€	0,00€
99	TyEL-maksut	0,00€	0,00€
100	Työttömyysvakuutusmaksut	0,00€	0,00€
101		**−47 400,00€**	**−47 400,00€**
102			
103	**Muut kulut**		
104	Majoitus ja ruokailu	−6 000,00€	−6 000,00€
105	Tilavuokrakulut	−1 000,00€	−1 000,00€
106	Edustus- ja sidosryhmätoiminta	−1 000,00€	−1 000,00€
107	Muut kulut	−2 000,00€	−2 000,00€
108		**−10 000,00€**	**−10 000,00€**
109			
110	**YHTEENSÄ**	**−57 400,00€**	**−57 400,00€**
111			
112	**KESKUSTOIMISTO**	**TAE2027**	**TAE2026**
113			
114	**Tuotot**		
115	Avustukset	0,00€	0,00€
116	Osallistumismaksutuotot	0,00€	0,00€
117	Muut tuotot	0,00€	0,00€
118		**0,00€**	**0,00€**
119			
120	**Henkilöstökulut**		
121	Palkat	−215 000,00€	−215 000,00€
122	Sosiaaliturvamaksut	−4 000,00€	−4 000,00€
123	TyEL-maksut	−38 900,00€	−38 900,00€
124	Työttömyysvakuutusmaksut	−1 100,00€	−1 100,00€
125		**−259 000,00€**	**−259 000,00€**
126			
127	**Muut henkilöstökulut (koko henkilöstö)**		
128	Ravintoetu	−26 000,00€	−25 000,00€
129	Virike-etu	−3 780,00€	−2 800,00€
130	Työterveyspalvelut	−8 000,00€	−8 000,00€
131	Työntekijöiden vakuutukset	−1 000,00€	−1 000,00€
132	Muut henkilöstökulut	−4 000,00€	−4 000,00€
133		**−42 780,00€**	**−40 800,00€**
134			
135	**Muut kulut**		
136	Majoituskulut	−1 800,00€	−2 500,00€

137	Päivärahakulut	−4 000,00€	−3 000,00€
138	Kokous- ja neuvottelukulut	−1 000,00€	−1 500,00€
139	Keskustoimiston vuokrakulut	−42 000,00€	−42 000,00€
140	Postitus- ja rahtikulut	−500,00€	−1 000,00€
141	Kopiointikulut	−5 000,00€	−5 000,00€
142	Toimistotarvikekulut	−500,00€	−500,00€
143	Pienkalustokulut	−3 000,00€	−2 000,00€
144	Puhelin- ja tietoliikennekulut	−700,00€	−700,00€
145	Tietotekniikkakulut	−2 000,00€	−2 500,00€
146	Vakuutuskulut	−2 000,00€	−2 000,00€
147	Talous- ja hallintopalvelut	−27 000,00€	−35 000,00€
148	Pankkikulut	−2 000,00€	−2 000,00€
149	Liiton jäsenmaksut	−1 500,00€	−1 800,00€
150	Ostopalvelut	−1 500,00€	−1 500,00€
151	Muut kulut	−1 500,00€	−1 500,00€
152		**−96 000,00€**	**−104 500,00€**
153			
154	**YHTEENSÄ**	**−397 780,00€**	**−404 300,00€**
155			
156	*Varsinainen toiminta ilman vaalitoimintaa*	**−722 480,00€**	**−727 700,00€**
157			
158	**VAALITOIMINTA (ei yleisavusteinen)**	**TAE2027**	**TAE2026**
159			
160	**Tuotot**		
161	Vaalitoiminnan tuotot	30 000,00€	0,00€
162		**30 000,00€**	**0,00€**
163			
164	**Muut kulut**		
165	Vaalitoiminnan muut kulut	−110 000,00€	−5 000,00€
166		**−110 000,00€**	**−5 000,00€**
167			
168	**YHTEENSÄ**	**−80 000,00€**	**−5 000,00€**
169			
170	VARSINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	**−802 480,00€**	**−732 700,00€**
171			
172	**VARAINHANKINTA**	**TAE2027**	**TAE2026**
173			
174	**Tuotot**		
175	Kansallinen Kokoomus rp:n avustus	55 000,00€	55 000,00€
176	Snellman-säätiön avustus	80 000,00€	40 000,00€
177	Varainhankinnan tuotot	2 000,00€	2 000,00€
178		**137 000,00€**	**97 000,00€**
179			
180	**Muut kulut**		
181	Varainhankinnan kulut	0,00€	0,00€

182		**0,00€**	**0,00€**
183			
184	**YHTEENSÄ**	**137 000,00€**	**97 000,00€**
185			
186	**SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA**	**TAE2027**	**TAE2026**
187			
188	**Tuotot**		
189	Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	0,00€	0,00€
190		**0,00€**	**0,00€**
191			
192	**Muut kulut**		
193	Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	0,00€	0,00€
194		**0,00€**	**0,00€**
195			
196	**YHTEENSÄ**	**0,00€**	**0,00€**
197			
198	**YLEISAVUSTUKSET**	**TAE2027**	**TAE2026**
199			
200	Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus	566 900,00€	556 900,00€
201			
202	**YHTEENSÄ**	**566 900,00€**	**556 900,00€**
203			
204	**TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ**	**–98 580,00€**	**–78 800,00€**
205			
206	*Tilikauden yli-/alijäämä ilman vaalitoimintaa*	**–18 580,00€**	**–73 800,00€**

17. LIITON SÄÄNNÖT

KOKOOMUKSEN NUORTEN LIITTO RY:N SÄÄNNÖT

I LUKU - NIMI JA TARKOITUS

1 § Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on Kokoomuksen Nuorten Liitto ry, ruotsiksi Samlingspartiets Ungdomsförbund rf. Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki ja toiminta-alue koko maa.

Yhdistys kuuluu jäsenenä Kansallinen Kokoomus rp:een. Yhdistyksen kielet ovat suomi ja ruotsi, ilmoitus- ja pöytäkirjakielenä suomi.

Yhdistystä kutsutaan näissä säännöissä liitoksi.

2 § Toiminnan tarkoitus

Liiton tarkoituksena on toimia seuraaville pääperiaatteille rakentuvien ja liiton ohjelmissa täsmennettyjen pyrkimysten toteuttamiseksi:

- Yksilönvapauden ja markkinatalouden edistäminen
- Länsimaisen oikeusjärjestyksen ja edustuksellisen kansanvallan turvaaminen
- Vastuun korostaminen niin yksityisessä elämässä kuin yhteiskunnallisissa kysymyksissä
- Yhdenvertaisuuden, sivistyksen ja koulutuksen vaaliminen
- Isänmaahan kohdistuvan kiintymyksen sekä kansallisen kulttuurin ylläpitäminen ja vahvistaminen
- Kestävän kehityksen periaatteiden vaaliminen
- Kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen ja globalisaation edistäminen
- Nuorten yhteiskunnallisen osallistumisen ja vapaan kansalaistoiminnan edistäminen

3 § Toiminnan laatu

Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto herättää yhteiskunnallista keskustelua, edistää yhteiskunnallista osallistumista erityisesti nuorten keskuudessa sekä harjoittaa jäsenistönsä keskuudessa ja sen ulkopuolella liiton tarkoitusperiä edistävää vaikuttamista, viestintää sekä koulutus- ja harrastustoimintaa.

Toimintansa tukemiseksi liitto voi kantaa jäseniltään jäsenmaksuja, ottaa vastaan testamentteja ja lahjoituksia, omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä ja osakkeita, järjestää keräyksiä ja arpajaisia, harjoittaa kustannus- ja sijoitustoimintaa, harjoittaa tavaroiden ja palveluiden myynti- ja vuokraustoimintaa sekä harjoittaa ravitsemus- ja majoitusliiketoimintaa.

II LUKU - JÄSENET JA PÄÄTÖSVALTA

4 § Jäsenet

4.1 Piirijärjestöt

Liiton piirijärjestöksi voidaan hyväksyä rekisteröityjä yhdistyksiä, jotka liittohallitus hyväksyy liiton piirijärjestöksi. Piirijärjestöjen henkilöjäseniksi ja niiden paikallisyhdistysten henkilöjäseniksi voidaan hyväksyä 15–29-vuotiaita Suomen kansalaisia tai henkilöitä, joilla on kotipaikka Suomessa, jotka täyttävät Kansallisen Kokoomus rp:n henkilöjäsenille asettamat ehdot. Liiton piirijärjestöjen lukumäärän ja maantieteelliset toiminta-alueet määrittää liittohallitus.

4.2 Paikallisyhdistykset

Liiton paikallisyhdistykseksi voidaan hyväksyä rekisteröityjä yhdistyksiä, jotka liittohallitus hyväksyy liiton paikallisyhdistykseksi. Paikallisyhdistysten henkilöjäseniksi voidaan hyväksyä 15–29-vuotiaita Suomen kansalaisia tai henkilöitä, joilla on kotipaikka Suomessa, jotka täyttävät Kansallisen Kokoomus rp:n henkilöjäsenille asettamat ehdot.

4.3 Henkilöjäsenet

Liitolla ei ole henkilöjäseniä. Näissä säännöissä henkilöjäseniksi kutsutaan liiton piirijärjestöjen ja paikallisyhdistysten henkilöjäseniä.

Piirijärjestön tai paikallisyhdistyksen henkilöjäsen ei saa kuulua toiseen puolueeseen. Henkilöjäsen voi kuulua ainoastaan yhteen puolueen jäsenyhdistykseen.

Piirijärjestön tai paikallisyhdistyksen jäsenenä olevan henkilöjäsenen jäsenyys päättyy sen vuoden lopussa, kun hän täyttää 30 vuotta.

4.4 Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenet

Liittokokous voi liittohallituksen esityksestä kutsua liiton kunniapuheenjohtajaksi tai kunniajäseneksi luonnollisen henkilön, joka on huomattavasti edistänyt ja tukenut liiton toimintaa. Liitolla voi olla vain yksi kunniapuheenjohtaja kerrallaan.

4.5 Kannattajajäsenet

Kannattajajäseneksi liittohallitus voi hyväksyä luonnollisen henkilön tai rekisteröidyn yhteisön, joka haluaa tukea liiton tarkoitusta ja toimintaa.

5 § Jäsenen eroaminen ja erottaminen

Jos liiton piirijärjestö, paikallisyhdistys, kunniajäsen, kunniapuheenjohtaja tai kannattajajäsen päättää erota liitosta, on siitä tehtävä kirjallinen ilmoitus liittohallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka ilmoitettava eroamisestaan liittokokouksen pöytäkirjaan merkittäväksi.

Eroavan jäsenen on suoritettava kaikki ne taloudelliset velvoitteet, jotka sille sinä kalenterivuotena kuuluvat, jona eroaminen tapahtuu. Jos liiton piirijärjestö, paikallisyhdistys tai kannattajajäsen ei suorita jäsenmaksuaan kolmena perättäisenä vuotena, voi liittohallitus katsoa jäsenen eronneeksi.

Liittohallituksella on oikeus erottaa liiton piirijärjestö, paikallisyhdistys, kannattajajäsen, kunniajäsen ja kunniapuheenjohtaja, mikäli jäsen

- jättää täyttämättä ne velvoitteet, joihin se on liittoon liittyessään sitoutunut,
- jos jäsen toimii liittoa vahingoittavalla tavalla tai
- ei enää täytä laissa tai liiton säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja.

Liittohallituksen on kuultava erotettavaa jäsentä ennen erottamispäätöksen tekemistä paitsi milloin erottamisperusteena on jäsenmaksun maksamatta jättäminen. Erottamispäätös tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä ja se tulee voimaan heti.

Liiton piirijärjestöllä ja paikallisyhdistyksellä on oikeus valittaa erottamispäätöksestä liittokokoukselle toimittamalla kirjallinen valitus liittohallitukselle kolmenkymmenen (30) vuorokauden kuluessa asiasta tiedon saatuaan. Jos liittokokous kuultuaan liittohallitusta ja erotettua jäsentä sekä hankittuaan muut tarpeelliseksi katsomansa selvitykset hyväksyy erottamispäätöksen vähintään kahden kolmasosan (2/3) äänestenenemmistöllä, se tulee voimaan heti, muussa tapauksessa erottaminen raukeaa.

6 § Jäsenmaksut

Liiton piirijärjestöt, paikallisyhdistykset ja kannattajajäsenet maksavat liitolle vuosittain jäsenmaksun, jonka suuruudesta erikseen kullekin jäsenryhmälle päättää liittokokous. Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenet eivät maksa jäsenmaksuja. Liitto on kuitenkin velvollinen suorittamaan jäsenmaksun puolueelle heidänkin osaltaan. Jäsenmaksujen keräämisestä vastaa liitto.

7 § Päätösvalta

Liiton ylintä päätösvaltaa käyttää liiton kokous, jota näissä säännöissä kutsutaan liittokokoukseksi.

Toimeenpanovalta on liiton hallituksella, jota näissä säännöissä kutsutaan liittohallitukseksi.

III LUKU - LIITTOKOKOUS

8 § Liittokokouksen ajankohta

Liiton varsinainen liittokokous on pidettävä vuosittain liittohallituksen määräämänä ajankohtana syys–joulukuussa.

Ylimääräinen liittokokous pidetään, kun liittokokous tai liittohallitus niin päättää tai vähintään yksi kolmasosa (1/3) piirijärjestöistä tai yksi kolmasosa (1/3) paikallisyhdistyksistä sitä liittohallitukselta erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii. Liittokokous on pidettävä kahdeksan (8) viikon kuluessa siitä, kun vaatimus sen pitämisestä on asianmukaisesti esitetty liittohallitukselle.

9 § Liittokokouksen koollekutsuminen

Liittokokouksen tarkan ajan ja paikan määrää liittohallitus. Kokouskutsu liittokokouksiin on lähetettävä kirjeitse tai sähköisesti piirijärjestöille ja paikallisyhdistyksille vähintään kuusi (6) viikkoa ennen kokousta.

10 § Liittokokouksen äänivalta

10.1 Piirijärjestöt

Liiton piirijärjestöt voivat lähettää liittokokoukseen sataviisikymmentä (150) äänivaltaista kokousedustajaa, joilla kullakin on yksi ääni.

Kustakin piirijärjestöstä valittavien kokousedustajien lukumäärä saadaan kertomalla luku sataviisikymmentä (150) kyseiseen piirijärjestöön tai sen paikallisyhdistykseen jäsenmaksunsa maksaneiden henkilöjäsenten lukumäärällä ja jakamalla näin saatu luku kaikkien piirijärjestöjen ja niiden paikallisyhdistyksien jäsenmaksunsa maksaneiden henkilöjäsenten yhteenlasketulla lukumäärällä.

Kokousedustajien lukumäärä jakautuu piirijärjestöjen kesken jäsenmaksunsa maksaneiden henkilöjäsenten mukaisessa suhteessa kuitenkin niin, että kullakin piirijärjestöllä on vähintään kaksi (2) edustajaa.

Kokousedustajien lukumäärä määräytyy liittokokousvuotta edeltävän vuoden viimeiseen päivään mennessä liittokokousvuotta edeltävän vuoden jäsenmaksun maksaneiden henkilöjäsenten lukumäärän mukaan.

Piirijärjestöjen äänivaltaisista kokousedustajista päätetään piirikokouksessa. Piirijärjestön liittokokouksen kokousedustajia koskevaan päätöksentekoon saavat osallistua vain piirijärjestön tai sen paikallisyhdistyksen henkilöjäsenet, joilla on puolueen jäsenmaksu voimassa.

Äänioikeus liittokokouksessa on vain sellaisilla kokousedustajilla, jotka ovat maksaneet kuluvan jäsenmaksukauden jäsenmaksun. Piirijärjestön äänivaltaisen liittokokousedustajan tulee olla kyseisen piirijärjestön tai sen paikallisyhdistyksen henkilöjäsen.

10.2 Paikallisyhdistykset

Liiton paikallisyhdistykset voivat kukin lähettää liittokokoukseen yhden (1) äänivaltaisen kokousedustajan, joilla kullakin on yksi kymmenesosa (1/10) ääni.

Paikallisyhdistysten äänioikeutetut kokousedustajista päätetään yhdistyksen kokouksessa.

Äänioikeus liittokokouksessa on vain sellaisilla kokousedustajilla, jotka ovat maksaneet kuluvan jäsenmaksukauden jäsenmaksunsa.

11 § Puhe- ja läsnäolo-oikeus liittokokouksissa

Liittokokouksessa on puhe- ja läsnäolo-oikeus:

- liiton kunniapuheenjohtajalla ja kunniajäsenillä,
- liittohallituksen jäsenillä ja liiton työntekijöillä,
- puolueen, sen jäsenliittojen ja äänenkannattajien toimitusten edustajilla,
- Kansallisen Kokoomus rp:n eduskuntaryhmän jäsenillä, sekä
- Kokoomuksen Euroopan parlamentin ryhmän jäsenillä.

Liittokokous voi myöntää puhe- ja läsnäolo-oikeuden sitä pyytäville henkilöille.

12 § Liittokokouksen päätöksenteko

12.1 Yleistä

Äänestykset toimitetaan suljetuin lipuin, kun vähintään kaksikymmentäviisi (25) äänivaltaista kokousedustajaa sitä pyytää. Vaalit toimitetaan aina suljetuin lipuin.

12.1 Asiakysymykset

Asiakysymyksissä päätökset tehdään ehdottomalla äänten enemmistöllä, ellei näissä säännöissä toisin määrätä. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan kanta tai kokouksen puheenjohtajan pidättäytyessä arpa.

12.2 Enemmistövaalitapa

Kun vaalissa valittavia on yksi (1), noudatetaan enemmistövaalitapaa. Valituksi tuleminen edellyttää ehdotonta enemmistöä annetuista äänistä. Mikäli yksikään ehdokas ei vaalin ensimmäisellä kierroksella saa ehdotonta enemmistöä, toimitetaan toinen äänestyskierros kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä, jolloin eniten ääniä saanut tulee valituksi. Äänten mennessä tasan tulos ratkaistaan arvalla.

12.3 Siirtoäänivaalitapa

Kun valittavia henkilöitä on enemmän kuin yksi, käytetään näissä säännöissä määriteltyä siirtoäänivaalitapaa. Siirtoäänivaali etenee vaiheittain seuraavasti:

1) Äänestäminen

Äänestäjä merkitsee äänestyslippuun enintään yhtä monta nimeä kuin on valittavia suosituimmuusjärjestyksessä.

2) Läpimenokynnys

Lasketaan annettujen hyväksyttyjen äänestyslippujen hyväksyttyjen äänten lukumäärä ja sen perusteella läpimenokynnys seuraavasti: läpimenokynnys = hyväksyttyjen äänestyslippujen äänten lukumäärä / (täytettävien paikkojen lukumäärä + 1), neljän desimaalin tarkkuudella ylöspäin pyöristäen.

3) Äänten laskun ensimmäinen vaihe

Ensimmäisessä vaiheessa lasketaan kunkin ehdokkaan ykkösäänet eli äänestysliput, joissa ehdokas on merkittynä ensimmäiselle sijalle. Ehdokkaat, joiden ykkösäänien määrä on sama tai suurempi kuin läpimenokynnys, tulevat valituksi.

4) Ylijäämän siirto

Jos äänten laskennan ensimmäisen vaiheen jälkeen on paikkoja täyttämättä, siirretään valittujen henkilöiden äänistä syntynyttä ylijäämää.

Siirtyvä ylijäämä määritellään siten, että ehdokkaan kaikista äänten laskennan suoritetuista vaiheista saamasta kokonaisäänimäärästä vähennetään läpimenokynnys. Ylijäämän siirto aloitetaan suuriman äänimäärän saavuttaneesta ehdokkaasta.

Mikäli ylijäämää esiintyy äänten laskun ensimmäisessä vaiheessa, tarkastellaan kaikkia ehdokkaan hyväksi äänten laskun ensimmäisessä vaiheessa luettuja äänestyslippuja. Mikäli ylijäämää ilmenee äänten laskun myöhemmässä vaiheessa johtuen toisen ylijäämän siirrosta tai ehdokkaan tai ehdokkaiden karsimisesta, tarkastellaan vain sitä viimeistä joukkoa äänestyslipukkeita, jotka ovat kaikki samanarvoisia ja jotka aiheuttivat kyseisen ylijäämän.

Yksittäisen äänestyslipun perusteella siirtyvä ylijäämä eli äänestyslipun siirtoarvo määritetään siten, että ylijäämä jaetaan tarkastelun kohteena olevien äänestyslippujen kokonaismäärällä. Siirtoarvo määritellään neljän desimaalin tarkkuudella alaspäin pyöristäen.

Äänestyslippuihin merkityn suosituimmuusjärjestyksen mukaisesti äänestysliput siirretään äänestyslipussa seuraavana olevan ehdokkaan hyväksi. Mikäli äänestyslipussa seuraavaksi merkitty ehdokas on jo tullut valituksi tai karsituksi, siirretään äänestysliput tätä seuraavalle ja niin edelleen. Jokainen siirtyvä äänestyslippu kasvattaa ehdokkaan äänimäärää äänestyslipun siirtoarvon verran.

Mikäli ylijäämää ei voida siirtää äänestyslipun perusteella, sitä ei lueta kenenkään ehdokkaan hyväksi.

5) Karsinta

Mikäli siirrettävää ylijäämää ei enää ole ja täytettäviä paikkoja on yhä jäljellä, karsitaan vähiten ääniä saanut ehdokas, ja kaikki tämän äänet siirretään täydellä siirtoarvollaan muille ehdokkaille käänteisessä järjestyksessä jossa ne ovat tulleet, kuten kohdassa 4 määrätään. Jos tämän jälkeen kukaan ehdokkaista ei ole ylittänyt läpimenokynnystä, karsitaan seuraavaksi vähiten ääniä saanut ehdokas.

6) Tasatilanne

Jos ehdokkaat laskennan jossain vaiheessa päätyvät tasatilanteeseen, määritellään heidän keskinäinen järjestyksensä arvalla.

Ehdokkaiden päätyessä ylijäämää siirrettäessä tai karsintatilanteessa samaan äänimäärään silloin, kun heidän hyväkseen on siirtynyt ääniä, määräytyy ehdokkaiden keskinäinen järjestys sellaisen ääntenlaskennan aikaisemman vaiheen perusteella, jossa kyseisillä ehdokkailla vielä oli eri äänimäärä.

Mikäli äänestyslippujen perusteella ei voida määrittää ehdokkaiden keskinäistä järjestystä ratkaisee ehdokkaiden keskinäisen järjestyksen arpa.

7) Edellä kuvattua prosessia jatketaan, kunnes kaikki täytettävät paikat on täytetty.

13 § Liittokokouksen aloiteoikeus

Oikeus aloitteiden tekemiseen liittokokoukselle on liiton piirijärjestöillä, paikallisyhdistyksillä ja liittohallituksella. Sääntöjen muuttamista koskevat aloitteet on toimitettava liittohallitukselle viimeistään kahdeksan (8) viikkoa ennen liittokokousta. Muut aloitteet on toimitettava liittohallitukselle viimeistään kuusi (6) viikkoa ennen liittokokousta.

14 § Varsinainen liittokokouksen asiat

Varsinaisessa liittokokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- Asetetaan liittokokoukselle tarpeelliset toimikunnat
- Merkitään tiedoksi mahdollisen liiton puheenjohtajasta järjestetyn neuvoa-antavan jäsenäänestyksen tulos
- Käsitellään tilinpäätös, vuosikertomus ja tilintarkastajien lausunto
- Vahvistetaan tilinpäätös ja päätetään tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä liittohallitukselle ja muille vastuuvelvollisille
- Käsitellään liittohallituksen osavuositoimintakertomus kuluvalta vuodelta
- Vahvistetaan piirijärjestöjen, paikallisyhdistysten ja kannattavien jäsenten jäsenmaksujen suuruus
- Vahvistetaan toimintasuunnitelma ja talousarvio
- Valitaan joka toinen vuosi liiton puheenjohtaja ja kaksi (2) varapuheenjohtajaa
- Valitaan vuosittain kymmenen (10) liittohallituksen muuta jäsentä
- Valitaan kaksi (2) tilintarkastajaa ja kaksi (2) varatilintarkastajaa
- Käsitellään aloitteet ja liittohallituksen niihin antamat vastaukset
- Käsitellään kokouksen julkilausumat
- Käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat

15 § Muut liittokokouksessa käsiteltävät asiat

Muiden tässä säännöissä mainittujen asioiden lisäksi liittokokous päättää liiton strategiasta, periaateohjelmasta ja tavoiteohjelmasta.

16 § Ylimääräinen liittokokous

Ylimääräisessä liittokokouksessa käsitellään asiat, jotka kokouskutsussa on mainittu, sekä ne liittohallituksen esittämät kysymykset, jotka kokous päättää ottaa käsiteltäväksi, mikäli asiaa ei näiden sääntöjen tai yhdistyslain mukaan tarvitse mainita kokouskutsussa.

IV LUKU - JÄSENÄÄNESTYS

17 § Jäsenäänestyksen järjestäminen

Liiton puheenjohtajan valinnasta järjestetään neuvoa-antava jäsenäänestys ennen liittokokousta jos ehdokkaita on enemmän kuin yksi.

18 § Äänioikeus jäsenäänestyksessä

Joko postitse tai sähköisesti käytävässä jäsenäänestyksessä äänioikeutettuja ovat ne liiton piirijärjestöjen ja paikallisyhdistysten henkilöjäsenet, jotka ovat ehdokasasettelun päättymiseen mennessä maksaneet kuluvan jäsenmaksukauden jäsenmaksunsa.

19 § Jäsenäänestyksen ehdokasasettelu

Ehdokkaaksi neuvoa-antavaan jäsenäänestykseen voi asettua liiton piirijärjestön tai paikallisyhdistyksen henkilöjäsen, joka on maksanut kuluvan jäsenmaksukauden jäsenmaksun ja jota vähintään yksi piirijärjestö tai paikallisyhdistys esittää liiton puheenjohtajaksi ehdokasasettelun päättymiseen mennessä. Ehdokkaat on asetettava viimeistään neljä (4) viikkoa ennen liittokokouksen alkamista.

20 § Jäsenäänestyksen ajankohta ja kesto

Jäsenäänestys alkaa neljätoista (14) vuorokautta ennen liittokokouksen alkamista. Jäsenäänestys kestää seitsemän (7) vuorokautta. Sähköisessä jäsenäänestyksessä määräaikaan annetuiksi luetaan ne äänet, jotka on annettu ennen äänestyksen sulkeutumista. Postiäänestyksessä määräaikaan annetuiksi luetaan ne äänet, joiden postileima on viimeistään viimeiseltä äänestyspäivältä.

21 § Jäsenäänestyksen kulku

Ehdokasasettelun päätyttyä liittohallitus vahvistaa ehdokasasettelun ja äänioikeutettujen luettelon. Pääsihteeri huolehtii äänestyksessä tarvittavien materiaalien toimittamisesta äänioikeutetuille.

22 § Kahden ehdokkaan jäsenäänestys

Jos ehdokkaita asetetaan kaksi, jäsenäänestys käydään enemmistövaalina siten, että hyväksyttyinä ääninä pidetään jommallekummalle ehdokkaalle annettua ääntä ja enemmän ääniä saanut voittaa.

23 § Useamman ehdokkaan jäsenäänestys

Jos ehdokkaita asetetaan enemmän kuin kaksi, äänestyksessä sovelletaan siirtoäänivaalitapaa.

Äänestäjä merkitsee asetetut ehdokkaat äänestyslippuun haluamassaan järjestyksessä: parhaaksi katsomansa ehdokkaan ensimmäiseksi, toiseksi parhaaksi katsomansa ehdokkaan toiseksi ja niin edelleen. Äänestäjä voi halutessaan merkitä äänestyslippuun myös vähemmän nimiä kuin vaalissa on ehdokkaita.

Jokainen äänestyslippu lasketaan ääneksi sille ehdokkaalle, joka on merkitty lipussa ensimmäiseksi. Jos joku ehdokkaista on saanut ehdottoman äänten enemmistön eli yli puolet annetuista ykkösäänistä, on tämä voittanut vaalin.

Jos kukaan ehdokkaista ei saa ehdotonta enemmistöä äänistä, karsitaan pois vähiten ääniä saanut ehdokas. Jokainen tämän karsitun ehdokkaan saama äänestyslippu siirretään ääneksi sille ehdokkaalle joka on merkittynä lipussa toiselle sijalle. Jos joku ehdokkaista on tämän jälkeen saanut yli puolet annetuista äänistä, hän on voittanut vaalin.

Jos kukaan ehdokkaista ei edelleenkään ole saanut enemmistöä äänistä, karsitaan pois jäljellä olevista ehdokkaista vähiten ääniä saanut. Jokainen tämän karsitun ehdokkaan äänestyslippu siirretään ääneksi lipussa seuraavana olevalle ei-karsitulle ehdokkaalle. Tämä toistetaan niin monta kertaa, että joku jäljellä olevista ehdokkaista on saanut ehdottoman enemmistön äänistä.

Jos ehdokkaat laskennan jossain vaiheessa päätyvät tasatilanteeseen, näiden ehdokkaiden välinen järjestys ratkaistaan ensimmäisten äänien perusteella. Ensimmäisten äänten ollessa tasan tarkastellaan ehdokkaiden saavuttamien toisten äänten määrää ja niin edelleen. Mikäli äänestyslippujen perusteella ei voida määrittää ehdokkaiden keskinäistä järjestystä ratkaisee ehdokkaiden keskinäisen järjestyksen arpa.

24 § Jäsenäänestyksen tuloksen julkistaminen

Neuvoa-antavan jäsenäänestyksen tulokset julkistetaan liittokokouksessa ennen puheenjohtajavaaliin ja muihin vaaleihin ehdokkaaksi asettumisen määräajan umpeutumista.

V LUKU - LIITTOHALLITUS

25 § Liittohallituksen jäsenet

Liittohallitukseen kuuluvat joka toinen vuosi liittokokouksessa seuraavaksi kahdeksi (2) kalenterivuodeksi valitut puheenjohtaja (liiton puheenjohtaja) ja kaksi (2) varapuheenjohtajaa (liiton varapuheenjohtajat) sekä vuosittain seuraavaksi kalenterivuodeksi valitut kymmenen (10) muuta liittohallituksen jäsentä.

Puheenjohtajan estyneenä ollessa toimii hänen sijaisenaan liiton ensimmäinen varapuheenjohtaja, jonka estyneenä ollessa sijaisena toimii toinen varapuheenjohtaja. Liittohallitus päättää varapuheenjohtajien järjestyksen varapuheenjohtajien toimikauden alussa.

26 § Liittohallituksen kokoukset

Liittohallitus on kutsuttava koolle, milloin puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi tai vähintään puolet liittohallituksen jäsenistä sitä vaatii. Liittohallitus päättää itse toimikautensa alussa koollekutsumistavasta.

Liittohallituksen kokous voidaan pitää myös tietoliikenneyhteyttä käyttäen.

27 § Päätösvaltaisuus

Liittohallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna, on läsnä. Äänestykset ratkaistaan äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

28 § Puhe- ja läsnäolo-oikeus

Liittohallitus voi myöntää puhe- ja läsnäolo-oikeuden myös muille henkilöille.

29 § Liittohallituksen tehtävät

Liittohallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä säännöt ja lait muuten edellyttävät:

- johtaa liiton toimintaa sääntöjen ja liittokokousten päätösten mukaisesti sekä tehdä aloitteita liiton toiminnan kehittämiseksi
- vastata varainhankinnasta ja omaisuuden hoidosta
- vahvistaa työntekijöiden toimenkuvat
- valita työvaliokunta
- vahvistaa piirijärjestöjen liittokokousedustajien määrät
- hyväksyä piirijärjestöjen ja paikallisyhdistysten säännöt ja sääntömuutokset
- hyväksyä uudet jäsenet ja pitää luetteloa jäsenistä
- valita liiton edustajat puoluekokoukseen puolueen sääntöjen edellyttämällä tavalla

30 § Liittohallituksen työvaliokunta

Liittohallituksen työvaliokuntaan kuuluu liiton puheenjohtaja puheenjohtajana, liiton varapuheenjohtajat varapuheenjohtajina sekä kaksi muuta liittohallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä.

Työvaliokunta valmistelee liittohallitukselle tehtäviä ehdotuksia, valvoo liittohallituksen puolesta sen päätösten toimeenpanoa sekä hoitaa liittohallituksen sille antamia tehtäviä ja juoksevia asioita. Lisäksi työvaliokunta valitsee puoluekokousedustajat puolueen sääntöjen 11 § tarkoittamassa tilanteessa, jossa jäsenyhdistys ei valitse sille kuuluvaa edustajaa.

Työvaliokunta on päätösvaltainen, kun vähintään kolme (3) sen jäsenistä on saapuvilla. Työvaliokunnan kokous voidaan pitää myös tietoliikenneyhteyttä käyttäen.

31 § Hallintosääntö ja mahdolliset ohjesäännöt

Liittohallitus vahvistaa toimikautensa alussa liitolle hallintosäännön, jossa täydennetään sääntöjen määräyksiä liiton hallintoa, taloutta ja henkilöstöä koskien. Liittohallitus voi hyväksyä myös ohjesääntöjä liiton toimintaa ohjaamaan.

32 § Liiton luottamushenkilöt

Liiton luottamustehtäviin voidaan valita vain liiton piirijärjestöjen ja paikallisyhdistyksien henkilöjäseniä. Puheenjohtajalla on oikeus osallistua kaikkiin jäsenyhdistysten kokouksiin ja tilaisuuksiin.

33 § Liiton pääsihteeri ja muut työntekijät

Liiton pääsihteerin valitsee liittohallitus kolmeksi (3) vuodeksi. Pääsihteeri johtaa liiton toimintaa lain ja sääntöjen, liittokokouksen, liittohallituksen ja työvaliokunnan päätösten sekä liiton puheenjohtajan ohjeiden mukaisesti. Pääsihteerillä on oikeus osallistua kaikkiin liiton jäsenyhdistyksien kokouksiin ja tilaisuuksiin. Pääsihteerillä on oikeus saada nähtäväkseen kaikki jäsenyhdistyksien talous- ja hallintoaineisto.

Muista liiton työsuhteista päättää liittohallitus. Pääsihteeriä ja toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita lukuunottamatta liittohallitus voi siirtää työntekijöiden valinnan työvaliokunnalle. Työntekijät hoitavat tehtäviään liittohallituksen vahvistamien toimenkuvien mukaisesti.

Liiton työntekijäksi valittavan henkilön on hyväksyttävä liiton toiminnan tarkoitus.

VI MUUT SÄÄNNÖKSET

34 § Toiminta- ja tilikausi

Liiton toiminta- ja tilikausi on kalenterivuosi.

35 § Tilintarkastus

Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoineen on annettava tilintarkastajille viimeistään neljä (4) viikkoa ennen liittokokousta. Tilintarkastajien tulee antaa kirjallinen lausuntonsa liittohallitukselle viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen liittokokousta.

36 § Nimenkirjoittajat

Liiton nimen kirjoittavat liiton puheenjohtaja, pääsihteeri sekä liittohallituksen määräämät henkilöt, kaksi yhdessä, sekä liittohallituksen määräämä henkilö yksin.

37 § Saavutetut jäsenoikeudet

Saavutetut jäsenoikeudet säilyvät.

38 § Sääntöjen muuttaminen ja liiton purkaminen

Päätös sääntöjen muuttamisesta ja liiton purkamisesta on tehtävä liittokokouksessa vähintään kahden kolmasosan (2/3) enemmistöllä annetuista äänistä. Kokouskutsussa on mainittava sääntöjen muuttamisesta tai liiton purkamisesta. Sääntöjen muuttamiselle on saatava puoluehallituksen suostumus.

Purkamispäätös on voimaan tullakseen vahvistettava toisessa aikaisintaan kahden (2) viikon kuluttua pidettävässä sitä varten ilmoitetussa kokouksessa vähintään kolmen neljäsosan (3/4) enemmistöllä annetuista äänistä.

Liiton purkautuessa käytetään liiton varat liiton tarkoituksen edistämiseen jälkimmäisen purkamisesta päättävän liittokokouksen määräämällä tavalla. Liiton tullessa lakkautetuksi luovutetaan sen varat Kansallinen Kokoomus rp:lle.

KOKOOMUSNUORTEN LIITTOKOKOUSBINGO

Puheenvuoron pitäjä kysyy “kuuluuko?”	Joku käy oikaisemassa toisen henkilön tekemää oikaisua	Puheenjohtaja kutsuu puhujaksi jonkun, joka ei ole salissa	“Komppaan täysin edellistä puhujaa”	Liittohallitus menee kokoustamaan
Joku ‘’lepuuttaa silmiään’’ kokoussalissa	Virkailija lähtee juoksuun	‘’Intersektionaa-linen feminismi’’ mainitaan	Joku huutaa “bingo” saatuaan liittokokous-bingoon rivin	Joku pitää puheenvuoron paksulla porin murteella
Kokoussalissa kuuluu tölkin sihahdus	Pääsihteeri pyörittelee silmiään	Kohtaat liittokokouksessa toimittajan	Puheenvuorossa puhutaan kirjaimellisesti hepreaa	Joku etsii buranaa
Yli-ikäinen kokoomusnuori bongattu	‘’Mistä me nyt äänestetään?’’	Puheenjohtaja keskeyttää yliajalle menevän puheenvuoron	Joku pitää puheenvuoron, joka ei liity aiheeseen	Kadonnutta delegaattia jäljitetään puhelimitse
Suvivirsi mainitaan	Äänten lasku menee uusintaan	Puheenvuorossa käytetään finglishiä	Yhden puheenvuoron aikana kuuluu 3x ‘’tota’’	Jonkun kännykästä jää äänet päälle kokoussalissa

KOKOOMUSNUORET